

קובץ מלוקט בבעיות

השעה בעיני

הכשרות

מצ"ב שו"ת מהגרי"ש אלישיב זצוק"ל
מהספר 'אשרי האיש' ועוד.
לע"נ הרב עובדיה יוסף זצ"ל

כשרות המזון

וזה לשונו הטהור של

מרן החפץ חיים זצוק"ל:

"והנה לפי מה שבארנו את גודל האיסור של מאכלות המגואלים,

יתבונן כל איש:

כמה צריך לתן לבו תמיד לזה ולא יכשל ח"ו!

ואפילו אם נזדמן בין הרבה **חברים** שמורגלין באסור זה

והם מחרפין ומגדפין אותו

ומחזיקים אותו בעיני הכל **לשוטה** ופתי עבור זה,

אעפ"כ אל ישים לבו לזה,

וידע: כי עבור זה שסבל **בזיונות** עבור מצותיו של הקב"ה,

יגדל **שכרו** בשביל זה יותר ויותר לבסוף" (נדחי ישראל).

ומובא מפי בעל יסוד ושרש העבודה:

"שעל כל **עברות** שבתורה – אפילו על אלה שחייב מיתת בית דין,

מכל מקום אחרי שסובל את העונש **בגיהנם**,

ושאר העונשים שנגזרו עליו בעולם העליון,

יהיה לו **חלק לעוה"ב** ויש לו חלק בקב"ה ובשמו,

אבל זה שטמא את עצמו וגופו **ממאכלות אסורות**,

מבואר בזהר הקדוש:

שאין לו חלק כלל בא-לקי ישראל

ולא בעוה"ב

ונדון לדורי דורין!"

נתן להיות שותפים בהצלת הרבים ולתקון עוון אכילת מאכלות אסורות והחטאת הרבים וגם תוכלו לקבל הקדשה להצלחה / לרפואה / לזיווג / לע"נ יקירכם ועוד (ראה בסוף הקונטרס 'וְאֵלֶּה יַעֲמְדוּ עַל הַבְּרָכָה' עמ' 144) וזכות זיכוי הרבים הגדולה תעמוד לכל התורמים למגן וצינה ולמילוי כל משאלות לבם לטובה ולברכה ינצלו מכל צרה וצוקה ויזכו עם כל ישראל אחיהם לראות פני משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

לפרטים: רפאל אליהו טל' 054-9543484 ואו במייל refaelyhu@gmail.com

(מהדורה שלישית מתוקנת משופרת ומעודכנת – ולהבדיל א"ה באישור עו"ד:)

**ליל שני בשבת קדש פרשת ויקרא כז' אדר ה'תשפ"ג לפ"ק בני ברק
(19-03-2023)**

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות
3 נושאים מרכזיים;

א. כשרות הבשר והעוף בימינו..... עמ' 13

13

בנוס מרתק!

בירור הסוגיא: מומר לתאבון או מומר להכעיס ומה דיננו?

תגלית!..... עמ' 58

עדות הבית חדש מהנעשה בבית דין של מעלה למאכילי נבלות
 וטרפות

בדורו!..... עמ' 67

***

ב. כשרות המטבח – קמח, גלוטן, תבלינים, הדברים המזיקים שבמזון

ועוד..... עמ' 72

***

ג. בעיות הכשרות שש (6) שיעורים מקיפים בדיני בדיקת תולעים דין

'איסור ביטול איסור לכתחילה' והמסתעף..... עמ' 83

כולל הקלטות נדירות!!

מהרבנים;

הרב עובדיה יוסף זצ"ל

(הראשון לציון הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת החכמים בש"ס),

ובנו הרה"ג **הרב יעקב יוסף זצוק"ל**

הרב שלמה משה עמאר

(הרב הראשי לישראל הראשון לציון לשעבר),

הרב בן ציון מוצפי,

הרב שמואל בורנשטיין (המומחה לכשרות) ועוד...

***

ובסופו 2 תשובות בעיון עמוק ומראי מקומות

מקיפים ביותר

מהאברך הוזשוב א.מ. שליט"א

הקדמה: 9

10..... הגדרתו הנוראה של הרמח"ל!

כשרות הבשר והעוף בימינו 13

15..... הרב עובדיה יוסף זצ"ל: שאר החברות שקר וכזב בענין 'חלק בית יוסף'!
היום גם בד"ץ בית יוסף לא מוכרים חלק בית יוסף - פסיקתו של הרב יצחק

15..... מלכה.

16..... הרב שלמה עמאר: בכל החוגים כותבים על טרף "חלק בית יוסף!"

17..... הרב בן ציון מוצפי: אנשי עולם התחתון בכשרות השחיטה ועוד.

19..... כמויות השחיטה בישראל.

הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל בענין מתן זריקות לעופות ומה עושה הרבנות?

20.....

21..... ה"מומחה" שבודק קורקבן ואומר שהיא "ריאה כשרה".

הגאון הרב משה שטרנבוך שליט"א פוסק: שאין לאכול אלא משחיטת 'חבורה'

21.....

22..... 'המשכיל בוחר – בטוח מכל נזק!'.

26..... הרב בְּרִנְדֵּסְדוֹרְפֶּר פוסק על בעיות השחיטה באופן תעשיתי.

רבנו יונה מגירונדי זצוק"ל: "אין הרבה שיש להם יראת שמים בכלל – ואפילו

26..... שהם מומחים!"

27..... הגאון רבי נחום יברוב מעיד: עמי ארצות בבדיקת הריאות.

קצת מדיני שחיטה 28

29..... צרירות דם ומליחה.

הרה"ג הרב יעקב יוסף זצ"ל – האם אפשר לאכול באולמות

אירועים? 29

29..... המשגיח:

30..... החלב בבשר הכשר – הודאת הרבנות הראשית:

32..... חיוב להגעיל את הכלים!

33..... ביטול חד (1) בתרי (2) וביטול בששים (60)

34..... רבנו החת"ם סופר זצוק"ל על השטן שיושב בכסא בעל שלוש (3) רגלים

תוכן עניינים

- 35..... הרש"ל: שוחט העיר וסכיני הפגומה!
- 36..... תולדות יעקב יוסף: ירידת הדורות, עצת היצר ודין ש"ץ.
- 37..... רבי חיים מצאנז על פרצות הדור!
- 37..... הרב שלמה קלוגר זצוק"ל: בעזרת קשרים נופלים באיסורי נבלות וטרפות....
- 38..... רבנו השל"ה הקדוש זצוק"ל: אין להאמין לשוחטים אפילו יראי שמים. ....
- 38..... רבנו אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא זצוק"ל בעל יסוד ושרש העבודה: שוחטים שיכורים ועמי הארצות, האחריות על גדולי הדור לתקן.....
- 39..... רבנו אליעזר פאפו זצוק"ל: סיכוי קלוש לבהמה כשרה ובמקום ספק לעולם להזמרא. ....
- 41.....
- 43..... פלא יועץ ערך טרף.....
- 44..... כבר הרבה מאוד מהפוסקים הזהירו!.....
- תשובת החפץ חיים למעשה השטן למכשול במאכלות אסורות
- 48.....
- 48..... רבנו החפץ חיים זצוק"ל: הנסיון האחרון יהיה במאכלות אסורות. ....
- 49..... קצת שמחה... ..
- אכלת באונס? עשרים ושבע (27) תעניות או גלגול בכלב או מיתה במגיפה... ..
- 49.....
- 50..... מה דין השוחט שהאכיל נז"ט?.....
- 50..... הבן איש חי זיע"א: התיקון לאוכל טרפיות;.....
- 51..... המאכיל נבלות לישראל – מתגלגל בעלה;.....
- 51..... גודל השכר של השומר עצמו ממאכלות אסורות עפ"י החפץ חיים.....
- 52..... הבעל שם טוב זי"ע מראה העונש שקבל שוחט שסכיני היתה פגומה!.....
- שז"ת מהרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל; יולדת, גר צדק,
- בחזר ישיבה חלש זזוג.....
- 53.....
- להלן שש (6) שאלות שהגיעו לשלחנו של הרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל;
- 55.....

- 7 קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות
תשובות מהרה"ג הרב שריה דבליצקי זצוק"ל: ש"ץ לא מוציא ידי חובה,
57 להתפלל לבד, אסור לבשל, אסור להאכיל.....
- בירור הסוגיא: מוזמר לתאבון או מוזמר להכעיס? מה דיננו? –
תגלית!..... 58
- עדות הבית חדש מהנעשה בבית דין של מעלה למאכלי נבלות
וטרפות בדורו!..... 67
- 68 מה התיקון שנתן הב"ח לשוחט שהאכיל נבלות וטרפות?.....
- כשרות המטבח..... 72
- 72 הודעה חשובה בנושא הקמח.....
- 73 חשיפה: גלוטן שעבר עליו הפסח.....
- 73 בעיות חמורות בתבלין ומה מאכילים אותנו בתעשייה?.....
- 76 מה קורה בכשרות התבלין?.....
- 77 בעיות בתבלין בקצרה.....
- יש במזון דברים שמזיקים..... 79
- 79 לסיכום.....
- דגים – דברים הצריכים לדעת..... 80
- 81 האם אפשר לאכול טונה?.....
- 'בעיות הכשרות' – שש (6) שיעורים מקיפים!..... 83
- 84 הלכות כשרות עפ"י הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל – א'.....
- ביטול איסור לכתחילה: על מי מוטלת האחריות שלא לבטל איסור לכתחילה?
86.....
- 87 מאכל החיב בבדיקה - יש לבדוק את כל הכמות ואין להסתמך על מדגם.....
- 91 הלכות כשרות עפ"י הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל – ב'.....
- 94 בישולי עכו"ם עפ"י הרב הגאון מרדכי אליהו זצ"ל.....
- 101 דיני דם בביצים.....
- 108 כשרות במאכלים שונים.....

תוכן עניינים

דוגמא להכשלת הרבים בנושא הכשרות: "אין טרף – הכל
בסדר!" מענה לשיחה ברדיו בין השואל התמים למשיב –
בנושא כשרות והוצאת לעז.....117

121.....הקלטה של הרב עובדיה יוסף

123.....הרב בן ציון מוצפי

126.....האם יש איסור הוצאת לעז?

131.....שובר 'מכתב כשרות'

136.....תשובה לאכילה משחיטה תעשייתית

144.....'זֵאֵלָה יַעֲמְדוּ עַל הַבְּרָכָה'

הקדמה:

בקונטרס זה מובא טיפה מן הים מדבריהם של גדולי ישראל זצ"ל ויבדלחט"א בנושא השחיטה וכשרות הבשר והעוף.

הדברים לוקטו באדיבות ע"י מספר ת"ח (החפצים בעילום שמם הטוב) ויהיו לתמיהה ופלא בעיני הקורא הנעים,

ואחת הדוגמאות: כמובא בספר בכור ההיתוך בעירו של בעל המגלה עמוקות זצוק"ל; ששני יהודים החטיאו עיירות שלמות! באכילת נבלות וטרפות!! חֵלֵב ודם!!! - שעונשם כרת.

ולדאבון לב! גם בדורנו השפל, המון בית ישראל חוטאים ומחטיאים! חלקם בשוגג וחלקם במזיד את בני ביתם באכילת נבלות וטרפות.

הרבה בגלל גדולי ישראל ורבנים ששותקים,

וכמו שהעיד הרב הקדוש רבי חיים מצאנז זצוק"ל בעל הדברי חיים דברים קשים מאד: "שבועוונותינו הרבים ראינו פרצות הדור ובכל שבוע ושבוע באים מכתבים מגלילותיכם, משוחט ובודק שאינם נוהגים כשורה ולפי דעתי שזה בא מחמת שגדולי דורנו המה מרחמים ביותר ומחזקים בפלפולים את הראוי לרחק ולפי דעתי שיותר טוב לדחות שוחט ובודק אחד עם טפיו, מלדחות כמה נפשות מישראל" (חלק יורה דעה סימן יג).

אז הוא למעשה מאשים את גדולי הדור, שהם מרחמים ועושים פלפולים ואת מי שראוי לרחק אותו הם מקרבים,

באומרם: "אם נפטר אותו - לא יהיה לילדיו מה לאכול, הוא יהיה עני וזה המקצוע שהוא יודע!"

ובכל זאת הרבי מצאנז פוסק: "לדעתי, טוב לדחות שוחט ובודק אחד (1) עם טפיו (ילדיו) מלדחות כמה נפשות מישראל!" - שהרי יצטרכו להיות בגיהנם בגלל אכילת נבלות וטרפות! אז הטענה על גדולי הדור.

הקדמה

וכן כתב הרב עובדיה יוסף ז"ל בשם הרב תורת יקותיאל (יביע אומר חלק ה' יורה דעה סימן ג). ועיין גם תולדות יעקב יוסף פרשת נשא.

ובזה נתן לבאר את דברי רבנו החת"ם סופר זצוק"ל; שהשטן לקח לו בזקנותו כסא של שלוש רגלים שאתו הוא מחטיא את המון בית ישראל:

- א. ע"י השוחטים מאכילים נבלות וטרפות;
- ב. סופרי סת"ם - כתיבתם פוסלת את עבודתם והמון בית ישראל נכשלים בביטול מצוות עשה וברכות התורה לרוב לבטלה (עיין פרי מגדים אורח חיים סימן לב ובנושאי הכלים שם בסימן הנ"ל).
- ג. החזנים צריכים להיות כפי שפסק מרן השלחן ערוך זיע"א (אורח חיים בסימן נג) בנוסף, באכילת הנבלות וטרפות נפסלים מלהיות ש"ץ - ובגללם תפילת הציבור נדחית מחוץ למחנה (שו"ת אורח חיים סימן רה').

וכבר גילה רבנו הבן איש חי זצוק"ל שהשטן מתגבר ומתגרה בשעת האכילה וזה לשונו: "כמו שחטא אדם הראשון וחוה היה ע"י אכילה, כן עיקר התיקון שצריכין אנחנו לתקן יהיה ע"י אכילה" (שנה ב בראשית).

וזה הוא הנסיון של הדור האחרון (רבנו החפץ חיים זצוק"ל בספרו דבר בעתו פרק י).

ואיש האמת - יחקור ויברר כדי שלא יכניס דבר איסור לפיו.

הגדרתו הנוראה של הרמח"ל!

וכהגדרת הרמח"ל זצוק"ל: "והנה מי שיֵּשׁ לוֹ מוֹת בְּקִדְקִדּוֹ יִחְשׁוּב אִיסוּרֵי הַמֵּאֲכָל כְּמֵאֲכָלִים הָאֲרִיסִיִּים אוֹ כְּמֵאֲכָל שְׁגֵתְעָרֵב בּוֹ אֵינְהָ דָּבָר אֲרִיסִי, כִּי הֵנָּה לוֹ דָּבָר זֶה יֵאָרֵעַ, הֵיכֵל אָדָם עַל עֲצָמוֹ לֵאכֹל מִמֶּנּוּ? אִם יִשָּׂאֵר לוֹ בּוֹ אֵינְהָ בֵּית מִיחּוּשׁ אֲפִילוֹ תִשָּׂא קִטְנָה – וְדַאי שְׁלֵא יִקַּל. וְאִם יִקַּל, לֹא יִהְיֶה נִחְשָׁב אֵלָּא לְשׁוֹטָה גְמוּרָה. אִף אִסוּר הַמֵּאֲכָל כְּבָר בְּאֶרְצוֹ שֶׁהוּא אֲרִיס מִמֶּשׁ לֵלֵב וְנִפְשׁוֹ."

אם פן מי אפוא יהיה המקל במקום תשואא של איסור – אם בעל שכל הוא?¹ ועל דבר זה נאמר: "וְשִׁמְתָּ סִפִּין בְּלוֹעֶדָּה אִם בְּעַל נֶפֶשׁ אֶתָּה" (משלי כג ב) (מסילת ישרים פרק יא').

¹ אם בעל שכל הוא – השוה לריב"ש שהביאו הרב שטרנבוך, לקמן עמ' 22.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

ועיין פלא יועץ ערך טרף (לקמן עמ' 43).

ועיין גם דרכי תשובה סימן א' ס"ק פג' בשם תשובת דברי חיים יורה דעה סימן ח'.

והמקילים או השוטים מתקיים בהם דברי רבנו בחיי זצוק"ל: "עושים בטנא אלהיהם" (חובות הלבבות שער הפרישות פרק ב).

ואען ואומר: דבחלק הראיות והמעשים מקונטרס זה כתבתי הדברים כעין שיחה קולחת, למען ירוץ הקורא בו.

קריאה מהנה!

כשרות הבשר

והעזקה בימינו

כשרות הבשר והעוף בימינו

היום לאור חוסר המודעות, או חוסר הרצון להיות נודעים, יש מכשולות רבים בשחיטות הבד"ץ והרבנות, ב"ה ננסה להעלות קצת את הידיעה בנושא סכנת 'הבשר והעופות' מה שנמצא בכל בית יהודי, לצערינו הרב! בדור הזה. להוי ידוע: אסור ע"פ ההלכה לאכול בשר בכלל! משום שתי (2) סיבות עיקריות כדלהלן;

(1) בעית הסכינים הפגומות

הבעיה החמורה ביותר, זה בעית הסכינים, שמעבירים אע"פ שהן פגומות לפי ההלכה, כי ההלכה אוסרת פגימה 'כל שהיא' אפילו כחוט השערה ושלא תהיה פגימה דקה מן הדקה בסכין לאחר השחיטה. כמובן שלפני - ודאי שלא, אבל גם אחרי ואם נמצאה פגימה ולו הדקה ביותר, הבהמה היא נבלה ואסור לאכול אותה.

הרב עובדיה יוסף העיד בלשון הזו בשיעור לאחר שחרית מבית המדרש מביתו: "חמש (5) הלכות למדים מסיני הלכות שחיטה, שחיטה - זה דבר חמור מאד! אם השוחט הוא לא ירא כל כך... לכן צריך לשים לב... שלא תהיה פגימה דקה מן הדקה כדי שתהיה הסכין חד וקָלָק, שאם יש פגימה דקה - העוף הזה נבלה!... לא יקרא אפילו 'טְרֵפָה' - יותר גרוע נבלה! לכן צריך שהשוחטים ישחטו לאט-לאט, עם בדיקות הסכין מפעם לפעם, אם שחטו

כמה עופות... שחט ואחר כך בא ובדק את הסכין ומצא פגימה - כל העופות שנשחטו אסור לאכול אותם כולם נבלה כי לא יודעים מתי נפגם לכן מאד צריך להזהר בזה...

והכפרות שעושים בערב יום הכיפורים - עושים לנו צרות! היינו אז, זוכר אני היה... הספרדים היה להם כוח חזק היו מסתובבים כל הרבנים שבקיאים בשחיטה מסתובבים על השוחטים בערב יום הכיפורים היו עומדים בכמה מקומות והיו השוחטים באים אליהם כל אחד (1) מביא את העופות לפי מספר בני ביתו, יש לו עשר (10) נפשות - מביא עשר (10) תרנגולים, אז זה שוחט-שוחט-שוחט ולא גומר... כשהסכין גם כן עדין! אם אחרי **ששחט עשר (10) עופות - כבר נפגם!** התחיל להפגם זה צריך להזהר מאד! זה **דבר חמור מאד!**... זה מכשול גדול ע"י הכפרות האלה! אלה הכפרות...² (ע"כ עדות הרב עובדיה יוסף זצ"ל)

זאת אומרת שאחרי **עשר (10) סכינים כבר יש פגימות** ופגימה פרושו; שהבשר שנשחט - הוא נבלה! ולכן **הרב עובדיה יוסף** מצר על מה ששוחטים בזמן הכפרות

² וראה עוד בספרו **חזון עובדיה** (ימים נוראים עמ' רכז) אשר יצא בחריפות רבה נגד הרוב שמאכילים טריפות בערב כיפור וכן בספרו **יחזה דעת** (חלק ג' סימן ב') הביא בשם גדולי הפוסקים (החיד"א ועוד): שספרדי שמיקל כדעת הרמ"א בהלכות שחיטה - חייב כפרה! נב. כוונתי בזה להראות שספרדים שלא בודקים אחד-אחד (וגם לא כשיטת הרמ"א כל 5) עוברים על זה וחייבים כפרה (הערת האברך א.מ. שליט"א).

עד הסוף, אלא אם כן הוא יעמיד 'בודק סכינים' שהתפקיד שלו: לחפש פגימות.

והבדיקה חיבת להיות, כמו שכתוב בהלכה;

• "בכוונת הלב".

• ביראת שמים.

• במקום שקט.

• בתנאים אופטימאליים.

• שהבודק סכינים לא מאוים ע"י הסוחר ואז הבודק יכול לפסול כמה שצריך לפי האמת.

• שיש לו תחושת הרגש כשהוא מעביר את היד.

• שהוא בודק ביבש ולא ברטוב, כי אם בודקים את הסכין ברטוב – אז לפעמים הדם או המים מכסים את הפגימה ואז לא ירגיש אותה, לכן צריך לשטוף את הסכין וכל פעם ליבש.

• ואז לעבור ולבדוק את הסכין באיטיות בכוונת הלב (סדר הבדיקה כזה, הבודק מעביר את הציפורן מלמטה של הסכין על למעלה ואח"כ מלמעלה ללמטה וזה עושה לשלושה כיוונים וכל הסדר הזה עושה גם על בשר האצבע וגם על הציפורן – ביחד יוצא שתיים עשרה (12) בדיקות)

• **"ופעמים שיבדוק פעמים ושלוש (2-3)**

ולא ימצא וברביעית (4) ימצא" למה?

משום כוונת הלב. אם הוא לא התכוון מהתחלה בצורה טובה - הוא לא ימצא. אם הוא טרוד במחשבה, אם הוא מדבר עם מישהו, אם יש רעש סביבתי - הוא לא

במהירות וזה כמובן הרבה יותר לאט - ביחס למה ששוחטים בתעשייה! והתעשייה פרושו: ששוחטים על ליין על סרט נע (בפס יצור). כל יום שוחטים בישראל **למעלה ממיליון (1,000,000) עופות**. אי אפשר להקפיד על כל דקדוקי ההלכה ולהוציא את העופות 'כשרים' למהדרין' כי אם כן – זה לא משתלם וזה לא תעשיתי, לכן חיבים 'לחפף', בכמה מקומות בלית ברירה ואז 'מעבירים' את הסכינים גם כשיש בהם הרגשים. לא קוראים לזה: 'פגימה', קוראים לזה: 'הרגש'.

אם נשאל את השוחט: האם הרגיש פגימה דקה בסכין?

הוא יאמר: "לא! זה משהו קטן-קטן"

- קטן-קטן? אבל נבלה גדולה!
ו'מעבירים' את זה!

ואז ממילא אם בדקו את הסכין אחרי מאה (100) עופות, אחרי אלף (1,000) עופות, אם נמצאה בה פגימה אחת (1) - כל האלף (1,000) נבלות. זאת אומרת התעשייה מתקדמת ולא מורידים מהמסוע, מהליין מאות ואלפי עופות! זה ראייה: שמעבירים אותם עם פגימות ולא בודקים, כי אי אפשר שהסכינים לא יפגמו, הם נפגמים הן מהנוצות, הן מהעור, הן מהמפרקת של העוף. אי אפשר שהסכין תשאר אותו דבר, הסכינים הם מאד דקות בחוד - והן רגישות מאד. זה בעיה ראשונה והיא חמורה ביותר ובזה נכשל חלק משמעותי מהציבור, כי אף אחד (1) לא יכול לדקדק

(ע"כ עדות מהרב עובדיה יוסף).

זאת אומרת הרב עובדיה פוסל כל הכשר מלבד ה'בית יוסף', אם אתה אוכל בד"ץ אחר – אתה אוכל טרף – אומר הרב עובדיה.

אולם, הרב עובדיה בעצמו לא ידע שרימו אותו ב'בית יוסף' ואין ה'בית יוסף' מוציא באמת כמו שהוא חשב שמוציאים...

היום גם בד"ץ בית יוסף לא מוכרים תִּלְק בית יוסף - פסיקתו של הרב יצחק מלכה.

גם העשרים אחוז (20%) שאמר הרב בזמנו על 'בית יוסף' גם אצלם אין.

מי אומר את זה?

הרב יצחק מלכה, רב בית המטבחים בדיר אל אסאד' אומר בעצמו: 'אין תלק בית יוסף', הוא כתב על זה קונטרס³, להצדיק את דבריו ולהוכיחם: 'אין בשר בארץ ובעולם ליהודים תלק בית יוסף!'

זאת אומרת במציאות חלק משמעותי מהציבור^{4,5} מוציאים לפחות פי שתיים (2)

³ את הקונטרס נתן לקבל במייל refaelyhu@gmail.com.
⁴ חלק משמעותי מהציבור: למעט שחיטת חבורה של 'קהילות פז' ששם מוציאים מתוך מאה (100) עגלים בריאים מובחרים רק בין שלושה עד חמשה (3-5) עגלים בלבד! (3-5%) ואף לא העשרים עד העשרים וחמשה אחוז (20-25%) שאמר הרב עובדיה...

⁵ וכל אחד (1) צריך להיות אמיתי עם עצמו כי ה' חוקר ובוחרן כליות ולב וכלפי שמים יודעים אם מקפידים על הלכות שחיטה או לא ולא משנה איזו כשרות ועל שם איזה 'רב' או כל בד"ץ...

יכול להתרכז ולמצוא. זו נקודת התורפה הכי הכי הכי חלשה בשחיטה קודם כל.

2) בעית הרירים והסירות

הבשר שמוכרים בתעשיתי, אינו תִּלְק בית יוסף', פרושו; הוא טרף! כי לפי מרן הבית יוסף זיע"א: אסור שיהיה רירים וסירות והיום לצערנו הרב 'מעבירים' אותם. לכן התעשייה מיצרת בכמות בלתי מסתברת שלא יתכן לעולם שיצא: ששים אחוז (60%) תִּלְק, ארבעים אחוז (40%) תִּלְק, בזמן שניתן להוציא מקסימום עשרים אחוז (20%), אולי "נגרד" עשרים וחמש אחוז (25%) תִּלְק. פרושו; שהריאות יהיו נקיות לגמרי, אם לא - זה טרף!

הרב עובדיה יוסף זצ"ל: שאר החברות שקר וכזב בענין 'תִּלְק בית יוסף!'

הרב עובדיה יוסף זצ"ל פסק בשיעור מוצאי שבת בלויין מבית המדרש מביתו בזה הלשון: "בשחיטה של 'בד"ץ בית יוסף' – יוצא עשרים אחוז (20%) תִּלְק! שמונים אחוז (80%) לא תִּלְק, תלק כשר ותלק טרף! אצלם, אצל שאר החברות שקוראים את עצמם 'בית יוסף' – ששים אחוז (60%) תִּלְק! מאיפה זה? איך יצא ככה תִּלְק? עושים לא כמו מרן, קוראים את עצמם: 'תִּלְק' "וְאֲנִי אִישׁ תִּלְק" (בראשית כז יא) - הכל שקר וכזב! צריך לדעת: רק בד"ץ בית יוסף - זה אמת, השאר זה הכל בודים מלבם..."

ממה שאמר הרב עובדיה! ארבעים, חמשים, ששים אחוז (40-50-60%) כולל ה'בית יוסף', זאת אומרת מעבירים רירים וסירכות **ומאכילים את ישראל טרפות!**

למדנו שני (2) דברים:

דבר ראשון (1): שסכין נפגמת מכל פגימה דקה וכל פגימה מנבלת את הבהמה (הופכת אותה לנבלה!) וצריך לבדוק היטב ויש דינים רבים מעבר לנושא של הפגימה. והרוצה להחכים יעיין בדברי הפוסקים בעניני שחיטה וחומרתה.

דבר שני (2): לא יכול להיות יותר מעשרים עד עשרים וחמש אחוז (-20% 25%) בשר כשר באמת! וזאת רק אם הבהמה היא מצוינת והיא גדלה במרעה טוב, בלי מסמרים [כי אם המרעה לא טוב אז הבהמות אוכלות מסמרים שמנקבים את הריאה וכו'] ולא נפגמו הריאות ושאר מרעין בישין וכו',

דרך אגב: מכניסים מגנטים לריאות של הבהמות בשביל שיתמגנטו כל הברזלים שהן אוכלות. אבל לרוע המזל של בעלי המשחטה, הן נטרפות ונעשים להן חורים בריאות ונעשות סירכות בריאות!

ועם כל זאת, אחרים מוכרים ששים אחוז (60%) חֶלֶק בית יוסף! איך זה יכול להיות? זאת אומרת עוד לפני בעית הסכינים, הבהמה עצמה לא יכולה להיות במצב של ששים אחוז (60%) מתוך מאה (100)! אין דבר כזה. "שקר וכזב!" אומר

אלא כל מעשינו יהיו לשם שמים! (הערת האברך א.מ. שליט"א).

הרב עובדיה. "שקר וכזב, משקרים!" אין דבר כזה כי לפי מר"ן השלחן ערוך צריך שיהיה בלי רירים ובלי סירכות. היום חלק משמעותי מכשירים רירים וסירכות - שלפי הספרדים זה טרף! זאת אומרת חלק משמעותי אוכל טרף – כל מי שאוכל 'בית יוסף', קונים 'בשר' שכתוב עליו 'בית יוסף' – והוא טרף גמור! זה שקר גמור! לפי מי? לפי הרב עובדיה יוסף⁶.

[וכך גם פסק הרב עובדיה יוסף (הנכד) שאמר: 'שהיום כולם סומכים על הבית דוד האשכנזי ומקילים בסירכא!' - וזו טרפה לפי מרן!]

הרב שלמה עמאר: בכל החוגים כותבים על טרף "חֶלֶק בית יוסף!"

כעת נראה מה הרב עמאר אמר כשהיה הראשל"צ (הראשון לציון) זאת אומרת אחראי על כל הרבנות!

(עיין משפטי ישראל על הרבנות וכו')

הרב שלמה עמאר⁷: "אני מעולם נמנעתי לא לומר על אף אחד, אבל ברור אני יכול

⁶ יש הטוענים: "שהאומר: 'שחלק משמעותי מהציבור אוכל טרף!' – מוציא לעז על עם ישראל!" אך לאור הנאמר כאן, מי שטוען כך – מוציא לעז על דברי הרב עובדיה... ועיין לקמן באורך על 'הוצאת לעז' (האם יש איסור הוצאת לעז? עמ' 126).

⁷ [במוצאי שבת בליון מבית המדרש 'היזדים' כרב המקדים ובפניו של הרב עובדיה יוסף ומדובר לפני הרבה שנים! כשהרב עובדיה היה

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

17

ערים בארץ, זה תשאל את השוחטים באופן אישי: ויספרו לך! או השוחט או הבודק או המנקר, מישוהו בא, מכניס את היד שמה ומנתק! ואומר 'נכון, זה בסדר? ותראה ו...!' - ותכף נראה זה חמור מאד!"

הרב בן ציון מוצפי בשיעור נוסף:

"תראה למשל בכשרות, תדע! זה שוד ושבר מה שקורה! קודם כל, למה הבד"צים צריך..."

אל"ף: אין שום הצדקה לבד"צים האלה שמוכרים אה... במחירים מפולפלים! זה סתם, זה בגלל שהם לוקחים לכיסים שלהם! יש הבדל גדול, אמת במחיר, בין בד"ץ ללא בד"ץ לרבנות, אני אגיד לך למה? מפני שעוף של רבנות, סליחה שאני אומר את זה. יכול להיות..."

אני שאלתי פעם את השוחט, אמרתי לו: "תגיד, בדקו לך את הסכין?"

אומר: "ארבע (4) שעות אף אחד (1) לא בדק לי את הסכין"

אז הוא יכול לעבוד... וממילא השוחטים שהם לוקחים - זה שוחטים סקפטים, ככה מתחילים, לפעמים מתלמדים אז הם בכמה פרוטות עובדים.

אבל אתה בתור בד"ץ אתה לא יכול לקחת שוחט אם הוא לא עבד כבר לפחות חמש (5) שנים של וותק וגם שיש לו מוניטין ואני יודע שהוא ת"ח וירא א-לקים, עכשיו זה עולה המון כסף! ברוב המקרים הוא לא ירושלמי אני צריך להביא אותו מאשדוד, להביא אותו מביתר, צריך להביא אותו

להגיד באופן כללי: אני ראיתי בעיני! אנשים שרחוקים מ'תלק' - וכותבים על זה 'תלק בית יוסף! רבים!! לצערי, גם מכל החוגים!! יש הרבה שזה רחוק מ'תלק בית יוסף', צריך להיות אמיתי, אם זה תלק בית יוסף זה פרושו תלק אמיתי בלי סירכות - כלל ועיקר! אחרת נכנסים לשאלה בהלכה של 'טרף!'"
(ע"כ עדות מהרב שלמה עמאר).

גם הוא אומר "ראיתי במו עיני" שמעבירים שקר וכזב! אומרים על מה שלא תלק - תלק... ואנשים קונים במיטב כספם - בשר נבלות וטרפות!

הרב בן ציון מוצפי: אנשי עולם התחתון בכשרות השחיטה ועוד

הרב בן ציון מוצפי, גם כן ביקר בהרבה מקומות, ראה הרבה דברים והתלונן עליהם בשיעוריו!

הרב בן ציון מוצפי בשיעור: "ואתה רואה לפעמים ש... אין הבדל! להפך; אצל הספרדים הוא מוציא לך הרבה פעמים 'תלק' שש מתוך עשר (6/10) איך זה יכול להיות? ולמה האשכנזי יוציא רק ארבעה מתוך עשר (4/10)? יש מקום לשאלה פה! זאת אומרת ש'מעבירים' כל מיני דברים... אנחנו יודעים גם, יש דברים ש... לא נתנים להאמר, בהרבה

מגיב אם דיברו מה שלא הסכים ומדשתק רב ושמע - שמע מינה שהסכים!! לדוגמא ראה מה שתקף את ר' ש. א. בענין הנסיעה לאומן בראש השנה... - הערת האברך ר' א.מ. שליט"א

"הרבה פעמים יש טרפות של חמש עד שבע אחוז (5%-7%) של צומת הגידים – זה מחלה שיש בעופות⁸.

ועוד בלי סוף איזה צרות שיש עם המליחה - יאוו! אם אין פיקוח - מה שקורה... בפרט בסוף היום כשגומרים את העבודה, אז הגוים רוצים ללכת הביתה, הכל בידיהם והקבלן הוא גוי...

הוא אומר לו: "יאלה"

אז הוא אומר לו: "יאלה" לוקח את כל העופות זורק מראש הסולם, זאת אומרת אולי העוף יעמוד במלח שבע (7) דקות עד עשר (10) דקות וזה יקרא: 'עוף רבנות – בית יוסף'...

אין בדיקה של צרירות דם! שלדעת מרן: אם העוף היה פצוע ויש בו טיפת דם ושמת מלח - לא נקרא שמלחת! אז אתה חייב להעמיד משגיח מיוחד, שזה עולה לך עוד כסף וזה מיקר... וגם מכביד על המערכת והוא פוסל; הוא רואה, בודק את העופות, כל עוף שיש בו איזה צרירות דם הוא מוריד אותו, מוריד אותו זה מתמלא, עכשיו צריך לבוא פועל מיוחד לקחת את זה לנקות את זה מחדש, להוריד את הצרירות דם או לקלף את זה וזה מכביד לך על המערכת! כל זה מכביד עוד מיקר-ומיקר-ומיקר.

עכשיו יש כאלה שלא אכפת להם!

ממקום רחוק, אז הוא צריך לקבל תוספת בהתאם, הוא נוסע במיוחד כדי לשחוט, אז זה כבר מכפיל את המחיר.

ואחר כך הליין עצמו, ב'ליין' שלהם (רבנות, ר.א.) לך תראה ששים (60) בדקה (60 שניות)! אני לא מספר לך סיפורים, אני ראיתי, אני ביקרתי בכל המשחטות שבארץ, כל המשחטות. ויש היום זה הכל ממוחשב, אתה יושב בחדר מחשבים ואתה רואה. אתה רואה שני (2) ליין יש – אחד (1) ששים וארבע-ששים ושמונה (64-68) בדקה, אתה רואה יש במחשב, השני (2) ארבעים וכמה (40+)... אתה יודע איזה מהירות זאת? זאת אומרת הם שוחטים מאה-מאה עשרים (100-120) עופות בדקה! אז אתה מבין שזה לא בדיקה! ולא כלום.

עכשיו, אין בדיקת ריאות ידנית – בשום פנים ואופן, אלא מדגמי והם אומרים: "אחד למאה" (1/100) - וזה שקר! זה אחד לאלף (1/1,000).

אחר כך אין בדיקת צומת הגידים, שיש בעיה עם צומת הגידים"

(עיינו באורך בספרו **מבשרת ציון** חלק ג' סימן א' ותוכלו למצוא עוד 12 בעיות בשחיטה שהביא שם...).

⁸ **צומת הגידים – מחלה שיש בעופות**, ראה לקמן עדות ופסק הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל בענין צומת הגידים ובתשובתו הנפלאה לראש כסא רחמים ר' מאיר מאזוז, עמ' 20.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

19

שנשאר מהעופות, את החלקי עצמות ואת החלקי רגלים ואת החלקי... לא רוצה להגיד, האחוריים של התרנגול שמורידים ועם הטנופת. ואת כל זה הם לוקחים טוחנים, מוסיפים לו חומרי טעם וריח, מוסיפים לו סויה, מוסיפים לו כל מיני חומרים מיצבים וכל מיני חומרים משמרים, עושים לך; קבב, קציצות בשר, קציצות עוף – מה שאתה רוצה, הכל כיד ה... וזהו,

ואתה צריך להתמודד עם כל השוק הזה. ויש להם את ה**בד"צים הכי טובים!** מה לעשות? זו המציאות... כן...".
(עד כאן עדות מהרב מוצפי).

כמויות השחיטה בישראל

שוחט לא בודק אחרי שהוא שוחט, כיוון שהיד שלו כבידה אחרי השחיטה ואין לו הרגש לבדיקה.

דבר שני (2): במקום של רעש הוא לא יכול לצאת ידי חובת כוונת הבדיקה - כי צריך בשביל זה **'כוונת הלב'** ורוגע ושלוה ויראת שמים כנ"ל; ולא מהירות ופחיתות וכל הזמן מחשבתו רק על הכסף: 'שבע עשרה (17) אגורות 17 אגורות 17 אגורות 17 אגורות' - כל שחיטה 17 אגורות 17 אגורות, כמה שהוא מספיק - זה המשכורת... זו בעיה חמורה ביותר!

(ונגד פסק השלחן ערוך במקרה שנוטל שכר רק על הכשרות...!)

עכשיו יש בד"צים שהם יש להם מונופול, זה קרטל! הם קנו איזה... סופרים, קנו איזה רשתות שיווק או כל מיני 'קווי שיווק' היום זה הכל בידי... תדע! ה-טייקונים. ה-כל!... ומי שיגיד לך אחרת - לא יודע מה מדבר. הכל ממש! שולטים אנשי רשע! על כל הענפים האלה. אז הם מחליטים שזה המחיר. עכשיו אתה בא,

אם אתה תוריד: 'אני רוצה למכור במחיר אפסי בלי רווח'.

- מיד יקרעו אותך, ישברו אותך, לא יתנו לך להיכנס לשום מקום, אתה לא יודע באיזה הלשנות ואיזה הפרעות ואיזה מלחמות. הכל... הכל אלימות! אנשי עולם התחתון נמצאים שם! אז אתה לא יכול לעשות כלום.

בקיצור, שום דבר. מקסימום אתה יכול לעשות שחיטה פרטית לקבוצה שלך וזהו. מה שיעלה לך - יעלה לך, זה בעופות.

אח"ז בבקר ואנשים לא יודעים מה שקורה... אנשים קונים הכל - הודו, נקניקיות, יואוו - מה שהולך. או למשל מוכרים קבב - לרוב הקבב תדע שיש היום בשוק - אפשר לאכול אותו עם קָלֶב! באחריות אני אומר לך, הוא לא מכיל בשר בכלל. הוא מכיל, במקרה הטוב, פסולת של עופות. אני ראיתי פעם איך הם אוספים מהמכולה את כל מה

כלכלים! מי ישא אותם? וככה זה עובד, עם קולות והיתרים והמצאות וכו' וכו' וכו' - וזה מה שחלק משמעותי מהציבור אוכל!

הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל בענין מתן זריקות לעופות ומה עושה הרבנות?

"בחוקן לארץ או בארץ ישראל לפני חמשים (50) שנה לא היו מזריקים, לא היו זריקות, לא היה חשש: לא על הריאות שיהיה בהם חור ולא חלילה על צומת הגידים הדלקת ריאות סרטן הריאות.

לא פעם זה נגרם מבעיות מסוימות שיש גם במזג האויר, כל הדברים האלה לא היה בתימן, בתימן מזג האויר היה חם ויבש, שם לא היה דלקת ריאות ולא המרעין בישין האחרים,

ולכן אתה לא יכול להגיד: 'יש מנהג והמנהג היה שלא בודקים'

אחד מגדולי דורנו הגאון ר' מאיר מאזוז ראש ישיבת כסא רחמים הוא כתב תשובה בדבר הזה והוא מתיר והוא אומר: 'המנהג בג'רבא שלא היו בודקים את הריאות'

אני מסכים אתו, שמה לא היה צריך לבדוק, גם בג'רבא מזג האויר חם ושמה לא היו מזריקים ולכן לא היה צורך לבדוק, היום בארץ אם מזריקים זריקה - אולי קרעו את צומת הגידים! יש לך ריעותא

ויש לא רק 'מיעוט המצוי' פעמים רבות!! המשלוח שמגיע למשחטה שמונים אחוז (80%) - מזה יוצא טרף!!! עד כדי כך.

ובוודאי שחלק גדול מכל העופות האלה - הם נבלות!

עכשיו נבין, אם הוא שחט אלף (1,000) ובסוף בדקו את הסכין ונמצאה פגימה - אז כל האלף (1,000) לפח! כי הם טרפות.

ומה הם עושים?

אם נמצא פגימה, זה לא נהיה 'בד"ץ' זה הופך להיות 'כשר' למה ירד מדרגה של 'חֶלֶק' לדרגה של 'כשר'?

הרי יש ספק, ספק כשר ספק טרף.

איך החלטתם שזה כשר? מי התיר את הספק, איך זה הפך להיות כשר? לפי ההלכה: פגימה - לכולי עלמא טרף! אין מצב של פגימה שלמישהו זה יהיה בסדר - ואת זה מאכילים חלק משמעותי מעם ישראל יום-יום!

יש משחטות ששוחטות מאה וחמש עשרה אלף (115,000) עוף ביום! יש שבעים אלף (70,000) יש ששים אלף (60,000), יש ארבעים אלף (40,000), יש שמונה עשר אלף (18,000), אבל זה ממוצע השחיטה, כל יום נשחטים למעלה ממיליון (+1,000,000)! כל יום! וחיבים להגיע עם האספקה לשוק, אם לא תגיע לשוק עם האספקה - יקחו מישהו אחר, בד"ץ אחר. והבד"ץ הזה לא יכול להתעכב עם דקדוקים בהלכה; לעצור את הליין, להוריד מהליין, לפסול את אלה וגם את אלה וגם את אלה - זה הפסדים! הפסדים

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

מצא אותו ושאל: "אתה יכול לבדוק לי את הריאה הזאת?"
 בדק
 אמר לו: "כשר"
 ומה הוא נתן לו לבדוק?
 קורקבן!...
 הוא לא יודע מה זה ריאה!
 מבינים עד איפה הקטסטרופה?
 עכשיו תגידו: "זה סיפורים"... אז הנה לפנינו דוגמאות משו"ת לעה"א בין השוחטים!

הגאון הרב משה שטרנבוך שליט"א פוסק: שאין לאכול אלא משחיטת 'חבורה'¹⁰

הרב ברנדסדורפר, הרב נחום יברוב וכן הרב נתן גשטטנר זצ"ל (בספרו שו"ת להורות נתן חלק ג סימן לט) – כולם אומרים אותו דבר. אלה פוסקי הלכות בנושאי השחיטה וכל אחד טעמו ונמוקו עמו.

מסביר הרב שטרנבוך:

"עיקר הבעיה בבדיקות שעושים היום היא שבהרבה משחטות מונח העוף על סרט נע והבודק לחוץ מאד לבדוק אותו במינימום של זמן, דבר זה אינו מאפשר בדיקה יסודית ודיקנית המצריכה זמן וריכוז אופטימאלי, מלבד מה שצריך בודקים מומחים, שמכירים במשמוש כל

מה הוא יעשה? הביא משאית שלמה! מה, הוא יזרוק אותה לים?! לא! מיד הוא מטלפן מזמין 'צוות מהרבנות' הצוות של הרבנות⁹ הם לא בודקים את הריאות! קודם היה שמונים אחוז (80%) טרף! כשמגיעים הצוות של הרבנות שהם לא בודקים – מכניסים את הכל לשקיות שלהם שמה כתוב 'כשר למהדרין'!!!!!!

איך זה נהיה כשר? קודם כל היה, לפני כן, לפני רבע שעה (15 דקות) בדקנו! ראינו!! שמונים אחוז (80%) טרף!!! איך אצלהם נהיה 'כשר למהדרין'?! - אין תשובה! אבל, זו השיטה!! שכך עובדים לצערינו אצל הרבנות".

(עד כאן עדות מהרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל).

ה"מומחה" שבודק קורקבן ואומר שהיא "ריאה כשרה"

שוחט מאחיעזר סיפר: שהיה בן אדם ששאל: "איך הולך פה השחיטה? מי פה אחראי?" אמרו לו: "יש אחד (1) פה שהוא המבין הכי גדול, תגש אליו" הלך וחיפש את 'המבין הגדול!' הוא לא היה בעמדה, לא היה בשום מקום, סתם, מסתובב...

⁹ רבנות, כדאי לזכור את עדותו של הרב עובדיה יוסף זצ"ל בענין 'אחריותם' של הרה"ר... ובנשימה אחת פסק: 'שהם עתידין ליתן את הדין!' (ערב כיפור תשסב')

¹⁰ הרב משה שטרנבוך, נולד בשנת תרפ"ו 1926, בשנת תשנ"ב 1992 החל לפרסם את שו"ת תשובות והנהגות.

כי זו תעשיה! והם לא יוותרו על רווחיהם!!

חסרון מבחון או מבפנים, העלול להטריפו...

'המשכיל בוחר – בטוח מכל

נזק!

וראוי לכל אחד לזכור את דבריו של הריב"ש שם כתב: "אפילו בעסק העולם כל משכיל בוחר לנפשו הדרך היותר בטוח ומשומר מכל נזק ומכשול"¹¹ ואפילו בחשש רחוק, עאכו"כ שיש לנו לעשות כן בדרכי תורה ומצוות שהם כבשוננו של עולם והיאך נניח הדרך אשר דרכו בה רבותינו הקדושים!?" (מובא בבית יוסף אורח חיים סימן תרצ'.)

וראוי הדברים ונכונים לנידון שלנו, שלא לקנות העופות העוברים על סרט נע במהירות שמצוי בהם טרפות, בגלל שהמחיר יותר בזול?! ולא זה דרך אבותינו מדור דור. וראוי לסדר שחיטה מיוחדת, שבכל עוף ועוף יבדק צומת הגידין והריאות וגם הדקין ואז יהיו באמת 'למהדרין' ובלי שום חשש ואפילו שהם ביוקר יותר, כדאי הדבר".

הנ"ל מדובר ביראי שמים, זאת אומרת שהסוחר והיבואן הם כאלה, מה שלא נמצא כמעט! שסוחר ירא שמים יפקיר את הכל ויאמר: "תעשו מה שאתם רוצים!" - זה קשה מאד! קשה מאד למצוא כזה סוחר שירשה ויסכים לשים השגחה על השגחה.

מעיד הרב שטרנבוך: "ואני מוסיף עוד, שיש לדעת שבמשחטות שממהרים להספיק לשחוט אלפי עופות ביום אחד, קל מאד להיכשל בבדיקת הסכין ואז - הבשר כנבלה"¹².

ובזה ידון כל הדווים שבעוונותינו הרבים היום בשחיטה המזורזת השוחט ממהר לשחוט ובתוך שעות ספורות שוחט מאות שוורים"

זאת אומרת המציאות כיום היא ששוחטים מאה ושלושים (130) ראשי בקר – בשעה (60 דקות)! כל חצי דקה (30 שניות) - שוחטים שור! עכשיו צריך באותו קצב גם לבדוק אותו ולעקוב אחריו ושלא יתערבב עם הטרפות ויש שמה גוים שעושים את רוב העבודה והמרחקים - הם גדולים מאד! עד שאין קשר עין ואם לא יהיה לך אנשים משלך שיעקבו אח"ז - תשכח מזה! אתה ודאי אוכל 'מעורב' - לא ירושלמי...

עיין משא חיים לרבנו חיים פלאג'י זצ"ל (דף כז') שכתב שהיו שוחטים המומחים בעיר איזמיר כמאה וחמשים (150) בהמות בשבוע!!!! ונודע כי רבנו חיים פלאג'י כתב הרבה בספריו בחומרת השחיטה, השוחטים ואכילת הבשר ועיין גם בדברי הרב נתן גשטטנר (בספרו שו"ת להורות נתן חלק ג סימן לט).

¹² (תשובות והנהגות חלק ה' יורה דעה סימן רמא').

¹¹ 'המשכיל בוחר – בטוח מכל נזק!' השוה לעיל לדברי הרמח"ל בהקדמה עמ' 10.

ומעיז הרב שטרנבוך: שהוא ראה דברים כאלה למכביר! שהשוחטים בורחים ולא בודקים את הסימנים...!
מסכם הרב שטרנבוך: "רק סומכים שחתכו טוב וברווז ולמבואר לעיל זה לא מספיק ומכשילים את הציבור במאכלות אסורות". את זה הוא מביא בתשובות והנהגות חלק ב' יורה דעה סימן שסא.
 "ודע, שכיום שהשחיטה היא בסיטונאות, כך ששוחטים רבבות עופות כל יום וכן בבהמות שוחטים כמויות, אם כן חייבין לתת לשוחט או לבודק כמה וכמה פעמים ביום (הפסקות) וכן שלא לעבוד יותר מדי שעות, כדי שלא יהא עייף בשעת מלאכתו ועלול הוא שלא בכוונה להתיר שחיטה או בדיקה שלא כדין ומאכיל בזה טרפות בישראל!"

סיפרו לנו שוחטים, שלא רק שהם עבדו משמרת אחת (1) - שזה קטסטרופה! אלא חיבו אותם לעבוד עוד משמרת!! איזה לחץ! איזה רעש! מה הולך שמה...!
 עיין דרכי תשובה (בשם ספר תואר משה) שחובה לנוח אחרי עשרים (20) עופות בערב יום כיפור בשחיטת הכפרות, וכתב הרב ישכיל עבדי שבזמנינו יש כל יום דין 'ערב יום כיפור' מחמת ריבוי השחיטה! (חלק ז' יורה דעה א).

הרב שטרנבוך: "ואביא כאן לשון הטהור של גאון ישראל בעל הפרדס בתשובותיו (והגר"א, הגאון מווילנה בהסכמה כותב

ועוד אומר הרב שטרנבוך: "והבודק ממחר ואינו בודק ומכשיל הציבור לאכול בלי בדיקה... אמנם היום במקומות ששוחטים מהר ומוכרים 'גלאט' ולא ידעו ולא יבינו שאין הכונה רק לענין סירכא, רק 'גלאט' היינו כמשמעו"¹³...
 זאת אומרת 'גלאט' צריך שיהיה 'חֶלֶק' מכל הבחינות וצריכים לעבור את כל השלבים מתחילה ועד סוף!
הרב שטרנבוך: "ומצוי, שמיד בתחילת השחיטה, הבהמה מתחילה לפרכס והשוחט בורח! מבלי שיספיק לבדוק היטב אם רוב הסימנים אם הם שחוטין".
 שוחט, אחרי ששחט את הבהמה, צריך להכניס את האצבעות ולבדוק ששני (2) הסימנים; הקנה והוושט - נשחטו. לכתחילה צריך כל הסימנים אבל אם שחט רוב סימנים גם כן כשר. איך יודעים? צריכים להכניס את האצבע ולבדוק. יש מצבים שלא מכניסים את האצבע בגלל שאחרי ששוחטים מרימים את הבהמה למעלה והרגלים שלה קשורות למעלה והראש שלה למטה משתולל וכשהיא מפרכסת היא קורעת את שאר הסימנים, זאת אומרת מה שלא נשחט, היא קורעת מהתנועות שלה! גם אם יבדקו אח"ז - זה לא דוקא מהשחיטה, אז ממילא אין ראייה! והדין הוא: שאם לא בדקו - זה נבלה! אפילו אם שחטו כראוי ורק לא בדקו (הבעיה מצויה גם בעופות).

¹³ (תשובות והנהגות חלק א' יורה דעה סימן תכא').

היום יש כאלה שמשתמשים עם הסכין שמעבירים אותה על סבון ואז ממילא הכל נסתם! זאת אומרת יש כל מיני פטנטים - בשביל להכשיר את הנבלות והטרפות עם כל התירוצים המתאימים...

אומר במפורש! בעל הפרדס: ש"אֶחָד מְאָלְף (1-1,000) מְצָאֲתִי שֶׁהִיָּתָה לִּי הַרְגָּשָׁה שְׁלֵמָה! ובגליל כאן, איני נותן קבלה אלא לְאֶחָד מְאָלְף! (1-1,000)" זאת אומרת אם באים אליו אלף שוחטים למבחן שיתן להם 'קבלה' דהיינו; אישור לשחוט, הוא אומר: "רק לאחד מאלף" זה הממוצע שהוא היה נותן אישור. היום, 'איני לך עבודה?¹⁴ בוא, ניקח אותך לשחיטה אתה בא? בוא, משלמים שבע עשרה, תשע עשרה (17-19) אגורות תלוי לפי איזה מקום... בוא' לא יודע דינים, לא הלכות, לא יראת שמים, שום דבר! גורנישט מיט גורנישט. ועוד אומר בעל הפרדס: אבל צריך גם שיהיה "ירא שמים ביותר! ואומן גדול וביודעי ומכירי ואף גם זה לולי שהשוחטים מובהקים קא סמיכנא שמעידים עליו, הוי קרוב לודאי שלא היה ביכולתו לעמוד על פי הרגשתו".

בעל הפרדס: "וגם זה, איני נותן רשות, אלא לשנה אחת (365 יום), כי 'אל תֶאֱמִין

¹⁴ איני לו עבודה! – ראה עדות הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל איך 'משגיח' מתנהג כעם הארץ ממש! (עמ' 29 'האם אפשר לאכול באולמות אירועים?')

עליו ש: 'הרב דומה לְמֵלֶאךָ ה' צְבָקוֹת' (חגיגה טו:)) וזה לשונו: "בעונותינו הרבים בדור הזה אֶחָד מְאָלְף (1-1,000) מְצָאֲתִי שִׁיְהִיָּה לִּי הַרְגָּשָׁה שְׁלֵמָה" "אֶחָד מְאָלְף מְצָאֲתִי" (קהלת ז כח) - שיש לו הרגשה שלמה!" מה זה "הרגשה שלמה"? כדי שהשוחט יוכל לשחוט הוא צריך להרגיש אם יש פגימה, בשביל להרגיש פגימה אתה צריך להיות בעל הרגש, צריך שתהיה לך עדינות ביד, כוונת הלב, יראת שמים, בתנאים האופטימליים - רק ככה אתה יכול. בפנינה, בצד, בלי לחץ, בלי זמן, בלי סטופר, בלי בעל הבית על הראש ושיש לך הרגש, אם אין לך הרגש לא יועיל לך שום דבר! איך תבדוק?! ואפילו האדם הכי צדיק וירא שמים אבל שיהיה בלי הרגשה שלמה ויבדוק – בדיקתו לא תהיה כהלכה! ובפרט, אם אתה בודק ברטוב, הסכין רטובה ואחרי שחיטה היא שומנית, בגלל שהעוף הוא שומני וזה סותם את הפגימות הקטנות וממילא לא מרגיש אם תעבור עם היד ברטוב - זה יחליק לך ולא תרגיש! ומי יש לו הרגשה שלמה? באֶחָד מְאָלְף (1-1,000) - הוא מצא!

לקנות את ההרגש צריך שנים של עבודה! אי אפשר שאדם ירגיש ובלחץ וכשעומדים לך על הראש ולכן לא מחפשים פגימות, אלא אדרבה! מחפשים שלא יהיו פגימות, לכן לא בודקים ביבש, בשביל שזה יעבור!

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

דבר ראשון – החכמים לא שוחטים, משום שהם צריכים לבדוק כמו שצריך ולעמוד על כך שהדור יהיה מתוקן. אבל אם הם לא עומדים על כך, הם בעצם 'מוחלים' ואומרים; 'לא צריך, אני סומך על שוחט פלוני' - והם עוברים על תקנת הדור והדור הזה יוצא מקולקל! ומטומטם בטומאת נבלות וטרפות.

בעל הפרדס: "וגם כל העם כולו ראשים וחקמים בעיניהם - וגדול המכשול! מכל מקום ומאחר שכל החכמים אין מקפידים על זה, אין מעבירין את הטבח (השוחט) שאינו מראה סכין לחכם (והוא נשאר בתפקידו)

אבל דורות הראשונים אמרו: 'האי טבחא דלא סר סכינא (סכינא) קמיה חכם - משמתינן ליה' [דהיינו מנדים אותו!] (חולין יח.).

בדורות האלה אם לא הראה סכינא לחכם לא מעבירים אותו מתפקידו, אבל בדורות הקודמים - היו משמתינן אותו, מעבירים אותו מתפקידו ומרחיקים אותו מן הציבור.

בעל הפרדס: "ואע"ג דלית לן בדורות הללו 'חכם', אע"פ כן בענין זה שרי להחמיר: לא לאכול משום שוחט אלא אם סר סכינא קמיה" (רק אם הראה את סכינא לחכם!)

בעל הפרדס: "ונהגו כן כל הקדמונים וכן אני נוהג והדברים מבהילים עד כמה יש לזהר בבדיקת הסכין".

בעצמך! אמרו חז"ל (אבות ב ד) וכ"ש לאחרים!

וכמו שאמר הראב"ד ז"ל וזה לשונו: "אף שאמר רבי יוחנן: שמפני כבוד הבריות צריך להראות סכינא לחכם, אבל כיוון שיש בו תועלת גדולה, שהרי בדיקת סכין צריכה דקדוק ביותר ומי כהחכם יודע להזהר?

אין ראוי לחכמים למחול על כבודם בדבר הזה אשר לא כדת, שאין משגיחים על תקנת הדור!"
זאת אומרת צריכים להראות סכין לחכם,

[וראה את החכם של מרן על זה! שהביאו הדרכי תשובה והרב ארץ חיים:

הרב חיים סתהון זצ"ל בספרו ארץ חיים חלק יורה דעה, יח' סי"ז כתב וזה לשונו: "והרבה צריך ישוב הדעת ויראת שמים לבדיקת הסכין וכו', כתב הדרכי תשובה לקמן סי' צט' סק"ל משם ספר דעת תורה שמצא כתב ישן על קלף וחתומים עליו מרן בית יוסף ועוד מאה (100) רבנים זלה"ה שתיקנו: שבכל עיר שיש בה שני (2) שוחטים לא יבדוק אחד (1) מהם את הסכין או את הריאה מבלעדי השני. ונעשה בגזירת נח"ש (נידוי, חרם שמתא) עי"ש ועי' פרי האדמה ח"ג פ"א מהלכות שחיטה".]

והיום - לא עושים את זה! אף אחד (1) לא עושה את זה. למה?

הסכין, כי צריך לכוון את לבו במאד מאד בבדיקתו" (שערי תשובה שער ג אות צו),

יש בשחיטה גם צורך להסיר נוצות שיש בעופות ובבהמות צריך לגלח את צווארם - אם רוצים שלא לפגום את הסכינים. אבל אם שוחטים על הנוצות, בסכינים של ימינו שהן מאד דקות¹⁷, הן נפגמות מהנוצה. גרגיר חול - עושה שריטה! גרגיר חול אם נמצא בתוך השערות - הוא יכול לפגום את הסכין! [ובוודאי שיש לוודא שלא תהיה צרירות דם ע"י שתולשים ומסירים את הנוצות].

מה זה גרגיר חול?
זה זכוכית!

אם לוחצים ויש גרגיר חול - הסכין יכולה להפגם, לא צריך להגיע למפרקת. עכשיו כשיש עופות רזים, אז אין הרבה בשר בין שני (2) הסימנים עד למפרקת ובכל שחיטה - בפרט אם היא בחיפזון - ודאי שהסכין פוגעת במפרקת אחר מפרקת - והיא נפגמת.

אם כן, איך בכלל ממשיכים לשחוט אם הכל סמיות עינים - והכל שקר? בשביל למכור רק לגוים?!
אלא, השאלה היא: איך בכלל ממשיכים לאכול דבר כזה?!

¹⁷ סכיני ימינו דקות מאוד! - ראה עדות הרב עובדיה יוסף ז"ל עד כמה הן דקות, עמ' 13. וכן פסק הג"ר שלום כהן רוט (פוניבז') במענה לתשובת ראש כסא רחמים ר' מאיר מאזוז...

מתוך הרב שטרנבוך
בתשובות והנהגות חלק א' יורה דעה סימן תח'.

הרב בְּרַנְדְסְדוֹרְפֶּר פּוֹסֵק עַל בְּעִיּוֹת הַשְּׁחִיטָה בְּאוֹפֵן תַּעֲשִׂיתִי

15

הרב בְּרַנְדְסְדוֹרְפֶּר והחכמים שנו"ל - הם מראשי וגדולי הבד"ץ 'העדה החרדית' בירושלים!

"והדבר ברור, כי לא זאת הוא עיקר טענתם, רק מחמת מהירות השחיטה הוא דנגעו בה והיא היא סיבת הדבר מקלקול השחיטה אשר בעוכרנו. וכ"ש לשחוט בסילוק הנוצות לצדדין, שיתארך השחיטה יותר מחמת זה, בוודאי שאין זה מטרתם. כל עיקר טענתם זה אינו אלא לסמיות עינים, כאילו לתקן הם באים. ולא באו אלא לסכן ולהכשיל את עם בני"ה הקדושים, בחשש נבלה ומאכלי פיגול¹⁶.

**רבנו יונה מגירונדי זצוק"ל:
"אין הרבה שיש להם יראת שמים בכלל - ואפילו שהם מומחים!"**

רבנו יונה מגירונדי אומר: "רבים מן המומחים רחקו לבם מיראת חטא ואשר איננו ירא - לבו לא יבין לדקדק לבדיקת

¹⁵ הרב מאיר בְּרַנְדְסְדוֹרְפֶּר זצ"ל ה'תרצ"ד - ה'תשס"ט כ' אייר, חיבר את שו"ת קנה בשם.
¹⁶ (שו"ת קנה בשם סימן לז.)

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

27

ואם תשאל אותו שאלות - תראה שהוא עם הארץ בהרבה תחומים שהוא מתעסק בהם - ואתה סומך עליו?¹⁹!!
אז שוב: איך אפשר לאכול???
אתה אוכל נבלות וטרפות!! נכון שהוא ישלם על זה גיהנם וכל העונשים שיש על כל כזית נבלה וטרפה - הוא ישלם על כל מי שהאכיל! אבל אתה גם אכלת, אתה גם טמא עכשיו, אתה וכל הסירקולציה של הדם שלך - עשויים מנבלה וטרפה! ואתה מטומטם! לפי התורה: אתה מטומטם! התורה קוראת לך: 'מטומטם!' - 'וּנְטָמְתָם בָּם' (ויקרא יא מג) - 'אל תקרי "וּנְטָמְתָם" אֵלָּא: "וּנְטָמְתָם" (יומא לט.) ואתה לא יכול לצאת מהגיהנם לפני שתתקן את זה - אז מה מועיל לך להמשיך לאכול?!

הגאון רבי נחום יברוב מעיד:

עמי ארצות בבדיקת הריאות.

אומר כך: "מכאן תוכחה מגולה למנהג הרע שנשתרש בזמנינו במשחטות של העופות, שבדקי הריאות אינם יודעים מאומה מהלכות טרפות וכשבא לפנייהם ריאה עם רעותא הם מורים בעצמם אם היא כשרה או טרפה"
זאת אומרת הם בעצמם אומרים אם זה כשר או טרף, לא שואלים לחכם, אלא הם בעצמם!

כל זה עוד בלי בעית הריאות שהעידו הרב עובדיה (לעיל עמ' 15) והרב עמאר (עמ' 16)... אנחנו עוד בהתחלה בסכין והסכין זה דאורייתא!¹⁸
ויש עוד עשרות בעיות בשחיטה! ובכשרות השוחטים!!
זאת אומרת אם יש רק חשש! חשש, לא ודאי, אלא חשש שהסכנים לא טובות, או שאנשים לא יראים, או שאין להם חוש מישוש - אסור לאכול!
למה?

כל ספק דאורייתא - לחומרא! אי אפשר לאכול. כמו בדבר שהוא ספק רעל - תאכל?! - ודאי שלא! (ראה לעיל בהקדמה דברי הרמח"ל, עמ' 8).

הבעיה הזאת חמורה ביותר! רק בשחיטה קטנה - יש סיכוי ואולי, בתנאי; שיעמדו השוחטים והבודקים וכו' בכל הקריטריונים שכתובים בהלכה! - והם הרבה! הרבה מאד!

ואם שוחט לא יודע צורת שמעתתא ולא יודע ללמוד בכלל - אסור לו לשחוט!

ועיין רוח חיים פלאג'י (תחילת יורה דעה) ומרן הבית יוסף (סימן א') שיש לשוחט לדעת כמה פרקים מהתלמוד ולהיות בקי בתנ"ך ועיין דרכי תשובה.
ואם הוא לא חוזר על תלמודו כל שלושים (30) יום - הוא לא יכול לשחוט!

¹⁸ הסכין זה דאורייתא! - ואפילו יצחק אבינו ע"ה ביקש מעשו בכורו שיחדד הסכין יפה ולא יאכילנו נבלה! ראה להלן מה דיננו לעומתו, עמ' 58.

¹⁹ עם הארץ! - ראה עדות הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל בענין משגיח עם הארץ, עמ' 29.

הדעת ויראת שמים לבדיקת הסכין, הלא תראה כי יבדוק אדם פעמים, שלוש (2-3) - ולא ירגיש בפגימה זקה ואחר כך ימצאנה (פעם 4)! כי הכין לבו באחרונה ובחינת חוש המישוש - כפי כוונת הלב"21.

זאת אומרת אדם יכול לבדוק את הסכין שלוש (3) פעמים ברצינות - ולא ירגיש ובפעם הרביעית (4) – ירגיש! סבלנות כזו? אינה מצויה! אם תראו ראשי בד"צים איך הם בודקים, תבהלו! הם עושים בדיקה אחת וחצי (1.5), לא שש (6) הלוך ושוב על שלוש (3) רוחות; אלא אחת וחצי (1.5)22.

ועפ"י ההלכה עלול אדם לבדוק שלוש (3) פעמים כמו שצריך! שש (6) בדיקות (כל בדיקה זה הולכה והובאה) שמונה עשרה (18) ביחד - ולא ירגיש ובבדיקה האחרונה - תמצאנה!

מה ההבדל? מה קרה בשלוש (3) הראשונות לא הרגיש וברביעית הרגיש? פוסק רבנו יונה וכך פסק השולחן ערוך: "כי הכין לבו באחרונה ובחינת חוש המישוש - כפי כוונת הלב" זאת אומרת האם אתה מתכוון למצוא או לא? לא! כפשוטו. האם אתה מכוון בבדיקה? או שמא דעתך מוסחת?! אינו ענין למצוא או

הרב נחום יברוב: "וראיתי מעשיהם - ונבהלתי! כי הם מכשירים את האסור ומטריפים את המותר. ומי שנוהג כן ודאי שאיסור טרפה קל בעיניו ואין ראוי לאכול גם את מה שהוא מכשיר למהדרין" (!)20.

קצת מדיני שחיטה

א' בדיקת הסכין נעשית ברטוב ובתוספת שומן שנשאר מהשחיטה ובאשר לזאת אין הפגימות שבסכין נרגשות ומובא בפוסקים שבדיקת הסכין צריכה להיות ביבש! עיין פתחי תשובה (יורה דעה סימן יח' סעיף קטן ה') וזה לשונו: "גם יקנח הסכין שלא יהא בו שום לחלוחית" עכ"ל.

ועוד ע"ש בש"ך סעיף קטן יד'.

ב' בדיקת הסכין נעשית ע"י השוחט עצמו ולא ע"י בודק אחר ומובא בפוסקים שאין השוחט רשאי לבדוק, מפני שידיו כבידות מפעולות השחיטה!

עיין בספר בית דוד סוף סימן א'.

ג' בדיקת הסכין נעשית במהירות! מפאת הצורך לספק ליבואנים ולחנויות. ובחוסר שימת לב, מפני הרעש שיש במקום השחיטה. מה שאין כן לפי דרישות ההלכה שצריך שתהיה הבדיקה בכוונת הלב. וזה לשון השולחן ערוך: "והרבה צריך ישוב

²¹ (שולחן ערוך יורה דעה סימן יח' סעיף יז' בשם רבנו יונה).

²² ראש בד"ץ – ראה עדות הרב יצחק הכהן רבין, שפרסם זאת!

²⁰ (דברי סופרים הלכות טרפות סימן לט' סעיף א')

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

וכל שמוצא בביתו עוד דם צרור מתחת לעור, חייב להעבירו, לגרדו להוציאו, אבל צריך למלוח מחדש! זאת אומרת זה לא פשוט, כי המליחה שעל גבי צרירות הדם - לא מועילה!

אז יש הרבה דינים, הרבה הלכות.

מסקנת בינים פשוטה: מי שרוצה להזהר ולהרוויח את החיים שלו - שלא יאכל בכלל בשר ועופות! בכלל!

ולכן היתה תקנה אצל הספרדים בשנת התקפז' ליצירה: שלא יביאו עופות לסעודת ברית מילה או חתונה - מחשש החטאת הרבים בטרפות!

(וכמו שהעיד רבנו חיים פלאג'י בספר משא חיים ובכף החיים סימן כד).

הרה"ג הרב יעקב יוסף זצ"ל - האם אפשר לאכול באולמות אירועים?

המשגיח:

"אולם שמחות, אני הולך לשם אומר לי האבא של החתן: 'יש לנו משגיח! מהבוקר עד הלילה המשגיח הזה שם לב' אני אומר למשגיח: 'אתה פה מהבוקר?' - 'כן'

אומר לי: 'כל מה שנכנס - רק בשר חֶלֶק! הכל הכשר הבד"ץ הכל בסדר'

אני שואל אותו: 'הגעלת את הכלים? הרי אתמול בשלו כאן 'כשר!'

אז הוא עונה לי בשאלה: 'מה, זה פסח?! צריך להגעיל?'

לא, אם היה ירא שמים - ממילא היה פוסל כשצריך!

גם הבד"צים המובחרים לא בודקים את כל אורך הסכין מכל הצדדים, כמבואר בפוסקים שצריך שתהיה הבדיקה על כל אורך הסכין משלוש (3) רוחותיה, דהיינו; בפנים של הסכין ובשני (2) צדדי הסכין, הלוח ושוב, פעמים (2) בכל צד. ופשוט הדבר, שאם לא בודקים לפי ההלכה - אין הבדיקה נחשבת לכולם! שלחן ערוך סימן יח' סעיף ט' (דהיינו; שתים עשרה (12) בדיקות כדרשת חז"ל: "וְשִׁחְטָתֶם בְּזָה" (שמואל-א יד לד) (חולין יז:).

ולאחר מכן בבדיקת הריאות, שכל הרוצה ליטול התפקיד של בדיקת הריאות נוטל - אף שאינו ראוי לכך! וכדברי הרב נחום יברוב שהבאנו לעיל: "וראיתי מעשיהם ונבהלתי כי הם מכשירים את האסור ומטריפים את המותר".

צרירות דם ומליחה

מצוי שיש בעוף שקונים צרירות דם ויש חלק מהמשחטות שלא פותחים את חלק הכנף ויש שלא חולקים את הגב ועושים כך בשביל שיראה העוף יפה ושלם. ומבואר בדברי הפוסקים: שצריך לפתוח ולהוריד את הצרירות דם, שאם לא כן - לא מועיל תהליך המליחה! אז יש פותחים בצדדי הכנפים, יש מורידים את הקצה של הכנף לגמרי - שכל הדם יזרום החוצה ע"י המליחה.

הרב עובדיה יוסף זצ"ל – עדות חשובה בנוגע לכשרות הבשר

"מה "בד"ץ?" אני אמרתי "על בד"ץ בשר?"! יש הכשר של בד"ץ - ואני לא אוכל אותו בשום אופן! הם מתירים נגד דעתו של מרן!! אתה יודע על "בשר" אתה אמרת, אתה לא אמרת "בצל" אתה אמרת "בשר". (צוחקים...)

כי בשר - יש בו בעיות!! שהם פוסקים להקל - נגד מרן, הבד"ץ! לכן לא תחשוב; אם אתה קנית משחיטה שיש עליה הכשר של בד"ץ - זה הכל בסדר 100%, לא כך.

מפני שיש למשל; "סרכא הניטלת בהגבהה" יש לה דין מיוחד, מה זה "סרכא הניטלת בהגבהה"? כשכותבים 'חלק', 'חלק' זה אם אין סרכא בכלל - חלק לגמרי.

אבל הרבה פעמים יש סרכא דקה מאוד, סרכא דקה מאוד שצריך "ניטלת בהגבהה" מכניס את האצבע או עיפרון למטה ממנה ותנתק אותה - תכף מתנתקת.

אבל צריך להשגיח! בתנאי שהיא כל כך קלה מאוד, סרכא דקה מאוד, שהאבר שהיא היתה סרוכה אליו לא מתנענע, תופסים את הסרכא - שאר האבר עומד, מכובד האבר עומד במקומו והיא סרכא דקה מאוד. לפעמים סרכא יותר עבה, אם מתנענע האבר בשעה שסילקת אותה - טרף זה טרף. זה דעתו של מרן.

אבל, בספר "בית דוד" זה ספר של שכנזים לא שלנו, יש "בית דוד" של רבי יוסף דוד הגאון מסלוניקי הוא פוסק כמו מרן, אבל יש ספר "בית דוד" הלכות שחיטה של רבני אשכנזים. והוא לא פוסק כמו מרן, הוא אומר: "לא! מנהגנו להקל". טוב מנהגו להקל. הוא יכול לחלוק על מרן?! מה הוא שיחלוק על מרן?!

זבחי צדק פסק: "שמי שזז מדברי מרן בדבר הזה - הוא מאכיל טריפות לישראל!" כך כתב זבחי צדק כך כתב רבי דוד חזן - הראשון לציון לפני 120 שנה, כותב בספר תורת זבח. יש לו ספר הלכות שחיטה: "שמי שפוסק נגד מרן - זה מאכיל טריפות לישראל!"

אז האשכנזים הם אומרים: "יש לנו בית דוד. הם יש להם בית דוד לא פוסקים כמו בית יוסף הם בית דוד.

- הוא עם הארץ! האדם הזה הוא קורא לעצמו 'משגיח' על מי הוא משגיח? אני לא יודע! אולי הוא משגיח על הזבובים...

אבל במציאות: אם אתמול היה שמה או מהבשר הכשר הקפוא, או מהעופות האלה שתארנו - צריך להגעיל! אם הוא לא מגעיל - האוכל אסור!!

הרשב"א כותב: אדם שמבשל בכלי כזה בלי הגעלה דינו כדין 'מבטל איסור'²³ ולכן גם המרק ירקות, סלט חצילים, סלט מיונז - גם הם נאסרו באכילה! וממילא אם הם נאסרו באכילה - מי שיברך על זה הברכה היא ברכה לבטלה!!²⁴

החלב בבשר הכשר – הודאת

הרבנות הראשית:

שמה ('מהדרין') - אין שמה חשש של דם²⁵, מיד אחרי השחיטה במקום שורים את זה במים, מולחים, עושים את הכל!

²³ דין מבטל איסור – ראה להלן פסקו של הגרי"ש אלישיב זצוק"ל בענין זה בפירות וירקות הטעונים בדיקה ממש ולא מדגמית וכדומה, עמ' שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת..
²⁴ הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל מבית מדרש חזון יעקב בירושלים וראה בהמשך פסק הרה"ג הרב חיים קניבסקי זצוק"ל על החיוב להגעיל כלים... עמ' 55.

²⁵ וכדי למנוע טעות ח"ו מאלה הטועים לדייק ממשפט כזה שכאילו הבד"ץ בסדר ואינם מבינים שהבעיות לא מתחילות ונגמרות בחלב ודם, ראינו לנכון לשבץ כאן את עדותו של אביו, הרב עובדיה יוסף זצ"ל בענין כשרות הבשר בהכשר בד"ץ שלדבריו הסומך עליהם: 'אין לו שכל!'

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

אנחנו טלפנו להם: 'האם זה נכון?'

- 'כן הסעיף הזה נכון! לפעמים יש חלב!!'

הם 'מודים על האמת'...

עכשיו, מי יכול לדעת: אם במלון הזה נכנס פעם חלב עם ה'כשר' הזה או לא נכנס? אתה נמצא שמה שלוש מאות ששים וחמשה (365) ימים בשנה?! - אתה לא נמצא! אז אם כן יש בעיה גם עם הכלים - ולכן המילה הזאת שאומרים: 'אני מביא משגיח!'

- המילה הזו אין לה שום תוכן! זה סתם דברים בטלים!! איך אומרים בערבית: פלאם פאדי!...

ולכן כל אדם שרוצה ללכת לאכול במסעדה, רוצה... מותר לאכול מותר להנות מהחיים: "בְּכֹל אֲנִי נִפְשָׁךְ תֹּאכַל בְּשָׂרִי" (דברים יב כ) אנחנו לא אוסרים לאכול בשר, אדרבה! בחג יש מצוה לאכול בשר - בתנאי: שאת הבשר הזה יבשלו בסירים כשרים! עם ישראל לא היה להם כלים כשרים בחג השבועות, לכן אכלו אז מאכלי גבינה, אנחנו עושים עד היום זכר לזה אוכלים 'מאכלי גבינה' בחג השבועות, אז יכול להיות שאותו אדם שלא היתה לו ברירה ונקלע למלון כזה - אולי יצטרך לאכול מאכלי גבינה בתוך חג השבועות. הוא רוצה לאכול בשר? - שישאר בבית! בבית ב"ה אתה יודע: הכל בסדר תמיד היה בשר 'חֶלֶק', אתנו אין לנו את הספקות, את הבעיות, אנחנו ב"ה כל השנה זהירים!!!

לעומת זה ה'כשר' - כמו שאמרתי: גם לא מנוקר! וגם לא מלוח!! הם לא מולחים את זה שמה, אז מי אמר לך שעשו את כל הדברים האלה בכל השנה כולה?! אם לא עשו את זה - הכלים הם: 'בחזקת טרף!!!' ולכן אדם לא צריך להתפתות שיש איזה 'חזן דגול' / 'חזן מפואר' - כל הכבוד לחזנים! אנחנו אוהבים מאוד לשמוע את החזנים; גם ב'בקשות' וגם במקומות האחרים, אבל זה לא מתיר עדין לאכול חלב!! בשביל לשמוע איזה 'חזן מפואר' באיזה שבת או באיזה חג....

אלה הדברים! ואני לא קורא לכם את זה מתוך ספר של הבד"ץ 'עדה החרדית' - זה של 'הרבנות הראשית' - זה הספר שלהם! הם כל שנה חוזרים על הדבר הזה!! יש משנת תשס" (2000) כאן זה תשסה' (2005) אני תריסר (12) שנים מקבל את החוברות האלה!!! וכל שנה זה חוזר על עצמו הדברים האלה. אתה מטלפן להם אתה שואל, הם אומרים לך: 'כן! נכון!!!'

אז ממילא תדעו לכם: כל שכתוב "חֶלֶק" והוא לא חֶלֶק של מרן - לא סומכים עליו כלל!! זה לא "חֶלֶק". זה יכול להיות שהתנענע האבר - והם לא אכפת להם! התנענע האבר, התנענע, אבל זה נקרא שמו "סרכא הנטלת בהגבהה - כמאן דליתא דמיא!!!" והם כותבים על זה 'חֶלֶק' לכן... וזה קשה מאוד לסמוך עליהם! וזה רק אנשים שהם אין להם שכל! אין להם דעת! חושבים: "בד"ץ - ירדו מן השמים!" והם סומכים "רק על הבד"ץ"...

יש מקומות שלא שולחים בכלל משגיח! הם סומכים בעצמם על ה'רבנות'... בשביל לקבל איזה כסף... וזה הכל, זה הכל... אתם לא יודעים מה שיש שמה!!

ולכן אדם לא צריך גם להתפעל מהמילה הזו: 'שמנו משגיח מיוחד! – זה בלוף! המשגיח הזה אין בכוחו להגעיל את כל בית המלון ולהחליף את כל הצלחות - זה דברים בטלים!! אל תאמינו לאף אחד שהוא עשה את הדברים האלה!! וממילא אדם ירא שמים - ישמור על נפשו! "וְלֹא תִטְמְאוּ בְּהֵם וְנִטְמְתֶם בָּם" (ויקרא יא מג) - המאכלות האסורות לא רק שמתמא את הנפש, דרשו חכמנו: 'וְנִטְמְתֶם מִלְשׁוֹן: טמטום! אח"כ יהיה המוח שלו יהיה מעפא'ן יהיה צריך לבחור אותו: שישב בממשלה, שיהיה חבר שלהם, לפי 'הכשרון' שלו שיהיה - תבין איפה הוא צריך לשבת - תשים אותו בקבינט...)

(ע"כ עדותו של הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל)

חיוב להגעיל את הכלים!

את כל הכלים בבית - צריך להגעיל! כי גם אם תעשו בהם דברים אחרים - הם יטרפו! ואם אתם רוצים באמת לאכול בשר ועוף פעם ב... אז העצה היחידה היא, לדאוג שתהיה שחיטת 'חבורה' קטנה שחבריה בקיאים באמת ויראי שמים ולא עושים בשביל כסף, אלא רק בשביל להציל את הקבוצה, את החבורה. ככלל: יש לדעת כששוחטים בקר, אחרי שעקבת ושמת מעקב אחרי הבקר, בסיום המהלך יש 'ניקור'. ניקור זה חלב דאוריתא וחלב דרבנן. והמנקרים -

אבל בתי מלון, אולם שמחות, מסעדות וכיוצא בהם בכל מקום שמכניסים את ה'כשר' - יש את הבעיות האלה!! נניח שוטר שיבוא יגיד לך: 'עכשיו במשטרה מבשלים לנו ואני הייתי במטבח, ראיתי שהכל בסדר! לא היה גוי ולא היה נוצרי ולא היה שום דבר, לא היה 'בישולי גוים'?

אבל תגיד לו: 'הבשר מה הוא? הבשר 'כשר' בשר שקוראים לו: 'כשר' - ויש בו גם חלב!! אז איך אתה יכול מאותו האוכל?! איך השוטר יכול לאכול שם באותה תחנת המשטרה?! וכן על זה הדרך...

כמעט בכל הארץ מכניסים את הבשר הזה שנקרא בשם: 'בשר כשר' אבל למעשה הוא לא כשר!!! בגלל התערובת החלב שיש בו.

לכן אנחנו הזהרנו פעמים רבות!!! אמרנו את הדברים, אבל לצערנו הרבה אנשים; או שהם מתנהגים כמו פתי, או שבאמת הם פתי, אבל לפחות אנחנו חיבים להוכיח אותם! קראנו בפרשה: "הוכח תוכיח את עַמִּיתְךָ" (ויקרא יט יז) את חובתנו - אנחנו חיבים לעשות, להסביר להם בלשון יפה לאותם האנשים.

וזה לא משנה לי אם הפרסומת היא; בעיתון דתי, בעיתון חרדי, ברדיו חרדי, אם בגלל שהיתה בפרסומת ברדיו חרדי - אז החלב הפך להיות שומן?! החלב נהיה כשר למהדרין?! מה, בהבל פיהם הם ישנו את המציאות?! לא!

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

תשאלו רבנים, יגידו לכם: "הכל בסדר, הכל בסדר..."

- **זה בסדר!?!** איך יכול להיות "הכל בסדר" -? "**וְעַמְדָּה פְּלִמָּה צְדִיקִים!?!**" (ישעיה ס כא) אז אם כולם צדיקים, למה צריך כל כך הרבה בד"צים? כולם יסמכו על צדיק אחד (1) - וגמרנו!

אבל כל 'צדיק' רוצה להרויח ויש תחרות והתחרות מביאה למכשלות... ויש עוד הרבה דברים, אין פה **ביטול בששים (60)**, אין **ביטול חד (1) בתרי (2)** כפי שיבואר.

ביטול חד (1) בתרי (2) וביטול בששים (60)

יש כאלה ליצנים שרוצים להגיד: 'שיש ביטול חד בתרי';

אם יש לך חתיכת בקר שהוא כשר מאה אחוז (100%) ועוד חתיכה כשר מאה אחוז (100%) וחתיכה אחת (1) של איסור מאה אחוז (100%).

אז יש לך שתיים; (2) אחת (1) של היתר ואחת (1) של איסור ונתערבבו ואתה לא יודע מה, הדין: שמותר לך לאכול, למה? 1, 1.

זה נקרא '**ביטול חד בתרי**' זאת אומרת הרוב הוא מותר, כמו שיש **ביטול בששים (60)**; שאם נכנס איסור לתוך תבשיל - אם יש ששים (60) כנגדו; מתבטל האיסור. אז יש גם ביטול 'חד בתרי'.

אבל זה לא שייך בעופות, כי כששחטת, כל עוף הוא ספק, עד שיבדקו את הסכין

משאירים חֵלֶב דאוריתא! לא מנקרים הכל! ומביאים מנקר משלנו אחרי המנקר שלהם, שמראה לנו ומסריטים: 'הנה, פה השאירו חֵלֶב דאוריתא, פה חֵלֶב דרבנן' ורואים בדיוק מה משאירים אחרי שחיטה – ואת זה אתם אוכלים!

זאת אומרת אם עברתם את שלב הסכינים בהצלחה - מחיאות כפים!

הריאות בסדר - מחיאות כפים! בדקו את הכרס ובית הכוסות - מחיאות כפים!

עברתם הכל-הכל-הכל, הגעתם לניקור – 'אכלתם אותה!' חֵלֶב דאוריתא - זה כרת! שקול כאילו אכלת ביום הכיפורים. למה?

זה תעשיה! הם רוצים: 'לגמור', כל מי שגמר את החלק שלו - עף הביתה! לא מענין אותו מה קרה אחר כך...

ומי שנשאר לְסִיִּים את העבודות? זה גוים! לא יהודים.

והמנקרים ברוב המשחטות - גוים! כי סומכים עליהם...

וכי זה בעיה לגוי לעשות אותו דבר בכולם?

- כן, אבל הוא גוי! אכפת לו אם הוא דיק או לא דיק - מה אכפת לו?

הרי אם ימצאו חֵלֶב כשעורה שהשאיר מנקר או שוחט - מעבירים אותו! **פעם היו מלקין אותו!**

והיום - הכל אפשר, '**הכל מְתָרִים לְכֶם, הכל שְׂרוּיִם לְכֶם**'!

למה לכל דבר שבקדושה מתעכבים 'רגע, חכה רגע, תכף אני בא' אבל אם יש משהו של חולין ... ישר מזדרזים.

אוטם הלב הזה בא מהטמטום של המאכלות האסורות - לא נותן הרגשי קדושה לאדם.

הדבר השני (2): חזנים שלא ראויים, האוכלים נבלות וטרפות – אינם יכולים להיות שליחי ציבור; אי אפשר להתפלל עם חזן אוכל נבלות וטרפות. צריך שביתו יהיה ריקן מעברות, אסור לו לעשות עברה אחת במזיד!²⁷ ואדם שאוכל אפילו ספק, ספק נבלות - זה מומר!²⁸ ספק נבלות - זה מומר! אם הוא לא בטוח שהוא אוכל נבלות, זה ספק - אבל אם אתה מעז לאכול את הספק - אתה מומר! לכן הוא לא יכול להיות שליח ציבור ולא עונים אחריו לא 'אמן' על ברכותיו²⁹ ולא על הקדיש ולא על הקדושה שלו - שום דבר.

וזה לשון קדשו של החת"ם סופר: "ואחד מרבתי הרב המופלג מו"ה מענדל לילג

²⁷ ואפילו בשוגג צריך להזהר וכל שכן בימים הנוראים שנפרעים ממנו תחילה! כמבואר במשנה ברורה.

²⁸ מומר – וראה להלן פסקו של הבית הלל: 'בירור הסוגיא: מומר לתאבון או מומר להכעיס? מה דיננו? – תגלית!' עמ' 58

²⁹ שלא לענות אמן על ש"ץ אוכל נו"ט – ראה להלן פסקו של הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, עמ' 53.

[ובינתים העופות ממשיכים בליין ונאספים!]; אם הסכין כשרה - כולם מותרים, אם הסכין פגומה - כולם אסורים! אז איזה ביטול יש? אין ביטול!

רבנו החת"ם סופר זצוק"ל על השטן שיושב בכסא בעל שלוש רגלים (3)

החת"ם סופר כבר גילה, לפני מאתיים (200) שנה: "שיצה"ע, הוא שטן²⁶ הוא מלאך המות (ב"ב טז). אין לו כח עכשיו לתפוס כל יהודי בנפרד... אז מה הוא עשה? הוא תפס שלושה (3);

(1) את השוחטים, את הסופרים ואת החזנים - ואותם הוא מפיל.

ממילא, אם השוחטים "מחפפים" – חלק משמעותי מעם ישראל אוכלים נבלות וטרפות!

ואז כל הבתים שלהם נבלות וטרפות, לא יעזור, מה שיאכלו - הכל טרף! ממילא הם מטומטמים,

לא יהיה להם רגשות של קדושה, לא יבינו למה הם לא נמשכים לקדושה, למה הם לא רצים למצוות, למה לכסף - כן! לחומר - כן! ולקדושה - לא! למה?

²⁶ מעשה שטן – ראה דברי הח"ח זיע"א, עמ' 48.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

הרש"ל: שוחט העיר וסכינו

הפגומה!

הרב הקדוש רבי שלמה לוריא, בים של שלמה מעיד: "ואני הגבר אשר ראיתי עני, פעם אחת הייתי בוועד ובקיבוץ חכמים ובא שוחט העיר וסכינו בידו והיה המעשה בערב יום כיפור [לשחוט בו כפרות] לקחתי הסכין מידו.

ושאלתי אותו: "אם הוא בדוק" השיב: "יבדוק"

בדקתי בעצמי ומצאתי בה חגירת ציפורן" [חגירת ציפורן - שהציפורן נכנסת בתוך פגימה],

אמרתי לו: "הסכין פגום"

חזר לקח הסכין מידי, בדק כהרגלו במהירות! ושחק בי, אמר: "כשר הוא ובדוק"

"חזרתי ולקחתי הסכין מידו ובדקתי ומצאתי בה פגימה כבראשונה. ומקצת אלופים גערו בי!"

זאת אומרת חכמים שנכחו שם גערו בו [בים של שלמה רבי שלמה לוריא - גאון עולם! (המהרש"ל! - עיין שם הגדולים להחיד"א זצ"ל בשבחו ומעלתו) גערו בו!]

אמרו לו: "מה לך בנסתרות?"

והשבתי: "גלויות הן! כי לא בחינם כתב הרא"ש: "הרבה צריך ישוב הדעת ויראת ה' בבדיקת הסכין!"

עד שהיה לשם זקן אחד בעל הוראה, לקח הסכין מידנו, בדק אותו בנחת ומצא כמוני

זצ"ל דיין ורב בבהמ"ד בפפד"מ רגיל על לשונו על דרך הלצה: המלך זקן וכסיל הידוע, בזקנותו ישיב לו על כסא של ג' (3) רגלים;

א' - חזנים - שיוליכו כל תפלות ישראל אל מחוץ למחנה כקדשים פסולין רח"ל!
ב' - השוחטים שיאכילו כל הקהילה נבלות וטרפות!!!

ג' - סופרי סת"ם שיפסלו כל תפילין ומזוזות על ידם ודי לו למלך זקן בזה - וה' ירחם!" (שו"ת אורח חיים סימן רה').

אז מה העצה?

מי שלא אוכל - יהיה הוא החזן, או יעשה מנין בנפרד, או יתפלל 'לחש' אבל לא יענה ב'חזרת שליח ציבור'. סתם קדיש מהאנשים כשרים - מותר לענות, אבל דין שליח ציבור שנפסק בשלחן ערוך (סימן נג) - לא עונים אחר ברכותיו - כי אינו ראוי להוציא אחרים ידי חובה בגלל חטאיו.

בעיה נוספת: אם הסופר כתב לך תפילין מזוזות או ספר תורה והוא אוכל נבלות וטרפות - הם פסולים! כך נפסק בשלחן ערוך!

זאת אומרת יש הרבה השלכות קשות! קשות מאד!!

יותר מזה! בעיות של קידושין, של גיטין! אדם כזה שאוכל נבלות וטרפות - פסול להיות עד ואם אתה לוקח אותו עד לקידושין או בגיטין - הכל פסול! זה בעיה רח"ל!

זה הנפילה של הדור הזה.

לא ראוי. אז או שאתה תהיה 'שליח ציבור' אם אתה לא אוכל, או שאתה לא משיב ולא עונה בחזרת הש"ץ למי שאוכל נבלות וטרפות, או לחילופין ניתן להקים מנין חדש, העיקר שהשליח ציבור יהיה מי שלא אוכל נבלות וטרפות מהבד"צים.

ואומר התולדות יעקב יוסף: "ובענין אכילה - לא אכשר דרי (לא הוכשר הדור), שהכל שוחטים אפילו מי שאינו בקיא בהלכות שחיטה ואינו ירא שמים וזה נגד רבותינו הקדושים שהזהירו הפוסקים ראשונים ואחרונים: "שיהיה השוחט ירא את ה' מרבים" ובפרט בענין חוש מישוש והרגשת בדיקת הסכין שהוא לפי כוונתו ביראת הלב. וכמו שאמר רבנו יונה ובוודאי הפורש ממאכלי העולם "קדוש יאמר לו" (ישעיה ד ג) כי הרבה אינן בקיאים בהלכות מליחה ושטיפה שהרבה דינים מסתעפין ממנו".

וזה בהתאם למה שהגמרא אומרת: 'עם הארץ אסור לאכול בשר' (פסחים מט:). כי אינו רגיל בכל הדינים המתלווים לזה (ועיין שבט מוסר פרק לו').

ומסיים התולדות יעקב יוסף: "ובזמננו היו כמה מוכיחים דורשים הלכות מליחה לנשים בפרטות ולא כן עתה ובודאי מי שרוצה להתקדש - לא יסב במסיבתן" זאת אומרת אי אפשר לאכול בכל מקום, לא באולמות חתונות לא במלונות ולא במסיבות בבתיים, בכל מקום, אי אפשר לאכול!

בה פגימה בחגירת הציפורן!!
ואמרתי: "אם כן משבח "אני את המתים שפבר מתו" (קהלת ד ב) שאמרו: "צריך הרבה ישוב הדעת ויראת ה' בבדיקת הסכין" לכן ראוי להזהיר השוחטים ולהקפיד עליהם בדבר הזה" (חולין פרק א' סימן טל').

תולדות יעקב יוסף: ירידת

הדורות, עצת היצר ודין ש"ץ

הרב יעקב יוסף מפולנאה תלמיד הבעל שם טוב הקדוש, בספרו תולדות יעקב יוסף פרשת נשא, כותב: "וכאשר עיני ראוי ולא זר, מלחמה זו תמיד במי שרוצה להתקדש ולהיות פרוש, להתפלל במנין בפני עצמו³⁰ מאחר שאי אפשר להתפלל בציבור שעושים "מצות אנשים מלמד" (ישעיה כט יג) וכמה טעמים כיוצא בזה".

מי שאוכל נבלות וטרפות - לא יכול להיות שליח ציבור ואם הוא שליח ציבור - לא עונים אחריו לא קדיש ולא קדושה ולא אמנים. כי צריך להעלות שליח ציבור שביתו ריקם מעברות כמו שנפסק בסימן נג' בשלחן ערוך וגם לא אוכל נבלות וטרפות. אם אתה מגיע למנין שיש שמה מי שכן אוכל, דהיינו; אוכל מכל הבד"צים - לא משנה איזה - אתה לא יכול להתפלל אתו את חזרת השליח ציבור, אלא אפשר להתפלל רק את תפילת ה'לחש', כי הוא

³⁰ להתפלל במנין בפני עצמו – ראה פסקיהם של הגר"ש דבילצקי זצוק"ל עמ' 57 והגר"ח קניבסקי זצוק"ל עמ' 53.

למה?

(ועיין **יביע אומר** חלק ה' יורה דעה סימן ג' שכתב כן בשם התורת יקותיאל בענין הטרפות).

כי מאכילים נבלות וטרפות.

רבי חיים מצאנז על פרצות הדור!

הרב שלמה קלוגר זצוק"ל:

בעזרת קשרים נופלים באיסורי נבלות וטרפות

הרב הקדוש רבי שלמה קלוגר זצוק"ל, אומר: "ולא כימים ראשונים אנחנו עתה בזמן הזה, שבימים ראשונים שהיו רוב העולם יראי ה' ומבקשי האמת, היה מקום **להקל** בשוחט ובודק ע"י תשובה ו**קבלת** דיני חברות אפילו שיתכן שעושה כן **שלא יקופח פרנסתו**, מכל מקום היה מועיל כיוון שהיה עליו **מורא בשר ודם**, אולי ימצאו עוד בו רעה ולא יבוא לו עזר להועיל".

זאת אומרת פעם השוחטים היו באמת יראי שמים ואכפתיים וכו' ואם מצאו אצל שוחט אחד משהו קטן, אז נתנו לו כל מיני תקנות וקבלת דיני חברות ותשובה ואז אפשר היה לסמוך, אפילו אם הוא עשה את התשובה רק בשביל שלא יפסיד את הפרנסה, אבל הוא ידע שעוד פעם אחת (1) - כבר לא יהיה לו צ'אנס (הזדמנות)!

"אבל עתה בעוונותינו הרבים פשעה הארץ רח"ל ה' הטוב יכפר, כל שוחט אפילו קל שבקלים מוצא לו עזרה ממשפחתו, או

"בעוונותינו הרבים! **ראינו** פרצות הדור **ובכל שבוע** ושבוע באים מכתבים מגלילותיכם, **משוחט ובודק שאינם נוהגים כשורה**"

ומסקנתו - חמורה ביותר!

"ולפי דעתי שזה בא מחמת שגדולי דורנו המה מרחמים ביותר **ומחזקים בפלפולם את הראוי לרחק**

הנשמע כדבר הזה?

"לפי דעתי זה מחמת שגדולי דורנו מרחמים ביותר ומחזקים בפלפולם את הראוי לרחק"

את השוחטים שראוי לרחק - הם לא מרחקים! למה?

"מפני שהם לא רוצים לדחות שוחט ובודק, כי לילדים שלו שלא יהיה להם מה לאכול" כי אם אתה תגיז שהשוחט והבודק לא בסדר - אז אתה כרתת לו את הענף שממנו הוא מתפרנס, אז הם עושים פלפולים בשביל להשאיר אותו...

הוא אומר: "וטוב יותר לדחות שוחט ובודק אחד עם טפיו - מלדחות כמה נפשות מישראל!" (דברי חיים יורה דעה סימן יג').

מילים פשוטות וכדורבנות מרבי חיים מצאנז הקדוש!

לשוחט עם העוף והיינו תולשים את הנוצות ומכשירים בבית עם מלח, הכל היו עושים לבד וזה היה באיטיות רבה והרבנים הנ"ל מדברים על מכשולים בשוחטים כאלה! אז בתעשיה של ימינו, מי בכלל מדבר על מכשולים?! מיליון (1,000,000) ביום! ועוד מיליון (1,000,000) למחרת! וכן כל יום מיליון (1,000,000) ואף אחד (1) לא מדבר על מכשולים...!³³

רבנו השל"ה הקדוש זצוק"ל: אין להאמין לשוחטים אפילו יראי שמים.

השל"ה הקדוש כותב: "ואני הגבר, מיום היותי לאיש, נצטערת על דבר זה! מה שאוכלים בשר מכל אשר יביאו, מיישבי העיר ואגפיה, אף כי נתמנה שם שוחט שקבלוהו בני הישוב ההוא, מכל מקום לפעמים מקבלין לשוחט "מפל אֲשֶׁר בְּתָרו" (בראשית ו ב) אפילו שאינו מופלג בחסידות ואומנות יתירה. ואף בעיר גדולה שהיא עיר ואם בישראל, ראוי לכל ירא וחרד לדבר על לב האב בית דין, לדרוש ולחקור: 'איך הוא הסכין של השוחט של העיר?'

³³ ואף אחד (1) לא מדבר על מכשולים...! גם כאשר הרה"ר יצחק יוסף מספר על בד"ץ שמיבא לארץ טרף – אך אינו טורח לגלות באיזה בד"ץ מדובר – ומה הועילו חכמים בתקנתן? ומה התועלת בסיפור הזה? וכי יש אחד שיגעיל את כליו או יפסיק לקנות מאותו בד"ץ עלום שם?! - משאכ"כ וד"ל ודו"ק.

שאר אנשים אוהבי שקר שעומדים לימינו³¹ ועל כן אין לשוחט והבודק מורא בשר ודם כי הוא בבטחון תמיד שכמה דרכים ימצא לו עזרה. לכן בזמן הזה צריכים לראות שיהיה שוחט ובודק ירא ה' מרבים יותר ממה שהיה לפנינו ובאיזה דבר קל שימצאו עליו יהיה מה שיהיה צריך לדחות אותו מהאומנות³² ומה שחוששים לאשתו ובניו שתלויים בו, יש יותר לחשוש לאנשים שיאכלו משחיטתו אנשים נשים וטף שיכשלו באכילת איסור ומה לנו לאשה ובנים התלויים בו?! הנה את הדמים - מידו יבקשו, שהיה לו להיות ירא שמים ולעשות כמשפט התורה - וְאֶנְקְנוּ נְקִיִּם!" (טוב טעם ודעת, תליתאי סימן לג').

זאת אומרת מאז ומתמיד המצב היה חמור ביותר!

(ועיין באורך בספרו של הרב גרינוואלד זצ"ל על השחיטה השוחט והשחיטה בספרות הרבנית).

ומדובר שלא היה תעשיה, אלא כמו ששחטו לפני ארבעים (40) שנה: הולכים

³¹ אנשים אוהבי שקר שעומדים לימינו - ראה קונטרסי הצהוב 'קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני כשרות' כמה עדויות מזעזעות על כך! (תקציר מהספר 'האיש במסכה') על ענין נורא כזה בדורנו!! ניתן לקבלו במייל refaelyhu@gmail.com

³² צריך לדחותו מהאומנות; כדברי ר"ח מצאנז - עמ' 37, הפרדס - עמ' 26 ופסק הרה"ר יצחק יוסף ועוד...

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

אומרת, זה להאכיל את כלל ישראל נבלות וטרפות!

- אפילו אם הוא ירא שמים! כי נוסף על ירא שמים, צריך אומנות יתירה.

רבנו אלכסנדר זיסקינד

מהוראדנא זצוק"ל בעל יסוד

ושרש העבודה: שוחטים

שיכורים ועמי הארצות,

האחריות על גדולי הדור לתקן

הרב הקדוש בעל יסוד ושרש העבודה, רבי אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא זצוק"ל כותב: "ומה מאד ראוי וישר אל מלך מלכי רבנן, גאוני מדינה האיתנים מוסדי הארץ הרודים בעם, להקהל ולעמוד על הפרצה!

וישטחו להם שטוח, מצודות חרמים גדולים, על כל זובחי הזבח אשר בכל גבולם סביב:

שבכל ימות החול, לא ישתו שום משקה המשכר, מלבד שבתות ה' וימים טובים". זאת אומרת יש עוד רעה חולה! שחלק מהשוחטים שיכורים והם שותים משקאות חריפים ואדם כזה לא יכול לעלות לשחוט, לכן לשטוח להם שטוח מצודות וחרמים להתחקות אחריהם ולבדוק אם הם שותים או לא שותים...

בעל יסוד ושרש העבודה: "כי בעונותינו הרבים, גדלה המכשלה הזאת תחת ידם, במשקה המשכר...

והן רבים עתה בשחיטה עוסקים והכל שוחטים אפילו שאינם יודעים צורה של שמועה בגמרא!!

ואני ראיתי אחד מן הפרושים שלא אכל בשר, אם לא כששחט הוא בעצמו והיה בא ל"עיר גדולה לא-לקים" (יונה ג ג) המתנהגת בחסידות ובקדושה, ודברו עמו אנשי העיר: "למה אתה לא אוכל הבשר ששחט השוחט המומחה?".

לרוב הפצרתם, לקח את הסכין מן השוחט ובדק אותו.

ואמר לשוחט: "תאמר לי, איך אתה מחזיק הסכין?".

אמר לו השוחט: "הוא כשר".

אמר לשוחט: "בדוק אותו שנית (2)".

ובדק אותו שנית, אמר: "הוא כשר".

אחר כך הראה הוא לחכמים ואמר: "תראו כאן יש פגימה!"

וכדבריו כן היה ותמהו חכמי העיר.

"ראו עד היכן הדבר מגיע, כי צריך להיות מופלג ביראת שמים! ומופלג בהבנת הבדיקה! ולא לחנם היה המנהג של חכמי התלמוד לבדוק הסכין דווקא הם בעצמם ובכבודם!"

ולא סמכו על השוחט.

השל"ה הקדוש: "לא להאמין לשום

טבח!" (טבח זה שוחט) אפילו שהוא ירא שמים, כי הרבה צריך ישוב הדעת ויראת שמים לבדיקות הסכין".

וכי בקצב של התעשייה שבימינו אפשר להיות עם ישוב הדעת?! עם יראת שמים?! אפשר לבדוק את הסכין?! זאת

זאת אומרת מותר אפילו לחבל תחבולות, לסלק שוחטים שאינם ראויים מתפקידם – כדי שלא יכשילו את הציבור.

עוד כותב הרב הקדוש, רבי אלכסנדר זיסקינד מהורדאנא, בעל יסוד ושרש העבודה: "לפי הזוהר הקדוש על כל עברות שבתורה אפילו על אלה שחייב מיתת בית דין, מכל מקום אחרי שסובל את העונש בגיהנם ושאר העונשים שנגזרו עליו בעולם העליון, יהיה לו חלק לעוה"ב. ויש לו חלק בקב"ה ובשמו, אבל זה שטימא עצמו וגופו ממאכלות אסורות, מבואר בזוהר הקדוש שאין לו חלק כלל בא-לקי ישראל ולא בעוה"ב ונדון לדורי דורין.

עליו נאמר: "**וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה**" (ישעיה סו כד) גיהנם עתיד להתבטל ואש שבהם לא תתבטל!"

- מי שאוכל מאכלות אסורות, זה חמור ביותר - יותר חמור מחילול שבת.

עלינו לחשוש בכל מקום שיש ספק. ויותר מזה, אם אדם אכל בשוגג דבר מקולקל, נגרם לו קלקול קיבה ומכניסים אותו לבית חולים ומכניסים לו צינורות ושוטפים לו את המעים, כי קלקול קיבה יכול להמית בן אדם.

אבל את הטומאה **לא נתן להוציא ע"י גשמיות** כי טומאה זה טומאה רוחנית.

ואינו יודע אפילו מה אומרים חכמים ואינו ירא שמים כלל!!! כי '**וְלֹא עִם הָאָרֶץ תִּסֵּיד'** (אבות ב ה) וכל הפושט ידו ליטול **תָּרַב פִּיפְיּוֹת** בכח גברא! נעשה 'מומחה לרבים' בשחיטתו ואוי לעינים שכך רואות!"

זאת אומרת **אנשים אלימים**³⁴, לוקחים את התפקיד של שוחט בכח! או שיש לו קשרים.

בעל יסוד ושרש העבודה: "ובוודאי, דבר זה מוטל על גדולי הדור גאוני המדינה, בכל מה שיש בידם לתקן ולהרים המכשול מדרך עם קדוש וזכות הרבים תלוי בהם..."

גם **בְּמִדְעָה** בְּרוּר, מאיזה שוחט - שמעשיו אינם מתוקנים כל כך, תהיה זהיר מאד מלאכול משחיטתו".

אם ידוע לך על שוחט שרואה טמבלויזיה - פסול לשחיטה! יש לו פלאפון ('חכם' – דהיינו; לא כשר) – פסול לשחיטה. אם הוא לא נזהר מעברות - הוא יהיה פסול לשחיטה. אם הוא בעצמו אוכל נבלות וטרפות - הוא פסול לשחיטה! אז צריך להזהר מאד: ממי אתה אוכל!!

בעל יסוד ושרש העבודה: "ואף גם זאת, להזהיר את האחרים על זה ובתחבולות תעשה דרך להעביר אותו מלשחוט עוד".

³⁴ **אנשים אלימים** - ראה פסקו של הרה"ר **יצחק יוסף** (ילקוט, קיצור, הלכות שחיטה) אודות דינו של **שוחט גברא אלמא** ובקונטרסי **הצהוב** הוכחנו אחד לאחד כמה דברים אמורים! ניתן לקבלו במייל refaelyhu@gmail.com.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

פניהם ולא דעת ולא תבונה בהם לידע
הדינים על בורין" [ערך שוחט].

וזה בזמנו! עוד לפני הכמויות התעשיתיות
האדירות שבזמנינו...!

ובמקום אחר אומר הפלא יועץ: "והנה
בקושי יוכל להמצא בהמה שתהא נקיה
מכל דבר רע! - בקושי - ושתהא כשרה
אליבא דכולי עלמא!!" [ערך טרף].

עכשיו ניתן דעתנו על 'סופרים' ו'רשתות
השיווק' והכל – ש'חיבים' לעמוד בכמויות
כל יום ואם לא תספק להם – הם יקחו
מספק אחר... כי אי אפשר להשאיר את
הסופר בלי בשר. מה יגידו לצרכנים:
"שהיום אין, תנסה בעוד יומים..."?

- אין דבר כזה! כל יום המדפים צריכים
להיות מלאים בפרט בחגים. ובחגים לאור
הביקוש האם ידקדקו במצוות יותר 'לכבוד
החג'? אלא, ההפך הוא המצב המצוי.

[היפך דין הגמרא שבערב חג הוא צריך
לדקדק יותר מחמת הדוחק! עיין חולין
פג. ועירובין פא: בארבעה פרקים וכו'
דהיינו; היו מדקדקין יותר לשים לב לדון:
"אתו וְאֵת בְּנוֹ" (ויקרא כב כח) מחמת
השחיטה המרובה בערב החג!].

המשגיח במשחטה מסוימת רצה לעצור את
הליין בגלל בעיה,

ומנהל העבודה אמר לו: "לא עוצרים
עכשיו, ערב חג!"

וכי ערב חג מקדש את הנבלות!... ולא
עוצרים לבדוק?!

רבנו אליעזר פאפו זצוק"ל:

סיכוי קלוש לבהמה כשרה

ובמקום ספק לעולם לחומרא.

הרב הקדוש רבי אליעזר פאפו, בעל
הפלא יועץ זצוק"ל כותב: "ברוב
המקומות, הבשר בדוחק"

זאת אומרת גם בזמנם אי אפשר היה
להוציא בשר אלא בדוחק כמו שאמרנו,
הבהמה נטרפת בגלל סירכות ורירים
ובגלל מסמרים שהיא בולעת שפוגעים
בריאות וזה עוד לפני בעית הסכינים.

הפלא יועץ: "ברוב המקומות הבשר
בדוחק ובפרט כשיש הרבה שנותנים עינם
בחלק יפה"

זאת אומרת כל אחד רוצה לקחת את החלק
הכי יפה שיש בבשר,

הפלא יועץ: "והרבה אוחזים בחתיכת
בשר... (ומרבים במחלוקת) ובלאו הכי
(אפילו בלי המחלוקת) יותר טוב אם הוא
באפשר לו, לאכול לעולם בשר עוף! כי
הוא נצול ממכשלות הרבה!!" [ערך
בשר].

קודם כל לכתחילה הוא אומר, כדאי לא
לאכול בשר! כי הוא נצול ממכשלות
הרבה!!" הרי שהפלא יועץ ממליץ שלא
לאכול בשר כלל!

"ואשרי מי שיוכל לעמוד ולהזהר שלא
לאכול בשר כלל או לפחות שלא לאכול כי
אם בשר עוף... מה טוב חלקו ומה נעים
גורלו ובפרט בדור יתום זה שרבו
השוחטים בכפרים אשר אין יראת ה' נגד

גם על בשר האצבע וגם על הציפורן – ביחוד יוצא שתים עשרה (12) בדיקות) ויוצא שרק אחרי עשרים וארבע (24) בדיקות הוא ימצא פגימה. מי יתן לו לעשות כזה דבר? אלא, יאמרו לו: 'לא מצאת? – תמשיך!...' אבל הוא אומר בשם רבנו יונה: שאפשר שבגלל שלא היה לו כוונת הלב וישוב הדעת כמו שצריך - שהוא לא ימצא אפילו אם יבדוק שמונה עשרה (18) פעם, אלא רק בפעם הבאה! (19) וזאת משום שזה תלוי בישוב הדעת ובתנאים האופטימלים.

דינם של השוחטים: כותב הפלא יועץ: "וַיִּחַרְד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת!" (רות ג ח) שלא להאכיל טרפות לישראל!! כי עושה אלה, הוא "חֲטָא רַבִּים נֶשְׂא" (ישעיה נג יב) וגדול עווננו מנשוא וראוי להשליכו לכלבים, כיוון שנטל את שלהם והאכיל את ישראל..."

הרי כתוב: "וּבְשָׂר בְּשָׂדֵה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְפֶלֶב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ" (שמות כב ל) אבל השוחט לקח את המאכל שמגיע לכלבים והאכיל את ישראל, ראוי הוא להאכל ע"י הכלבים כעונש על מה שהאכיל את ישראל.

הפלא יועץ: "ובפרט בדור היתום הזה" הוא אומר בזמנו! לפני מאתיים (200) שנה לערך (כ"ש בזמנינו!).

הפלא יועץ: "שרבו השוחטים בכפרים, שאין יראת א-לקים נגד פניהם ולא דעת ותבונה בהם לדעת הדינים על בורים

כך אמר הפלא יועץ: "והנה, בקושי יוכל להמצא בהמה שתהיה נקיה מכל דבר רע ושתהיה כשרה אליבא דכולי עלמא, כי אין מי שיוכל לעמוד על המשמר! ועיקר המצווה הזאת, מוטלת על השוחטים ועל המורים, יִאֲחֲזְמוּ רַעַד בבוואם לבדוק; משום איסור טְרֵפָה! וילמדו תיפוש מתיפוש בבדיקת הריאה ולדעת כל הדינים וכל הסברות, ויפחדו מאד! ויראו מהא-ל: שלא להאכיל טרפות לישראל ח"ו! ובמקום של ספק ומחלוקת - ילכו לחומרא".

אם יש ספק – אפילו כשאפשר להתיר – יש לפסוק לחומרא ולא להתיר [ובהמשך הובאו דבריו בערך טרף].

הפלא יועץ: "אבל השוחטים מלאכתם כבדה, כי צריך להרגיש בפגימה דקה מן הדקה! וצריך דעת צלולה ומיושבת!! כי כמה פעמים אדם מעביר ציפורנו על הסכין – פעמים (2) שלוש (3) ולא ימצא פגימה ואל הארבע (4) – תמצאנה! וחזרת ונגלית. אז צריך שתהיה לו יראת שמים יתרה, לדקדק מאד בבדיקת הסכין ובדיקת הריאה".

עכשיו אם יראה בעל הבית שהבודק סכינים בודק פעמים (2) את כל סדר הבדיקות ורק בסוף מוצא פגימה

(סדר הבדיקה כזה, הבודק מעביר את הציפורן מלמטה של הסכין על למעלה ואח"כ מלמעלה ללמטה וזה עושה לשלושה (3) כיוונים וכל הסדר הזה עושה

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

43

ומשוי **אַנְפִּישָׁה חֲתִיכָא דְאַסוּרָא** (שם על עצמו חתיכת איסור) ורוח הטמאה היא שורה עליו ואין דרך ומבוא לרוח קדשה שתשרה עליו ומתוך כך מרעה אל רעה יוצא ואינו יכול '**לְהִבִּין וּלְהִשְׁכִּיל**'. **לְשִׁמְעַ**. **לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד'** ולכון **לִירְאָה** ולאהבה **אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא** ולשמוח בעדן (בזמן) חדוה, שמחה של מצוה ולהתעצב בעדן עציבותא **פְּדַת מַה לַעֲשׂוֹת**:

וכבר ספר הרב החסיד של"ה, שכשנפטר מרבו שלמדו חכמה, שאל ממנו: 'שילמדנו ארחות חיים, שיזכה בהם לחיי העוה"ב!'.
ואמר לו: 'שיזהר בשלשה (3) דברים;

שיתקדש מאד בשעת תשמיש בקדשה ובטהרה ומחשבות טהורות, כדי שלא יהא יסוד הולד רעוע ונבנה באסור ח"ו, שגורם לו שלא יוכל להשיג כל כך ארחות חיים. וכן שיזהר מאד באסור אכילה, כדי שלא יהא הגוף נבנה באסור.

ושיברח מאה (100) שערים של התר, כדי שלא יכנס באחד (1) של אסור. ועל כגון זה אמרו: '**אִיזְהוּ ת"ת, הַרְוֵאָה טְרַפָּה לַעֲצֻמוֹ**' (חולין מד:) שאע"פ שהוא מקל לאחרים, יחמיר על עצמו לצאת ידי כל הדעות:

והנה בקושי יוכל להמצא בהמה, שתהא נקיה מכל דבר רע ושתהא כשרה אלבא דכולי עלמא ומי יוכל לעמוד על המשמר על זה, לכן הנאני (נאה לפני) מנהג חסידים ואנשי מעשה, שראיתי שלא היו

ואינם יודעים (השוחטים) ליגע בספרים, רק מעט שלמדו קצת דינים בעל פה. והקולר תלוי בצוואר השוחטים והמורים שנותנים כתב 'סמיכה' בלי בדיקה יפה-יפה אם הם בקיאים ואם קדמה להם יראת חטא...

וכבר צווחו על זה הראשונים והאחרונים במפורש: "**אֵין תקנה!**"

(הוא אומר במפורש: לא

תהיה תקנה!)

עד שיתוקן העולם במלכות ש-די".

זאת אומרת השוחטים ונותני הכשרות והסמיכה להיות שוחטים - לא יתוקנו עד שה' יגאלנו. זאת אומרת אין תקנה.

פלא יועץ ערך טרף

"כמה גדולים דיני טרפות! "**אֲשֶׁרִי אִישׁ יֵרָא אֶת ה'"** (תהלים קיב א) שיוכל לזהר שלא לאכול מבהמה שהורה בה חכם שהיא טרפה, אע"פ שרובא דרובא של הפוסקים מכשירים, למחש בעי (צריך לחשוש). וזה החסידות עדיף טפי (יותר) מכל מיני חסידות שבעולם כדכתיב: "**וְשִׁמְתָּ שִׁפְיָן בְּלַעֲפָא אִם בַּעַל נֶפֶשׁ אֶתָּה**" (משלי כג ב); כי מאד צריך לזהר מכל צד נדנוד אסור ולהחמיר בענין הנוגע באכילה ושתיה, כי "**כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיהוּ**"³⁵ (קהלת ו ז) שאם יפגע באסור, נמצא הגוף גדל באסור

³⁵ "**כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיהוּ**" - ראה שגם הרב עובדיה יוסף זצ"ל השתמש בפסוק זה כדי להמחיש את חומרת ואסון מאכלות אסורות בדורנו! עמ' 121 ובתשובת האברך א.מ. שליט"א בדבר שחיטה תעשיתית, עמ' 136.

"ומעשיהם כמעשה זמרי ומבקשין שכר כפנחס, אוי להם לשוחטים כאלו, שהגזירה עומדת לעומתן להכרית ולכלות אנשי רשע המאכילין נבילות וטריפות לישראל ואינם חשים על עצמם ועל בניהם מה יהיה אחריתם אחרית לרעה, ה' יכלה קוצים מן הכרם ויאמר הָאֵלֶף לָךְ שְׁלֵמָה וצדיקים יותרו בה, שנאמר: "וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם" (משלי י כה) עכ"ל קודשו.

וכבר נזכרו בקונטרס זה דברי החתם סופר בתשובתו (או"ח סימן ר"ה) על כך שהשוחטים יהיו מ-3 רגליו של השטן ונביא כאן 2 דוגמאות שכך קיבלו תלמידיו ממנו, כיוון שהורה לכלל תלמידיו: להיזהר ולהתרחק מהשוחטים. והרי לפניכם הקוראים חלק מדבריהם.

בספר שמרו משפט תנינא (לגאון רבי עקיבא יוסף שלזינגר, חתן רבי הלל ליכטנשטיין, מגדולי תלמידי החתם סופר) כתב בתוך דבריו על הלכות שחיטה ודיבר כנגד השוחטים (דף טו.) וז"ל: "וגם במה שכתוב בגמרא (חולין ט.) להיות בקי בכתב (דהיינו סת"ם), מילה, שחיטה, לשעבר היה זה כמו תכשיטים לתלמיד חכם ועתה הוא מן ההכרח כאשר הנסיון יוכיח, כמה מחלוקות עברו על מו"ח זצ"ל (רבנו הלל ליכטנשטיין הנזכר קודם) מגדולי הלוחמים על כל דקדוק הלכה) בשביל השוחטים בזמנו, לרובם נפסלו שם גם הכלים ושומן של בשר בהמה

אוכלים כי אם בשר עוף. אבל הדבר הקשה שצריך גם כן שיוכל לעשות גם את זאת שלא יסעד בבית אחר. "אֲשֶׁרִי אָנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת" (ישעיה נו ב) ויזהר בכל צד נדנוד אסור אכילה ושתייה וזוכה לס"ד. ועקר המצוה הזאת מטלת על השוחטים ועל המורים יאַחַזְמוּ רַעַד בבואם לבדוק משום אסור טְרָפָה וילמדו חיפוש מְחִיפּוּשׁ בבדיקת הריאה ולדעת כל הדינים וכל הסברות ויפחדו מאד ויראו מהא-ל, שלא להאכיל טרפות לישראל ח"ו ובמקום ספקא ופלוגתא (ספק ומחלוקת) ילכו לחומרא ובפרט בממון עכו"ם לא יבקרו לכחא דהתרא (לא יעדיפו כוח המתיר). זוהי דרך ישרה":

כבר הרבה מאוד

מהפוסקים הזהירו?³⁶

הרבה מגדולי הפוסקים הזהירו בספריהם על החשיבות בדקדוק בשחיטה ובהלכותיה והזהירו רבות על השוחטים שרובם מאכילים טריפות ואם נרצה להזכיר את כולם נגיע לכדי ספר שלם ולכן נזכיר כאן רק דוגמאות בודדות.

רבנו דוד הכהן סקלי זיע"א (אחד מגדולי גאוני ומקובלי מרוקו) כתב בספרו (ילקוט דוד באהל דוד הנספח לספרו קרן לדוד, דף ו ע"א) וזו לשונו על השוחטים:

³⁶ גם מקורות נדירים אלו מהאברך היקר ר' אביתר מלאכי שליט"א.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

45

בעוה"ז ובעוה"ב רח"ל" וכו' ואני אומר **כל שכן בדור יתום** זה. ועיין שם בהמשך העמוד שדיבר על השוחטים.

עוד כתב שם (דף טו:) "עתה אכתוב מענייני השוחטים, שבכמה מקומות **אין לו יראת ה'** ואין מדקדק במצות ואינו לומד בתורת ה' אפילו יש לו פנאי ואפילו קריאת שמע אינו קורא כראוי וכתב הגאון בעל פרי תואר (הוא רבנו חיים בן עטר בעל ספר אור החיים הקדוש) (סימן י"ח) וזו לשונו: **כל שוחט שמזלזל באחת המצות, קים ליה בגויה שאינו בודק סכיניו יפה וכיוון שאינו חושש ללימוד התורה שהיא מצוה יקרה עד מאוד עד שאמרו חז"ל: 'שהקב"ה ויתר על גילוי עריות ושפיכת דמים ולא ויתר על ביטול תורה!' אין לך זלזול גדול מזה וחשוד הוא שאינו בודק סכיניו יפה.**

ורבינו יונה הובא בבית יוסף כתב: שכל שאינו ירא וחרד לדבר ה' אינו בודק סכיניו אלא פעם אחת במהירות, אבל הירא בודק ג' וד' פעמים כי ירא לנפשו והנה ידעתי שיש כמה מקומות בזמנינו **שהשוחטים הם קלי דעת וכמעט אי אפשר למצוא שוחט שהוא ירא שמים לאמיתו.**

והזוהר הקדוש כתב דאין שום עבירה מטמא הנפש כמו מאכלות אסורות ומביא לידי אפיקורסות ומינות כמ"ש בספר דגל מחנה אפרים פרשת עקב מביא

והוא בעצמו לא היה בודק כי לא היה בקי בהרגשה וכעת הרבנים מחזיקין עצמן לבדוק סכינים ולא חלי ולא מרגיש וכו' על כן כתבתי לכל מקום אשר ידעתי שם **למען לא יסמכו על השוחט** עד יעמד על נסיון" וכו', עיי"ש כל דבריו.

ועתה הגיע לידי ספר חוקי חיים לגאון רבי חיים צבי ווינקלער (מתלמידי תלמידי החתם סופר) והוא ספר מדהים שנכתב בשביל להוכיח את הדור על צרות הדור והדברים הצריכים חיזוק וזו לשונו שם (דף ה:) "ומעתה אין חידוש אשר אנו רואים זה כחמישים שנה אשר אפיקורסות והמינות מתרבה בכל יום רח"ל וזה הכל ע"י השוחטים והסופרים שאינם הגונים וראיתי בספר אחד שיוחנן כהן גדול שנעשה צדוקי כמובא בש"ס (ברכות כט.) זה ע"י שאכל פעם אחת מאכל איסור, על כן מאוד צריך להתאמץ בזה בכל הכוחות ולא יחוש להוצאות רבות להציל נפשותם ממיתה עולמית והיא כרת הנפש, כמ"ש הרמב"ם שאין נקמה גדולה בכל הנקמות ככריתות הנפש לעולם ולעולמי עולמים רח"ל!" עכ"ל.

עוד כתב (דף יב:) "כי גם כמה רבנים החדשים נותנים קבלות והתרות לשוחטים שאינם הגונים כאשר כתב המהרש"ל בבבא קמא ואם זה המנהג היה לפני ג' מאות שנים (הרב דיבר לפני למעלה ממאה שנה), מכל שכן עתה שרבה פרצת הדור ואין יראין מעונשין המגיעין

מכמה שוחטים שלאחר השחיטה לא מצאו הסכין יפה וזה שכיח בשחיטת בהמות מחמת שעור הצוואר הוא עב ומלא שיער ולפעמים יש בשיער חוט ועפר ועל ידי זה נתקלקל הסכין ובעופות לא שייך זה כמובן (רק אחרי ששוחטים כמה ברציפות).

שנית, בבהמות שכיחי הרבה ריעות בריאה והשוחטים ממעכים ומכשירין ואם השוחט הוא קל ולפעמים ירא וחרד מלפני הקצב לומר: 'טריפה!' ומכשיר ובמדינתנו יש הרבה בני אדם היראים אשר אוכלין רק בשר עופות כי עיקר דת יהודית תלוי בזה שלא יהיה נכשל ח"ו במאכלות אסורות כי מטמא כל הגוף והנשמה כמבואר בזוהר הקדוש ועל כל פנים יזהרו מאוד לבדוק הסכין של שחיטה וגם מעשה השוחט האיך הוא נוהג, אם מדקדק במצוות וקובע עיתים, אבל בכמה מקומות אין משגיח על זה ואוכלין מכל שוחט בלי שום הרהור וכהיתרא דמי, כי כן הורגלו מנעוריהם באומרם: 'רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן' וגם הרב אב"ד אוכל משחיטתו'... וזה הוא דבזמנינו הדור היתום אין לסמוך לא על הרוב ולא על הרב כיוון שאין יראה.

ומה שכתוב בשולחן ערוך: 'רוב מצויין', היה זה לפני שלוש מאות שנים, אבל כעת המינות ואפיקורסות נתרבה ומלבד זה הבלבול הדעת כי הצטרכות של בני אדם נתרבו בזמנינו הן באכילה והן במלבושים כנודע והפרנסה אינו מספיק

אגרת אחת בשם הרמב"ם שהשיב לאפיקורסים שכתבו לו קושיות וטענות על הניסים שנעשו לאבותינו והשיב להם: **שהם אכלו מאכלות אסורות ועל ידי זה נעכר הדמים ואין יכולים להשיג האמת**, על כן נתן להם עצה שישמרו נפשם זמן ויאכלו וישתו מה שנעשה בהיתר וממילא ישיגו האמת ויתורץ להם כל הקושיות ויודו לכל הניסים שנעשו לאבותינו שהם אמת.

וכעת נותנים עיניהם בשוחט שיודע לעשות מעשה זמר"י ואפילו אם אינו ירא שמים ואינו בן תורה, כי ראשי הקהילה ברוב המקומות המה בורים וקלי דעת ואין הרב אב"ד יכול לעמוד נגדם ובעל כרחו מוכרח לאכול ממנו מפני דרכי שלום כי הוא אנוס.

אולם עצה היעוצה לזה: כי כל רב או ירא שמים לאמיתו ילמוד עצמו שחיטת עופות שאינו מלאכה גדולה וישחוט לעצמו ולא יטמא את עצמו במאכלות אסורות בכל יום לעבור על כל כזית, הלא קיימא לן בשולחן ערוך (יורה דעה סימן קנ"ז) דצריך לפזר כל הוננו ולא יעבור איסור דאורייתא ובספר פתחי תשובה שם מביא דיש אומרים גם באיסור דרבנן כן הדין "עכ"ל ועיי"ש כל העמוד. וכל שכן בדורנו.

עוד כתב (דף טז:): "ועל כל פנים מי שהוא משופע בפרנסה ימנע את עצמו מלאכול בשר בהמה, רק בשר עופות, כי שמעתי

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

המקום להאריך.

גם הגאון רבי **משה כלפון הכהן** מגדולי חכמי ג'רבה האריך בספרו תורה וחיים (זכרון שלישי, מדף כד. ואילך) בבעיות השחיטה והכשרות ובתוך כל דבריו לאחר שהזהיר על בדיקת הסכין ויראת השמים ואם הציבור היו שומעים לזה, **היו מבטלים את השחיטה לגמרי כדי שלא יאכלו נבילות וטריפות.** עיי"ש כל דבריו היקרים.

וכעת הגיעני ספר **ראשית בכורים** לאחד מגדולי הדור בארצות אשכנז (נדפס באמשטרדם לפני כ-300 שנה) וגם הוא האריך בזה בתוכחתו (דפים כח-כט) ובין דבריו כתב "**על כן הירא את דבר ה', יחוש לעצמו ולא יאכל בשר אלא בהזמנה שיש לו שוחט ידוע בכשרות ויודע**" ושם דיבר על עוד בעיות בשחיטה, ראה שם באורך.

כל אלו רק דוגמאות **בקצרה** וכפי שכתבנו, אם נרצה להאריך, אפשר להביא עוד מקורות רבים וראה לדוגמא בספר **דרכי תשובה** (סימן א וי"ח) עשרות מקורות בעניינים אלו ודי בזה כעת.

והעולם המה מלאים דאגות ואין להם ישוב הדעת לא להתפלל ולא על לימוד התורה ולא על **בדיקת הסכין** וכבר כתב בספר **פרי תואר** שהשוחט שהוא מוטרד בטרדות אין לאכול משחיטתו **דאין לבו פנוי לבדיקה** "עכ"ל קודשו. ועיין שם בהמשך דבריו הנפלאים.

ועוד הביא שם **משל** השייך לעניין, העונה לכל המסכנים שחושבים שצריך להקל בכל דבר וזו לשונו "וכתב בשו"ת הר"ן ששאלו: אותו אם מותר לקרות המגילה אשר **לחד שיטה היא פסולה?**

והשיב: אם אדם צריך לילך על הגשר ואחד אומר לו: "**שהוא מקום סכנה!**" בוודאי לא ילך ואינו מכניס עצמו בסכנה ואם על הגוף חושש להחמיר כל כך, מכל שכן שיש להחמיר בעניני **נפשות** לעשות המצוה על צד היותר טוב וכשר בבירור" וכו' עיי"ש.

ואני אומר: אחרי ראותינו כל זאת, **דהכי טוב לא לאכול בשר ועוף כלל.** וזו לשון רבנו **חיים פלאג'י** גדול הפוסקים והמחברים (כף החיים סימן כ"ד אות ט"ז) "ועוד אני אומר, דאיש כזה שבא לגדר זה, **שאינו אוכל בשר כלל** ואפילו **דגים** מה שאוכל הוא בעת מן העתים, הנה האי גברא, אלים כוחו לברר אוכל אפילו בחול ולגבי דידיה הוי ליה סעודות חול כמו שבתות" והרב האריך בספריו באזהרות על השחיטה ואכילת הבשר בכמה אופנים (בכף החיים, משא חיים ועוד) ואין כאן

נבלות וטרפות, בגלל השוחטים וזה היה לפני ה'שואה' האיומה! (לתפ"ץ).

[עיינו בהקדמת שו"ת צל"ח (דפוס מוסד הרב קוק) שהובא מכתב מהחפץ חיים שתמך ברב לייטער שתקף את השוחטים שמאכילים טרפות! ולמרות שביזו את הרב לייטער על כך – החפץ חיים חיזקו ועודדו!!]

בשואה, רבי אהרן מבעלזא זצ"ל אמר: שכל מה שקם הצורר הגרמני ימח שמו וזכרו ושחט יהודים, זה היה בגלל הסכינים של השוחטים.

ואמר את זה כבר החפץ חיים לפני כן: "ומי יודע" הרי זה לא ילך בחינם, שחוטאים כל כך בנבלות וטרפות: "וחלילה חלילה לנו להתרשל בדבר הזה וכל מי שיראת ה' בלבו - עליו לעמוד בפרץ בעת צר כזה ולהתבונן: איך לתקן הפרצה הגדולה הזו".³⁹ זאת אומרת אין להשלים עם המצב וכל מי שיש לו יראת שמים – חייב לעמוד בפרץ ולתקן את הפרצה הזו.

רבנו החפץ חיים זצוק"ל:

הנסיון האחרון יהיה במאכלות

אסורות.

אמר החפץ חיים: שבדור האחרון הנסיון האחרון יהיה במאכלות אסורות.

³⁹ הקדמה לספר דבר בעתו, עמ' ג, ד"ה והנה התבוננתי בנפשי.

תשובת החפץ חיים למעשה השטן למכשול במאכלות

אסורות

רבים שואלים: איך יכול להיות מכשול כזה גדול שחלק משמעותי מהציבור יאכל נבלות וטרפות³⁷, האם יתכן דבר כזה?

אילו החפץ חיים זצוק"ל היה חי בזמנינו והיינו מזמינים אותו לדבר בנושא, מה היה אומר?

הנה הוא כותב לנו במפורש בספר דבר בעיתו:

"והנה התבוננתי בנפשי: "מה זאת עֲשֶׂה אֶ-לֵקִים לְנו" (בראשית מב כח) אשר בנינו מדור החדש חלק גדול מהם יטמאו נפשם בנבלות וטרפות וזבל וכדומה? ואמרתי לנפשי: אין זה אלא מעשה שטן³⁸, שחפץ לטמא גופינו ונשמותינו כדי לחיב אותנו לשמים. ועל כן הוא מסמא עיני הכל, שלא יראו ויתבוננו בענין הנורא הזה ומטעה אותם בהיתרים של תוהו ובוהו, כדי לצוד נפשותיהם ביסורים הנוראים האלה ולקטרג אחר כך עליהם לפני המקום. ומי יודע אחרית דבר מה יגיע מזה ח"ו???"

הבה נקשיב לדבריו: "ומי יודע אחרית דבר מה יגיע מזה ח"ו?" - מזה שאוכלים

³⁷ שכל הציבור יאכל נבלות וטרפות, ראה מגלה עמוקות, של"ה, מהרש"ל, ב"ח, חתם סופר, עדות הרה"ר יצחק יוסף ועוד...

³⁸ מעשה שטן – השוה לדברי החתם סופר, עמ' 34.

אכלת באונס? עשרים ושבע

(27) תעניות או גלגול בכלב או

מיתה במגיפה...

מה הדין של מי שאכל נבלות וטרפות?
באונס? זאת אומרת דחפו לו שווארמה
לתוך הגרון.

- צריך להתענות עשרים ושבע (27)
תעניות!⁴⁰

⁴⁰ תיקון לאכילת טרפה באונס – 27 תעניות:

כן מובא בספר הקדוש שומר אמונים.
והעירני האברך ר' אביתר מלאכי שליט"א
מספר עיר מקלט סימן ע"ד שציין הבן איש חי
לגבי תיקון אכילת טרף: תשעים ואחד (91)
תעניות. ועובדה שמרן הבן איש חי בחר להזכיר
את זה ולא ציין לדברי הרמ"ע מפאנו זיע"א (רק
27 תעניות) כי צריך להבהיר גודל העוון.

וזה לשון הספר עיר מקלט (סימן עד):

'שלא לאכול טרפה, לאו דוקא טרפה מה
שנטרף בפשעה אלא דברה תורה בהוה וכל
הדומה לו שאינו יכול לחיות שנה כמו
טריפות השדה הוא בכלל טרפה זו ובכלל
לאו זה בשר קדשים שיצא חוץ לעזרה וכן
עובר שיצא חוץ למעי אמו נכלל בלשון זה
בפשעה כלומר שיצא חוץ למחיצה כמו שדה
שאין לו מחיצה.

כתב מהר"ם ז"ל: שיש ע' מיני טריפות
כנגד ע' שרים הטורפים ב"ד של ע' שנה,
פרוש: של שבעים שינויים אחר שהיא
בפשעה טרפהו החיצונים ונשמתו של אדם
פנימית לא תהנה מדבר חיצוני ח"ו "לקבל
תשלחן אתו" (שמות כב ל) לכלבים עץ נפש.

ותיקון האוכל טריפות או שאר מאכלות
אסורות יצום מנין מאכ"ל – צ"א יום ואז
יהיה לו מלאך מליץ וישר'.

מצער כל כך לקרוא ולהיוודע על הקלקול
הנורא של מאכלות אסורות כפי שהוכח
אך מעט מזעיר בקונטרס זה, אך אם נפנים
ונקבל את התוכחה - זוהי הצלתנו! ואם
התעצבתם על המוגבלות המתבקשת
בצריכת מוצרי מזון, נזכור שהויתור
הזמני בעוה"ז עדיף בשביל לרקוד
ולשמוח לנצח בעוה"ב!

קצת שמחה...

החפץ חיים גער מאד-מאד במצב ודיבר
קשה מאד נגד אלה שמכשילים עצמם
במאכלות אסורות,

ואמר: שאי אפשר לצאת מהגיהנם בלתי
אם אדם יתנקה שם!

ומובא בספר הזוהר הקדוש: שאדם
שאוכל נבלות וטרפות, עונוו יותר גרוע
מכל העברות שבעולם! כל עברות
שבעולם אם אדם היה בגיהנם וקיבל את
עונשו - בסוף הוא עולה, יש לו חלק
לעוה"ב.

אבל האוכל נבלות וטרפות, כתוב בזוהר
הקדוש: "אין לו חלק בא-לקי ישראל
ואין לו חלק לעוה"ב!"

- זו אזהרה קדמונית
מהזוהר הקדוש – מרשב"י!

ובליקוטים כתב יד לא נודע למי הם, מצאתי כתוב: האוכל טרפה יתענה שלש פעמים עשרים וארבעה יום רצופים, כי בכל עשרים וארבעה יום יש רפ"ח שעות, דכל יום נחשב כשתיים עשרה שעות אפילו שהוא יום ארוך וכשיתענה שלוש פעמים עשרים וארבעה יום, שהם שבעים ושנים יום, יש בידו שלש פעמים רפ"ח ואם ירצה יתענה שלש הפסקות של שני ימים ושני לילות, שכל הפסקה עשרים ושבעה יום והרי בידו רפ"ח ביתרון, עכ"ל.

ומצאתי בס"ד שורש למספר התעניות הנזכר על פי הסוד שגילה רבנו האריז"ל בעץ חיים (שער מט' פרק ואו') וזה לשונו: וכן מצות הטרפה היא הרע שברפ"ח ניצוצין דקליפת נגה שנטרפה מן הכלב הרע שבקליפה שהיא סוד ב"ן מיין נוקבין של הקליפה הרע וכשחוזרת למוטב נתקנה בב"ן מיין נוקבין דקדושה וזה הטרפה היא מהלבוש העליון דחשמ"ל הנקרא בשר שנטרפה מאדם הראשון וזהו "וּבְשָׂרָה בְשָׂדֵה טְרֵפָה" (שמות כב ל) עכ"ל.

ובשער טעמי המצות (פרשת אחרי) כתב על פסוק: "וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נִבְלָה וְטְרֵפָה" (ויקרא יז טו) וזה לשונו: וְטְרֵפָה היא סוד רפ"ח ניצוצין שהם ניצוצות קדושה אשר נטרפו ויצאו לחוץ עם הכלים של המלכים ואחר כך נתקנו בסוד: "כִּי הוּא טְרָף וַיִּרְפָּאֵנוּ" (הושע ו א) ובסוד: "טְרָף נָתַן לִירְאָיו" (תהלים קיא ה) עכ"ל, עיין שם.

והנה כפי סוד זה של הטרפה יתיישב לנכון מספר התעניות שמצאתי כתוב בליקוטים

אדם שאכל נבלות וטרפות ולא חזר בתשובה - יתגלגל בכלב!
וימות במגיפה! שאותיות פגימ"ה זה מגיפ"ה.

ואם לא ימות ככלב בעוה"ז ולא ימות במגיפה - יחזור בגלגול בשביל למות ככה ולא יפטר מהדין!

מה דין השוחט שהאכיל נו"ט?

ושוחט **שהאכיל** נבלות וטרפות - "לְקַלֵּב תִּשְׁלַכְוּן אֹתוֹ" (שמות כב ל) דהיינו; שאם נראה שוחט כזה שכלבים אוכלים אותו, לועסים אותו - אסור לנו להצילו מידם - כי זה שלהם! ולכן;

- לא קוברים אותו.
- לא מתאבלים עליו.
- ולא יושבים עליו 'שבעה' (7).
- מניחים אותו בשדה שיבואו הכלבים ויאכלו אותו!⁴¹

הבן איש חי זיע"א: התיקון לאוכל טרפיות;

וזה לשון קדשו: "והנה תיקון אוכל טרפיות לא נתפרש בדברי רבנו האריז"ל מספר תעניותיו ובספר עיר מקלט (סימן עד') כתב: יצום תשעה ואחד יום כמנין מאכל (עד כאן) ותקון זה בנוי מהשערת השכל ואין לו יסוד על פי הסוד.

⁴¹ שוחט שהאכיל נו"ט – ראה להלן עדות הב"ח בזמנו, עמ' 68.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

(שו"ת רב פעלים חלק ג' יורה דעה שאלה יד' עמ' 169, ד"ה והנה תיקון...) ⁴²

אבל, בואו נראה: מה השכר של מי שנמנע מלאכול איסור!!!

גודל השכר של השומר עצמו ממאכלות אסורות עפ"י החפץ חיים

דבר ראשון (א): "ממשיך על עצמו קדושה מלמעלה! ככתוב: "אל תִשְׁקְצוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם וגו' (ויקרא יא מג) וְהִיִּתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'" (שם כ כו). וכמו שכתוב: "וְאִנְשֵׁי קְדוֹשׁ תִּהְיוּ לִי וּבְשָׂר בְּשָׂדֵה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לִפְלֵב תִּשְׁלַכּוּן אֹתוֹ" (שמות כב ל).

אומר החפץ חיים עפ"י הפסוקים הנ"ל שמי שלא אוכל איסור מושך על עצמו קדושה!

דבר שני (ב): "עבור כל עת שנזדמן לידו דבר איסור ומונע עצמו מלעשות איסור, חושבין לו מן השמים כאילו עשה מצות עשה דאוריתא בפועל ממש!".

זאת אומרת אם הלכת לסעודה אצל חברים או באיזה סעודה (כי אם יש טרפות – זו לא תקרא 'סעודת מצוה' רח"ל!) ולא אכלת - נחשב לך שכל מה שהיית יכול לאכול ולא אכלת - קימת מצוה בפועל!

כתב יד הנז"ל, שהם שבעים ושנים ימים שיש בהם שלש פעמים רפ"ח שעות והמשכיל יבין מאליו.

המאכיל נבלות לישראל - מתגלגל בעלה;

והנה זה השואל נראה דלא אכל הוא עצמו מן הטרפה ורק שואל תיקון על אשר נכשלו אחרים על ידו ומצינו לרבנו האריז"ל בשער הגלגולים (הקדמה כב' דף כג.) המאכיל נבלות לישראל מתגלגל בעלה האילן והוא הצומח ואז עונשו הוא שהרוח מכה בעלה ההוא באילן ונובלת ונופלת לארץ וזהו דוגמת מיתה ממש אפילו שנכרת ונעקר מן העולם וזהו סוד פסוק: "וְהָעֵלָה נָבֵל" (ירמיה ח יג) כי מי שמאכיל נבלות לישראל מתגלגל בעלה הנופלת לארץ. גם זה סוד: "כִּי תִהְיוּ פְּאֵלָה נִבְלָת" (ישעיה א ל) ולפעמים אחר שהעלה הזאת חוזרת להתגלגל בעלה אחרת וגם היא נובלת עד כמה פעמים, על דרך האדם המתגלגל בעוה"ז כמה פעמים, כפי העונש הראוי להם, עכ"ל, עיין שם.

וכתוב בגליון הספר בכתב יד: נראה דהוא הדין למאכיל טרפות דגם כן מתגלגל בעלה אילן, כי העלה היא טרפא בלשון חז"ל ותרגום: "עֵלָה" (בראשית ח יא) 'טְרֵפָא' (תרגום ירושלמי) וגם כן ענשו הוא שהרוח מכה בטרפא ההיא ומחזרתה לכאן ולכאן ואין לה מנוחה וכשנשלם הזמן הקצוב לו נטרפת הטרפא ההיא ע"י עופות או ע"י אדם שטורפין אותה ומשליכין אותה..."

⁴² גם חידושים נוראים אלו קיבלתם מהאברך א.מ. שליט"א

אָתָּה (משלי כג ב) ועל הרשעים כתוב: **"וּבִטָּן רְשָׁעִים תִּתְחַסֵּר"** (משלי יג כה). **רַבְּנוּ בַחַי זְצוּק**" ל קורא לרשעים: **"בְּטָנָם אֱלֹהֵיהֶם"** (חובות הלבבות שער ט הפרישות) - האלהים של הרשעים זה הבטן, היא קובעת אם מותר או אסור...

דבר שמיני (ח): "בזה שנשמר ממאכלות אסורות, הוא מזכה לעוד הרבה מחבריו שילמדו ממעשיו וזכות הרבים יהיה תלוי בו".
וכ"ש אם מסביר להם את הדברים ומעודדם לאכול בכשרות אמיתית!

דבר תשיעי (ט): "ועל כולם: ידע; שמתקדש בזה שם שמים לעיני כל ישראל וגם לעיני האומות! ואשרי הנברא שמתקדש שם שמים על ידו"⁴⁴.

הבעל שם טוב זי"ע מראה העונש שקבל שוחט שסכינו היתה פגומה!

יהודי אחד שבא לבעל שם טוב ואמר לו: שהוא רוצה ללמוד שחיטה. אמר לו: בוא ואוציא אותך החוצה. הוציא אותו החוצה והראה לו על הגג ליד הארובה שוחט שמתקן סכין. אמר לו: "אתה יודע מי זה? זה היה שוחט שהסכין שלו היתה תמיד פגומה והוא לא היה מרגיש והוא עובר את העונש הזה כבר שלוש (3) שנים! שמו אותו פה

⁴⁴ (על פי ספר **דבר בעתו** ועיין שם עוד).

דבר שלישי (ג): מי שנזהר ממאכלות אסורות "אפילו אם הוא איש פשוט שאינו ת"ח, יזכה להיות אור ה' עטרה בראשו לעתיד לבוא כמו על גדולי התורה!"

דבר רביעי (ד): "זוכה עבור זה, להראות בין חבורה של צדיקים לעתיד לבוא, כשיעשה להם הקב"ה הסעודה הגדולה בג"ע".

מי שרוצה לאכול מבשר עורו של לויתן לעתיד לבוא עם כל הצדיקים - שיתאפק עכשיו, בלויתן יש הרבה בשר!
(ובכלל אתה רואה שהלויתן הוא דג ולא בשר/ עוף...)

דבר חמישי (ה): "זוכה עבור השמירה ממאכלות אסורות, לחיי הנצח בעולם הנצח!"⁴³.

הדבר הששי (ו): "אם סובל בזיונות עבור זה, גדול שכרו יותר ויותר, ככתוב: **"הַזְרָעִים בְּדַמְעָה - בְּרִנָּה יִקְצְרוּ"** (תהלים קכו ה).

שימו לב מה קורה בשמים כל יום!

דבר שביעי (ז): "צריך שידע, שבעבור זה שמו נִפְרַר למעלה בכל יום לאות ולתפארת והקב"ה בעצמו מעיד עליו לפני פמליא של מעלה, על מעשיו והנהגתו".
וכל זה אם רק סתם את פיו מלאכול!
ככתוב: **"וְשִׁמְתָּ שִׁפְיָן בְּלַעַף אִם בְּעַל נֶפֶשׁ"**

⁴³ [וכמו שהאריך בזהר הקדוש פרשת שמיני]

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

53

הבד"צים סומכים עליו! אבל אתה לא סומך עליו, אתה שילמת בשביל החותמת של הבד"צ ובד"צ סומך על הרבנות! אז נאמר שהרבנות היא כמו הבד"צים לפחות, אבל האמת היא שאפילו הרבנות יותר טובה! משום שלהם יש משגיח ולבד"צים אין, אז על מה לוקחים לנו כסף? - זה חותמות בשביל פרנסה, לא חותמות בשביל כשרות. אנחנו מבינים מה הבעיה?

שו"ת מהרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל; יולדת, גר צדק, בחור ישיבה חלש וזוג

שו"ת ששאלו את הרב חיים קנייבסקי גדול הדור בנושא של מאכלות אסורות; (1) אשה חודש (30 יום) אחרי לידה כתבה לו: "כבוד הרב! אני אוכלת משחיטת 'חבורה' וכרגע אין לי כסף ואני מרגישה חלשה ויש לי חמשה (5) ילדים קטנים ואני רוצה שיגדלו בריאים, אני שואלת: איזה בד"ץ אני יכולה לאכול?" הרב בירך אותה בבריאות והכל, ואמר לה: "לא חיבים לאכול עופות!" אשה אחרי לידה - נקראת 'אשה חולה' ודין חולה - מקילים לה והרב לא מקל לה שום דבר! ואומר לה: "לא חיבים לאכול עופות!"

גר צדק;

(2)

שיתקן את הסכין, עד שאני אעביר לו את הסכין ושלוש (3) שנים הוא עוד לא מצליח לסדר סכין!" אמר לו: "אתה רוצה להיות שוחט? בבקשה..."⁴⁵

קורא יקר! עובדים עלינו בכל המאכלים!
ידענו שיש בעיות בכשרויות מסוימות, אבל...

- לא ידענו שיש בעיה כללית של סכינים.
- לא ידענו שמרמים במזיד ומעבירים כמויות כאלה ביוזעין ומשקרים וכותבים הפוך.
- לא ידענו שגונבים לנו את הכסף.
- ועכשיו עומדים לעשות 'תביעה ייצוגית', כי אם אומרים לך זה 'מהדרין' וזה לא מהדרין, פרושו של דבר; שגונבים לך כסף! לוקחים לך יותר תוספת על ה'מהדרין' שאיננו, זו בעיה חמורה של מדינה שלמה!
- לא רק אני אומר, בטמבלויזיה עשו שלשה (3) תחקירים שהראו שיש חותמות על שקיות, **ארבע (4) חותמות של בד"צ**⁴⁶ - כשבעצם המשגיח הוא של 'הרבנות'. אז איך חתמו ארבע (4) בד"צים? כי

⁴⁵ הסיפור המקורי מתואר יותר בהפחדה על החומרה! בספר מגילת סתרים לרבנו האדמו"ר מקאמרנא זיע"א בדפוס החדש עמ' לא-לב.

⁴⁶ לתשומת לבם של המקפידים לרכוש 'בד"ץ': גם הונאה! וגם גזל!!

זוג, שהאשה אוכלת מה שאמרנו ובעלה מתנגד!

והוא אומר: "לא! לפני שהתחתנו אמרנו ששומעים לרבנים שלי ואת באה עכשיו עם 'הרב הזה' ואומרת כך וכך... ולא אוכלת כמו כולם ואני לא מוכן!"

אז היא אמרה לו: "טוב, אם אתה רוצה - תתגרש!"

הגיעו אלי,

שאלו: "מה לעשות?"

אמרתי: "תלכו לרבי חיים"

הלכו לרבי חיים, מי 'הלכו'? ראש הישיבה ועוד שני (2) רבנים והבעל וכתבו 'מגילה' שהם התחייבו וכתבו והסכימו והחליטו כך וכך מאז החתונה ופתאם היא באה בטענותיה ויש לה רב שאומר: 'שחלק

משמעותי מהציבור - אוכל נבלות

וטרפות!⁴⁷ והיא לא רוצה לאכול, מה לעשות?

שאל אותו רבי חיים: "אתה כהן?"

אמר: "לא"

אמר: "תתגרש ואם תרצה - תחזיר אותה אחר כך" (!!!)

- אין משחקים!!!

אם זה היה מהסיבה שצריך לגרש אותה בגלל שהיא לא שומעת, אז מה שייך להחזיר אותה? גם אם אתה כהן, תגרש,

אשתו אמרה לו: "אם אתה ממשיך לאכול שחיטת חבורה ולא מביא מה שרגילים

לקנות בסופרים - אני מתגרשת!"

ודבר שני (2): "אם אתה לא תוריד את הזקן - אני מתגרשת"

הלך לרב חיים

אמר לו: "אתה צודק!"

אם היא רוצה להתגרש - תתגרש, אבל אתה צודק! אל תחליף את האכילה ואל תוריד את הזקן...

(3) בחור ישיבה, בישיבה

ליטאית, בדרך כלל אומרים 'מה

שאוכלים בישיבה, צריכים לאכול' והוא

אוכל משחיטה פרטית והוא לא אוכל

כמו כולם בישיבה...

ואמא שלו באה להתלונן אצלי שהילד חלוש - מה לעשות? לא אאריך מה דיברנו.

בסוף היא הלכה לרב קנייבסקי לשאול אותו.

והיא אמרה לו: "הוא לא אוכל והוא חלוש!"

אמר לה: "יאכל קֶלְבִּי!"

אז הבן של רבי חיים אמר: "אבל היא אומרת שהוא נחלש!"

אמר לה: "שתביא לו בשר מהבית!"

- זאת אומרת, לא הלך לפי הכלל 'שבחזור ישיבה מה שאוכלים - יאכל...' כי הוא

מודע לכך שיש בעיות!!!

(4) שאלה ב) אדר-א

תשעו 11-02-2016):

⁴⁷ רב שאומר: 'שחלק משמעותי מהציבור אוכל נבלות וטרפות!' - השוה לדברי הרה"ר עובדיה יוסף זצ"ל שמעיד ופוסק שאוכלים ומאכילים נו"ט, עמ' 15 ועמ' 121.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

(2) "שמעתי מאנשים ששחיטה ששוחטים להמון, פעמים שיש תקלות אפילו אצל יראי ה'! ולכן יש אומרים: שנכון לאכול בשר ועוף רק משחיטה פרטית. ופעמים שלא נמצא אצלנו שחיטה פרטית ויכול להימנע מעונג שבת או שמחת יום טוב, האם ראוי להקפיד לאכול בכל אופן דווקא משחיטה פרטית?"

תשובתו: "נכון!"
(ובפוסקים מבואר באורך שאין חובה לאכול בשר בשבת)

(3) יהודי: "אני רוצה לשאול את הרב שתי (2) שאלות"

משב"ק: "יש לו שתי (2) שאלות; שאלה ראשונה..."

יהודי: "אמא שלי התחילה לאכול מחבורה ואת כל הכלים שלה, שלפני שהיא התחילה לאכול מחבורה - היא רוצה לתת לאחותה, כי היא אומרת שהיא סומכת על כל התעשייה..."

משב"ק: "אז מה השאלה?"

יהודי: "מותר לה לעשות את זה?"

משב"ק: "אמא שלו היתה אוכלת מהכשר רגיל, לאחרונה היא התחילה לאכול מחבורה, משחיטה פרטית" שואל: "השאלה על כלים שלפני והיה הכשר, יכול להיות הכשר טוב - רגיל, אפשר להעביר לאחות שלה?"

הרה"ג הרב חיים קנייבסקי: "להגעיל!"
משב"ק: "להגעיל".

אשה כזו לא מחזיקים אם היא עוברת על מה שסוכם - גמרנו.

דבר שני (2): מה, קשה לרב להגיד שהיא צריכה לשמוע בקול בעלה? הרי כתוב במפורש! "אין לך פְּשֵׁרָה בְּנָשִׁים אֲלֵא אִשָּׁה נְעוּשָׁה רְצוּן בְּעֵלָהּ!" (תנדב"א ט) הוא יודע את מאמר חז"ל, למה הוא אומר לו "תגרש"?

כי הוא מבין שזה דברים של עקרונות! היא מבינה בדיוק מה היא אוכלת ולא רוצה לאכול. והוא לא רוצה... הוא הולך לפי הרבנים... והרב שלו 'בדק', איך בדק? צלצל לשוחט ושאל: "הכל בסדר?" ענה השוחט: "הכל בסדר..." זה נקרא 'לבדוק'!?

להלן שש (6) שאלות שהגיעו לשלחנו של הרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל;

(1) "לאור הבעיות בכשרות;
(א) האם לאכול משחיטת חבורה גם כאשר פעמים נמנעים מאכילת בשר ועוף בשבת?
(ב) מה לעשות כשהולכים להורים בשבתות וחגים?"

התשובות (לשני (2) השאלות):
"נכון תמיד"

(ובפוסקים מבואר באורך שאין חובה לאכול בשר בשבת)

משב"ק: "זה הפתק שלו, אבא שלו אוכל נבלות וטרפות"
יהודי: "הוא ספק... הוא לא... הוא לא מקפיד, אמרתי לו, הוא לא כזה מקשיב, עונים לברכות שלו או לא?"
משב"ק: "גם אם עונים על הברכות של אדם שאוכל נבלות וטרפות וגם אם הוא יכול לצאת ידי חובה בקידוש שלו?"
הרה"ג הרב חיים קנייבסקי: "אתה לא יכול לצאת בקידוש שלו.
 אבל אמן על הברכות שלו תענה."
משב"ק: "אמן" תענה. שמעת? "אמן" תענה, אבל לצאת ידי חובה? אתה לא יכול לצאת!"

6 פסקו של הגר"ח קנייבסקי: חזן האוכל נו"ט – אפיקורוס!

יהודי שואל את הרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל: מי שאנו יודעים שאוכל נבלות וטרפות בין שידוע לו או לא, האם עונים אחריו כשליח ציבור 'אמן' ו'קדושה' או לא ומה המקור לזה? דומיא דמי שאנו יודעים שהוא פסול לעדות והוא אינו יודע, האם נקחהו לעד בכתובה?!
 במקרה ולא, מה עדיף? לא לענות או לצאת או להגיד פסוק: "פְּרוּדָהּ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן" (תהלים פט נג) במקום ספק **כבן איש חי?**
הרה"ג הרב חיים קנייבסקי: "לא לקחת אותו לחזן ולא לענות אחריו 'אמן'.
יהודי: "גם אם הוא לא מודע לבעיה?"

(דהיינו; להגעיל את הכלים כיוון שכל זמן בלוע בהם טרף – כל מה שיתבשל בהם – יהיה טרף!⁴⁸)

4 האם הרה"ג הרב קנייבסקי מכיר כשרות לבשר ועוף שנתן לסמוך עליה?

זוג תלמידי ישיבות נכנסו להרה"ג חיים קנייבסקי לשאול את השאלה הבאה: "איזה כשרות אפשר לסמוך על בשר ועופות?"
הרה"ג הרב חיים קנייבסקי: "לא מכיר!"
משב"ק: "הרב לא מכיר..."

הרב לא מכיר איזה הכשר ניתן לסמוך עליו בבשר ועופות? הרב לא מכיר! לא מכיר, מה זה "לא מכיר"? טוענים שהוא אוכל 'שארית' למה הוא לא אומר 'שארית'?

5 אב שאוכל ספק נו"ט - לא מוציא יד"ח בקידוש!

יהודי הגיע להרה"ג הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל ובידו מכתב עם שתי (2) שאלות: "שאלה לכבוד הרה"ג שליט"א;
 1. אבי אוכל ספק נבלות וטרפות האם אני יכול לצאת ידי חובה בקידוש שלו?
 2. האם עונים "אמן" על ברכותיו?"

⁴⁸ וראה לעיל פסקו של הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל בדבר החיוב להגעיל כלים! עמ' 29.

ולמעשה: קדיש יתום יענה, קדושה – כיוון שזה פסוקים יכול לענות וכן 'מודים דרבנן' וירויה ברכת כהנים וקריאת התורה כו' וההקפדא היא על החזרת הש"ץ באם אינו אוכל כשר רח"ל והקדישים שלו].

תשובות מהרה"ג הרב שריה

דבליצקי זצוק"ל: ש"ץ לא

מוציא ידי חובה, להתפלל לבד,

אסור לבשל, אסור להאכיל

שאלות שנשאל הרב שריה דבליצקי

זצוק"ל: "כבוד הרב! שליח ציבור שאוכל

נבלות וטרפות - מוציא ידי חובה?"

אמר לי: "לא"

- "אם אין אחר?"

אמר לי: "תתפלל לבד"

שאלתי: "אם אשה ובעל, הוא רוצה לאכול

שחיטה... והיא לא רוצה, היא לא רוצה

לבשל לו מה שאסור! חיבת האשה לבשל

לבעלה?"

אמר: "לא"

שאלתי: "בעל ואשה אחד מהם רוצה לתת

לילדים הקטנים לאכול משחיטה כזאת

רגילה?"

אמר: "לא תאכילום" (יבמות קיד):

- אסור להאכיל ילדים קטנים.

ההלכה אומרת: שאשה שהיתה חולה

והתירו לה בחוליה לאכול איסור - לא

תניק את הילד! אמנם היא אוכלת איסור

בהיתר, אבל מה שהיא תניק אותו - זה

איסור ואסור להאכיל לתינוק איסור.

הרה"ג הרב חיים קנייבסקי:

"אפיקורוס!"

יהודי: "הוא חושב שהוא אוכל..."

הרה"ג הרב חיים קנייבסקי:

"אפיקורוס!"⁴⁹

יהודי: "הוא חושב שהוא אוכל כשר..."

הוא אומר: 'אני אוכל כשר'... אבל הוא

בפועל אנו יודעים שהוא לא אוכל כשר".

הרה"ג הרב חיים קנייבסקי: "אז

שישאל רב! מה הוא חושב?! הוא

אומר..."

יהודי: "הבנתי, תודה רבה כבוד הרב!"

[מכאן תוכחת לאלו החושבים ש'בסדר'

להתפלל בבית כנסת של אנשים כאלו.

ראשית; יעויין באורך בספר אשרי האיש

לריא"ז מרגליות ובתשובות מהרש"א

אלפאנדרי (בתחילת הספר) שהעדיף

להתפלל יחיד! אפילו אם יש בבית הכנסת

אדם ששלח את ילדו לבית ספר דתי

לאומי... כ"ש אוכל טרפות במזיד! שנית

(2), צריך להבהיר, אמרו חז"ל: 'גְדוּל

הַעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרָךְ' וכו' (נזיר

סו:)

וגם מבחינת העוונה אמן לברכה

לבטלה! הוא מעיד שקר!! וגרוע

מהמברך, ככתוב בספר ראשית חכמה,

לכן אם בכל זאת נמצא שם יגיד פסוקים

ותורה כשיכול כך שאסור לו בכלל לענות

כי 'הַעוֹסֵק בְּמַצְוֵה פְטוּר מִן הַמַּצְוָה...'

(סוכה כה.)

⁴⁹ אפיקורוס, ראה להלן בדין 'מומר להכעיס',

מעמ' 58 ואילך.

זאת הבעיה הכי חמורה בדורנו: שמאכילים אותנו נבלות וטרפות בגלל הסכינים! ורואים שיצחק אבינו מקפיד מאד!! ואומר: 'תִּדְד סְפִינָה וְשַׁחַט יָפָה, וְשֵׁלָא תֵאכְלִנִי נְבֵלָה' וזה מדובר בשחיטה של בהמה אחת-שתיים (1-2) לא תעשיתי כמו ששוחטים היום למעלה ממאה (100+) בשעה (60 דקות).
ואומר לו: 'וְצוּדָה לִי צִיד'.

ויש להבין: הן אמת שיצחק חשב שעשו צדיק ומתעניין ושואל בהלכה בכל דבר, אבל כידוע, האבות הקדושים קימו את כל התורה כולה עד שלא נתנה (קידושין פב.) וכבר ידוע שאין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים באכילת איסור (גיטין ז ובתוספות שם) וידוע שעשו קרוי: "ישׂרָאֵל מְשׁוּמָד (מומר)" (קידושין יח.) וידוע שהמומר שחיטתו נבלה (שלהן ערוך יורה דעה סימן ב הלכה ה) אז חיבים לומר: שעשו היה בגדר מומר לתאבון, שאם שחט כהלכה שחיטתו מותרת.

ההלכה אומרת: שמומר לתאבון, שאם יש יהודי כשר על גביו ובודק לו את הסכין - אז שחיטתו מותרת, אם הוא מומר לתאבון - תכף נבין מה זה המושג הזה ומה ההבדל בינו לבין מומר להכעיס? ... אז חיבים לומר: שעשו היה בגדר 'מומר לתאבון' כי אחרת איך אכל ממנו יצחק?!
וכך כתבו הישמח ישראל והמהרי"ל דיסקין בפרשה.

[ועיין יורה דעה סימן פא' סעיף ז' בהגה ובכף החיים שם ס"ק סו' בשם הרבה פוסקים שכתבו כן במפורש!].

"סוף דְבַר הַפֶּל נִשְׁמַע אֶת הָאֲ-לֵקִים יִרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" (קהלת יב יג)
ובאם נקפיד כנ"ל - אז נזכה:
שה' יצילנו מכל דבר איסור - אמן כן יה"ר.

בונוס – מרתק!

(עכו 07-12-2016 ז' כסלו תשעז).

בירור הסוגיא: מומר לתאבון או מומר להכעיס? מה דיננו? – תגלית!

"עפ"י פרשת השבוע, בואו נראה: מה דיננו? כתוב: 'וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֲשׂוּ כִּי צִיד בְּפִיו' (בראשית כה כח) כי מצידו היה אוכל. רש"י אומר: שיצחק אבינו היה אוכל מהציד של עשו וביקש ממנו: "שָׂא נָא כְּלִיךְ" – 'תִּדְד סְפִינָה וְשַׁחַט יָפָה, וְשֵׁלָא תֵאכְלִנִי נְבֵלָה' (בראשית כז ג).

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

59

אותו, כשנכנס למסעדה אינו בודק: 'האם יש כשרות? או אין כשרות, או שהכשרות מפוקפקת' מה זה מענין אותו? – הוא אוכל! זה נקרא: 'מומר לתאבון' אבל לכתחילה הוא מחפש היתר, אבל אם אין היתר – רק אז גם כלב הוא יאכל, גם גזל הוא יאכל וזה נקרא: 'מומר לתאבון'.

והנה בספר בית הלל כתב: 'בזמננו' - שזה כבר לפני מאות שנים! "מי שחשוד לאכול נבלות לתאבון - שחיטתו אסורה!" (יורה דעה ב ב) "מי שחשוד לאכול נבלות לתאבון - שחיטתו אסורה!" כדין המומר להכעיס!

ונשאל הרב קנייבסקי שאלה חדשה: "האם לתרום לכולל, שהלומדים בו חשודים באכילת נבלות וטרפות?" הרב אמר: "חלילה!" לא לתרום. איך אפשר ללמוד דינים והלכות כשאוכלים נו"ט או ספק אוכלים נבלות וטרפות?! מה יצא מהתורה הזאת שכל הזמן הם אוכלים טומאה ומטמאים ומטמאים!?"

אז הבית הלל כותב (ביורה דעה ב ב) שבזמננו [אז כך כתב! והיום? יותר גרוע!] מי שחשוד לאכול נבלות לתאבון - שחיטתו אסורה!" ופוסקים רבים פסקו כך (תבואות שור, פרי מגדים, באר היטב, חכמת אדם וכן כתב החוק יעקב באורח חיים סימן תמח'): שעכשיו חלק משמעותי נחשבים למומרים להכעיס. ומומר

וכמו שאמרו: "לציוד ציד להביא" (בראשית כז ה) לשון הפסוק: לציוד ציד להביא מה פרוש? ש: 'אם לא ימצא ציד יביא מן הגזל' (רש"י).

זאת אומרת: עשו הולך לציוד ציד אבל אם הוא לא מוצא ציד - להביא מה זה להביא? בטח מי שצד ציד הולך להביא, בשביל מה מיתרת התורה ואומרת עוד מילה להביא? אז מה, צדים ציד בשביל להשאיר?! בטח להביא.

אלא זה בא ללמד אותנו: שאם הוא לא צד ציד (של היתר) - הוא יביא מהגזל. וכן בתרגום יהונתן כתוב: שכאשר לא מצא ציד כשר - הרג כלב ועשאו מטעמים! כתוב: שהמלאכים באו והיו מתירים לו כל הצבאים שעשו היה צד, כדי לעכב אותו, עד שיעקב יטול את הברכות, לכן עכבוהו, כדי שיספיק יעקב לקחת את הברכות וכשכבר לא מצא ציד, אז הוא הביא כלב! ועשה ממנו מטעמים...!

אז מה לומדים מפה? שעשו היה מומר לתאבון, מה זה 'מומר לתאבון'? 'לא שביק היתירא ואכיל איסורא' (גיטין לז:): זה המושג של מומר לתאבון, לא עוזב היתר ואוכל איסור, זאת אומרת יש לפניו שני (2) דברים; יש לו מאכל היתר ויש לו איסור, אז הוא לא יאכל את האיסור ויעזוב את ההיתר 'מומר לתאבון' אוכל את מה שמותר. אבל כשאין והוא לא מוצא ואין מה שמותר והוא רעב, אז זה לא מענין

שחיטתו אסורה כדין המומר להכעיס ששחיטתו אסורה. וכך הביאו הפוסקים הנ"ל וכך כתב החוק יעקב: שעכשיו חלק משמעותי נחשבים למומרים להכעיס, אם כן יש בעיה עצומה!

עכשיו נראה מה נקודת המבחן: מה ההבדל בין 'מומר לתאבון' לבין 'מומר להכעיס'? נביא כמה דוגמאות שהן נראות קטסטרופליות! אבל תשמעו איזה הבדל יש בין 'מומר לתאבון' לבין 'מומר להכעיס' יתברר לנו: שעשן הוא 'סוכר' לידנו! 'סוכר!' שהרי יצחק אבינו היה יכול לסמוך על שחיטתו ועל שחיטתנו – ודאי שלא!

נקודת המבחן: האם כשיש אפשרות שלא לעבור על איסור ואנחנו בוחרים בה ואז אנחנו נחשבים "רק מומר לתאבון" כמובן שאף אחד לא יהיה מוכן להתפאר בתואר הזה שהוא: 'מומר לתאבון', אבל ודאי שאין להשוותו ל'מומר להכעיס' כי 'מומר להכעיס' – הוציא את עצמו מכלל ישראל, הוא אפיקורוס והוא כעובד עבודת כוכבים כמו שנפסק בשלחן ערוך יורה דעה סימן ב הלכה ה.

[אז המבחן: יש לפנינו איסור והיתר ויש לנו אפשרות לעבור על איסור, האם אנחנו בוחרים: שלא לעבור על האיסור! כי הרי יש היתר ויש איסור; אז אנחנו בוחרים ומעדיפים: שלא לעבור על האיסור, אבל אם לא יהיה היתר, יהיה רק איסור – האם

להכעיס זה שיש לפניו היתר ואיסור – ואין לו בעיה לאכול את האיסור אפילו שיש לפניו היתר, זה נקרא: 'מומר להכעיס'.

שואל הרב גלינסקי זלה"ה: "איך עקרו הלכה מהגמרא שנפסקה (שלחן ערוך יורה דעה סימן ב וסימן קנח) שיש חילוק בין 'מומר לתאבון' לבין 'מומר להכעיס'?"

הוא אומר: "תשובת הדבר בתוספות (ע"ז כו) והן רמוזים ברמ"א (סוף סימן קנח) ובדרכי משה (שם): מומרים של זמננו להכעיס הם; דשביק היתירא ואכיל איסורא! הם מניחים את ההיתר ואוכלים את האיסור! לא כמו 'מומר לתאבון' שמומר לתאבון אוכל קודם כל מה שמותר, רק כשאין מותר אז הוא אוכל איסור. אבל 'מומר להכעיס' הוא עוזב את המותר שלפניו ואוכל בדוקא את האיסור.

וכל שהוא נקרא 'מומר להכעיס' – אין אנחנו מצווים להחיותו! מה פרוש? כתוב: "וְחַי אֶחָיֵךְ עִמָּךְ" (ויקרא כה לו) אנחנו מצווים להחיות את אחינו, עמנו ולעזור לו! אבל אם הוא 'מומר להכעיס' איננו בכלל אחווה! ואין אנחנו מצווים להחיותו. אפילו עני מרוד – לא עוזרים לו! זה נקרא 'מומר להכעיס' ודינו כאפיקורוס⁵⁰ וכעובד ע"ז!

ובמי זה נאמר? כתב הבית הלל: שבזמננו שמי שחשוד לאכול נבלות לתאבון –

⁵⁰ אפיקורוס – ראה פסקו של הגר"ח קניבסקי צוק"ל לעיל מעמ' 55 ואילך (שאלה 6).

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

61

הפסח עבר, עשו **הבדלה**, 'מנהג ישראל' לרוץ למאפית ויזניץ, להוט על הלחמניות הלוהטות, אבל למה להדחף, להתקוטט להאבק להרמס? אפשר לדפוק בדלת של השכן ולבקש: 'כמה פיתות' לקים את "מצוות היום" לכאורה, האם זה מותר? הרי למדנו: '**חֶמֶץ שְׁעֵבֶר עָלָיו הַפֶּסַח - אָסוּר בְּהִנָּאָה!**' מה הדין?

מותר! למה? מפני שעוברי עברה **מחליפין** את חמץ וּלְכֵן מוֹתֵר אַחֲרַי הַפֶּסַח. מה זה 'מחליפין'? אחרי הבדלה, אותו אחד שאכל **פיתות כל הפסח!** מחפש איזה גוי: להחליף את הפיתות, למה? '**לֹא שְׂבִיבֵיךָ הֵיטִיבֶיךָ וְאָכִיל אִיסוּרָא**' כי אם יש לו פיתות בהיתר דהיינו; פיתות של גוי, כיון שהאיסור הוא רק על חמץ של ישראל אבל על חמץ של גוי אין איסור.

אז היהודי מבקש מהגוי: "קח את הפיתות שלי שהיו באיסור ותן לי את הפיתות שלך". כי אם הוא יכול לאכול היתר! למה הוא יאכל איסור?! שמעתם?!

- אבל כל הפסח אכלת פיתות?!
- "טוב, אבל זה אני לא יכול, אין לי ברירה, אין לי אפשרות אחרת, אני בלי פיתות לא חי!..."

מישיגינער כזה. עובר עברה! "לא יכול... אבל אם אני יכול להחליף ולמצוא פיתות בהיתר ולא באיסור אפילו בדרבנן - ודאי שאני אעשה את זה!"

נעבור עליו? אז אנחנו נקראים רק: 'מומרים לתאבון!']

ותשמעו דבר מתמיה - שהאוזנים יעמדו קצת בהתחלה! רבנו **ישראל מסלאנט** זצ"ל מביא בהערה באגרת המוסר את דברי הגמרא (חולין ד.) שנפסקו להלכה (בית יוסף יורה דעה ב): '**חֶמֶץ שֶׁל עוֹבְרֵי עֵבֶרָה אַחֲרַי הַפֶּסַח מוֹתֵר**' ידוע, חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח ולא מכרו לגוי ונשאר ברשותו - לאחר הפסח אסור בהנאה! לא רק באכילה ופה כתוב: שחמץ של עוברי עברה אחר הפסח - מותר!

לא הבנתי! וכי עוברים עברה קיבלו פרס?! הרי החמץ שאצלם עבר עליו הפסח והם לא קיימו מצוות **ביעור חמץ** אז איך החמץ יהיה מותר?! אבל זו ההלכה! תשמעו דבר מדהים - פלא פלאות!!

אומר **הרב יעקב גלינסקי**: "אספר לכם דוגמא, נניח שיש לי שכן שבלי פיתות החיים שלו לא חיים, הוא לא יכול, אין דבר כזה יום שיעבור בלי פיתות... מגיע פסח ולא יכול בלי פיתות, אז הוא גודש את המקפיא שלו בפיתות, כדי שיוכל לשרוד את השבוע וידוע **שעל כל כזית שאוכלים חמץ בפסח - זה כרת!** שהוא ימות בין גיל חמשים לששים (60-50), על כזית אחד (1) כשלושים גרם (27 גרם) אם אכל חמץ בפסח.

וחבר שלו ירוויח?! זה הוא לא מוכן! כי יש תְּזָקָה: **אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ** כשאין לו לעצמו תועלת - הוא לא חוטא.

עכשיו צריך לזכור: שהרועים הם בורים ונבערים '**אינם מן הישוב**' (סנהדרין כו) אבל אפילו פשוטי עם כמותם מוכנים ללכת מרחק רב - כדי שלא לרעות בהמות של אחרים בשדה שאסור המרעה!! כי עבור עצמם - הם מוכנים לחטוא! אבל לא עבור אחרים!! והחזקה הזאת, ש: **אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ** - הופכת אותם להיות **נאמנים אפילו בעדות של נפשות!** אם צריך להעיד בדיני נפשות, שיכולים להוציא אדם להורג או לא - הם נאמנים! ולהיות עדי קידושין וגירושין - בלי שמץ של פקפוק!! -אָהָה... אז למרות שהוא מוכן לגזול בשביל עצמו, אבל בשביל אחרים הוא לא מוכן - אדם כזה נאמן! כי: **אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ** על עצמו הוא לא נאמן, אבל לאחרים - כן.

ועוד הוסיף; גמרא שנינו: אם אדם עמד למות ושכב על ערש דווי, ערך 'חשבון נפש' ולבו דווי: 'עם מה הוא יעלה למרום? איזה זכויות יציג שמה?!'

בחרדתו החליט: 'להקדיש באותו רגע את כל רכושו לבית המקדש!' כדי שיעמוד הדבר לזכותו. אז ברגע שהוא הקדיש את זה לקדש לרוחניות - הוא יודע: שיש לו זכות גדולה ועצומה! לפחות עם זה הוא יבוא למעלה. לקחת את זה - הוא לא יקח,

זה היה העברנים של פעם! אתם שומעים כזה דבר? למה? '**מפני שמחליפין**' ודאי שהם מחליפים, זה 'מומר לתאבון' - איזה דוגמא מדהימה!

הגאון הצדיק רבי **אברהם גרודז'ינסקי** זצ"ל, שהיה המשגיח של ישיבת סלבודקה, מביא בספרו **תורת אברהם** (דף רל') את דברי הגמרא: '**רועים** (רועי צאן) **דינם כגזלנים ופסולים לעדות!**' (סנהדרין כה) כל הרועי צאן, יש להם דין של גזלנים ופסולים לעדות, כי הם מכוונים את בהמותיהם לרעות בשדות זרים וכשאוכלים משדות זרים בלי רשות זה גזל, כל מי שהוא גזלן - פסול לעדות.

ושימו לב! אז ב'כתובות' כשלוקחים עדים, צריך שיהיו כשרים וגם בגיטין, שלא יהיו פסולים לעדות והגזלן, שגזל מישהו ולא החזיר את החוב - פסול לעדות.

אבל אמרו בגמרא: 'שאין הדברים אמורים אלא כשהם רועים את בהמותיהם'; מתי אומרים שהרועים דינם גזלנים שפסולים לעדות? כשרועים את צאנם, אבל **כשרועה בשכר לאחרים - כשר לעדות!** - אָה! מה ההבדל? מה ההבדל?? כי יש '**תְּזָקָה: אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ**' (בבא מציעא ה) אדם לא מוכן לחטוא בשביל חברו, אדם מוכן לחטוא בשביל עצמו - שהוא נהנה מזה, אבל שהוא יעשה חטא שחברו ינהה מזה - שהוא יקח את הגיהנם

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

אבל ההלכה קובעת: שמאמינים לדבריו ומוסרים את הכסף לצאצאים! למה? 'תִּזְקָה: אֵין אָדָם חוֹטֵא וְלֹא לוֹ' (שבועות מב) אהבתו לכניו לא תביא אותו לעבור עברה, למרות שעבור **עצמו** הוא יכול למעול בהקדש, אבל 'מומר לתאבון' הוא ולא יחטא אפילו בשביל בניו! זה נקרא: 'מומר לתאבון'. זה **חמור ביותר** להיות 'מומר לתאבון' אבל זה מעלה גדולה ביחס ל'מומר להכעיס'! **והיום: כל החשודים על נבלות - הם כ'מומרים להכעיס'!** כי יש אפשרות לאכול היתר, אך מניחים ההיתר ואוכלים את האיסור!

עוד דוגמא מזוועה:

אדם הולך עם בתו הקטנה לתחנת רכבת, מבקש לקנות כרטיס ונוכח שאבד הארנק, אובד עצות, הרכבת הגיעה, החלטה של רגע: הוא עולה לקרון. הרכבת חוצה את הישימון והמבקר עולה לבדוק כרטיסים ואין לו כרטיס, עכשיו יורידו אותו בתחנה הבאה בלב הישימון עם הבת הקטנה שלו?! והוא שח את הצרה שלו לשכן בספסל לידו, שואל אותו השכן: "בת כמה הילדה?"

- "בת עשר (10)"

- "אתן לך מאה (100) שקל לקדש את בתך" ... המבקר מתקרב...

- "תן!"

והוא אומר: "הרי בתך **מְקוּדָּשֶׁת לי** במאה (100) שקלים אלו **פְּדַת מִנְשָׁה** וְיִשְׂרָאֵל"

להשאיר לילדים - לך תדע מה יעשו... אבל אם הוא מקדיש את זה הכל לבית המקדש - הוא בטוח עכשיו: שיש לו זכויות. כי אמירתו (עצם זה שהוא אמר) '**אֲמִירְתוֹ לְגִבּוֹת, כְּמִסִּירְתוֹ לְהִדְיוֹט**' כאילו נתן את כל הרכוש ביד.

והבנים עמדו לידו והתחילו לבכות: "אבא! מה יהיה עלינו? ממה נחיה?" התעשת ואמר: "רגע, הכסף הסגור בבנק - אינו שלי, הילדים הפקידו אותו בידי ושלחם הוא!"

עצם את עיניו ונפטר. באים הגזברים של ההקדש, לוקחים את הדירה שלו, את הרהיטים שלו, את חשבון העובר ושבו שלו, כל מה ששלו - הוא הקדיש. עכשיו, מה עם תוכנית החיסכון שהוא אמר ברגע האחרון, הוא אמר: "הכסף הסגור בבנק אינו שלי - הילדים הפקידו בידי ושלחם הוא!" - מה עם זה?

הרב פונה לקהל: "מה אתם סוברים? שהוא המציא את זה ברגע האחרון? או שזה אמיתי? מה אתם אומרים?"...

תשמעו: הסברא נותנת: שגם זה שלו וגם את זה הוא הקדיש וכשהבין: שהוא קיפח את בניו - חזר בו וניסה להציל עבורם והמציא: 'שהפיקדון שלהם' - ככה הסברא אומרת.

וזה מספיק למחיר של הכרטיס וגם לתשלום של הקנס.

אותו שכן ירד בתחנה הבאה והאבא נזכר: שהוא לא שאל את השם שלו 'הבעל של בתו' לא יודע מי הוא! אתם צוחקים?... שלא יהיה אבא כזה לשום בת בישראל, אבל הילדה הזאת 'עגונה' לנצח! אם לא יבוא הבעל - היא לא יכולה להתחתן עולמית!

והנה, ישועה! מופיע אדם משום מקום ואומר: "נו, מתי החתונה?" ואז עיניו של האבא אורו: "זה אתה באמת?" – "כן זה אני".

האבא לא מכיר אותו, האם הוא נאמן? האם הוא יתיר אותה מן העגינות שלה או לא?

ההלכה: 'האומר: **קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתי**' (כמו במקרה הזה נגיד)

'ובא אחד ואמר: אני קדשתי' נאמן לתן גט ואין נאמן לכנוס; נאמן לתן גט - אין אדם חוטא ולא לו! יש לו את החזקה ואין נאמן לכנוס - אימא יצרו תוקפו' (קידושין סג) כי שמא היצה"ע תקף אותו, לכן כששמע שיש פה עגונה בא ואמר: "מתאים לי, זה אני!"

אז אולי היצה"ע תקף אותו לכן הוא רוצה... אז לא נותנים לו לכנוס, אבל יכול לתת גט, למה? כי אין אדם חוטא ולא לו.

הרי לפנינו אדם **חשוד** על העריות שמא הוא שמע על העגונה המסכנה והחליט לזכות בה ומוכן לשקר ולהציג את עצמו כבעלה ולחיות חיי חטא כל ימי חייו! כי נהנה. אבל הוא אינו חשוד לשקר סתם כך ולא נאמר: 'שנכמרו רחמיו עליה לתת גט ולהתיר אותה לאקר' – ורק מי שקידש אותה יעשה זאת כי אין אדם חוטא ולא לו.

זה העברנים של פעם! ואנחנו! מה אתנו? מה אתם אומרים: אנחנו יש לנו דין של 'מומר לתאבון' או 'מומר להכעיס'?

הרב פונה לקהל: אני רואה שיש פה חבר'ה שמבינים ענין...

בהנחה ש: **'אין אדם חוטא ולא לו'** אדם אינו חוטא בלי שתהיה לו הנאה מכך. אז איך אנחנו מדברים לשון הרע? הרי על המדבר לשון הרע נאמר: **"ואין יתרון לבעל הלשון"** (קהלת י יא) אין הנאה מחטאי הלשון, זה לא כמו אוכל נבלות וטרפות וזה רוע צרוף בלי הנאה! ואפילו לא טורחים למזער את האיסור, כמו **העברנים של פעם שהיו מחליפין את החמץ!** למזער, לטשטש את הזהות של האדם שעליו מדברים, למעט בדיבור ככל שאפשר, לדבר אודות דברים אחרים - גם זה לא.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

65

דין של **אפיקורוס! של עובד ע"ז**. אתם שומעים מה יגידו לאדם בעולם האמת?

זה לא פשוט רבותי! לא פשוט. וקצבו את דינו **התוספות** (בע"ז כו) ופסק את זה הרמ"א: 'מומר להכעיס!' **והוא גרוע מעשו**.

אז אם יש לך אפשרות לאכול בשר ועופות משוחט שיקפיד על כל ההלכות כמו שנפסק בהלכה [כמו שב"ה מדקדקים ב'קהילות פז' כמו שאין מדקדקין בכל העולם כולו⁵¹] **ואתם מעדיפים לאכול משהו אחר - אתם 'מומרים להכעיס'!**

שחיטת 'חבורה' מגיעה גם לצפון מידי פעם, אתה יודע למה מידי פעם? כי לא כל מה שנשחט כשר. אבל אצל אחרים? כל מה שנשחט **כמעט כשר**⁵² כי שוחטים ביום (1) מיליון (1,000,000), מיליון וחצי (1,500,000)! איך אפשר לספק לכל הארץ? איך אפשר?! אם ידקדקו כמו שאצלנו - אז מארבעים (40) בקר יוצא שלוש (3) ובסוף אנחנו לא לוקחים את זה, כי מישוהו לא בדק את זה **ביבש** שאנחנו סומכים עליו. וממאה שלושים וחמש (135) יוצא לנו גם כן לפעמים

"אבל עכשיו תשמעו, פחד לומר! פחד לומר, אבל מה לעשות? זה כתוב"

הרב גלינסקי אומר: "אבל חיבים לומר, אחרת אוי ואבוי! כשנגיע לעולם האמת, יגידו לנו את הדוגמא הזאת ויסתתמו כל הטענות, אתה תבוא עם כל המצוות ועם כל מה שאתה חושב שיש לך, יביאו לך דוגמא כזאת ומה תגיד?! תשמעו מה הדוגמא.

מי שיש לפניו ספר קדש, ספר מענין, למשל **ילקוט מעם לועז** - מומלץ בכל בית יהודי, סידרה נפלאה, משהו עולמי! שבתות - בעליה רוחנית לאין שיעור. אבל בלי שבת, יש לו את הספר לפניו עכשיו אפילו ביום חול ויש לו עיתון לידו, או יש לידו טמבלויזיה, או אינטרנט, או פיסבוק, או כל מרעין בישין. ואמרנו: מה זה 'מומר לתאבון' שיש לו היתר ויש לו איסור מה הוא עושה? הוא בוחר בהיתר ולא נוגע באיסור, נכון?

אז אם יש לך ספר קדש ועיתון - מה ההיתר? הספר קדש והעיתון זה האיסור, אם אתה עוזב את ההיתר ואתה הולך לאיסור! מה אתה? **'מומר להכעיס'!!!** יש לך אפשרות ללמוד ובמקום ללמוד אתה הולך ועושה איסור ולא בוחר באפשרות ללמוד, פה (הספר קדש) זה מצווה ופה (העיתון) זה עברה ואתה בוחר בעברה ולא במצווה - אתה 'מומר להכעיס'!!! יש לך

⁵¹ ראה עדותו של הרב מרדכי גלאי על 'השחיטה הכי מפוארת בעולם!'
⁵² ראה עדות הרה"ג הרב יעקב יוסף זצוק"ל איך הבד"ץ פוסל והרבנות ישר חותמת: 'כשר!' 'בענין מתן זריקות לעופות ומה עושה הרבנות?' עמ' 20.

שלוש (3) ואצל אחרים יוצא ששים אחוז (60%), איך זה? וכבר פרסמנו ענין זה.

ואמרנו: זה 'מומר להכעיס'!! לכן שליח ציבור שאוכל נבלות וטרפות או שחשוד - פסול ואין מתפללים אתו במנין ואין עונים על ברכותיו, כמו שפסק הרב שריה דבליצקי⁵³ וכמו שפסק הרב חיים קנייבסקי⁵⁴, סופר שאוכל נבלות וטרפות - פסול! מעבד תפילין - פסול! פסולים גם לעדות! אתם שומעים מה כתוב פה? 'מומר להכעיס'!

תוכלו לחזור על הדרשה, יש מקורות כדי שיהיה נתן לבדוק את הדברים בפנים, אדרבא! ללמוד לדעת את גודל וחומר האיסור - כדי לא להכשל.

ברגע שנודע לנו מה המצב - במשך חודשים רבים אכלנו רק דגים! לא קרה לנו כלום, יש אנשים שבכלל לא אוכלים בשר ועופות - לא קורה להם כלום, דווקא כתוב: שמי שהוא טבעוני וצמחוני - הוא מאריך ימים יותר מאלה שאוכלים בשר כי בדרך כלל הבשר עושה סתימות בעורקים ויש גם 'טופו' ולא חיבים סויה...

⁵³ לעיל עמ' 57.

⁵⁴ לעיל עמ' 53.

האיש: פן לא יקלע אל המטרה בצדקותיו
אשר יעשה.

כי אם **העשיר** לא נותן כפי מידתו מה
שהוא חייב - הוא **יענש**; גם בעוה"ז וגם
לעוה"ב! אז לכן כל דבר שאל את רבו
הב"ח.

כי גם **מעשה צדקה** היא תורה וצריך
ללמוד. וכל מעשי צדקת העשיר הזה,
הנגלים והנסתרים, היו כולם עפ"י עצתו
של הגאון הב"ח.

פעם אחת בא אל הב"ח יהודי שהיה 'מוזג'
וסיפר לו: "עשרות שנים שחוכר את בית
המזיגה מהפריץ ועתה בא אדם להשיג את
גבולי, יום-יום הוא דופק על פתחי הפריץ,
משדל אותו בדברים ומבטיח לו: 'שישלם
לו הרבה יותר ממני!' ובלבד שיחכיר לו
את בית המזיגה".

ואז הוא פונה אל הב"ח ואמר: "מורי
ורבי!" כשהוא זועק מעומק לבו: "האיש
הזה יורד לחיי ולחיי בני ביתי, רחם עלי!
והצילני מן הצרה הזאת!".

אמר לו הב"ח: "לך אל גביר פלוני שהוא
התלמיד שלי ותבקש ממנו 'גמילות חסדים
בגופו' שילך בעצמו לפריץ וידבר עליך
טובות באוזניו כי הפריץ מכבד אותו
ומקבל את דעתו".

יצא המוזג מלפני הרב, בא אל הגביר
ואמר לו את כל הדברים. העשיר שמע את

עדות הבית חדש מהנעשה

בבית דין של מעלה למאכילי

נבלות וטרפות בדורו!

ועכשיו לסיום נושא זה, בשביל שיהיה
סגור ותבינו מה קורה ב'בית דין של
מעלה', אז הנה מעשה אמיתי שמעיד עליו
הב"ח בעל **הבית חדש**, רבי יואל סירקיש
למשפחת יפה, שכתב על **הטור** פרוש על
הבית יוסף כמו מרן רבי יוסף קארו כתב
הב"ח פרושו על הטור ארבעה טורים
לבאר הכל להלכה. הוא סיפר אותו לבני
הישיבה שלו.

הנושא המדובר, מה זה לצער יהודי! אפילו
כשאתה עוזר לו!!

אבל בין ובין, אנחנו גם שומעים: מה הדין
בשמים של מאכילי נבלות וטרפות.

[דרך אגב; כל מי שקונה בשר ועופות
שלא מתקיימים בהם הגדרים הנזכרים
לעיל ודברי הפוסקים - דינו כ'**מאכיל**
נבלות וטרפות בביתו! כי קונה לביתו או
אשתו קונה ומאכילים את הילדים ואת
האורחים מידי פעם וכו'...]

לגאון הקדוש ר' **יואל סירקיש**, בעל
הב"ח זכותו תגן עלינו אמן, היה לו תלמיד
אחד עשיר ובעל צדקה, הרב היה מלמד
אותו הלכות צדקה בכל יום כי חשש

שיבואו. אבל אשתו לא מצאה ניחומים ותאמר לו דברים קשים **פְּמִדְקָרוֹת תָּרַב!** יען אשר לבה היה מלא יאוש ופחד. וראתה בעיני רוחה את משיג גבולם הולך אל הפריץ ומנשל אותם מפרנסתם...! בעלה שמע בכאב אבל לא יכול להשיב דבר, נסה לפייס אותה ולדבר על לבה דברי חיזוק ואמונה - לא עזר.

פרצה בבכיה ביללה והאשימה אותו: "תדע לך! אתה תהיה אשם בכל האסון שיקרה אותנו, כי לא היית צריך להניח לגביר, עד שהוא ילך לפריץ ויסדר את הענין ב'כי טוב!'"

ככה עברו על המוזג ימים של ריב ורוגז וכביתו אין שלום ושלוה.

והנה חלפו ימי היריד והעשיר קים את דבריו, בטרם דרכו רגליו על מפתן ביתו, סר אל הפריץ דיבר אתו **בְּעֵינָן** - ודבריו מצאו מסילות אל לבו של הפריץ. כשיצא העשיר מבית הפריץ, שלח הפריץ לקרוא למוזג וחידש עמו את חוזה החכירה לעוד עשר (10) שנים!

- נו, סוף טוב נכון? יופי!

מה התיקון שנתן הב"ח לשוחט שהאכיל נבלות וטרפות?

לימים נפטר העשיר והלך לעולמו ולילה אחד בא העשיר בחלום הלילה אל רבו בעל הב"ח,

דברי היהודי והבטיח לו: 'לדבר עם הפריץ!' אך המוזג לא הסתפק בהבטחתו והפציר בו: 'שילך מיד לדבר עם הפריץ, כדי שהפריץ לא יקדים אותו העריץ במזימותיו...!'

העשיר התנצל ואמר לו: "אני מצטער! עליך לחכות מספר ימים, עד אשר אסדר את עניני מסחרי ביריד הגדול ב'לייפציג', כי הזמן של היריד עובר ואם לא אסדר הכל בימים הקרובים, אפסיד את רוב הוני!"

כאשר שמע המוזג את דברי העשיר התחיל לבכות ואמר: "אם כך הדבר, **אָנָּה אָנִי בָּא?** הלא העריץ בא להשיג את גבולי והוא אדם חרוץ ויבוא בתחבולות לפריץ ויקפח את פרנסתי!"

החל העשיר לפייס אותו בדברים ולחזק אותו בדברי אמונה ובטחון.

ושוב הבטיח לו: "ברגע שאחזור מן היריד לא אסור אל ביתי עד שאבוא אל הפריץ וברצון ה' ובחסדו הגדול אהיה שליח לטובתך!"

אחרי הדברים האלה קים העשיר את הכתוב: "**תָּנוּ שְׂכָר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נְפֹשׁ**" (משלי לא ו) שתו שניהם "לחיים-לחיים ולהצלחה!" ושלח אותו לביתו לשלום.

המוזג יצא מבית העשיר וסיפר לאשתו את כל הדברים ולבו מלא תקוה לימים

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

והטרפות שהם מנת חלקם מן התורה מימות עולם! ומכר אותם ליהודים...⁵⁶

פתאם הושלך הס!

בת קול יצאה והכריזה בחרדה:

"טיפה סרוחה!

איך לא פחדת מפני יום הדין?!

איך העזת פניך

להאכיל את בני נבלות וטרפות?!"

הקצב היה נבוך ומבוהל! ולא ענה מאומה, תוך כדי דיבור אחזו בו והשליכוהו לתוך עמקי השאול והוא נאבד מתוך הקהל ואיננו!

ואחר כך הכריזו שוב:

"פלוני בן פלוני יבוא לפני בית דין של מעלה!"

נכנס חברו בפחד וברעדה ועמד לפני בית הדין,

ונשמע קול שואל בכעס ורוגז:

"טיפה סרוחה!

איך לא פחדת

מלהאכיל נבלות וטרפות לבני?!"

עוד לא גמרו את השאלה, נשמע קול דממה דקה והנה בא "מלאך מליץ אֶחָד" (1) (איוב לג כג) ובידו מגילה ובה פסק דין מבית דינו של הב"ח ועדים מעידים:

⁵⁶ הטרפות לכלבים – ראה עוד דין שוחט המאכיל נו"ט, עמ' 50.

ואמר לו: "באתי אליך מורי ורבי! לספר לך איך קבלו את פני בפמליא של מעלה אחרי מותי.

בבואי שמה מצאתי שמה כמה נשמות מרחפות ומחכות ליום הדין, ביניהן שתי (2) נשמות שהכרתי אותן עוד בעולם התחתון, הנשמות היו של שני (2) קצבים, שהאכילו רח"ל נבלות וטרפות את בני בעיר קראקא ימים רבים!

אחד (1) מהם בא אליך מורי ורבי עוד בימי חייו והתוודה על עוונו וביקש ממך תיקון ודרך תשובה⁵⁵.

"נכון!" אמר הרב: "אמת ונכון הדבר, אחד (1) מהם חזר בתשובה שלמה, השני (2) לא התחרט - ומת בטרם חזר בתשובה".

המשיך העשיר את סיפורו: "פתאם שמעתי קול מכריז בכל העולמות: "פלוני בן פלוני יבוא לפני בית דין של מעלה!"

והנה נכנס האיש וכלבים עָזֵי נֶפֶשׁ אצים ורצים לפניו ומאחוריו במהומה של הנביחה

והם טוענים: "האיש הזה השיג את גבולם! וגזל מהם הכלבים את הנבלות

⁵⁵ רואים שגם בתקופת הב"ח היו שנים שהאכילו במשך שנים נו"ט, הרי שלצערינו הרב ההיסטוריה מלאה ממאכילי נו"ט ואפילו באיצטלא דרבנן ובתקופת גדולי ישראל האמיתיים! וכדלעיל (בעל המגלה עמוקות, הרש"ל ועוד...).

מפורש מפי הכרוז, התחילו ארכובותי
"דָא לְדָא נְקֻשָּׁן" (דניאל ה ו) אולם חסדי
ה' היו עלי ויצאתי זכאי בדין! ותכף באו
מלאכי שלום והוליכו אותי בקול רינה
ושירה להיכלי אשר בג"ע. שערי ג"ע
נפתחו לפני באורה ושמחה וריח ניתוח
עלה באפי שאין לשער אותו!! טעם כזה
לא טעמתי כל ימי היותי בעולם
התחתון!!!

ויהי כאשר דרכו כפות רגלי על סף שערי
ג"ע והנה ראיתי מלאך אחד פוסע פסיעות
קטנות לקראתי, גונח ומתאנח והוא ניגש
אלי וניצב לשטן לי בדרך,

ואשאל אותו לאמור: "מי אתה? ומה
עשיתי לך שאתה בא לחסום את הדרך
בפני?"

ויען המלאך ויאמר: "אמת ונכון שעשית
טובה ליהודי המוזג ההוא, אך אינך יודע
כמה זמעות נשפכו בגללך בטרם בוא
הישועה, כמה מריבות וקטטות היו בין בני
הזוג, עד אשר הלכת לפריץ!! דע לך!
שכל המעשים האלה בספר נְקֻתֵי בֵּין והם
דורשים מבית דין: 'צדק ומשפט!' לדון
אותך על כך!"

אז אמרתי לו: "הלא לא עשיתי זאת מרוע
לב, אלא כדי להציל את כספי! ולולא
נסעתי ליריד הזה הייתי מפסיד את רוב
הוני!"

'שקים זה את כל מה שכתוב במגילה הזו'
פרשו את המגילה,
וקראו בה כדברים האלה:

"פלוני בן פלוני

שהאכיל נבלות וטרפות לעם ה'

- חטא בכפלים (2):

חטא לקב"ה!

וחטא לבריות!!

במה חטא לבריות?

גזל את הרבים! לקח מחיר של בשר

כשר - בעז בשר של טרפה,

ואין לו תקנה אחרת: רק להקדיש את כל

נכסיו לצורכי הרבים!

ובמה שחטא לקב"ה - עליו להסתפק רק

לאכול לחם צר ומים לחץ!!

ואם יקים זאת - ושב ורפא לו!" (ישעיה

ו י).

והעדים מעידים: "שמאותו היום ואילך,
הקדיש הקצב את כל נכסיו לצורכי
הרבים, נשאר בעירום וּבְחֶסֶר פֶּל, כילה
את ימיו בצומות ובתחנונים לפני הא-
לקים".

ואחר הדברים האלה לקחו את האיש
והובילו אותו ל'היכל בעלי התשובה'!

למי שלא יודע, 'היכל בעלי התשובה' -
הוא למעלה מהיכלם של הצדיקים!!

"מיד אחריו "נקראתי לבוא אל המִלֶּךְ"
(אסתר ד יא) כאשר שמעתי את שמי יוצא

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

אנו מאחלים לכל בית ישראל:
שיזכו לאכול כשר באמת,
ולעמוד בניסיון האחרון הזה בדורנו
וכך נוכל לעמוד בבית דין של מעלה
כצדיקים גמורים,
אמן!

אך טענותי לא הועילו, החזירוני עוד פעם
לפני בית דין של מעלה ולאחר דין
ודברים,
הוציא בית הדין פסק חדש: שעלי לשבת
בשערי ג"ע ולא להיכנס פנימה, כמספר
הימים אשר המתין המוזג עד שובי מן
היריד בלייפציג.

עוד לא כילו לקרוא את פסק הדין ושני
(2) מלאכים קלים אחזו בי והביאוני אל
שערי ג"ע, כמה ימים ישבתי שם? לא
אדע, אך לי היה דומה כאילו אני יושב שם
ימים ושנים! וגדול היה צערי בימים ההם,
צער שאין לתארו במילים, כלתה נפשי
בכל רגע ורגע אל מקום מנוחתי, שראיתיו
מרחוק ואליו עדין לא באתי".

זה היה המעשה שהעשיר סיפר בחלום
לב"ח.
למחרת סיפר הב"ח את החלום בפני קהל
ועדה,
ואמר: "שמעו וראו, עד כמה צריכים בני
אדם להיות נזהרים בכל מצווה שלא
להחמיץ אותה ועאכו"כ במצוות שבין אדם
לחברו, כגון; צדקה וגמילות חסדים, שחיי
בני אדם תלויים בהם ותמיד צריכים להיות
מן הִזְרִיזוֹן הַמְקַדְמִין לַמְצְוֹת" (פסחים
ד.).

כשרות המטבח

הודעה חשובה בנושא הקמח

הלכנו למקום שמיצר קמח ומצאנו שיש בעיות, ראשית, מפסח ועד שבועות יש בעיה של 'חמץ שעבר עליו הפסח', כגון; האם המכירה התנהלה כראוי? בגמירות דעת הראויה? ובקיום כל שאר הדינים והתנאים שההלכה מחייבת? טחינת הקמח; איך נעשית? ואיך עורכים את הבדיקות במהלך היצור? וכו'. מעבר לזה, זורקים טבליות של רעל בתוך הקמח כדי לשמר אותו מהתפתחות של חיידקים ותולעים.

במפעל יצור הקמח ראינו, סקרנו ולמדנו את כל קו היצור, ישבנו עם מהנדס המזון [שאגב היה חילוני אך בקי בכמה מסכתות ובדיני 'לחם הפנים' ו'בית גמזו' ואיך הפת לא נתעפשה במשך שמונה ימים! ושולט בנושאים מגוונים בנושא הקמח – מעורר התפעלות] לאחר ששאלנו אותו שאלות וחקרנו – הבהרנו ממה אנחנו חוששים ושרוצים ללא משפרי אפיה וללא אבקת אפיה וללא עמילן וללא חומרי ה-E ולא כל מיני מרעין בישין.

תשובתנו: הם מסוגלים ליצר לנו קמח מיוחד, שכבר בתוך הקמח יש אבקת אפיה, אבל לא אבקת אפיה המסחרית המשווקת, אלא כזה שאין את כל מה שאנחנו לא רוצים, זאת אומרת בלי ספקות וחששות וזה נקרא 'קמח תופח' בדיוק כמו שמוכרים בחנויות. וכל החיטים באותו מפעל עוברות מכונות שבודקות חיטה חיטה וכל חיטה חלולה – נופלת! – שמחנו!! החיטים עוברות טחינה ואח"כ נפות על גבי נפות ועוד שלבים של נפות, עד שזה נארז בוואקום ואין שום מציאות של גוף זר בקמח - גם אם היו ביצים קטנטנים של חרקים יש פטנט מיוחד בפס היצור שמזהה ומפוצץ אותם. זאת אומרת: לא יכול להיווצר שום דבר חוץ מקמח.

התחיבות המפעל לתקינות המוצר מתולעים: למשך שנה תמימה! [בתנאי שנשמר במקום קריר ומוצל ולא נפגם הוואקום]. עד כאן לגבי כשרותו של הקמח, אך מה לגבי אכותו? לקחנו את הקמח והלכנו לבדוק. ועשינו כל מה שרק אפשר: עשתה לחוח, חלות, לחמניות, פיתות, עוגה ועוד מאפים אחרים והתוצאה

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

הודיעו רק: ש"הקמח נאפה ונטחן אחרי הפסח" אבל לא הודיעו **שהגלוטן** שהוא חמץ גמור עבר עליו הפסח! ואחרי שזה נחשף בעקבות פרסום שהיה, התחילו לכעוס מרוב שאלות ופניות שהגיעו מהציבור והדבר הגיע לידי קללות. ויש לתמוה, מדוע לכעוס? זה לא בגלל שהם מפסידים אם הם יגלו לכולם שיש ליקוים בכשרות!?

אבל מה, יש מאפיות גדולות מאד שמרוויחות הרבה מאד כסף ואם יודיעו לכולם ש: 'יש בעיה עם הגולטן' – אז תהיה בעיה; הן מהלחץ שיופעל עליהם מצד המאפיות והן מצד הציבור. אז אם בכל זאת לא משקרים בפועל בינתיים, מכל מקום מעלימים מידע מן הציבור בסגנון: "אם אתה לא יודע – אתה לא יודע!" לכן אם זה המצב, פשוט שלא ניתן לסמוך על 'וועדי הכשרות' ולא על הכשרויות בכלל!

בעיות חמורות בתבלין ומה מאכילים אותנו בתעשייה?

שאלה: "מדוע אין לרכוש תבלין מוכנים מן התעשייה – קרי: מכל שיווק מסחרי?"

לאור ההיקף של היצור פעמים רבות ניתן למצוא בתבלין התעשייתי תולעים, כי טוחנים את התבלין עם כל מה שיש בהם בלי בדיקה. ומאות טונות מידי יום – מטבע הדברים: נכנס לתוך התבלין גם דברים אחרים... למרות ש'אסור לבטל איסור

– אכותי ביותר, הקמח כמו בשוויץ, מדהים!

מי שיודע לעבוד עם הקמח הזה, יודע שלא צריך להוסיף שמרים. ביום ראשון נוסעים לראות במו עינינו את ההסברים ולצלם את הכל, לתעד ולקבל הסבר שנוכל להראות ולהסביר לקהל. – אכן, מה שמצאנו – זה מציאה שאין כדוגמתה!

עוד מוצרים שאנחנו משתדלים לבדוק וליצר: טחינה, חומס, תלווה, שוקולד, מוצרי בשר ועוף, תבלין, רטבים, סלטים, מגוון עוגות, עוגיות, מאפים, פלאפל ועוד דברים מפתיעים שעושים בכשרות המהודרת והקפדנית ואני מקווה עם כל מה שעושים שתעמוד זו הזכות לשאר עם ישראל כולם – עד שכולם ישובו בתשובה – מהרה אמן.

השיפה: גלוטן שעבר עליו הפסח

צריך לשאול ב'וועדי כשרות': איך הם בודקים? עד כמה אפשר לסמוך על התשובות שלהם? יש להסתפק! משום שכששואלים אותם – הם כועסים! ואפילו מקללים, כגון; בתקרית שהיה עם ה'גלוטן' שהסתירו מעיני כולם, שהמאפיות אחרי פסח עשו שימוש בגלוטן שעבר עליו הפסח! ולא הודיעו לציבור.

לעומת זאת כשתטעמו פפריקה כזו - אתם תשימו שליש מהכמות שהייתם רגילים, למה? זה יותר אדום! ויותר טעים! ובלי שום תוספות ובלי חרקים, בלי עובש ובלי אבק [הכי הלכתי והכי אכותי!].

תנסו לבדוק בבית, תקנו קילו בלבד ותתחילו לבדוק לבד ותראו בעצמכם מה תמצאו שם. מתוך עשר (10) קילו - שלוש (3) קילו אנחנו זורקים! זה עובש, גבעולים, אבק וחרקים, אבל בתעשייה - זה כסף! וכסף - לא זורקים! 'הל' הוא עוד דוגמא טובה; יש חורים, מתוך קילו - מאתים וחמשים (250) גרם נגוע. תסתכלו ותראו חורים, חורים! תפתחו את הספר של הרב משה ויא, תראו את הצילומים, תראו איך בודקים ותבדקו בעצמכם! אל תסתבכו [חבל להקל ולאבד את העוה"ב!].

פלפל שחור קטן: יודעים כמה עבודה זה? מי שמצליח בחצי שעה לעשות מאה (100) גרם בדיקה - זה מהר מאד! יש כאלה שלוקח להם שעה לבדוק מאה (100) גרם פלפל שחור. כי צריך לבדוק אותו **אחד-אחד!** יש חלולים, כי כבר נאכלו מבפנים ואם תסננו - תראו כמה חרקים נופלים, קודם כל צריך לשים ברשת [לכל דבר יש רשת מיוחדת].

ויש רבנים הבקיאים בדיני בדיקת תולעים כדוגמת הרב משה ויא, הרב יוסף פרידמן ועוד איך בודקים את **כל** המאכלים - אין יותר מקום לטעות! תוכלו

לכתחילה!, היות ויש בתבלין חרקים ותולעים שנטחנים גם כן. נכון שאם אחרי שבדקו כדבעי (כמו שצריך), אבל בכל זאת היה במקרה תולעת וטחנו אותה - זה מתבטל כי בדקו לפני כן. אבל לבטל לכתחילה?! דהיינו; לקחת את התבלין עם התולעים ולטחון - זה איסור גמור, היות ואי אפשר לבדוק כל יום טונות של תבלין [אלא אם כן יביאו לפה את הסינים מרוב עבודה!] אז לכן טוחנים הכל! עם הגבעולים עם עובש, עם אבק, עם חרקים והתולעים מבחוץ ומבפנים - וחלק משמעותי מהציבור אוכל לתאבון באשליה שזה באמת 100% תבלין כשר ונקי כמו שטוענים על גבי האריזה.

לכן העצה היחידה היא: לבדוק לבד ולטחון לבד בבית, או לרכוש תבלין מהמקום היחיד בעולם שבודק דבר-דבר - וזה לוקח שעות רבות לבדוק. יש מטחנה גדולה שטוחנת כל סוגי התבלין.

יהודי יקר! כשאתה קונה לדוגמא פפריקה אדומה - עליך לדעת: שכמו שהפפריקה מגיעה - ככה טוחנים אותה, יחד עם העובש והאבק! ועם החרקים והגבעולים! וזה לא מעניין אף אחד, הכל טוחנים לך! ומוסיפים קצת שמן כדי שיוסיף במשקל [וזה סוגיא בפני עצמה **בשלחן ערוך** חושן משפט... היות ויש בזה חשש גזל והונאת הלקוח התמים] - זה מה שחלק משמעותי מהציבור אוכל!

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

75

קונה ואוכל ולא יודע מאומה מה עבר על האוכל שהוא אוכל.

כולם קונים עוגות ואיך הם נראות? טעימות ומפתות! אבל מאיפה הביצים? מג'ריקנים. והג'ריקנים האלה עברו 'לינת לילה', זאת אומרת שלא משאירים ביצה שהיא קלופה למשל הלילה ואם היא עוברת לילה - זה בעיה של סכנה! ('ספנתא תמירא מאסורא' - 'חמורה הסכנה מהאיסור' (חולין י.; רמ"א קטז), ה). דבר שני: הפחים נשארים פתוחים כמו שהעידו לנו אנשים שעושים גלידות ודברים אחרים ואף אחד לא יכניס את האצבע פנימה להוציא משהו אם יבחין בבעיות כל שהן, אלא שופכים הכל איך שהוא... ואיפה 'משגיחי הכשרות'? בחלק מן המקרים פיטרו אותם!

ובד"ץ בעניני כשרות אמרו: "כל אחד יעשה מה שהוא רוצה" זאת אומרת הכל רמאות ולא מצליחים להשתלט על הבעיה! לאחרונה העלו רעיון לעשות 'כשרות עם מצלמות' זאת אומרת המצלמה תבדוק. ומי יבדוק את כל המצלמות? הכל 'חרטות' והכל בלוף! כסף-כסף-כסף - זה הדבר היחיד שעומד לנגד עיניהם - ולא כשרות אמיתית.

לכן, מי שרוצה להיות חכם; אלא יסמוך רק על עצמו, כך שתוכל להגיד: "אני בדקתי! אני ראיתי במו עיני" זה הכל. רק אז המאכל הוא כשר ללא חשש והטעם?

לראות את התולעים הנמצאות בתוך הדגים, תולעים ארוכות, דברים מבהילים! יש גם דגים שיש חשש שהם טמאים, באים בלי עור ולא יודעים אם יש לו סנפיר וקשקשת. לדוגמא; דגי טונה - יש כשרים ויש טמאים והם דומים וקשה להבחין ביניהם. יש דגים טמאים שמלחו עם הדגים הכשרים וזה בעיה הלכתית של 'כבוש' (דהיינו; שהיו יחד בתוך מים עשירים וארבע (24) שעות ודין הכשרים כטמאים - שאסורים!) ואחר כך לוקחים את הדגים הכשרים ומוכרים אותם!

לכן חשוב ביותר לדעת בדיוק איך בודקים כל דבר, יש דיסקים על 'כשרות' המראים בדיוק איך בודקים, ניתן לראות לדעת ולהשכיל. אבל מי שלא נכנס ולא עוקב אחר הנושא - לא יודע כלום ויכול לחיות שבעים (70) שנה באשליה ש'יודע... ושאוכל כשר...'

ובבית דין של מעלה⁵⁷ יגידו לו: "אתה אכלת עכברים, צפרדעים, תולעים, 'דבר אחר' הכל אכלת! - כי לא בדקת!".

התעשייה אינה יכולה לפקח על כל מוצר ומוצר, לדוגמא, מצאו בשקיות של חסה; נחש, עכבר, צפרדע. ובתוך הסופרמרקטים עצמם נמצאים חתולים! עכברים על האוכל! אחר כך מגיע הצרכן,

⁵⁷ עיין לעיל עדות הב"ח על ב"ד שלמעלה, עמ'

שאלה בנושא הדגים: "האם אפשר לאכול דגים בהכשר 'העדה החרדית'?" תשובה: "כן, עדיפות לטרים, או כאלה שניתן לזהות אותם. הבד"ץ העדה החרדית / לנדא מראה בחוברת שלו אלו דגים אין בהם חשש נגיעות של תולעים, עי"ש".

מה קורה בכשרות התבלין?

חיבים לברור תבלין בעצמנו, היות ונתברר שההשגחות הכי 'טובות' מוכרות תבלין לא בדוקים כראוי, 'לא לפסח' ולא לימות החול. כגון: כורכום, הל, זנגביל וכל שאר התבלין. לכן בודקים הכל בעצמנו; קנינו מכונה גדולה עם פטישים שמפרקת הכל והחלטתי שאשב ואלמד את הנושא בעצמי.

עיינו בספרו של הרב משה ויא בעניני התבלין ותלמדו את הדברים ותחקרו במציאות ואז תופתעו לראות כמה חרקים אכלתם...!

[וב"ה מכירים אנשים יראי ה' שרגילים לבדוק הכל ומצאו בתוך כורכום תולעת חיה! אותו דבר בפלפל שחור, מנפים אותם על משטח לבן שיוכלו לראות ברשת של מלט מנערים ורואים שנופלות תולעים שחורות בדיוק בצבע שלו. בודקים שעות על גבי שעות! יושבים עם צוות של עשרה (10) – ובודקים...! לדוגמא; לקח להם ארבעה (4) אנשים לגמור קילו הל במשך שעה (60 דקות), זאת אומרת: ארבע (4) שעות לבדוק קילו ומצאו בהל של קילו לפחות חמשים (50) מחוררים (דהיינו; נגועים בתולעים!).

מעבר למצופה! אנחנו מכירים אנשים יראי ה' שמכינים: לחם, מיונז, כל פריט – הכל לבד! לא צריכים אף אחד ולא סומכים על אף אחד והכל מאכלים שאין בהם סימן 'E', כמעט בכל מוצרי המזון היום נמצא המרכיב 'אי' ['E'] תחקרו מה הוא מכיל⁵⁸ - רח"ל! כמה מחלות יש מהם וכמה צרות וחלק מקורם מהחי וחלק מהצומח וחלק? לא כדאי לדעת...

דוגמא קטנה; יש חומר ב'אבקת מרק' – 'אלסיטיסאין' יודעים מה זה? שערות של אדם! שערות מבית השחי או מהראש וכדומה. גם כנפים של עופות, נוצות - בתוך האבקה שנקראת 'אבקת מרק' [!]. ממה עשוי נקניק? ממה לא! מהמקור, מהכרובולת, מהרגלים, עם הבוץ של העופות, עם הקישקה, גם עם הצואה! והם מוכרים קילו בשקל. קילו בשקל ויש לך נקניק בטעם 'מעודן' - בתאבון!

ניתן לראות ולהשתעשע מעט מכל הנושא של מה שהתעשייה מאכילה את הציבור ומהרמאות של ההכשרים. אבל אנחנו חיבים להתחיל להיות רצינים; הציבור אוכל – ה' ירחם! לכן רוב הציבור 'מטומטם', כי זה מטומטם, כתוב: "וְנִטְמָתָם בָּם" (ויקרא יא מג) אפילו תראה ההוכחות – זה לא יועיל למי שטמטם את נפשו וגופו בנבלות וטרפות שקצים ורמשים - וידחה כל ראייה בטענות שוא ומדוחים.

⁵⁸ עיין לקמן עמ' 79 ותראה כמה הסימונים של ה-E.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

77

טוחנים. כך עושים חלק משמעותי!! כי אי אפשר לבדוק, זה יקח שנים ושמיטים (דהיינו; שנות שמיטה) תנסו בבית ותראו כמה זמן יקח לכם ותבינו.

אלא תקנו מוכן, אל תסמכו על אף אחד, תקנו כמות קטנה מה שצריך לפסח ותבדקו בבית היטב בשיטות שכתוב בספר של הרב משה ויא ומה שספק שימו בצד ואל תזרקו, אחר כך תפתחו לבד לבדוק את זה כדי שתהיו מיומנים ויודעים בדיוק ויהיה לכם ניסיון וכך תעשו לכם מידי פעם קצת-קצת כדי שלא יחסר ואל תסמכו יותר על תבלין בחוץ, לא בימות החול ובוודאי שלא בפסח (זה סכנה!) תכינו לבד אני אומר לכם.

והסכנה גוברת לקראת חג הפסח, זה לא רק יום חול שזה 'רק' תולעים, פסח! לדוגמא; השיפון דומה מאד לכמון, אם מתערבב לך אחד כזה? אז אתה אוכל חמץ!! צריך לברור אחד-אחד והם דומים! ואיזה גודל הם? וכמה יש לך? עשרות אלפים! וכן בכל התבלין. אתם יודעים כמה גרגירי פלפל שחור יש בקילו? וכמה הם קטנים? וצריך לבדוק אחד-אחד, זה לא בערך! זה לא מדגם! זה לבדוק אחד-אחד. לכן זה לא פשוט ואנשים תמימים חושבים: "יש הכשר? אם יש הכשר - הכל בסדר..."

בעיות בתבלין בקצרה

אסור לבטל איסור בסתם, דהיינו; לכל מי שירצה לקנות, זאת אומרת: פלוני לקח

בתעשייה לא בוררים ולא מוציאים את המחוררים האלה - הם מכניסים את הכל, הכל נכנס! כי אי אפשר למלאות ביקוש של מיליוני אנשים! למכור להם כל מה שהם רוצים לחג הפסח, אין דבר כזה. מי יבדוק את כל התבלין? אף אחד. חלק משמעותי מהציבור אוכל את התבלין יחד עם החרקים ויחד עם הלכלוך. פלפל אדום או פפריקה, הם דוגמא טובה, יש עליהם הרבה אבק ועובש, פותחים ובודקים בפנים, לחלק יש עוד עובש בפנים וגם חרקים קטנים שחורים.

לכן יש לנקות כל אחד, קודם כל עם סמרטוט על מנת להוציא את האבק ואחר כך יש לחתוך ולסלק לגמרי. כל מה שנגוע בעובש חותכים לחצי, פותחים אותו ומסתכלים מול אור שיקוף שמקרין כל מה שבולט וכך בודקים אחד-אחד, לוקח לבדוק אחד - לפחות דקה עד דקה וחצי, כדי שהתבלין יצא נקי וכשר. עכשיו מבינים את גודל ההשקעה ומדוע התעשייה לעולם לא תבדוק אחד-אחד כמו שאצלנו, כי הם ינחלו הפסדים. זה 'תעשייה לכסף' תבדקו לבד ותגידו אם מסתבר לכם שמישהו יכול לעמוד בזה. זו בעיה חמורה אמיתית! אין שום אפשרות בעולם לבדוק כמויות תעשיות.

עכשיו אני אסביר לכם יותר גרוע: הסבירו לי שאת הפפריקה האדומה שם מכניסים עם האבק, העובש, הגבעול - והכל

שלא - יקנה איפה שיקנה, רק את התבלין
יבדוק ויטחן לבד בבית.

אין ספק שלבדוק זה קשה! קילו גל -
שלוש (3) שעות בדיקה! ונמצא מתוך זה
מאתים חמשים (250) גרם מהקילו - נגוע
עם חורים של תולעים וקונים את הסחורה
הכי טובה! טְרִיָּה! ומקפידים להשיג את
האכותי ביותר אפילו אם צריך לשלם
יותר! העיקר לקבל יותר טוב!! אין מה
לעשות: יש קללה של התולעים והיום הכל
מתולע ונגוע, למעט כמה בודדים שאין
בהם נגיעות. אבל כל שאר הדברים
שאוכלים ומשתמשים - הכל בחזקת נגוע
בתולעים וצריך לבדוק היטב-היטב. אין
מה לעשות.

[ועיין באורך בכף החיים פלאג'י סימן
כד' בכל הדינים האלו ורשימה ארוכה של
ירקות ופירות שכלל לא אכלם מחשש
תולעים - זיע"א!].

אני מכיר אנשים יראי שמים שבדקו
פלפל שחור, איש לחוד ואשה לחוד,
בשעתים האשה בדקה מאתים (200) גרם
והאיש בדק מאתים חמשים (250) גרם.
זה הממוצע. זאת אומרת: בממוצע כל שעה
ניתן לבדוק מאה (100) עד מאה עשרים
וחמש (125) גרם של פלפל שחור. כמה
מוכרים פלפל שחור בארץ? טונות! כמה
שעות צריך בשביל לבדוק טונות? צא
וחשוב... איפה יש דבר כזה? וכן הדבר לא

דבר מאכל הצריך בדיקה, אך לא בדק, או
לא בדק כראוי וטחן את הכל. והוא עשה
את זה בסתם! זאת אומרת לא עשה את זה
למישהו מיוחד. אם דבר המאכל היה נגוע
וטחנו, הרי שביטל את הנגיעות בששים
'לכתחילה' [בלי לבדוק] ואפילו ביטל
בסתם [לכל מי שירצה לקנות] פוסק הרב
אלישיב זצ"ל: "הרי הוא כמו שנעשה
בשבילם ביחוד ואסור לכולם!" זאת
תשובת הריב"ש כמו שאמרנו. ונשמע
מזה: דאף אם המבטל ביטל לכתחילה
עבור פלוני ואותו פלוני לא ידע מזה, בכל
זאת **אכל איסור**. כמו שמצדד בריב"ש רבי
עקיבא איגר ולא כט"ז. ופסק רבנו הרב
אלישיב: "שחוששים לדעת הריב"ש
ואסור לכולם". זאת אומרת: זה הדין.

לכן למסקנה: **לצערנו הרב!** (הלוואי ולא
היה כך) - חלק משמעותי מבטל איסור
לכתחילה ולא בודק. אלא רק עושה
'מדגם'... ומדגם לא מועיל וצריכים לבדוק
דבר-דבר - אחד-אחד וזה לא משנה בין
אם מדובר בבית חרושת או בית מלון
ומסעדות וכו'. ומי שלא עשה כן - אסור
לאכול את מה שהוא נותן; לא תבלין ולא
כל המוצרים שכתוב במרכיבים שיש
'תבלין' ולא שאר דברים כמו; טחינה,
חמוס. ולא מה שטוחנים, לא ריבות ולא
'פריילי' ולא כל דבר המצריך בדיקה.

אין מה לעשות! אלא יש לעשות לבד,
לבדוק תבלין לבד. מי שירצה להשיג
תבלין מוכנים ובדוקים - יוכל להשיג, מי

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

דורש, המרכיבים הנפוצים הנמצאים במצרכי המזון המעובד מזיקים מאד לבריאותנו.

בזמן שכולנו יודעים שמאכלים טרים וטבעיים טובה מאד לבריאותנו, עדין קשה לאנשים להימנע ממצרכים 'מעובדים' ולכן לאותם האנשים חשוב מאד לקרוא מה כתוב על גבי תוויות המזון. מומלץ לכולם לקרוא את רשימת הרכיבים הכתובים על גבי תוויות המזון, על מנת שיוכלו להימנע מהכנסת המרכיבים המזיקים האלה לגופם.

לסיכום

עלינו לשים לב לדברים שמכניסים לגוף מכיוון שהאחריות היא עלינו. אנחנו אולי עכשיו לא רואים את ההשפעות המזיקות של החומרים האלה, אבל בהצטברות החומרים האלה בגוף בתווך הארוך הגוף יתחיל להרגיש את ההשפעות המזיקות {מה שנקרא 'מתחילים להחזיר ציוד'}. לכן כדאי כבר מעכשיו להתחיל לבחור מזונות כשרים, בריאים, טרים, מלאים ונטולי סוכר ומלח.

יש לאכול יותר פירות וירקות טרים, ירקות מאדים, דגנים מלאים כמו: אורז מלא, גריסים ושומשום מלא {טחינה}, שמן זית, חומץ תפוחים לא מפוסטר {שאנחנו עושים} ולא מסונן ועוד...

כדי שיהיה לנו קל יותר להבחין בתוספים הכימים שמוסיפים למזון המעובד שאנחנו

רק בשאר התבלין אלא בשאר כל מוצרי המזון!

וזה לא ביטול תורה! זה חובה מן התורה לבדוק!

[ורק עם הארץ יאמר שזה **ביטול תורה** ולכן 'יתיר' לאכול...⁵⁹ אלא או שלא יאכל כלל או שיבדוק או יקנה כהלכה].

יש במזון דברים שמזיקים.

הבעיות ההלכתיות הרבות המצויות במזון יספיקו לכל בעל נפש להימנע מהם לצמיתות, אך מלבד זאת ישנן גם בעיות בריאותיות, כתוב ש: **'סַפְנָתָא חֲמִירָא מְאִסְרָא'** (רמ"א יו"ד קטז ה) סכנה - זה מִיָּדִי, לפעמים אי אפשר אפילו לשוב בתשובה על סכנה. הסתכנת? - "אכלת אותה!" מאידך, עברת עברה - אם תספיק - אתה עוד יכול לחזור בתשובה. אז בואו נראה עשרה (10) מרכיבים שנמצאים במצרכי המזון וחלק משמעותי מהציבור מכניס הביתה בלי הבחנה, שהם מזיקים ביותר.

ובכן **לצערנו הרב!** הרבה אנשים לא קוראים תוויות ולא יודעים מה התעשייה מכניסה להם לגוף ע"י מצרכי המזון שלהם ודווקא הצרכן שהוא נפגע מכל זה - דורש את המוצרים בתוקף בלי לדעת מה הוא

⁵⁹ הפך טענת אותו האיש שפרסם דבריו ברבים וב"ה שהכחישו מחבר הספרים **בדיקת המזון כהלכה** שליט"א והוכיח שכל דבריו הם טעות גמורה מדאורייתא! ואכמ"ל.

כשרות המטבח

עוגות דליקטס, עוגיות אכותיות וכמובן יין, בשר, עוף, קמח, תבלין ועוד-ועוד. כך שיכולים לשמור על הבריאות ועל הכשרות. לא להיות אדם טמא ולא להיות אדם חולה, להיות בריא – ולאכול כשר!

דגים - דברים הצריכים לדעת.

ישנם דגים המוחזקים עם הרבה תולעים במעים ואותה תולעת נמצאת גם בבשר ובבדיקת דגים כגון; דג סול, או סולומון מהים [לא נורווגי], נמצאו תולעים בבשר עצמו וחלקם; חצי בבשר וחצי מחוצה לו.

דעת הרב אלישיב זצ"ל: מכיוון שהדג מוחזק בתולעים במעים, אז יש לחוש לאיסור תורה שבאו התולעים האלו מבחוץ, החשש הזה דווקא בדגי - ים. אבל בדגים הבאים מן הבריכות - אין בהם חשש לאותם תולעים. אבל - יש בהם חשש של טפילים חיצוניים וטעונים פיקוח. והדברים ידועים ומפורסמים.

מה הדין למוכר דגים? סוחר שקונה דגים שיש בהם חשש תולעים - ודאי אסור לו למכור לאחד שסובר שאין בזה חשש תולעים. זה איסור: "וּלְפָנַי עֵוֶר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל" (ויקרא יט, יד).

אין להשתמש בדג 'פילה' בלי להיות מומחה שמכיר את הדג, אלא אם כן יש עליו כשרות מהודרת. הבד"ץ העדה החרדית והרב לנדא - הם הכשרות

קונים, לפניך הסבר כללי של סדרת החומרים של ה-'E'.

המשמעות של מספרי ה-E שעל תוויות האוכל, האות E פרושה שמנהל המזון והתרופות האירופאי אישר אותם לשימוש.

E = Emulsifier

E100-E199 צבעי מאכל, E200-E299 חומרים משמרים, E300-E399 חומרי מונומנט חמצון ומוסתי חומציות, E400-E499 חומרים מעבים, חומרים מיצבים וחומרים מתחלבים. E500-E599 חומרים מווסתי חומציות, חומרים מונעי התגישות {מונע גושים}, E600-E699 חומרים מחזקי טעם, E700-E799 חומרים אנטיביוטיים, E900-E999 שונות {לך תדע, זה מאושר, שונות...} E1000-E1999 חומרים כימים נוספים... שאין יודעים מה הם.

כל זה נמצא במזון המעובד התעשיתי, עלינו לשים לב! יש הרבה בעיות בכל תעשית המזון: בישולי עכו"ם, בדיקות מתולעים וחרקים שלא עושים כי מבטלים איסור לכתחילה, הפרשות של תרומות ומעשרות, איסור 'חדש' איסור 'טבל'! הכי טוב להיות בשליטה עצמית, לאכול טבעי, להכין הכל בבית.

ויראי שמים מכינים הכל לבד – התנתקו מן התעשייה ולמדו לעשות כמעט כל דבר: לחמניות, חלות, לחם, לחוח, קובנה, ג'חנון, סלטים, מבחר מאפים, גלידות, ממתקים, טחינה, חמוס, סוכריות, מבחר

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

81

בתוך הספינה יש מי ים מכונסים והדיגים שולים את הדגים מהרשתות אל תוך הספינה, מה עולה ברשתות? דגים טמאים ודגים טהורים [אחר כך ממינים אותם] אך בינתיים הדגים הטמאים והטהורים מכונסים יחד בתוך המים המלוחים וזה נקרא 'כבישה'!. כמו שעושים 'מלפפון כבוש', שמששים אותו במי מלח בתוך כלי. ואם שמים דגים טמאים עם טהורים, עשרים וארבע (24) שעות ביחד במים מלוחים מכונסים - זה נכבש! זאת אומרת: כל הדגים טמאים!!! וכשעולים לחוף וממינים אותם - זה לא מועיל!!

אמר להם המשגיח: "רבותי! אנחנו לא נקנה את הסחורה הזאת, אתם חייבים למיין באופן שלא יהיה מים בתוך הספינה, או להגביה, או למצוא איזה עצה, אבל אחרת - אני לא אוכל לאשר את זה".

אמרו לו: "אם תדבר עוד מילה - אנחנו מטביעים אותך כאן!!".

אמר להם: "טוב, טוב בסדר, אין לכם ברירה, אתם לא יכולים - בסדר, בסדר".

ויש הרבה סוגים של טונה ויש יותר סוגים **טמאים** מאשר סוגים טהורים והם נראים אותו דבר!!".

זאת אומרת: לא תזעה מה זה טונה כשר ומה זה טונה לא כשר. וכיוון שהם עוברים את התהליך הנ"ל - זה כמו שבישלת דג טמא עם דג טהור, כי כבישה זה כמו בישול - והכל טמא.

המהודרת בענינים אלה [כמובן לא במוצרי בשר ועוף].

הרב אלישיב זצ"ל התיר לטחון את דג 'וויט פיש' {WHITE FISH} אפילו לכתחילה ואחרי זמן הורה - שרק על סמך בדיקה קלה מקודם - יוכל לרסקו.

דגים שלא נבדקו כל אחד לגופיה [כל אחד לעצמו] האם אפשר להשתמש בהם לג'לטין {שעושים מהעצמות של הדגים ג'לטין}? אמר **רבנו**: "שלמהדרין - אינו ראוי!". זאת אומרת: צריך שהדגים יבדקו אחד-אחד - לפני שעושים מהם ג'לטין! ואם לא בדקו אלא רק 'מדגם' או כל שיטה אחרת שלא בדקו אחד-אחד, אינו ראוי להקרא: 'מהדרין'! מי שלא אוכל 'מהדרין' אוכל הכל - רח"ל! אבל, מי שמקפיד על מזון 'מהדרין' ולא רוצה להיכנס לספיקות - לא ישתמש בג'לטין כזה שלא בדקו אותו כראוי!

האם אפשר לאכול טונה?

טונה - תשמעו סיפור: הדיגים שדגים את הדגים בחוץ לארץ באוקינוסים [הגויים], הכשרות שולחת משגיח...

[יש כשרויות שלא שולחת לשום מקום כלום, רק מדביקים מדבקות. אבל לנדא והבד"ץ העדה החרדית שולחים משגיח לשטח],

אז משגיח אחד הגיע ללב ים על הספינה של הדיגים, הדיגים גויים.

כשרות המטבח

חיה! ארוכה כנחש! זה בתוך דג 'פילה'!
מבחוץ לא רואים שום דבר! אבל מי
שיודע לבדוק – ינצל מכל זה!

עלינו להבין; זה לא בעיה שמישהו המציא,
יש בעיה במציאות בכשרות המזון! ועלינו
לבדוק. אבל יש כאלה שמכשירים הכל
"יאכלו עֲנָוִים וְיִשְׁפְּעוּ" (תהלים כב כז).
איך אפשר? יצור מזון זה תהליך מאד
מסובך! ובדוגמא של הדגים האוניה היא
ענקית ויש באוניה עצמה בית חרושת,
שכבר ברגע שמרימים את הדג – מתחילים
ביצור במקום ואם המשגיח לא ימצא חן
בעיני הדיגים ואם יעיר להם על משהו –
הוא עלול לקבל איומים שיזרקו אותו
לאוקינוס! זה מלבד טעויות מצויות, כללו
של דבר: אי אפשר להיות ערב בכשרות
על מוצר כשמצוים בו מכשולים שבקלות
יכולים להיות.

אם נצליח בזה – אז הצלחנו

באחד הניסיונות הגדולים

של הדור האחרון:

המאכלות האסורות!

זה רק דוגמא לסוג הבעיות שקימות ולכן
צריך להתעדכן, אם אדם לא מתעדכן –
הוא לא ידע באיזה איסורים הוא נופל! לכן
החלטנו לפתוח את הנושא הזה של כשרות
המטבח והבית, מה שלא היה מעולם –
אמנם, תמיד בדקו את המזון, אבל שמקום
אחד יחיד בעולם – קהילה אחת – תבדוק
את המזון אחד-אחד, כל פלפל ופלפל,
שומשום כמחויב – לא רק לעצמה, אלא
לכל מאן דבעי – זה לא היה מעולם!

בהתחלה היינו הולכים ומזהירים על
מאכלות אסורות ומחלק ספרים 'מאכלות
אסורים' והתרענו והראנו איך נראים
החרקים המיקרוסקופים והגדלנו אותם פי
מאתים חמשים (250) – ונראים
מפלצתיים! על מנת שיזדעזעו ויגעלו!
ויראו מה מכניסים לפה אם לא בודקים
כראוי – כמו שלא עושים באף מקום
בהכנת מזון לציבור.

אפילו גויים ערלים עושים בדיקות להוציא
תולעים! עם פינצטות. כל דג נפרס לפנייהם
כשהוא פילה והם מוציאים את התולעים
שיש בדגים. ורואים איך מוציאים את
התולעים, אבל לפעמים נשאר! לכן גם
בבית יש לבדוק לאור פלורוסנט ולראות
אם הדג שקוף.

אם הדג הוא עם עור - זה בעיה! אתה לא
יכול לראות, אלא אם כן אתה פותח
ומחטט ומראים איך פותחים דג ולא רואים
כלום, אבל כשהוא חוזר עם הסכין, אז
הוא מוציא את התולעת, לאט, לאט תולעת

בעיות הכשרות

'בעיות הכשרות' – שש (6) שיעורים מקיפים!

תשובות

מהרב יוסף שלום אלישיב

והרב מרדכי אליהו זצ"ל

ועוד...

בעניני

כשרות המטבח,

בשר ועוף, תבלין, תרופות,

דם בביצים ובישולי עכו"ם.

ובסופו מענה לרב שמואל בורנשטיין ('המומחה לכשרות')

בענין החטאת הרבים ואיסור הוצאת לעז

ומיד לאחריו

2 תשובות בעיון עמוק

ומראי מקומות מקיפים ביותר

מהאברך הזושב א.מ. שליט"א

תולעים, אז מותר לרסק ולערבב. ובמקום שקשה לבדוק ובדקו עד כמה שידם מגעת - זאת אומרת; לא זלזלו ולא 'חיפפו' ולא עשו 'בדיקה קלה', אלא בדקו עד כמה שידם מגעת וגם 'שטפו' את המוצר שגם אם היה נגוע במשהו ולא הבחינו זה נשטף – ואחרי השלב הזה מותר לרסק ולטחון, אבל בתנאי: שגודל הטחינה יהיה **פחות** מגודל תולעת קטנה! ואין מספיק לזה חיתוך דק אלא צריך טחינה.

וזאת משום שאם חלילה נעלם מעינינו ונשאר משהו - תולעת הכי קטנה - ודאי נטחנה ומועיל בתנאי שבדקו עד היכן שידם מגעת ושטפו, כאמור, אבל לא יועיל לחתוך דק, מפני שעדין יכולה להישאר בריה בפני עצמה - תולעת קטנה.

מעשה שהיה: הכניסו פטרוזיליה לתבשיל והתברר שהיא מתולעת, זאת אומרת: ממה שנותר, הסתכלו בשקית פתאם ראו שהיא מתולעת והוציאו חלק מתוך התבשיל, מה שהבחינו – הוציאו, אבל אין בטחון שהוציאו את הכל וגם אין אפשרות לשטוף, הכל מעורב בתבשיל.

שאלו את הרב אלישיב: האם אפשר להחשיב כאן ספק ספקא? ספק אחד; אם נשאר, הרי לא רואים אם נשאר, יש ספק אם נשאר. ואם נשאר, שמא נתמעך בבישול ואז בטל שם בריה, או נימא (או שנאמר) שיש כאן רק ספק אחד: כי ודאי היו תולעים ואין אנחנו יודעים אם הוציאו את כולם?

הלכות כשרות עפ"י הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל –

א'

(21/05/2017 כה' אייר תשע"ז)

דיני כשרות עפ"י הרב אלישיב זצ"ל [חשוב לציין: השיעורים דלהלן מתוך הספר 'אשרי האיש']:

תולעת שלמה אינה בטלה, אכן כאשר אין התולעת שלמה ואפילו חסרה לה כנף או רגל ונתערבבה בתוך מאכל – הרי היא בטלה ברוב ומותר לאכול את המאכל. כל זה מדובר שלא רואים אותה, אם רואים - צריך להוציא. אבל דבר החיב בבדיקה אין להתירו ע"י ריסוק וערבוב דאין מבטלין איסור לכתחילה. זאת אומרת: כל דבר שהוא חיב בדיקה – אי אפשר לבטל בריה ע"י ריסוק וערבוב, דאין מבטלין איסור לכתחילה.

כמבואר (**שלחן ערוך סימן צט' סעיף ה'**) ועיין בש"ך (סעיף קטן ז') שהביא שיש אומרים שהוא איסור מן התורה! דהיינו: לבטל איסור לכתחילה. לכן דבר החיב בבדיקה אין להתירו ע"י ריסוק וערבוב דאין מבטלין איסור לכתחילה.

במקום שאין חיוב בדיקה כגון במיעוט שאינו מצוי - מותר לרסק ולערבבו.

מיעוט שאינו מצוי, כגון; מלפפונים, שמה לא נמצאים בדרך כלל, לא חרקים ולא

שלושה מצטרפים 'למוחזק' והרי זה כנגוע. אבל שני (2) חרקים וקורי משי - לא הוי 'חזקה'.

קורי משי - מיוצרים רק ע"י תולעים, לא ע"י חרקים. ואם מצאנו קורים, לכאורה היה צריך לחוש שישנה כאן גם תולעת בנוסף לחרקים, אז הוא אומר: שזה לא מצטרף! צריך לראות תולעת והקורים לא מעידים עדין שיש פה תולעת.

מוחזק ושאינו מוחזק:

דבר שלא מוחזק כנגוע - מועילה בדיקה קלה, זאת אומרת: אדם עובר על זה בקלות יחסית, לא אחד-אחד-אחד, אלא כמו שמעבירים אורז ואחר כך טחינה, דבספק איסור - אפשר להקל ולטחון על סמך בדיקה קלה, זה בדבר שאינו מוחזק כנגוע. אבל במוחזק כנגוע - שנמצאו שלושה (3) חרקים מותר לטחון, לאחר ניקוי טוב! וניקוי טוב פרוש: שבדקו טוב לפחות תשעים עד תשעים וחמש אחוז (90-95%) מהמוצר.

שאלו את רבנו: אחרי שעשינו ניקוי טוב של תשעים עד תשעים וחמש אחוז (90-95%) האם מותר לטחון? מדובר במוחזק כנגוע ואם מותר - האם צריך לטחון כמו קמח ודיסה? או מספיק לחתוך עם סכין לחתיכות קטנות?

אמר הרב אלישיב: צריך לטחון באופן שלא נשארים תולעים שלמים {משום שיתכן שב-5% שלא בדקו הכי טוב, ימצא בו נגיעות} ואם חותכים אז צריך שהחיתוך יהיה יותר קטן מהתולעים.

אמר רבנו: זה אסור! ואין כאן ספק ספקא⁶⁰.

כעין זה נשאל רבנו: ירק 'המוחזק בתולעים' ירק המוחזק בתולעים [אם מוצאים שלושה (3) - זה נקרא 'מוחזק'] ונקוהו נקוי פשוט, כגון: ששטפו פטרוזיליה ואחר כך בישלוה, זאת אומרת לא עשו בדיקה כראוי. השאלה היא: אם מועיל לצרף כאן את הספק של הרשב"א שמא נמחה בבישול ולסמוך לאוכלו בדיעבד מאחר שכבר בושל?

אמר רבנו: שרק אם ברור שהבישול מועיל לרסק את התולעים ומה שהרשב"א כותב - זה לפי המציאות שהוא גילה ותלוי במציאות; האם זה באמת מרסק? זאת אומרת הרשב"א לא אמר כלל שכל מה שנכנס לתבשיל - נמחה! אלא, לפי המציאות שהוא גילה ופה בענינו תלוי במציאות; האם זה באמת מרסק או לא מרסק? לכן אי אפשר לסמוך על מה שאמר הרשב"א!

האם מצרפים חרקים שונים 'להחזיק' מאכל כנגוע?

זאת אומרת: האם צריך שיהיה מאותו מין כדי שיהיה 'מוחזק'? אם מצאנו לדוגמא שני חרקים ותולעת, זה שני סוגי איסורים, חרקים ותולעת, האם זה מצטרף להיות מוחזק כנגוע?

אומר הרב אלישיב: 'הוי 'חזקה'!! זה חזקה, זה לא משנה מה; אם זה תולעים, אם זה חרקים, אם זה טריפסים, אם זה כנימות, אם זה כל משהו ממין האסור -

⁶⁰ חשוב לציין: שגם מעשה זה הובא בספר 'אשרי האישי'.

ביטול איסור לכתחילה: על מי

מוטלת האחריות שלא לבטל

איסור לכתחילה?

שאלו את הרב אלישיב: על בתי חרושת לריבה, פטרוזיליה יבשה, חומוס טחון וכדומה; שיש כאן בעיה של 'ביטול איסור לכתחילה!', כי אין אפשרות לבדוק את הכל. בתי חרושת לא יכולים לבדוק את כל מה שהם עושים - מאות טונות! על מי מוטלת האחריות; האם על בית החרושת? וההשגחה רק מאשרת את המוצר הסופי שהוא בסדר? או שההשגחה אחראית על כל התהליך, זאת אומרת: ברור שיש ביטול איסור לכתחילה, השאלה: על מי האחריות; על בית החרושת, או על ההשגחה של הבד"ץ והאם יש להקפיד על זה?

אמר הרב אלישיב: האחריות בכשרות היא על נותן ההשגחה! הבד"צים אחראים על זה. וצריך לחוש גם לדעת רבי עקיבא איגר בסימן צט' סעיף ה: שאם עושה עבור אחרים - גם לאחרים זה נאסר! זאת אומרת: זה אסור על מי שעשה וזה אסור על כל מי שנעשה עבורו, אפילו לא ידע שנעשה איסור עבורו. זה פסק של הריב"ש, הוא היה תלמיד הר"ן, תלמיד תלמידו של הרמב"ן, חי לפני שש מאות (600) שנה בערך והוא פסק: שזה אסור גם לכל מי שיקנה או שיאכל את זה, אפילו שהוא לא ידע שעשו ביטול מעיקרא.

בכל אופן **בירקות המוחזקים בתולעים** - לא מספיקה 'בדיקה קלה' ואחר כך לבשל ולטחון, זאת אומרת: לסמוך שבלאו הכי זה ימחה בבישול, או לטחון ואני אבטל אותו מדין בריה - אסור!

מזון הטעון בדיקה - שנתבשל ללא בדיקה; אם ניתן לבדוק לאחר הבישול, כגון; לפתן שזיפים - בודקים לאחר הבישול. אתה יכול לפתוח את השזיף אחרי הבישול ולבדוק ובמקרה שנמצאת תולעת - די בהסרת החלק הנגוע בלבד ומי שלא נגעל... אז החלק הנותר שנמצא נקי - מותר באכילה.

אבל אם אי אפשר לבדוק אחר הבישול, דבר מאכל שאינו מוחזק בתולעים, אע"פ שחיבים לבדוק לפני האכילה, מכל מקום אם לא בדק - הרי הוא מותר באכילה. חסה, בצל ירוק, כרוב, כרובית, סלרי, פטרוזיליה, שמיר, תאנים, תות שדה, תירס בקלחים - כל אלה בחזקת נגועים בתולעים, אם עשו מהם סלט, או בישלו אותם ללא בדיקה - הרי אלו אסורים באכילה!.

(עיין כף החיים פלאג'י סימן כד').

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

לאור זאת - מותר לזרוק ואין בזה איסור
'בל תשחית!'.

מאכל החיב בבדיקה - יש לבדוק את כל הכמות ואין להסתמך על מדגם

מה שאמרנו - כתוב במפורש! הרב
אלישיב זצ"ל פוסק במפורש: "כל מאכל
החיב בבדיקה, חוץ ממאכלים שלא מצוי
בהם נגיעות" כמו מלפפונים, אבוקדו,
בננות.

אבל "מאכל שחיב בדיקה - חיבים לבדוק את כל הכמות שרוצים להשתמש ואין להסתמך על בדיקת מדגם!!"

אבל מה שעושים הבד"צים כי הם לא
יכולים לבדוק את כל הכמות אחד-אחד
כמחויב עפ"י ההלכה ורק סומכים על
בדיקת מדגם! אז איך הם נקראים 'מהדרין'
אם הם אינם מהדרים אלא 'סומכים'???

גם כאשר המדגם נמצא נקי מנגיעות!! זה
לא מועיל וצריך לבדוק הכל.

ודע! שחיוב הבדיקה הוא גם כאשר
משתמשים בכמות גדולה ויש טרחה
בבדיקה. כמו: בבתי מלון, בבתי חרושת
לשימורים, מוסדות וכדומה. וחיבים לבדוק
את כל הכמות גם אם זה טון! אין קיצורי
דרך והאחריות לכך מוטלת על נותני
ההכשר!

לכן אמרנו: שאסור בכלל לקנות 'תבלין',
כי כל התבלין וכל המוצרים; אבקת מרק
ושאר הדברים שהם מתובלנים, או שהם
בפירות מרוסקים וכו' - כל אלה לא נבדקו
אחת אחת כמו שמחייבת התורה ועוברים
על 'ביטול איסור לכתחילה' - שלפי
הש"ך זה איסור דאורייתא!

גם חרקים שהתבטלו באוכל ע"י ריסוק,
אם ניכר ואפשרי, לכתחילה יפריד את
חלקי החרקים, אפילו שהיה ריסוק, צריך
לכתחילה להפריד את חלקי החרקים.

מאכל שמוחזק כנגוע: והסירו ממנו את
רוב התולעים, אך ברור שמקצתם נותרו
במאכל - דינו נשאר כמוחזק בתולעים!
ויהיה אסור לאכול.

מאכל שנמצא נגוע והבדיקה כרוכה
בטרחה מרובה! בדקנו 'הל' לדוגמא -
מאתים חמשים (250) גרם לקילו נגוע, כל
מה שבדקנו. פפריקה אדומה - מתוך עשר
(10) קילו, שלוש (3) קילו הלך לפח
בגלל עובש, פחות בתולעים אבל עובש,
לכלוך, גבעולים, חול בוץ וכו'. בדקנו
פלפלים, פלפל שחור - הרבה יורד, חרקים
שחורים בניפוי ואחר כך כשלוחצים
עליהם הרבה מתפרקים, כי הם חלולים
ממה שחדרו אליהם תולעים. ועוד כל מיני
תבלין שלכל אחד יש את האופי שלו.

מאכל שנמצא נגוע ובדיקתו כרוכה
בטרחה מרובה, או שהמאכל מאוס בעיניו,

הננקטות- אכן הועילו והרי הם בחזקת שאין צריך בדיקה.

על מה מדובר? כגון החממות שמקפידות שלא יהיה 'זבוב המנהרות', אז אחרי שהם עושים את הכל בשביל שלא יכנס זבוב המנהרות - הם הולכים לערוגות ועושים 'מדגם' ואם הם לא מוצאים בעלים את זבוב המנהרות [שזה לא ניתן לשייפה] אז זה נקרא 'בחזקת לא נגוע' והם משחררים את זה לשוק.

אבל! הם מודים בעצמם, שנגיעות של מרחפים למיניהם - יכולה להיות ולכן צריך לבדוק! פעם היו מתרברבים ואומרים ש'לא צריך בדיקה' אבל היום אומרים: 'יש לבדוק לפני השימוש' וזה בזכות מה שדברנו: 'שצריך לבדוק!' זאת אומרת אחרי ש'נבדק' כבר, אצלם, בכל זאת יש לבדוק. במילים אחרות: אין לסמוך!!!

וכן בדגים: אם נערכו בדיקות קפדניות שמבררות שהמגדלים נקטו בפעולות הדרושות המונעות נגיעות - אז, במצב כזה יכולים לסמוך על מדגם מיצג, כי כמובן פעלו ודאגו שלא יהיה מצב שיהיו תולעים, אחרי שעשו את כל הפעולות שהם אכן יכולות להביא לידי כך שלא יהיו תולעים - על זה יכול להיות מדגם. אבל כל דבר שלא השגיחו השגחה קפדנית ומיוחדת - חייב בדיקה אחד-אחד כל דבר ודבר!!

[אך גם עלינו האנשים הפשוטים יש אחריות לבדוק מה אנחנו מכניסים לפינו ועל זה הליצו חז"ל: "שמר פיו ולשונו" דהיינו; ממאכלות אסורות "שמר מצרות נפשו" (משלי כא כג)].

ודע עוד: שמאכל המוחזק בנגיעות - גם אם משתמש כעת בכמות קטנה - דינו נשאר כמוחזק בנגיעות ואסור לאוכלו ללא בדיקה.

מאכלים שכאשר מצויה בתוכם נגיעות, היא בדרך כלל נכרת גם בצד החיצוני של המאכל - ניתן להסתפק בבדיקה חיצונית של כל המאכל ובדיקה פנימית של מדגם בלבד. נגיד: כמו שקדים, אגוזים, בוטנים קלופים לכן בחלק מהבדיקות מורים לבדוק בוטנים אגוזים קלופים רק מצדם החיצוני וחלקם גם מבפנים. אולם אם מוצאים סימנים ברורים של נגיעות - או בתקופה בה אחוזי הנגיעות גבוהים כמו בקיץ - יש לפתוח את כולם אחד-אחד!

מאכלים כגון; ירקות עלים, שבאופן רגיל הם מוחזקים בתולעים, אבל אם מגדלים אותם בתנאים מיוחדים המונעים את הנגיעות כמו ב'חממות' המיוחדות והם עומדים תחת פיקוח מוסמך [-יהי רצון...] שמבצע בדיקות תמידיות בשטח לוודא שכל הפעולות נעשו כראוי - הרי ההשגחה מסירה את החשש, שאולי לא נעשה מעשה ואפשר להסתפק במדגם מיצג של התוצר הסופי לוודא שהפעולות

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

89

וביטל, מה ביטל? לא בדק, או לא בדק כראוי וטחן את הכל ולמי הוא עשה את זה? 'בסתם' לא למישהו מיוחד. אם ביטל איסור לכתחילה 'בסתם'; למי שירצה לקנות, מה הדין?

אומר **הרב אלישיב**: הרי הוא כמו שנעשה בשבילם! במיוחד!! ואסור לכולם! זאת תשובת הריב"ש כמו שאמרנו. ונשמע מזה, דאף אם מי שנתבטל עבורו - לא ידע מזה! כמו שמצדד **בריב"ש רבי עקיבא איגר ולא כט"ז**. ואמר רבנו **הרב אלישיב**: שחוששים לדעת הריב"ש ואסור לכולם! זה הדין.

לכן **למסקנה**: **לצערנו הרב!** הלוואי ולא היה כך, אך חלק משמעותי מבטלים איסור לכתחילה ולא בודקים ועושים 'מדגם'... ומדגם - לא מועיל וצריך לבדוק דבר-דבר וזה לא משנה שזה בית חרושת, בבית מלון, במסעדות וכו'. ומי שלא עשה כן, אסור לאכול ממנו. לא תבלין ולא טחינה ולא חומוס ולא כל דבר שטוחנים ולא ריבות ולא 'פריילי' וכל המוצרים הדומים - אין מה לעשות! הכל אסור, יש לעשות לבד, לבדוק לבד ותבלין לבד - כשאתה בדקת - רק זה, כשר באמת.

מי שירצה להשיג תבלין בדוקים - יוכל להשיג, מי שלא, יקנה איפה שיקנה, אך את התבלין יבדוק אחד-אחד היטב ויטחן לבד בבית, זה תהליך קשה ולוקח זמן. אנחנו קונים סחורה הכי טובה! טריה ואף אם צריך לשלם יותר - העיקר לקבל את הטוב ביותר! יש קללה של התולעים והיום הכל מתולע ונגוע [למעט כמה דברים

בדבר שמוחזק כנגוע; ככרוב, חסה ושעועית - אין היתר של 'מדגם'. זאת אומרת: בתי חרושת, בתי מלון, אולמות אירועים וכדומה, **אין מושג כזה היתר של מדגם** וצריך לבדוק הכל! אפילו במפעלים שמתקשים בבדיקת כמויות! הם לא 'מתקשים' כי הם לא בודקים! זאת אומרת **חיבים לבדוק!** פוסק **הרב אלישיב** ולכן מובן בפשטות שאי אפשר לאכול שום דבר מבתי חרושת, מאף אחד, לא ריבות ולא את כל שאר הדברים, כי אף אחד לא בודק!

שאלה: **אם בבדיקה מצאו נגיעות**, כגון; בבדיקת החצי (1/2) הראשון מצאו שני (2) חרקים ובבדיקה של החצי השני מצאו עוד אחד (1), האם זה מצטרף 'למוחזק'? וכן בבדיקות של בית מלון, שבבית מלון בודקים כמות גדולה בכמה פעמים לארוחה הזאת הוציאו חלק - ובדקו ואחר כך מוציאים חלק לארוחה אחרת, אבל הכל מאותו שק. האם זה מצטרף או שכל בדיקה היא בפני עצמה? או כמו בבית, לפעמים בודקים חצי שקית בפעם הבאה חצי שקית?

אמר **הרב אלישיב**: כל פעם הולכים לפי הכמות שבודקים עכשיו. זאת אומרת: כמה שהוצאת מהשק / שקית ואתה בודק כעת, אם מצאת שלושה תולעים נקרא 'מוחזק'. אבל אם בפעם הראשונה מצאת שתים ואחר כך מצאת שתים - זה לא מצטרף.

ולסיום: **אם ביטל איסור 'בסתם' למי שירצה לקנות**, זאת אומרת: לקח דבר

כנ"ל] הכל בחזקת נגוע! וצריך לבדוק
היטב-היטב וזה לא ביטול תורה! זו
חובה מן התורה לבדוק!

התשובה: זו בעיה! ואם כן, אי אפשר לאכול.

הלכות כשרות עפ"י הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל –

ב'

(22/05/2017 כו' אייר תשע"ז)

המשך דיני כשרות עפ"י הרב אלישיב זלה"ה:

בשומשום ופשתן, נשאל רבנו: אם לקנות טחון, או, צריך לקנות שלם ולבדוק ורק לאחר מכן לטחון? אמר: לקנות שלם ולבדוק.

הרי שאין לקנות 'טחינה מוכנה', צריך לקחת את השומשום, לבדוק לבד ולטחון לבד.

על כרוב וכרובית שנמצאים באבקת מרק. נשאל רבנו: היות והם מיובשים, אבל החתיכות די גדולות ויכולים להישאר טריפסים⁶¹ יבשים ושלמים בין הפרחים?

⁶¹ **תריפסאים** (באנגלית (Thrips) היא סדרה של חרקים קטנים מעוטרי כנפיים. חרקי התריפס ניזונים ממגוון רחב של צמחים ובעלי חיים על ידי ניקוב חריר בהם ושתיית התוכן. מינים רבים של תריפס נחשבים מזיק חקלאי מפני שהם ניזונים מצומח בעל חשיבות מסחרית כמו בגידולים תירס, בצל, פלפל, תות-שדה, מלון, מלפפון, חציל, שעועית, עגבנייה ואחרים. מינים אחרים ניזונים מחרקים אחרים כגון אקריות ונחשבים מועילים. מינים נוספים ניזונים מאבקה או נבגי פטריות. גודלן בדרך כלל זעיר עם אורך של עד מילימטר אחד (1 מ"מ) ואינם מיטיבי עוף, אם כי הם יכולים להינשא למרחקים גדולים על גבי משב רוח.

גרעינים שחורים: לפעמים יש כמה נגועים ורבנו הסכים לסברא של חתנו רבי יצחק זילברשטיין שאמר: שאם אוכלים מעט, שאז אין סיכוי גדול שיהיו נגועים, אין צריך לבדוק, זאת אומרת, אין צריך לפתוח גרעין-גרעין, אבל צריך לשים לב - לא למהר ולבלוע, אלא יש אפשרות תוך כדי עם הלשון לעשות בדיקה, בכמות מזערית. אבל אם אוכלים כמות יותר גדולה, שאז יש סיכוי שיהיו אחד (1) או שנים (2) נגועים, כמו שמצוי - חיבים לבדוק! זאת אומרת חיבים לבדוק את הגרעינים השחורים לפני שאוכלים.

[ויש לשים לב! על חומרת הדבר, כי מה שנגוע, יכול להיות נגוע - גם בכמות קטנה!]

ההפך הגמור ממה שאמר 'הרב הראשי': "שזה **ביטול תורה** ואחד באלף (1/1,000) לא מוצאים..."

מלפפון שכובשים עם שמיר: בדיקת השמיר - היא קשה מאד! והיות ויש בשמיר נגיעות - וזה מעורב יחד, יתכן

בתנאים נכונים הם יכולים להתפתח בקצב אקספוננציאלי ולצור מושבות גדולות היוצרות מטרד לבני אדם.

ברישומים מדעיים תועדו יותר מ-5,000 מינים שונים של תריפס. מבין המינים המוכרים בישראל כמזיקים פעילים נמנים: תריפס קליפורני, תריפס קיקיון, תריפס הפרחים המערבי, תריפס סורי, תריפס הפיקוס ותריפס הטבק.

שלא ישימו לב ואז יגיעו למצב שיאכלו דבר איסור.

פופקורן: בפופקורן מצוי לפעמים שיש חרקים בתוך הגרגירים ואפשר להכירם רק אם רואים את חור היציאה ודרך השימוש לפופקורן לא מאפשר השרית הגרעין בשביל לראות אם נותרו בפנים.

ונשאל **הרב אלישיב:** אם מוצאים שלושה (3) גרעינים ודאי נגועים ע"י חורים - ויש חשש שיש עוד בפנים, האם במקרה כזה יש לאסור את כל הפופקורן, כי יכול להיות נגיעות ללא סימן חיצוני ויש לנו כאן כבר 'חזקה'?

השיב הרב אלישיב: אכן, הכל נאסר!

שאלו אותו לגבי **שעועית יבשה:** אם מצאו נגיעות ודאית של שלושה חרקים, האם צריך לפותחה ולבודקה בפנים?

ואמר: היות ומין זה 'מוחזק' בנגיעות, צריך לבדוק הכל, לדעת אם יש בזה נגיעות.

בדקנו שעועית של 'כי טוב' שזה בא ב'וואקום' ולכאורה זה הכי טוב - ומצאנו הרבה נגיעות! אז אין לסמוך על שום דבר, צריך לבדוק. יש להשרות את השעועית שמונה שעות, או שעתים במים רותחים. היא תופחת ורואים טוב על 'שולחן שיקוף' אם יש שמה זבובונים שחורים בפנים ומבקעים את זה אחרי שזה לח, בקלות זה נפתח לשנים וניתן לראות ולהכיר.

[ועיין באורך ב'**כף החיים**' פלאג'י סימן כד' בדיני בדיקת התולעים]

אם עשו ריבה - משזיפים שהם מוחזקים בתולעים - הריבה אסורה באכילה! בכלל, כל הריבות, ריבות תותים וכל שאר הדברים - אין בדיקתו כראוי ולכן אין לסמוך על זה או 'פרילי' וכל הדברים, לאור מה שלומדים - אסורים באכילה!

ירק שקשה לנקותו: כגון; פטרוזיליה, שמורכת מהרבה עלים קטנים, אם מנקים אותם היטב עם ספוג וסבון - אחרי שמשרים בסבון ושוטפים כראוי ורק ספק אם נותרו תולעים - מותר לטחון בבלנדר, אבל צריך לטחון באופן שהחתיכות תהינה יותר קטנות מהתולעים, כמו שלמדנו לעיל. אבל זה אחרי בדיקה כראוי, בדיקה ושטיפה וספוג וכו'.

שאלו את **הרב אלישיב:** **פטרוזיליה, אם שוטפים את כולה** - וע"י המים העלים נדבקים ומתקפלים ויכול להיות שבתוך העלים יש נגיעות...

ואמר: שאם יש תולעים - זה אסור! ולא משנה שלא מבחין מחמת ההדבקה. לכן מורים קודם כל: לבדוק ביבש, פשוט לקחת את הפטרוזיליה, לנער אותה חזק חזק! להשיל ממנה כל דבר שנתפס ומה שתפוס חזק - משרים בסבון ואז אחרי שזה מתרכז ואז הרגלים של הבריה יותר מחליקות ואח"ז עוברים עם הידים ושוטפים טוב טוב במים קולחים. גם מסתכלים ב'שולחן שיקוף' לפני שמכניסים לתוך המים וזה הבדיקה המעולה הנצרכת!

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

93

אז זאת אומרת: זה לא כמו בטחינה, שבטחינה אתה גם אוכל את מה שנתרסק, פה אתה לא אוכל את מה שנתרסק, כי זה עובר פילטר ויוצא רק הנוזל. אז ביין ובמיץ פירות זה יותר קל והרב אלישיב מתיר וראיתי עוד שמתירים את זה גם כן.

לתושבי חוץ בניו-יורק; בכמה שכונות בעיר ניו-יורק נמצאים שרצים קטנים במים ומצוים שם הרבה ועל כל פנים הוי כדין מיעוט המצוי בכל העיר וצריך לסנן את המים ואע"ג דלא שוה המציאות בכל מקום ובכל זמן - מכל מקום יש ריעותא בכל המים. לכן, בכל השכונות שנמצאים בהן שרצים אלו - חובה לסנן את המים! אסור לשתותם או לבשל בהם בלי סינון והשומר נפשו ירחק מזה מאד!

דגים; ישנם דגים המוחזקים עם הרבה תולעים במעים ואותה תולעת נמצאת גם בבשר ובבדיקת דגים כאלו, כגון 'סול', דג סול, או 'סולומון מהים' לא 'נורבגי' נמצאו תולעים בבשר עצמו! וחלקם חצי בבשר וחצי מחוצה לו ומי שיבדוק יווכח בדברים.

דעת הרב אלישיב: מכיוון שהדג מוחזק בתולעים במעים, אז יש לחוש לאיסור תורה שבאו התולעים האלו מבחוץ! החשש הזה דווקא בדגי ים. אבל בדגים הבאים מן הבריכות - אין בהם חשש לאותן תולעים. אבל יש בהם חשש של טפילים חיצונים וטעונים פיקוח. והדברים ידועים ומפורסמים.

אח"כ אם אתה רוצה בבלנדר להפוך את זה להיות קצוץ-קצוץ בגודל כמובן שיהיה תמיד יותר קטן ממה שהאפשרות שיהיה שמה איזה חרק, אז זה יהיה מותר כמו שלמדנו עכשיו.

המציאות בקופסאות שימורים של פטריות שמיובאות מסין, שברוב הקופסאות מצויה נגיעות, לכן אין להשתמש בשימורים; הן שלמות והן חתוכות! בקיצור; צריך להתרחק בעיקר מפטריות כי בדיקתן גם קשה מאד!

עשית מיץ ללא בדיקת הפרי יש דין מיוחד בנוזל, בשם הרב אלישיב וכך כתוב בדין: התיר יין ע"י סחיטת הענבים - למרות שלא נבדקו. אתם יודעים איך טוחנים את זה? עם הגבעולים, לא כולם יוצאים בזה. בלי שטיפה! אולי יש כאלה שעושים שטיפה, אבל בדרך כלל בלי שטיפה ובדרך כלל מצוים בהם זבובים! וטוחנים את הכל, מרסקים את הכל ככה... ויוצא יין. אבל לכתחילה יש לשוטפם [ויש גם נחשים ועקרבים עכברים ובר מינן מה עוד].

אז חוזר אני ואומר: אומר הרב אלישיב: ליצר יין ע"י סחיטת הענבים, למרות שלא נבדקו ובדרך כלל מצוים בהם זבובים, אמנם לכתחילה, יש לשוטפם! - הלוואי שעושים כך... וכן, התיר לעשות מיץ מירקות, כגון; חסה ופטרוזיליה, בתנאי שיסננו היטב את היין ואת המיץ - דרך בד עבה, או ניר פילטר.

בישולי עכו"ם עפ"י הרב הגאון מרדכי אליהו זצ"ל

(01/06/2017 ז' סיון תשע"ז)

בישולי עכו"ם - שיעור מפיו של הרב
מרדכי אליהו זלה"ה.

הקדמה:

הבן איש חי כותב בעניני בישולי עכו"ם וזו לשונו (פרשת חוקת שנה שניה):
"רז"ל אסרו פת של גויים, כדי להבדיל אותנו מן העכו"ם [מן הגויים] בתכלית ההבדל. שלא נתערב ונרגיל עצמנו עמהם, שע"י זה ימשכו הלבבות ויקרבו דעתם אלו לאלו, יבואו לזנות ולהתחתן עמהם. וכמו שאירע בערבות מואב. ולא גזרו אלא על פת של חמשה מיני דגן, אבל פת קטניות ושל אורז ודוחן - לא גזרו באלה מפני שאינם חשובים. ואין מביאין לידי קירוב דעת וגם אין לאוסרם משום 'בישולי גויים' דאין עולים על שולחן מלכים ושרים. דאע"ג שהאורז עולה על שולחן מלכים, היינו; אורז המבושל בקדרה, אבל אורז העשוי פת בתנור - אין עולה על שולחן מלכים.

מה הטעם של איסור בישולי עכו"ם?

הראשונים נחלקו בטעם העיקרי שנאמר בבישולי עכו"ם. רש"י למד: שהטעם הוא שמא יאכילהו דבר טמא". זאת אומרת:

מה הדין למוכר דגים? מי שקנה דגים שיש בהם חשש תולעים - ודאי אסור לו למכור את זה לאחד שסובר; שאין בזה חשש תולעים, זה נקרא: "ולפני עור לא תתן מכשל" (ויקרא יט, יד).

מוכר דגים שיודע שבדגים שהוא קנה יש חשש תולעים - אסור לו למכרם לאחד שאוכל את הדגים האלה ולא חושש מתולעים, הוא לא יודע בכלל! זאת אומרת צריך להודיע - בשביל שיבדקו היטב.

אין להשתמש בדג 'פילה' בלי להיות 'מומחה' שמכיר את הדג. אלא אם כן יש עליו 'כשרות מהודרת', בד"ץ העדה החרדית והרב לנדא - הם הכשרות המהודרת בענינים אלו.

דגים שלא נבדקו כל אחד לגופיה [כל אחד לעצמו] ועושים מהעצמות של הדגים ג'לטין.

אמר רבנו: של'מהדרין' - אינו ראוי! ואמרנו לעיל שצריך שהדגים יבדקו אחד-אחד לפני שעושים מהם ג'לטין. ואם לא בדקו אלא רק 'מדגם', אינו ראוי להיקרא 'מהדרין'. זאת אומרת המהדרים לא יכולים לסמוך על כשרות 'מהדרין' ולא להשתמש בג'לטין כזה שלא בדקו אותו כראוי.

ביתו" זאת אומרת: אם הגוי אפה בבית שלו פת, לבני ביתו, זו אסרוה לכולם וזה אסור לאכול, כי אם יבוא לאכול בביתו, יבוא לידי חתנות וכו'.

אבל בפת של פלטר (אופה) שעושה למכור לאחרים, לא נתפשט האיסור הזה בכל המקומות מפני הדוחק, דחיי אדם תלויים בפת. ולכן יש מקומות שנוהגים היתר ב'פת פלטר' במקום שאין פלטר ישראל.

אתה נמצא בחוץ לארץ, שם אתה לא מוצא פת של אופה יהודי ואתה נמצא במקום שחיי האדם תלויים בפת. אז לכן כיוון דאין קירוב דעת כל כך עם האופה כיוון שהוא עוסק באומנותו, זה לא כמו פת בעל הבית שאתה מתארח בביתו או אוכל את שלו – אז לכן יש מקילין לקנות מן פלטר גוי, אפילו שיש פת פלטר ישראל מצוי. וכן נוהגים כך בעירנו בגדאד לקנות מפלטר גוי, אע"פ שמצוי פת פלטר ישראל.

כמובן שהפת של הגוי נעשית בהכשר גמור, כמו פת ישראל. זאת אומרת: אין חשש תולעים, יש ניפוי, לא מערבין את זה, לא בקֶלֶב, לא בשומן מן החי ולא בכל מיני דברים, אלא שזה נעשה ודאי וברור שזה נעשה כמו שצריך, זה היה בבגדאד בגלל אילוצים וכו', אבל, היום מקפידים על זה מאד בהרבה מקומות.

אומר הבן איש חי: "רבנו האר"י זלה"ה מחמיר אפילו בספק, אפילו מפלטר ישראל או פלטר גוי, כמו שכתב בשער טעמי המצוות. זאת אומרת: יש לפניך פת ואתה מסתפק; אם זה פת של פלטר גוי או

יהיה קירוב דעת ויבוא לתוך ביתו ואז יאכילנו דבר טמא. וזה לשונו: "שלא יהא ישראל רגיל אצלו במאכל ובמשתה ויאכילנו דבר טמא" (ע"ז לח). ובתוספות הביאו טעם נוסף: 'גזירה משום חתנות' שלא יבואו לידי חיתון וזה לשונם: "ויותר היה נראה לפרש הטעם משום חתנות".

ואומר הרב רבי אברהם ברבי דוד: "דודאי שלקות אסרו חכמים, שהעובד כוכבים מבשל בביתו, אבל כשהוא מבשל בביתו של ישראל, אין לחוש – לא לחתנות ולא לשמא יאכילנו דברים טמאים ולא הודה לו רבנו תם, דוודאי כיוון שהעובד כוכבים מבשל, לא חילקו כלל חכמים בין רשות הישראל לרשות העובד כוכבים, כי לעולם יש לחוש: שמא לא יזהר גם בביתו של ישראל כמו בביתו של העובד כוכבים" עכ"ל.

הנפקא מינה בין שני הטעמים היא: אם

אוכל אצל יהודי שהוא מומר להכעיס, או מחלל שבת בפרהסייה, אז לטעם 'שמא יאכילנו דבר טמא' – גם יאסר. אסור לאכול בביתו של מחלל שבת או מומר להכעיס, כי הוא בכלל הגזירה, כי לא יודעים מה יכניס למאכלים. אבל הטעם השני של גזירה משום חתנות – אין פה בעיה, כי מותר להתחתן גם עם בתו של מי שמחלל שבת.

איסור פת עכו"ם; עוד כותב הבן איש חי

בענין פת של גוי וזו לשונו: "כשגזרו רז"ל על פת גויים, לא נתפשטה בכל מקומות ישראל אלא בפת בעל הבית שעשאו לבני

הישראל, הוא מוסיף חום מעט בתנור וכל תוספת חום אפילו מעט - זה מקרב את הבישול - הוי היכר בזה.

מיהו, צריך שיכוון שהוא מסייע בהטלת הקיסם - כדי להכשיר!" צריך כוונה: שהוא מכשיר בזה את הפת כדי שיוכל לאכול. כל זה במידה ואין לו פת אחרת והוא רעב או תקוע במדבר וכדומה. "אבל אם זרק קיסם לתנור כמתעסק בעלמא שלא כיוון בכדי להכשיר - לא מהני כלום!" לא מועיל שום דבר.

כל זה כמובן בדיעבד - **לכתחילה לא עושים את זה**, אבל אם אדם נקלע - אז בהיתר כזה מותר, כי בבישולי עכו"ם אם מתערב הישראל - אין בזה בישולי עכו"ם או אפיה של גוי. "מכאן ילמדו המטיילים ומצוי שמתארחים אצל בדואים ושותים איתם קפה וגם אוכלים מפיתם - שצריכים להזהר בזה מאד!"

בענין בישול עכו"ם [לא אפיה] ישנה מחלוקת בין מרן לרמ"א [רבי משה איסרליש] האם די בהנחת קיסם בתחילת הבישול [או שידליקו את האש] או שמא, צריך להניח את התבשיל על האש דווקא? על מנת להכשיר. אז לדעת מר"ן צריך הישראל להניח את התבשיל על האש, או להניח את המאכל בתוך הסיר שעל גבי האש ולא די בהדלקת האש בלבד. וכיוון שמר"ן אסר בהדלקת האש, זאת אומרת שלא מספיק להדליק את האש, אפילו בדיעבד אסור ואין לו שום היתר! יש כאלה שרוצים לעשות 'צירופים' וכל מיני

ישראל - היה מחמיר בזה האר"י הקדוש: לא לאכול! אתה מסופק? - אל תאכל. כלומר: ההיתר של פת גויים, אינו אלא בפת שאופים במפעלים גדולים, אבל בפת שאפאו בעל הבית לביתו - אסור. ולא הותר פת זה כלל ועיקר. וזה לשון **הבן איש חי**: "פת של בעלי בתים, אין לה היתר עולמית! אפילו במקום דאינו מצוי פת ישראל וגם לאפית פלטר גוי, דקימא לן כסתם מרן ז"ל, כמו שהוא סתם דאסר: בפת של בעלי בתים, בכל גוונא" (בכל ציור ובכל צורה ובכל דבר).

איסור אכילה באוהלי בדואים; כותב **הבן איש חי**: "ישראלים ההולכים אצל הגוים יושבי אוהלים, שם אין מצוי פלטר גוי למכור" זה הכל אוהלים-אוהלים של בעלי בתים "אז, לא יאכל מן הפת המצוי אצלם, שזה פת בעל הבית" זה אסור, כנ"ל "אלא, ימתין עד שעה שאופין הפת, כי דרכם לאפות כל יום בבוקר ובערב [ולפעמים גם באמצע היום כשיזדמן אצלם אורחים]" כל זה מדובר שהלחם, הפת והפיתה נעשים בהכשר גמור כמו של הישראל.

"ואז, יניח הישראל קיסם" בפת מקילים בקיסם, "דהיינו; חתיכת עץ ישים לתוך התנור ובזה הוא מכשיר כל הפת שבתנור, שאין הדבר אלא להיות היכר שהפת שלהם אסורה" וזה שהישראל מתערב ואתה מכניס את הקיסם - אז אתה בעצם עושה היכר: שהפת שלהם אסורה! "ומאחר שבחתיכת עץ אחת שהניח

אומרת: מה אסרו לנו? דבר שחייב לעבור בישול - שאי אפשר לאכול אותו כמו, שהוא חי [כמו תפוח אדמה] אך דבר שאפשר לאכול אותו כמו שהוא חי [כמו עגבניה] - אין בו איסור בישולי גויים.

"וגם עוד תנאי שני" בשביל שזה יחשב בישולי גויים ויהיה אסור: "זה שיהיה אותו דבר ראוי לעלות על שולחן מלכים, ללפת בו הפת, או לקינוח סעודה, או בתורת מאכל" זאת אומרת: אם המאכל ראוי לעלות על שולחן מלכים ושרים, אנשים חשובים, זה אסור.

זאת אומרת: שני תנאים שאוסרים משום בישולי גויים; אחד: שמבשלים דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי - אסור, משום בישולי גויים ודבר שני: שעולה על שולחן מלכים דהיינו, מאכל חשוב - אסור משום בישולי גויים. אבל בהעדר שני (2) התנאים האלו - אין איסור משום בישולי גויים [כמובן בתנאי שהישראל הניח על האש ובתנאי שהמאכל כשר ללא כל חשש] משום שלא מזמינים הביתה אורחים לסעודה על מאכלים שלא מבשלים וכאלה שאינם חשובים וממילא אין מכשלה משום חתנות או שיאכילנו דבר טמא.

מספר פלוני שהיה עם הרב מרדכי אליהו בלונדון והגישו מאכל מסוים לארוחת בוקר. וישב שמה רב אחד חשוב מירושלים והוא הראה לרב שבאנגליה מאד אוהבים את המלוכה וזה מתבטא בכך שהסמל של המלוכה נמצא על מוצרי מאכל חשובים, זאת אומרת: אם הסמל נמצא על מאכל מסוים - אז זה לחשיבותו.

היתרים במחלוקת הנ"ל, לכן, יש להבהיר: שלדעת מר"ן אין צירופים להיתרים.

ולדעת הרמ"א: גם בהדלקת האש, סגי, דהיינו; מספיק גם אם ידליק את האש בלבד - זה לאשכנזים.

וגם לדעת מר"ן הקלו בפת, בפת יש יותר קולא, שאם יעשה ע"י קיסם או הדלקה - אז, זה משום שבפת הוא נצרך לקיום האדם, אבל בשאר תבשילים - לא ואסור לאכול.

וזה לשון הבן איש חי: "אין הבערת התנור [ע"י הישראל] מועלת אלא בפת" זה לא מועיל להבעיר תנור, אלא רק באפית פת. "אבל, בבישול שנעשה ע"י גוי - "אינו מועיל! אלא ההנחה על האש, או שיעשה ישראל שאר צורכי בישול. [כגון בחישה] ואע"ג דיש אומרים שגם בבישול מהני כדין הפת - אנו, בתר מר"ן ז"ל גרירן, שפסק לאסור וגם בדיעבד, יש להחמיר" זאת אומרת: גם אם יבוא מישהו ויגיד לנו: "אפשר גם בהדלקה בלבד" - הולכים אחרי פסק מר"ן וגם בדיעבד מחמירים ולא אוכלים!

שני תנאים שנאמרו בבישולי עכו"ם;

וזה לשון הבן איש חי: "דבר שבישלו גוי, אפילו בישלו בבית ישראל ובכלי של ישראל - אסרוהו חז"ל משום 'חתנות' שלא יבוא לידי חיתון. "ועוד טעם אחר: שמא ירגיל ישראל לאכול מן תבשיליהם ויאכילהו דבר טמא" כמו שאמרנו קודם. "אך לא אסרו חז"ל בבישולי גויים, אלא, בדבר שאינו נאכל כמו שהוא חי" זאת

אז מר"ן בעצמו אומר: זה תלוי בדרך הבריות; מה הם נוהגים? אם יש מיעוט שאוכל את זה כמו שהוא חי, זה עדין לא עושה את זה כדין הנאכל כמו שהוא חי, אלא, זה הולך לפי רוב בני אדם. לכן, כיוון שבביצה מר"ן פוסק שיש בישולי עכו"ם, אפילו שמעט אנשים אוכלים אותה כמו שהיא חיה, אז היא אסורה בכל אופן. כך יהיה גם עם השומשום. והמקור לכך, מהתוספות ביבמות שכותבים: שביצה לא נאכלת כמו שהיא חיה, אם נאכלת ע"י מעט אנשים וע"י הדחק וכך פסק מר"ן, גם כף החיים פוסק ככה להלכה בשני מקומות.

אמר אברך אחד: "שפעם היו אוכלים חצילים חיים" וכי בגלל זה הוא נחשב כאילו שהוא נאכל כמו שהוא חי? אלא, הולכים לפי רוב בני אדם. וממילא, מכיוון שרוב האנשים אוכלים את השומשום רק קלוי ורק מעט אוכלים אותו כשהוא חי - מטעמי בריאות וכדומה. אז נאסרה הטחינה לכל האנשים ואפילו לאותם המיעוט שאוכלים אותו חי. כיוון שבטלה דעתן. גם מרן החיד"א כותב דין זה לגבי **ערמונים**" ואומר: "שהכל תלוי לפי המקום והזמן".

יצאו עוררין על הפסק של הרב מרדכי אליהו: "שבקליות יש דין של בישולי עכו"ם!" המעוררין טענו: שהרמ"א כותב שאין בקליות משום בישולי עכו"ם, (יורה דעה סימן קיג סעיף ב). ומקור דבריו מדברי הרמב"ם והשלחן ערוך כתב:

אז הוא נקרא 'חשוב'. והנה, הוא מראה לרב, שהסמל של המלוכה מודפס על החבילה להראות ולגלות חשיבותו של מאכל זה.

אמר לו הרב: "אם כך, זה אסור באכילה! כיוון שיש בזה איסור של בישולי עכו"ם". אמר לו אותו רב: "אבל הרי לא מגישים בארוחות של שרים חשובים וכדומה?".

אמר לו הרב: "הכיצד אתה אומר כן? והנה עכשיו אני ואתה יושבים כאן והגישו לנו מאותו המוצר וממילא זה נאסר מדין מאכלי עכו"ם! ובר מן דין, הרי ידוע ש'מאן מלכי? רבנן!' מי המלכים? החכמים וזה נקרא 'עולה על שולחן מלכים'. אז זה יהיה אסור משום בישולי גויים, או כשהוא נעשה ע"י ישראל מומר או ישראל מחלל שבת בפרהסיא ובזה נרחיב בהמשך...

בענין איסור אכילת טחינה – הרב

מרדכי אליהו דיבר על האיסור לאכול טחינה - משום שיש בה משום בישולי גויים ויצאו עוררין על כך, בטענה: שהשומשום נאכל כמו שהוא חי.

למעשה, השלחן ערוך סותר את הדברים, בדין 'ביצה שנאכלת כמו שהיא חיה' גם ביצה יש כאלה ששותים אותה, גומעין אותה כמו שהיא ובכל אופן, היא נחשבת כבישולי עכו"ם, אם גוי יבשל לך ביצה - זה בישולי עכו"ם [או חילוני מחלל שבת בפרהסיא] אפילו שהמציאות היא, שרוב האנשים לא גומעים ביצה חיה.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

99

ולפי דברים אלו - אין האיסור חומרא בעלמא בטחינה, אלא מעיקר הדין!

ועוד צריך לדעת: שכל אדם צריך מאד - מאד להתרחק אפילו מריח נבלה, לפי שאפילו ריח מאכלות אסורות או נבלה - מטמטם מוחו של האדם. ואם בריח הדברים אמורים - ק"ו שמאכלות אסורות שאדם מכניס למעיו - ודאי וודאי שגורמים לטמטום.

[והוא מתוך ספר מדרש תלפיות בענין ריח נבלה, וזה לשון קדשו: "וריח הנבלה פוגם מאוד בנפש ומרחיקה ממנו! והראיה: מהבשמים במוצאי שבת - שמזהירין את הנפש! וגם הריח טוב אמרו ז"ל שעליו נאמר: "פֶּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה לָּהּ" (תהלים קנ, ו) (לרבנו אליהו הכהן מאזמיר ענף הסתכלות עמוד קד)].

ועוד אמר הרב: כמה וכמה פעמים שצריך להזהר מבישולי עכו"ם ובמאד מאד 'משום חתנות' והמציאות מורה כן, שאותם המקומות שהקפידו מאד, שלא לאכול בישולי עכו"ם בחוץ לארץ, אחוז ההתבוללות היה נמוך מאד וכמעט שלא היה בכלל, אבל באותם מקומות שלא הקפידו בזה - אחוז ההתבוללות היה גבוה מאד! משום שאין שום מחסום - ואז באים לידי חתנות, בדיוק מה שהזהירו חכמים. ושנזכור; כלי שנעשה בו בישול עכו"ם - הוא נאסר! וצריך הגעלה.

איסור אפית פת תלבית; אסור לאפות פת עם תֵּלֵב וגם אם אפאו - אסור באכילה

ש"קליות לא נאסר, כיוון שאינו עולה על שולחן מלכים". ומיהו, אין טענה זו מדויקת! כיוון שהמציאות מוכיחה שמעלין פיצוחים על שולחן מלכים ודבר זה אינו חידוש של הרב מרדכי אליהו, אלא, זה מפורש בלשון האר"י הקדוש והביא אותו הבן איש חי זלה"ה (שם הלכה יב).

אפונים שקוראים בערבי 'חומץ' שקלו אותם הגויים, כתב רבנו המהרח"ו, בשער טעמי המצוות פרשת עקב, בשם רבנו האר"י זלה"ה: "שהם אסורים מדינא, לפי דאלו הקליות שלהם, עולין על שולחן מלכים ושרים של אותם המקומות שעושין אותם הקליות" ומדבריו משמע, דאוסר אותם גם במקום שאין עולים על שולחן מלכים או שרים, מפני שבמקום שעושים אותן - שם הם כן עולים.

מכאן יוצא: שאם היום עולים קליות על שולחן מלכים - השתנה! כי זה תלוי במציאות, אז ממילא, גם קליות שקלו אותם גויים או מחללי שבת בפרהסיא - יהיו אסורים מטעם זה!

עוד טעם להתיר את הטחינה והוא, שהקליה אינה משנה דבר בטעם המאכל וזה אינו, כי המציאות מראה ההיפך, כי אם לוקחים את השומשום וטוחנים אותו חי - זה לא טעים והקליה היא שנותנת בו תוספת טעם ורוב הפוסקים מסכימים לכך. והאמת היא, שאפילו לאותם הסוברים כן - הרי סוף סוף המציאות היא שהקליה משנה את הטעם ויש בו משום בישולי עכו"ם.

בשביל שיהיה יותר רך וערבב את הכל ביחד.

ואנשים קנו חלות לשבת ואכלו את זה עם בשר! היתה תקלה גדולה ורעש גדול!! פיטרו את אותו עובד והתנצלו: 'שהם לא ידעו' - "והוא לא ידע" (ויקרא ה יח) שהיה חדש יחסית וכו', זאת אומרת, בקלות יכולות להיות מכשלות!

אבל לקובנה ולסמני של התימנים, יש צורה מיוחדת ואף פעם לא אוכלים אותה עם בשר וממילא זה ניכר.

ומספר שפעם היה מעשה: קניתי חלות לכבוד שבת בסופרמרקט עם הכשר טוב מאד והחלה היתה מיועדת לאכול אותה עם בשר כדרך העולם. בסופו של דבר לא הוזקקתי לאותה חלה ולא אכלתי ממנה. וביום ראשון פגשתי את המשגיח של אותו סופרמרקט, והוא אמר לי: "אתה יודע שהחלות קְלָבִיּוֹת?.." לתדהמתי הוא הסביר לי: "שבאותו התנור שאופים את החלות לכבוד שבת - אופים גם בורקסים קְלָבִים".

סיפר אחד המשגיחים בראש העין: "אופים את החלות לכבוד שבת עם בורקסים קְלָבִים כך שהתנור קְלָבִי והמגשים קְלָבִים וגם החלה קְלָבִית". אמר אותו משגיח: "צריכים להזהר מכך ולבדוק בכל מאפיה ומאפיה; כיצד מתנהגים שם?"... במעדניות, או במקומות שמוכרים שם גם עוגות, במאפיות פרטיות וכו'.

ואפילו לבדו, אלא אם כן עשה עליה סימן היכר מיוחד שלא יבוא לטעות ולאכול אותה עם בשר. הטעם לכך הוא: שכיוון שאין היכר בפת אם הוא קְלָבִי או בשרי ואנשים רגילים לאכול פת, בין עם בשר ובין עם קְלָב - גזרו חכמים: שלא לאפות פת עם קְלָב, שמא יבוא לאוכלו עם בשר ולא אדעתיה.

וזה לשון מר"ן ביורה דעה סימן צז סעיף א: "אין לשין עיסה בקְלָב, שמא יבוא לאוכלה עם בשר. ואם לש - כל הפת אסור, אפילו לאוכלה לבדה ואם היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת [זאת אומרת אם מדובר במשהו קטן, כמו לחמניה קטנה, שאוכלים בבת אחת] או ששינה צורת הפת, שתהא נכרת [כמו שהיום נוהגים לשים כל פת שהיא עם קְלָב - במשולשים, כמו בורקסים, שלא יאכל בה בשר] - זה מותר. כיוצא בו; אין אופים פת בתנור שטחו באליה ואם אפאו - דינו כעיסה שנילושה בקְלָב".

להלן דוגמאות למכשלה הגדולה שיש בפת קְלָבִית:

מעשה שהיה; אברך מדליק כל בוקר את התנור, כדי שיהיה מותר לקנות את הפת ושם עושים את הפת כמו שצריך, בכשרות, שלא תהיה שום מכשלה. והנה קרה מקרה, שהחליפו שם את אחד האנשים שמטפל שם בבצק ומשום מה הבצק שלו התיבש, לא היה רך בשביל שתצא ממנו פת כראוי והוא עירב בו קְלָב,

דיני דם בביצים

(04-06-2017 י' סיון תשע"ז)

כללי יסוד בדם ביצים: ביצה שנמצא בה דם על הקשר - אסורה באכילה מן התורה. מה זה על הקשר? החלק העכור המצוי בצידה החד של הביצה, שמחבר בין החלבון לבין החלמון [החלבון - זה הלבן, החלמון - זה הצהוב]. למה דווקא שם? במקום זה מתחילה התהוות צורת האפרוח ומשם נרקם גופו, אז זה כמו דם שבא מבשר, כיוון שזה הולך להתרקם להיות בשר של אפרוח, לכן דנים שזה יהיה אסור מן התורה. ומחשש שמא נבוא לאכול דם העוף עצמו, גזרו חכמים; שכל דם הנמצא בביצה מופרית, בכל מקום שהוא בביצה - אסור! ואוסר את הביצה כולה, כמו שאומרים **התוספות והרא"ש** בחולין סה'- וזה איסור דרבנן.

ביצה מופרית זו ביצה שמופרית מן הזכר. יש ביצים שמופרות מזכר ויש ביצים שמופרות מחימום, זה נקרא - **ספנא דארעא'** ששמים אותן בלולים בלי זכרים בכלל.

[מענין, מה זה נקרא שמופרית מזכר? עד ששים בתים! אומרים; אם התרנגולת שומעת תרנגול - אז היא תחפש אותו ואם יש גשר רחב, היא תעבור אליו ואם זה גשר צר, אז היא לא תעבור אליו, משהו! דברים פלאי פלאות!!]

אפית בורקס; מר"ן פסק: "כל היכא שניכר צורת הפת שהוא חֶלְבִי - אין חשש לאוכלו" כי לא יבוא לטעות ולאכול אותו עם בשר. והנה ידוע וכלל נהוג בכל הארץ, שהבורקס החֶלְבִי - עשוי בצורת משולש והבורקס הפרווה - עשוי בצורת מלבן וה'רבנות' עוד פעם חידשה את האיסור הזה ואת ההנהגה הזו לפני כמה חודשים.

אסור לחלק פת חֶלְבִית להרבה בני אדם שיגיע לכל אדם דבר מועט, כמו שאומר מר"ן אם זה דבר קטן שאוכלים אותו בבת אחת יהיה מותר - הוא אומר: גם זה אסור! למה? כיוון שכבר נאסר ונעשה נבלה! זאת אומרת: מהתחלה צריך לעשות אותו עם הסימן היכר, אבל לא לאחר מעשה של אפיה. נמצאנו למדים: שאם אפו בורקס חֶלְבִי בצורה מרובעת - נאסר הבורקס באכילה, כיוון שאנשים אינם יודעים שהוא חֶלְבִי וחישנן שמא יבוא לאכול עם בשר.

ויותר מזה כותב **הפתחי תשובה:** שאפילו אם חתך את הבורקס לצורה משולשת לאחר שכבר נאפה בצורה מרובעת - לא מועיל! כיוון שכבר נאסר באכילה. וכל זה באופן שלש את הבצק בחֶלְב או בשומן - אבל אם ממלא אותו בגבינה - בעין שרואים, או בשר בעין שרואים את הבשר בתוך הפת - אין לחשוש.

וצ"ל: היה עונה לכל הפונים אליו עם ביצה להורות אם זה דם, ואף שהיו שהקפידו: "מה אתם מטריחים את הגאון הזה להורות בענין דבר שההפסד שלו כל כך מועט?" מה אתם מבזבזים לו את הזמן?! אבל רבנו מחה! וציוה! "שאין למונעם! שלא ידמו שהאיסור קל! ו'דין פרוטה (1) - כדין מאה (100)!" (סנהדרין ח.) להורות איסור והיתר!

כשמוצאים כעין קורט של בשר בביצה
- זורקים אותו בלבד והשאר - מותר. אבל אם לאחר הסרתו נותר במקום מראה אדום או שחור - אסורה כל הביצה. קורט זה מידה קטנה, כמה גרגירים, משהו קטן - זורקים אותו בלבד, מי שלא נגעל כמובן והשאר - מותר.

ביצה שנמצאה במעים של התרנגולת
לאחר שחיטתה ונמצא בה דם - זורקים את הדם שבה והביצה עצמה מותרת.

ביצה בעלת שני תלמונים, שני צהובים (תאומים) שנמצא קורטוב דם על אחד מהם, במידה ודם זה אוסר - יש להחמיר ולאסור גם את החלמון שאין עליו דם. אמרנו, שמה שיש על החלמון - הוא אוסר, אבל בשני אין, אומרים: זה גם כן אוסר את מה שאין עליו דם.

ביצה שהיתה מונחת בקערה עשרים וארבע (24) שעות ונמצא בה דם שאוסר

דם האוסר ביצה, בין אם נמצא על החלבון, בין על החלמון - לבני ספרד; מעיקר הדין: אין איסור אלא דם הנמצא בחלמון - בצהוב. אבל הנמצא בחלבון שלא במקום הקשר - זורקים את הדם והביצה מותרת, אולם יכול אדם להחמיר על עצמו ולא לאכול, **שלחן ערוך** שם. "למעשה, כמה מגדולי הפוסקים החמירו לאסור דם הנמצא בחלבון אפילו לבני ספרד. החיד"א (מחזיק ברכה סו' על אותו סימן **בשלחן ערוך**. שו"ת רב פעלים של **הבן איש חי**, חלק ד' יורה דעה ה). וכן **בבן איש חי** (שנה שניה פרשת מצורע בהלכה ב) גם כן החמיר כדעת הרמ"א שכן נהגו בבגדאד. אז זאת אומרת יש גם מחכמי ספרד שאומרים: בין בחלמון בין בחלבון - לא משתמשים בביצה הזאת.

דם הנמצא בביצה עפ"י הנהוג כיום, שבכל מקום שנמצא הדם - נאסר באכילה, היינו: אפילו נמצא דם דבוק לקליפת הביצה מבפנים, למעשה - נחשב דם האוסר. כך הכרעת הפוסקים ובשו"ת **שבט הקהתי** (חלק ג' ריט') אף אם על החלבון והחלמון אין דם כלל - יש לחוש שהדם נפרש מתוכם ונדבק לקליפה. לכן, כל דם שנמצא בתוך הביצה - למעשה, נחשב 'דם האוסר'.

דם האוסר בביצה, הכוונה כל כתם או גוש בצבע אדום או שחור, אבל בצבע חום או לבן, או בכל צבע אחר - אין לחשוש לו כלל. יש לציין דבר פלא! מרן **החזון אי"ש**

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

יש דם? – בכל זאת, מותר לעשות כן אפילו שאין הביצה יכולה להיבדק, כי בביצה רכה אם פותחים קצת אז אי אפשר לבדוק ואם מבשלים אותה כמו שהיא אז אי אפשר לבדוק אם אין בה דם – וזה מכיוון שהולכים אחרי רוב ביצים שאין בהן דם ובפרט אם זה מ'ספנא דארעא' שכמעט ואין מצוי בהן דם [ואם יש דם זה בגלל רקמות פגומות של התרנגול] 'ספנא דארעא' - לא מפרות, זאת אומרת לא יכולות להפרות אפרוח וגם אם יש דם - זה לא דם של אפרוח עתידי, זה פשוט מאד פגם בתרנגול עצמו.

אז כיוון שהולכים אחרי רוב ביצים. וכן היה נוהג האר"י ז"ל, אם האר"י ז"ל היה נוהג ככה, יכולים לסמוך, אומרים שהוא היה גומע ביצים בלי בדיקה (כף החיים והבן איש חי במצורע אומרים כך). בשו"ת תורה לשמה: שהגומע מביצה חיה ונשאר קצת ממנה ונתברר שהיה בה דם, אפילו בחלמון, שאמרנו שבחלמון זה אסור, התברר בדיעבד – הרי זה כאונס גמור ואינו צריך כפרה ומכל מקום, יצטער ויתודה על שבא ליזו דבר שכזה ובעל נפש מחמיר לעשות כפרה גם על אונס. אבל לכתחילה, אפשר לגמוע כך ואפשר לעשות ביצה קשה. אבל אם אתה רואה בביצה שיש בה כתם וכו' - להוריד אותו, אם אפשר ולא לאכול.

כמו כן, מותר לקנות ביצים שנשברו ונפתחו ע"י ישראל ואין לחשוש מפני תערובת דם (שו"ת שבט הלוי חלק ב'

את כולה - הקערה גם כן צריכה הגעלה! שו"ת מהרש"ם (ג' שנה').

מאידיך: ביצה שהונחה מעל גבי כיסוי הקדרה ונמצא בה דם - אינה אוסרת את התבשיל, בתנאי; שלא בא רוטב התבשיל במגע עם הביצה (שלחן ערוך יורה דעה סו' ו' ובן איש חי בפרשת מצורע). זאת אומרת: אם זה היה בתוך קערה עשירים וארבע (24) שעות, אז הדם אוסר את כולה - והקערה צריכה הגעלה. אבל אם זה היה על כיסוי ולא הגיע לרוטב, כיסוי קדרה שיש בה תבשיל ונמצא בביצה דם - לא אוסר את התבשיל.

עכשיו, הנחיות למי שאוכל ביצים; ביצה שעומדים לטגן או לבשל אותה בלי הקליפה, יש לשופכה בנפרד לתוך כלי על מנת לבודקה אם אין בה דם. אז מבקעים אותה קודם לתוך כוס או קערה, מתבוננים שאין דם – ואז, משליכים אותה לטיגון, או לבישול וכך עושים ביצה אחר ביצה. אכן, ביצה שלא נבדקה ונתונה בתבשיל או במאפה - התבשיל והמאפה מותרים באכילה, למה? לכתחילה אין לעשות כך, אבל בדיעבד, אם התברר לך שלא עשו בדיקה כזאת – אז, זה יהיה מותר, מפני שרוב הביצים אין בהן דם ומניחים שזו מן הרוב.

הרוצה לאכול ביצה מבושלת שהיא שלמה, דהיינו; 'ביצה קשה' או שהוא רוצה לגמוע אותה רכה כמו החזנים – מותר לעשות כן. אבל הרי לא נבדק אם

ביצה שהיא בת יומה, דהיינו; שהתרנגולת הטילה אותה בתוך עשרים וארבע (24) שעות אחרונות, במקום שניתן לברר זאת, יש שרצה להקל ולהתירה אפילו אם נמצא דם בחלמונה! בצהוב - אסור. וזו דעת המהרש"ל (כמובא בפרי חדש יורה דעה סו' הלכה ז') אבל הכרעת הפוסקים - לאוסרה.

מכל מקום, אם **נתערבה כבר ביצה כזו בתבשיל או במאפה** - יש להתיר הכל והיא לא תאסור - חזון אי"ש (יורה דעה סימן ח' אות א').

ביצים מופרות: ביצים שהוטלו ע"י תרנגולות הנמצאות כלול שיש בו תרנגולים ותרנגולות גם יחד, נקראות 'ביצים מופרות' ואם נמצאה באחת מהן טיפת דם - הביצה כולה אסורה כדין נבלה ואוסרת את התבשיל או המאפה ואפילו הכלי צריך הגעלה (**שלחן ערוך** יורה דעה סו' ג').

לכן כשמשתמשים **בביצי משק מופרות**, כמובן שחובה מיוחדת לבדוק כל ביצה וביצה עם פתיחתה.

ביצים מופרות ששפכו אותן לקערה, אך עדין אינן טרופות ונמצא דם באחד מן החלמונים - מוציאים את שאר החלמונים שאין בהם דם והם מותרים והחלמון האסור עם כל החלבונים - אסורים ונזרקים. אמנם כשמגביהים חלמון [הצהוב] ועולה עמו חלבון [הלבן] הדבוק

סימן ל') מכמה טעמים: א': הולכים אחר הרוב. כמובן שאתה לא רואה דם בתוך זה אח"ז. ב': רוב הביצים ספנא דארעא. 'תנובה' לדוגמא; שמונים וחמש אחוז (85%) מהביצים שלהם הם ביצים של 'ספנא דארעא' שהם לא מפרות אפרוחים וחמש עשרה אחוז (15%) זה שהם מפרות אפרוחים מהזכר. אז הרוב הם מ'ספנא דארעא'. דבר שלישי: המשווקים מקפידים לא להכניס ביצה פגומה, כדי לא לערער את אמינותם ולהפסיד את פרנסתם. **ביצה שעבר עליה לילה כשהיא קלופה - אסור להשתמש בה**. אלא אם כן הותירו קליפות, או שמו שמן או מלח וכו' נשמע בהמשך.

במאפיות, במגדנות, מגדניות, קונים ביצים קלופות בג'ריקנים ועובר עליהן הלילה ולא תמיד הם מערבים בזה שמן או מלח [בכמות הראויה] וכמובן שלא מותרים בזה קליפות - אסור לאכול את העוגות והעוגיות וכל מה שהם עושים - משום סכנה!

והעיד יהודי שעבד במקום בו הכינו **גלידות** ובין הדברים שהוא אמר: שהיו שמים שם ג'ריקנים של ביצים ומשאירים את הג'ריקנים פתוחים וכל מיני מעופפים נכנסים פנימה רח"ל!

אין להשתמש באבקת ביצים ללא הכשר מרב מוסמך. כי יש לחשוש בזה גם לתערובת איסורים נוספים.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

ויש לציין: שההיתר שלפנינו, אינו אלא לענין דם. אבל, **ביצה שהיא ודאי אסורה** – כגון; אם שמו ביצת עוף טמא היא אינה בטלה ברוב אלא בששים ואחד (61) ואכן אם נמצא בה דם בחלמון, שהוא אסור לכל הדעות - צריך פי ששים (60) דווקא, זאת אומרת, אם מבשלים דווקא לא זוגי - כדי שיהיה תמיד רוב כנגד, בשביל לבטל במקום שיש ספק - מותר, אבל במקום שיש ודאי - אסור, שצריך ששים (60) כנגד לבטל ואם לא - אז הכל יהיה אסור.

יש להוסיף: **אלה שנוהגים להקפיד על בישול מספר לא זוגי דווקא** - ממתנינים בעת הוצאת הביצים מן הסיר, עד שחום הביצים לא יהיה בחום ארבעים וחמש (45) מעלות שזה נקרא 'יד סולדת בו' לרוב הדעות, שאם תהיה היד סולדת בו – אזי, כשמוציאים ביצה בכף - והתברר שהיה בה דם - תיאסר הכף. ביצה שיש בה דם והוציא אותה בחום מעל ארבעים וחמש (45) והיא על הכף לפני שמקררים אותה – אז, היא גורמת שהכף תיאסר והיא צריכה הגעלה.

כמו כן שתשארנה **שתי ביצים בלבד בסיר** כשהן חמות ואחת מהן תמצא עם דם - היא תאסור גם את חברתה אז אפשרות נוספת כדי לברוח מזה לשטוף את כל הביצים כשהן עדין בתוך הסיר, במים קרים לצננם ואז, לא תצטרך לאסור את הכף ולא את הביצה השניה ולא את הכלי.

ונמשך אחריו - גם הוא מותר (**חכמת אדם** כלל כט סימן ו).

אבל ביצה מופרית שנטרפה בקערה עם ביצים אחרות, זאת אומרת, ערבבו את כולן ונמצא דם על גבי החלמון של אחת מהן - כל הקערה נאסרה - כולן נאסרו – (שלחן ערוך יורה דעה סו' ג').

ביצה מופרית מן הזכר, שנתבשלה בתוך תבשיל או נתנוה בתוך מאפה - ונמצא בה דם האוסר - אוסרת את התבשיל והמאפה ואף את הכלים (שלחן ערוך יורה דעה סו' ו').

יש בתבשיל או במאפה פי ששים (60) כנגד הביצה - כל השאר מותר. מה הטעם שהצריכו ששים ואחד (61) ביצים כנגדה? היות ובביצים ישנם גדלים שונים - מן הנמנע לדיק שיהיו ששים (60) כנגדה, זה הטעם שהובא בשלחן ערוך (שם).

המבשלים ביצים, נהגו לבשל לפחות שלושה (3) ביצים יחד, או בכל כמות שהיא, כשמספר הביצים בלתי זוגי, על מנת שאם תמצא באחת מהן טיפת דם - תהינה השאר מותרות ואף הכלי לא יהיה זקוק להגעלה. כל זה מדובר בביצה מופרית [ויש כאלה שנזהרים גם בלא מופרית] והטעם: מין במינו בטל ברוב ואף מזרבנן שצריך ששים (60) כנגד – מכל מקום מדאורייתא מין במינו בטל ברוב, מפני שספק אם נמצא הדם על החלמון או על החלבון ואין כאן איסור ודאי.

שיש מחמירים גם באינן מופרות]. דעת המחמירים לאסור את כל הביצה, שאם נקל בביצים שהן אינן מופרות שהן מ'ספנא דארעא' יתבטל האיסור כולו – גם במופרות בזכר.

ובשו"ת **תשובות והנהגות** לאחר שהביא דברי **חת"ם סופר** זצ"ל לענין חלב עכו"ם, שמנהג שנהגו כל ישראל, אף כשאין דבר טמא בעיר, ל'גדר' נעשה - כתב: וכן בדם ביצים, המנהג פשוט היום לאסור ולא לסמוך על רוב וזה הוא גוף סיבת האיסור ואין לשנות כיוון שיש בזה גדר. וציין **המנחת יצחק** (שם) שאף שרוב ביצים 'ספנא מארעא' אבל כשנמצא דם - כאילו אין כאן רוב. אכן, כשאין אלא ספק דם - גם המחמירים אינם משליכים אלא את הספק ואוכלים את שאר הביצה.

המוצא טיפת דם בביצה ביום טוב, מותר להוציא את טיפת הדם ואין בזה משום בורר פסולת מאוכל, שלא כבשבת שיש להוציאה עם מעט מהביצה. אז מכל מקום: המחמירים התיחסו לזה כאילו זה אסור, אבל לדעת גדולי הפוסקים: דם הנמצא בביצים של 'ספנא דארעא' אינו אסור אלא משום 'מראית עין' עם שאר הביצה ואין צריך לומר ששאר התבשיל והכלי מותרים. שו"ת **פרי אליהו** (זלוטניק בחלק ג' יורה דעה טו).

ביצה שספק אם היא מהפריה טבעית או מלאכותית - יש להחמיר ולאוסרה! אבל נתערבה אפילו עם ביצה אחת נוספת בלבד

ביצה ודאי מופרית, אם אתה יודע שהביצה שמדברים עליה מופרית מזכר שטיגנו אותה במחבת, או אפילו בושלה בסיר עם הקליפה ונמצא בה דם - הכלי נאסר וצריך הכשרה (קרי: הגעלה). עשית חביתה והתברר שיש בה דם - וזה מביצה מופרית, או בישלת בסיר עם הקליפה ואחר כך נמצא בה דם - הכלי נאסר וצריך הכשרה. למה? טעם הביצה האסורה נבלע בכלי ואוסר אותו.

כמה אנשים יודעים את הדינים האלה?

ביצים שאינן מופרות - ביצים שהוטלו בלולים שמצויים בהן תרנגולות בלבד, נקראות ביצים 'שאינן מופרות' או נקראות 'ביצים מוזרות'. והן נוצרות ע"י התרנגולות בתהליך של חימום עצמי הנקרא 'ספנא מארעא' או 'ספנא דארעא' זה תהליך שמאפשר הטלת ביצה אחת מידי עשרים וארבע (24) שעות, מביצים אלה בלתי אפשרי שיתפתח אפרוח [היום נותנים להם כל שתים עשרה (12) שעות לתת ביצה, מכבים להם את האור, מדליקים להם את האור].

לדעת גדולי הפוסקים: דם שנמצא בהן אינו אסור - אלא משום 'מראית העין' ושאר הביצה ואין צריך לומר שאר התבשיל והכלי – מותרים [עייין בהגהות מהרש"ם **מבראזען שלחן ערוך** יורה דעה סו ז, בשו"ת **אגרות משה** יורה דעה א לו, **במנחת יצחק** א' קו' וד' נו' ג'. דעת המחמירים לאסור את כל הביצה, כדלעיל,

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

וזריקת הדם הוא משום 'מראית העין' ושאר הביצה היא מותרת.

הכלי עצמו בו טוגנה או בושלה ביצה כזאת, יש להניחו במשך עשרים וארבע (24) שעות ללא שימוש ולאחר מכן מותר בשימוש ללא הגעלה. וכך הורה הגאון הרב ישראל פישר זצ"ל.

ביצי 'תנובה' **שנטרפו כבר בקערה יחד עם ביצים אחרות**, לאחר מכן, נמצא באחת מהן דם - את הדם עצמו יש להשליך והביצים כולן מותרות באכילה (שו"ת אגרות משה יורה דעה א' לו', שו"ת מנחת יצחק א כו' ד' ו-נו'. **ושלחן ערוך** יורה דעה סימן סו' ה).

דיני מקח וממכר שנוגעים לביצים: הקונים ביצים בחנות ונמצא בהן דם - האם המקח בטל או לא? אין המקח בטל ואין המוכר מחויב להחזיר את הכסף ששולם עבור הביצים. ראה **שלחן ערוך** (חושן משפט סימן ר', לב') החנווני יכול תמיד לטעון: "שהיה מוכר לאחר שלא היה מחזיר וכך מנהג העולם ודרך המסחר וכאילו הסכימו לכך הקונים מראש".

אשה **שלוותה ביצה משכנתה** ונמצא בה דם - חיבת להחזיר לה ביצה או לא חיבת מן הדין להחזיר לה ביצה אחרת במקומה? ראה שו"ת **תשובות והנהגות** לרב שטרנבוך א'.

והמתזירה ביצים לחברתה עבור ביצים טובות, אשה קיבלה ביצים טובות והיא

- יש להקל ולהתירה [שו"ת אגרות משה ושו"ת מנחת יצחק שם]. והוא הדין: אם נתבשלה ביצת ספק זו בקליפתה בסיר עם ביצה אחרת, אף שצריך להשליך על כל פנים את הדם שנמצא בה - זורקים את כולה, מכל מקום השניה מותרת. כמו כן, ביצה ספק מופרית, או מלאכותית, שנתבשלה לבדה בסיר ונמצאה אסורה - אין צורך בהכשרת הסיר. אך אם נתפשט הדם בכמות גדולה בתוך הביצה - נוטה להגיד שזו ביצה מופרית ושזה הולך להיות אפרוח ויש לשאול שאלת חכם - אם זה אסר את הכלי והביצים האחרות שהיו שם? וכו'.

ביצה שנמצא בה דם והשליכו את הדם והיא מותרת בעצמה לאכילה כמו שלמדנו, בפרט ב'ספנא דארעא'. אבל עכשיו הביצה מאוסה בעיניו, רשאי לתת אותה לאחר, או למי שלא ידע ולא ראה שהיה בה דם [שו"ת עולת יצחק ב' קנג'].

ביצי 'תנובה': ברובן הגדול אינן מופרות מן הזכר כמו שאמרנו ויש לדון כביצים שאינן מופרות וכבר אמרנו שיש כשמונים וחמש אחוז (85%) אינן מופרות וחמש עשרה אחוז (15%) כן מופרות. אכן, להכרעת הרבה ממורי ההוראה, כשמוצאים באחת מהן דם - אותה ביצה כולה אסורה ושאר התבשיל מותר. לבני ספרד: די בהשלכת הדם עצמו בלבד. וכיוון שרובן הגדול של 'ביצי תנובה' אינן משל זכר - **'כל דפריש - מרובא פריש'** ויש לדון כסתם ביצים שאינן מופרות

ההלכה יד' ט'): כיוון שמוכח להדיא שמוסיף לו. אז אם אפשר להקפיד - הכי טוב! שלא להסתבך עם ריבית, זה איסור חמור – דאורייתא!

(וכן נראה לי ברור! כשיטת ר' בן ציון **אבא שאול** זיע"א ויש לחוש לדבריו בהחלט ולא אאריך בראיות, - הערת האברך א.מ. שליט"א).

ביצה קלופה שעבר עליה לילה - אסורה באכילה, משום 'רוח רעה' ששורה עליה, יש בזה סכנה. ומדובר כשעבר עליה כל הלילה. ואם נשאר מן הקליפה עליה – תהיה הביצה מותרת (**ערוך השולחן, כף החיים, שו"ת אגרות משה**) אבל בלא זה - אסור לאכול ואם אפו מזה עוגה או דברים כאלה, הכל אסור!

כשרות במאכלים שונים

(05-06-2017 יא' סיון תשע"ז)

כשרות במאכלים שונים; **נטילת תרופות איסור**: כדורים משככי כאבים שיש בהם מרכיב איסור - הנה מי שיש לו כאבים לפעמים בלבד, שאין לו דין חולה כלל - האם מותר לקחת אותם?

שאלו את הרב אלישיב ואמר: שאם היה בזה איסור מאכלות אסורות - היה אסור גם לחולה גמור שאין בו סכנה. אבל באמת מכיוון שכדורים אינם ראויים לאכילה ולא דווקא מפני שהם מרים כלענה, אלא אפילו

מחזירה כעת לחברתה ונמצא דם באחת מהן - בוודאי שחיבת להחזיר לה אחרת במקומה כי היא לא החזירה לה את מה שהיא קיבלה. אבל אם האשה נתנה לחברתה והיה דם בביצה - היא צריכה להחזיר לה ביצה אחרת במקומה. [מכל מקום יכולה, אם תרצה לספר לחברה שלה השכנה שהיא מצאה דם ובמידה שהיא תמחל לה - יצאה בכך ידי חובתה. על זה מבקשים "ומצא תן ושכל טוב בעיני א-לקים ואדם" (משלי ג, ד)].

אשה **שלוותה מחברתה מספר ביצים** - רשאית להחזיר לה אותה כמות ביצים, אפילו אם המוחזרות קצת יותר גדולות, אבל אסורה להחזיר כמות גדולה יותר של הביצים מן הכמות שלוותה, אז אם קיבלת שבע (7) - תחזירי שבע (7) בגלל חשש לאיסור ריבית.

לענין הגודל, יש דעות שונות; עיין ברמ"א (יורה דעה קסב') ובן איש חי (עקב א') ומשנה ברורה (תנב' בשער הציון ד').

לוי ביצים מספר שלוש (3) הקטנות - אסור להחזיר מספר אחד (1) כי זה ריבית! דעת הגר"מ שטרנבוך שליט"א (ספר קיצור דיני ריבית פד' סעיף ב'). אז משמע שמספר שתיים (2) מותר להחזיר, כי ההפרש קטן - כולם מוחלים. אמנם דעת הגאון הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל - לאסור וטעמו מובא (ספר הבית לאור

וכן הדין **בקפסולות**: אפילו אם הם עשויים מג'לטין, הקפסולה עצמה - מותרת כיוון שאינן ראויות לאכילה ונוטלים אותן לצורך רפואה. שני דברים: גם אינן ראויות לאכילה וגם נוטל אותן לצורך רפואה, כמו שאמרנו מקודם.

דרך אגב, **הרב שלמה זלמן אויערבך** זצ"ל, לא היה מתיר את הקפסולות, למה? אומר שזה **'עיקר וטפל'**; קפסולה זה הפלסטיק הזה שבפנים מכניסים את התרופה, אז זה נקרא 'קפסולה' שבתוכה נמצאת האבקה של התרופה. אז הוא אומר: שזה עיקר וטפל והעיקר זה התרופה - אז זה בעיה. לעומתו **הרב אלישיב** אומר: שאין עיקר וטפל בדברים האלה. אז כיוון שאינן ראויות לאכילה ונוטלים אותן לצורך רפואה, אפילו אם עשויים מג'לטין - מותר לאוכלן, אומר **הרב אלישיב**.

וכל זה בכדורים וכדומה. אבל **בסירופ** שיש בו טעם ויש בו תערובת איסור - אין לקחתו, אפילו לחולה גמור, בלי שאלת חכם, אלא אם כן יש בו סכנה, אז, הכל מותר. אך גם אז, ראוי לשאול חכם כיוון שאם יש תרופה חלופית ללא חשש איסור - אין היתר לקחת את האיסור. צריך תמיד להעדיף לקחת בכשרות, יש הרבה תרופות היום בכשרות [בפסח ראינו תרופות בודדות בלבד שאין להם כשרות] אבל במידה ולא מוצאים אז יש את ההיתרים.

אם אינם מרים אלא טעמים טפל כעפר וכדומה. גם כן נחשב **'נפסל מאכילת כלב'** כיוון שכלב אינו אוכל עפר. וגם שהתרופה אינה **'כולה חתיכת איסור'** שאם זה היה כך, זה היה אסור מדרבנן, אלא יש בכדור תערובת איסור וקימא לן; שכל איסור שהוא ע"י תערובת והאיסור נפסל מאכילה - אין בו איסור אם לוקח אותו לצורך תרופה.

זאת אומרת באופן שהוא תערובת איסור והוא פסול לאכילה, לא ראוי לאכילת כלב - אז אין איסור לקחת אותו לצורך רפואה. כמובן, שאם יש תרופה שהיא עם כשרות, צריך להעדיף ודאי את זה שעם כשרות, אבל אם אין בנמצא וזוהי התרופה שצריכים, אפילו שהיא רק בשביל לשכך כאבים, אז זה יהיה מותר לפי מה שאומר **הרב אלישיב**. אם היה אוכלו לצורך אכילה - יתכן שהיה איסור מצד **'אחשביה'**. זאת אומרת אם היה צריך לאכול את הכדור, אז יכול להיות שפה כן היה איסור בגלל שזה היה נחשב, אבל כיוון שאוכלו לרפואה - אין כאן אחשביה ומותר לכתחילה.

ו'צורך רפואה' אינו דווקא בחולה, אלא אפילו מיחוש קל, כבר אין בזה אחשביה ומותר לכתחילה. וכן לצורך **ויטמינים**: כיוון שאינו נוטה לצורך תוספת מאכל, אלא שהוא מרגיש שהוא צריך חיזוק הגוף, או מחמת חולשה, אפילו קלה מאד, כל זה אין בו אחשביה ומותר לכתחילה.

אסור לאכול, אבל יכול לעטוף את הכדור בניר או בפלסטיק ולבלוע אותו כך, כך שהוא לא מרגיש את הטעם. זה בחולה שאין בו סכנה והוא צריך לקחת תרופות, אבל זה ספק אם זה כשר, אז אם יש הנאה מהתרופה עצמה – אסור, אז לעטוף בניר או בפלסטיק וככה יבלע.

אכן **לאדם בריא**: אסור לאכול מאכל איסור גם באופן זה.

ונשאל **רבנו**: האם בליעת תרופה באופן הזה שעוטפים אותה בפלסטיק האם זה כמו נטילת תרופה באינפוזיה, או שזה יותר גרוע? זאת אומרת מה יותר גרוע; תרופה בפלסטיק או אינפוזיה ישר לווריד? הוא השיב: שאינפוזיה אינה נחשבת בכלל לאכילה כיוון שאינו נכנס לתוך הפה, מה שאין כך בזה שלוקח דרך הפה, רק שאינו דרך אכילה, אז לכן מותר, כיוון שזה לא בדרך אכילה אלא בליעה ישר.

וכן **קפסולה שהתרופה שבתוכה אינה כשרה והקפסולה כשרה** - מותר לקחת תרופה כזאת, כיוון שההיתר בתרופות אינו כבדרך אכילה ואין שייך כאן 'עיקר וטפל'. זאת אומרת: הוא מסכים שאם היה שייך כאן ענין של עיקר וטפל זה היה בעיה, אבל הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל אמר: שיש בזה עיקר וטפל.

תרופה משרץ שרוף, יש שרצים ששורפים אותם ומזה עושים תרופות. אז

שאלו את הרב אלישיב: האם החולה יכול לקחת **כדור שהוא עשוי מסחוס של כרישים!** שזה דג טמא?

והוא ענה: שזה לא ראוי לאכילה. אמנם אם מרגישים בזה טעם... זאת אומרת זה לא ראוי לאכילה, לכן אפשר. אבל אם מרגישים בזה טעם, יש לשים את התרופה בקפסולה או לעטוף בניר ויבלע, בשביל שלא ירגיש את הטעם כי אם יש בזה טעם - אז הוא טועם טעם איסור וזה אסור.

כשלוקחים **תרופה שאינה כשרה**: לענין אם צריך לחשוש למה שכתב **המהרש"ם** לקחתה שלא כדרך אכילתה? אמר הרב אלישיב: שהמהרש"ם מדבר על תרופה שיש בה טעם מתוק קצת ובאופן זה צריך לקחתה שלא כדרך אכילתה, אבל אם יש לה טעם מר - אין צריכים לקחת שלא כדרך אכילתה.

ודע שהמהרא"ל **צינץ** כותב: שתרופה שאינה כשרה - אפשר לקחת שיש חולי ממש **ולא במיחוש בעלמא**, אם זה רק שהאדם חושש שיש לו כאבים כאלה ואחרים בלבד, אז אומר על זה רבנו הרב אלישיב: שיש לחשוש לדבריו. זאת אומרת: כדאי שבמיחוש קל בלבד, להשתדל לא לקחת תרופה כזאת שיש בה בעיה שהיא לא כשרה.

חולה שאין בו סכנה: שצריך לקחת תרופות או כדורים וספק אם הם כשרים, אם נהנה מהתרופה - אסור לאכול. היום עושים הרבה תרופות ממותקות כדי שלא יהיה קשה לילדים ולמבוגרים לבלוע.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

111

מסיע ללחיצת טבילות של תרופות. מאחר שנפסל מאכילת כלב, היה מקום לכאורה להתירו, שהרי החלק הזה אינו ראוי לאכילה בטבע מתחילת יצירתו, אך מצד שני: כל השומן יחד הוא ראוי לאכילה - ואסור. אם כן, צריך עיון ונשאר בספק; אם להתירו, או לא, במקום שיודעים שיש את המרכיב הזה.

בטבילות של תרופות המיוצרות מתערובת המגנזיום, מתעוררת שאלה של **'מעמיד'** כי מעמיד לא בטל אפילו באלף! מאחר והוא עוזר בלחיצת הטבילות במכונת היצור?

כתב הרב אלישיב: שהדעת נוטה שאין הוא נחשב למעמיד מחמת זה.

שעווה שממנה בונים הדבורים את חלת הדבש - מותרת.

חלקי דבורים שבדבש: לעיתים קרובות בדבש יש למעלה נקודות קטנות כהות, לדעת מומחים: אלה שאריות של שעווה מחלת הדבש ולעיתים זה חלקים של דבורים. והנה הרשב"א ותלמידי רבנו יונה אומרים: שהדבש משמר את הדבורים השלמים, זאת אומרת אם תהיה לנו דבורה שלמה בתוך הדבש - היא תשמר כמו שהיא. אבל חלקי דבורים - הדבש ממהר למחות אותם, הם נמחים.

ונשאל רבנו: האם הכוונה שנמחים ולא רואים אותם, או אפילו אם רואים חתיכות קטנות, דנים אותם כדבש וזה יהיה מותר?

מה הדין בתרופה כזאת; האם מותר לקחת אותה במקום שאין חשש בפיקוח נפש? הוא השיב: שמותר, כיוון שנשרף - הרי זה דבר אחר לגמרי! זאת אומרת אין לו שם 'בריה' ואין פה כלום.

תרופות מעצמות של נבלה תראו ממה עושים לנו את התרופות...

שאלו אותו: מה הדין בתרופה שנעשית מעצמות של נבלה, שיש עליהם איסור דרבנן, האם התרופה מותרת במקום שאין חשש פיקוח נפש?

והשיב: דהוי כמו כל האיסורים, שאם האיסור נותן טעם בתערובת - הרי זה אסור. כל מקום שיש טעם אפילו שזה בתערובת - זה אסור.

חלב של טרפה מסירכה, בהמה שנטרפה ע"י סירכה, החלב שנחלב בתוך שלושה ימים קודם שחיטתה, במקום של הפסד מרובה - יהיה מותר, במקום שלא יהיה הפסד מרובה - החלב יהיה אסור. אמנם ב'תנובה' ההיתר הוא שתמיד מערבבים בכמויות אדירות אז תמיד יש ביטול בששים (60) [ויש בזה כמה היתרים, בתשובות והנהגות של הרב שטרנבוך מאריך בזה].

יש חומר שנקרא **מגנזיום ציטראט** והוא אחד מהמרכיבים של שומן וגם של בעלי חיים. השומן מטבע בריאתו מכיל מרכיבים שונים וביניהם את המגנזיום ציטראט. בתעשייה מפרידים אותו מהשומן ולפעמים מרכיבים אותו עם מגנזיום והוא

ב'מזנון' לא תעמוד ותבדוק בשום טרחה רבה, היא לא תבדוק בשביל כל האנשים... רק אם היא אוכלת - כן.

אשה רואה שבעלה מאכיל את בנם

איסורים, נבלות וטרפות ולא אכפת לו, לא בדיקת תבלין ולא שרצים ולא שום דבר והוא לא שומע לה, מה היא תעשה, מה הדין?

ענה: במקום חשש משמעותי ל'שלום בית' - תוכל לסמוך על הפוסקים שאין עליה דין חינוך. אלא הבעל חייב בדין חינוך ואם יהיה הפוך: זאת אומרת הבעל רואה את האשה שהיא מאכילה את הבן דברים כאלה - אסור לו לאפשר לה. גם לאשה זה אסור לה לאפשר לו להאכיל, אבל אם היא לא יכולה עליו והיא לא רוצה להתגרש ממנו, אז היא יכולה לסמוך על הפוסקים שהיא לא מחויבת בדין חינוך, הבן שלה יגדל מטומטם והוא יצא בסוף ל'תרבות רעה!' כמו שאומר החפץ חיים, אבל אם הבעל יותר חשוב לה מן הילדים - אז יש לה לסמוך על הפוסקים האלה - שאין עליה דין חינוך.

אותם שהתרגלו ברוסיה לאכול 'דבר אחר' - רח"ל! וקשה להם לפרוש ממנו, אז היה רעיון: להציע להם לאותם אנשים נגיסים

כשרים בטעם 'דבר אחר'?

ואמר על זה הרב אלישיב: שלדעתו לא ראוי לאכול מזון כשר שטעמו טעם 'דבר אחר', כי אין לנו להימשך אחר טעם שהקב"ה רחק ושונה 'מות שיבוטא' שהוא

ענה הרב אלישיב: הכוונה שהם נמחים ונהפכים לדבש, אבל אם רואים אותם - בוודאי אסור.

לכן נשאר השאלה: מהם הכתמים האלה; האם הם שאריות של 'חלת דבש' כמו שאומרים המומחים, או שהם שאריות של חלקי דבורים - ואז זה יהיה אסור?

חוט דנטאלי שמעבירים בין השיניים, אין

לחשוש שמא נמשח בחומרים שאינם כשרים, יש בזה גם ג'לטין ובפרט שמקפידים להדיח את הפה היטב לאחר השימוש בו והוסיף רבנו: שאף אם איזה מן המרכיבים כשרותו מפוקפקת, נגיד ג'לטין מבעלי חיים, אין זו דרך הנאה בהעברת החוט בין השיניים ובדרך כלל נשאר בפה רק טעם קלוש בעלמא, אם נשאר, כמו טעם 'מנטה'. אז אומר הרב שאין בזה בעיה.

ועכשיו לנשים היקרות: אין אשה נאמנת

על דבר שיש בו טרחה - פוסק החכמת

אדם בכלל עב' דין יד', עפ"י הירושלמי. ונשאל רבנו: אם כך, איך אפשר לסמוך ולאכול ממה שאשה מכינה? אם במקום שיש טרחה, היא לא תבדוק טוב את התבלין, את הירק, את הפטרוזיליה, את הכוסברה וכו'

שימו לב! השיב הרב: כשהיא מכינה עבור כולם וגם היא חושבת לאכול מזה - אפשר לסמוך. זה מדובר באשה זתית, חרדית כמובן שהרי אינה רוצה לאכול תולעים. אבל ב'מזנון' - אי אפשר לסמוך! אשה

בחומץ עשר (10) דקות והוא יראה את כל הקליפה הלבנה הזאת צפה כמו דבק - גועל נפש!! 'שלאק'.

נשאל הרב אלישיב: האם יש לאסור לתת ילד שוטה לגמרי לאימוץ, במקום שיאכילו אותו שם נבלות וטרפות? מדובר בילד שוטה גמור, האם יהיה מותר למסור אותו לאימוץ שיאכילו אותו נבלות וטרפות כגון; חילונים? דלכאורה הרי יש לו נשמה טהורה! ואכילת נבלות וטרפות מטמטם את הלב!

אז אמר הרב אלישיב: ששיך טמטום הלב - רק כשיש עברה, או בתינוק בריא, רגיל שיגיע לחיוב מצוות אחרי כן, זה פוגם אותו כבר מעכשיו, אבל אם הוא אוכל דבר של איסור משום פיקוח נפש כשאינ ברירה. אין כאן עברה - יש פה מצוה! כי במקום של פיקוח נפש - מותר לחלל שבת ויום הכיפורים ולאכול נבלות וטרפות - הכל בשביל פיקוח נפש! כי במקום של פיקוח נפש התירה התורה! אז זה לא עברה בכלל, זה מצוה!
והוא אומר: מתי יש טמטום? מתי שזה עברה! וכן בשוטה גמור אומר: שלא שיך בו טמטום הלב, למה? כי אף פעם לא יהיה איסור! למה? כי הוא ישאר שוטה גמור לעולם. אז ממילא הוא לא יעבור אף פעם עברה, אז אין פה איסור.

אבל מי שנולד לו ילד עם תסמונת על שם 'דאון', אפילו אם יש סיכוי שהתינוק יגיע רק למצב של 'קצת דעת', אפילו כרגע אין

דג טהור שיש לו טעם של 'דבר אחר' (חולין קט): - כי השי"ת ברא אותו כך! כי כתוב במדרש: כל מה שאסרה תורה - התירה תורה, אסרה 'דבר אחר' - התירה מוח שיבוטא, זה בשביל שלא יהיה לך ניסיון. הקב"ה דאג שיהיה הכל! אבל ליצר בעצמנו מזון שיהיה בו טעם 'דבר אחר' - יש להתרחק מכך! וכבר הזהירונו חז"ל ואמרו: 'הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו' (חולין מד:).

האם מותר להשתמש בסבון טרף? הביאור הלכה (סימן שכו' סעיף י') הביא מחמירים בזה. בזמננו אומר הרב אלישיב: הסבון הוא פגום - ומותר לכולי עלמא!

פירות המצופים בחומר מבריק: 'שלאק' שלאק זה שרץ! אם תפוח מחזיק ארבעה עד חמשה (4-5) ימים עד שהוא יתחיל להירקב. מושחים אותו ב'שלאק', הוא יחזיק שבועים! (14 יום) לפעמים יותר וזה גם נותן ברק. אז יש לדעת: שהשלאק הזה הוא אסור! וידוע שהעדה החרדית והרב לנדא אומרים שאצלם זה 'סינטטי' ולא מהשרץ הזה ואחרים לא מקפידים. ואם בלית ברירה קונים ואי אפשר משהו אחר - יש לקלף לפני האכילה.

ואמר הרב אלישיב: לפרסם בשלטים את הדבר בתנויות! ואתם יש לכם זכות לפרסם את זה ברבים, במשפחה בקרובים, שכנים וכו'.

מי שרוצה להתפטר משכבת ה'שלאק' יכול להשהות את הפירות במים חמים, או

דם - נהגו לזרוק כמו שלמדנו לעיל. אבל אם טיגן ביצה במחבת ואחר כך הוא מצא בה דם, אין שכל! היה צריך לבדוק עם כוס כמו שלמדנו... אם היתה מהביצים המשווקות סתם, שרובן אינן מזכר כמו שאמרנו שמונים וחמש (85) וחמש עשרה (15). לא נאסר המחבת מן הדין. אבל עדיף להמתין עשרים וארבע (24) שעות משעת הטיגון עד לשימוש חוזר במחבת ולנקות אותו היטב. אבל אם זה מביצים מופרות - אז זה בלע איסור וצריך הגעלה! כמובן שנאסר כל מה שיש שמה. עכשיו תשמעו דין הפוך ממה שלמדנו לעיל...

ראובן לווה ביצה משמעון ומצא בה דם, אתה לוויית מהשכן שלך ביצה ומצאת בה דם, מה עכשיו? ביצה טובה מחזיר לו, נכון "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם" (משלי ג, ד) אבל בחנווני, חנווני יכול להגיד לו: "הייתי מוכר למישהו אחר והוא כן היה לוקח" אז הוא לא יכול להחזיר, אין מקח טעות. יופי! עכשיו בואו תשמעו. ראובן לווה ביצה משמעון ומצא בה דם, לפי דעת הרמ"א (סימן סו' סעיף ג'): אז ראובן שמצא הדם זרק אותה, מאחר והביצה עומדת לשימוש הפרטי של שמעון. שהרי ראובן לווה משמעון ביצה וראובן מצא בביצה של שמעון את הדם וזרק אותה, אבל מאחר והביצה עומדת לשימוש פרטי של שמעון ואינה עומדת למכירה - פטור ראובן מלשלם לשמעון!

לו דעת, אבל יש סיכוי שביום מן הימים הוא יגיע לקצת דעת, מה זה 'קצת דעת'? שידע מה זה כסף וידע איך לשמור אותו, אם הוא יהיה כבר בעל הבנה כזאת שהוא יודע שזה כסף וכסף שומרים - אין ליתן אותו במקום שיאכילו אותו שם טרפות ונבלות! - כך פסק החת"ם סופר!

סיכום: דין אלה שאוכלים נבלות וטרפות יותר גרוע מדין בעל 'תסמונת דאון'! שעתיד בספק להגיע לידיעה מה זה כסף ולשמור אותו, הרי שאוכלי הנבלות והטרפות - הם יותר גרועים!!

כי החת"ם סופר אומר: שאסור להאכיל אפילו ילד כזה שכרגע הוא לא מבין מה בין ימינו לשמאלו, רק יש ספק שבמשך השנים הוא יגיע להכרה כזאת, בכסף לשמור. אדם כזה - אסור להאכילו נבלות וטרפות! וכ"ש שאין לגרום לזה שיאמץ אותו גורם נוכרי. וזאת משום שהנוכרים לוקחים אותם בחינם בלי תשלום, מנצרים אותם ואחר כך עושים איתם מה שהם רוצים. אז תראו עד כמה זה חמור נבלות וטרפות! שאסור לטמטם את הלב של מי שידע רק: מה זה כסף וישמור אותו. כבר חל עליו איסור חמור ביותר: של אכילת נבלות וטרפות! שלא יטמטם לו את הלב.

ביצים המצויות כיום בדרך כלל אינן באות מזכר הן לא מופרות, 'אלא מחימום' 'ספנא דארעא' ואע"פ כן, אם נמצא בהן

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

הוא יהרג על קידוש השם!" (ספר מגיד מישרים).

ומסביר הרב אלישיב: אין הפרוש שזה צריך להיות לפני זמנו ושהוא ימות בקיצור ימים, כי בן אדם שנהרג בגיל צעיר על קידוש השם, אלה הם השנים שקצבו לו מן השמים ולא שהוא קיבל עונש על חטאיו, הראיה - מדוד המלך עליו השלום, שהוא קיבל שבעים (70) שנה מאדם הראשון והוא עצמו לא היו לו כלל שנות חיים, כי הוא היה צריך להיוולד עפ"ל.

גם הרמ"א רבי משה איסרליש, שהוא הפוסק של האשכנזים, נפטר בגיל שלושים ושלוש (33), תראה כמה הוא הספיק! ובעל המאור גם נפטר צעיר. האם הם נפטרו בגיל זה בגלל חטאיהם?

ברור שלא! אלה הם החיים שהקב"ה קצב להם. האר"י הקדוש נפטר בן שלושים ושמונה (38), לכן גם אלה שנרצחים רח"ל על קידוש השם - והם בגיל צעיר, לא בטוח שמתו קודם זמנם, יתכן שהיו צריכים למות והיתה להם זכות

מאחר וראובן יכול לטעון לשמעון: "לא הפסדתיך כלום, כי גם אתה היית משליך את הביצה לאשפה!" אם היית מוצא את הביצה עם דם כמוני, מה היית עושה? גם היית משליך את הביצה לאשפה, אז אני לא צריך להחזיר לך את זה!
מה שאין כן במכירה: כאשר שמעון הוא סוחר בביצים ועומד למכור אותם - יכול המוכר לומר: "הייתי מקבל דמיה מאחרים ואין לי להפסיד מעותי" יפה? יפה.

אם אתה מוצא ביצה בלי חלמון אין צהוב רק לבן, מה הדין? - הרי היא טְרָפָה. נקודה שחורה בביצה מבושלת - ביצה מבושלת שיש עליה נקודה שחורה - מותרת, שאפשר שזה לא היה אדום. אבל למדנו שביצה שיש בה כתם שחור או אדום - זה מה שפוסל, אבל חום או צבע אחר לא פוסל. אבל פה אומר: הביצה כבר מבושלת שיש עליה נקודה שחורה, דיברנו לעיל בביצה רכה, שפתחנו אותה וראינו. אבל פה ביצה מבושלת יש עליה נקודה שחורה - מותרת. שאפשר שלא היה אדום.

ולסיום:

המגיד לבית יוסף: שאם יהיה לו

זכות - יהרג על קידוש השם!

מסיים הרב אלישיב: אמר המלאך המגיד למר"ן הבית יוסף, רבנו יוסף קארו: "אם תהיה לו זכות -

הדרך - כבר מזכים אותו גם לקדש את שמו יתברך וכו'.

מיוחדת להוציא את נשמתם על קידוש השם.

יה"ר שנזכה לקדש את השם בחיינו,
באכילת מאכלות המותרים,
ובהימנעות מאכילת דברים האסורים
ולא נצרוך טרפות
ואז לא נצטרך לתרופות,
ולא נאכל בשר טרף
ולא נתבשר בשורות רעות...!

לכן המגיד אמר לבית יוסף: "שאם תהיה לו זכות - הוא יהרג על קידוש השם!".
ולא כל מי שנהרג על קידוש השם זה בגלל איזה עוון וקיצרו לו את הימים וכו', אלא, לפעמים מזכים שאותו שהוא כבר צריך למות על

מבשל את הבשר מביא את העוף שלי לשבת אם אני מבשל שמה, האם אני אכלתי רובין? או שאני אכלתי את השחיטה פרטית שלי אחרי עשרים וארבע (24) שעות שעבר על הסיר?

הרב שמואל בורנשטיין:... שחיטה פרטית שלך, כן עכשיו... שיש פליטה מהכלים האלה אפילו זה תוך עשרים וארבע (24) שעות כן יש פליטה מהכלים האלה שאכלת בד"ץ, בד"ץ שאוכלים אותו ובא לכיוון שלך זה כבר שאלה **מאד-מאד-מאד קשה!** כן, בדברים האלה זה, איך אומרים, הכלי הזה, אלא אם כן אתה ממש לא רוצה לאכול רובין או לנדא משהו כזה אתה לא רוצה ממש לאכול, אם אתה לא רוצה ממש לאכול ואתה בישלת תוך עשרים וארבע (24) שעות אז היה פליטה של הבשר הקודם לתוך הבשר שלך, כן זה לא מטריף ולא שום דבר ולא עושה כלום וזה גם בטל בכל מקרה אבל אם לאחר עשרים וארבע (24) שעות ודאי-ודאי-ודאי שאין שום בעיה כבר הכל פגום במקרה הזה.

השואל התמים: כאילו זה לא נקרא טרף, לא נקרא זה לא נקרא זה

הרב שמואל בורנשטיין: טרף?! רבש"ע! עם ישראל אוכל טרף!?

השואל התמים: יש רב אחד שאומר: "**שהכל טרף! חוץ מהשחיטה שלו**"⁶² שהיא שחיטה פרטית"

דוגמא להכשלת הרבים בנושא הכשרות: "אין טרף – הכל בסדר!" מענה לשיחה ברדיו בין השואל התמים למשיב – בנושא כשרות והוצאת לעז...

(14/03/2019 כז' אדר תשע"ח)

השואל התמים: שלום הרב ...?

הרב שמואל בורנשטיין: שלום וברכה **השואל התמים:** שלום, רציתי לשאול שאלה אם אני אוכל שחיטה פרטית ורציתי לשאול, אם כאילו אם אני הולך למישהו לאמא שלי, לא משנה והיא נגיד אוכלת בוא נגיד סתם 'מהזרין' משהו אחר מבשלת ואני שם את הבשר שלי בסיר שלה אחרי שעבר עשרים וארבע (24) שעות האם זה כאילו אני אוכל את... האם זה מותר? זה טרף? אני לא יודע בדיוק מה, האם זה מותר?

הרב שמואל בורנשטיין: יש לך אמא שלא נעלבת אני מקוה נכון?

השואל התמים: לא-לא סתם אני נותן דוגמא, לא אמא שלי הכל בסדר

הרב שמואל בורנשטיין: לא, זה חשוב כי אמא שלך, אז יש פה: "**פַּבַּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ**"... (שמות כ יא)

השואל התמים: אז בוא נגיד חבר, חבר עכשיו הוא אוכל 'רובין', הוא אוכל רובין עבר עשרים וארבע (24) שעות, אם אני

⁶² רב שאומר שהכל טרף חוץ מהשחיטה שלו – השוה לדברי הרב עובדיה יוסף זצ"ל, לעיל עמ' 15 ולהלן עמ' 121.

- כן, יש גם שאלה: אם זה מותר או אסור?

אז תכף נברר...

אז בא נגיד ש "זה חבר ואם אני אכלתי נגיד היה בסיר רובין, קודם אכלו ואני שמתני את השחיטה הפרטית"

והרב שמואל בורנשטיין אומר לו ככה: "אתה אכלת את השחיטה הפרטית שלך כן, אבל תדע לך שיש פליטה מהכלים, כיוון שהכלי כולע את מה שנתבשל בו אז אפילו תוך עשרים וארבע (24) שעות, יש פליטה מהכלים שאכלת בד"ץ ובא לכיוון שלך וזה שאלה מאד-מאד-מאד קשה!"

- אז לפי זה הוא לא יוכל לתרץ אותה.

"כן, בדברים האלה זה איך אומרים" איך אומרים אומר הרב שמואל בורנשטיין.

- מה זה "איך אומרים?" אומרים!

הוא אומר: "אז איך אומרים: הכלי הזה, אלא אם כן אתה ממש לא רוצה לאכול רובין או לנדא משהוא כזה, אתה לא רוצה ממש לאכול"

- מה פרוש?

אם הוא באמת שוחט שחיטה פרטית - זה בגלל שהוא לא סומך על הבד"צים⁶³

⁶³ לא סומך על הבד"צים;

1. ראה פסקו של הרב עובדיה יוסף זצ"ל שכל מי שסומך על בד"ץ כאילו ירד מן השמים - אין לו שכל! כי הם מאכילים טריפות נגד

הרב שמואל בורנשטיין: אז הרב אומר שהכל טרף - בסדר, אז חוץ מהשחיטה שלו... להוציא לעז על עם ישראל? להוציא לעז על ישראל שהכל טרף?! גדולי ראשי הישיבות גדולי האדמו"רים, גדולי הרבנים, עם ישראל, אוכלים טרף?! אני חושב שאין יותר לעז מזה ועדיף באמת שהוא יאכל טרף מאשר להגיד: 'שעם ישראל אוכל טרף!'

השואל התמים: לא, טוב תודה רבה הרב ישר כח גדול.

הרב שמואל בורנשטיין: תהיה בריא

השואל התמים: כל טוב

הרב שמואל בורנשטיין: כל טוב...

ולהלן התיחסות לדברים: אני חוזר על קטעים מתוך התשובה (והדברים מצוטטים מילה במילה!).

אז השואל מחרבש לו "אמא שלי, לא משנה, אמא שלי מבשלת בסיר עשרים וארבע (24) שעות, לא, פה, שם".

אז "קודם כל השואל צריך לדעת: האם האמא נעלבת?"

וצריך להבין: וכי מה זה קשור לכשרות אם האמא נעלבת או לא נעלבת? אלא אם יש פה איסור או אין פה איסור! - יש בעיה או אין בעיה? מה זה קשור לאמא? אל תעליב אותה ואל תעלב ואל תעלבו הכל טוב ויפה, אבל אפשר לאכול איסור?! אפשר לאכול נבלות וטרפות?! וכי אפשר לאכול 'דבר אחר' אם אמא נעלבת?!

"לא! כי לכאורה זה חשוב, יש את "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ"

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

119

מכל דבריו - "איך אומרים הכלי הזה... אלא אם כן אתה ממש לא רוצה לאכול רובין או לנדא... אתה לא רוצה ממש... אם אתה לא רוצה לאכול ובישלת תוך עשרים וארבע (24) שעות - אז היה פליטה מהבשר שלו לתוך הבשר שלך"

והתשובה פשוטה: "זה לא מטריף!! ולא שום דבר! ולא עושה כלום וזה גם בטל בכל מקרה!! אבל, אם לאחר עשרים וארבע (24) שעות - ודאי ודאי ודאי, שאין שום בעיה כבר הכל פגום במקרה הזה". אז איפה היתה "השאלה קשה? מאד-מאד-מאד קשה". תכף נראה שהוא מחרטט עליו! ולא מבין לא מימינו ולא משמאלו. אז הוא אומר לו: "רגע! אני רוצה להבין: זה לא נקרא טרף?!"

- "טרף!!! רבש"ע! עם ישראל אוכל טרף?!!" וואי! ח"ו!

"לא, תשמע, יש רב שאומר: 'שהכל טרף חוץ מהשחיטה שלו שהיא שחיטה פרטית!'"

בסטרי גמבו... מה הוא אומר? תכף תשמעו את מי הוא מאשים... לא יאומן. "להוציא לעז?!"

בורנשטיין אומר: "להוציא לעז על ישראל שהכל טרף גדולי ראשי ישיבות, גדולי האדמו"רים גדולי הרבנים, עם ישראל! אוכלים טרף?! אני חושב: שאין יותר לעז מזה, עדיף מזה: שיאכל טרף!!!! מי שאומר ככה יאכל טרף!!! עדיף לו!!! ממה

והכל, לפי מה שידוע לו, לכן הוא אוכל שחיטה פרטית.

מה זה "אם אתה לא רוצה ממש?" אז מה הוא שאל? הוא שאל בגלל שהתערבב לו שחיטה פרטית עם מה שהוא לא רוצה לאכול, מה זה "אם אתה לא רוצה ממש-ממש לאכול?"

ועכשיו הוא נכנס לדין: "ואתה בישלת תוך עשרים וארבע (24) שעות". דהיינו: הכלי היה בלוע בו רובין נגיד וזה היה תוך עשרים וארבע (24) שעות, אז הוא אומר לו "זה היה פליטה של הבשר הקודם לתוך הבשר שלך".

אז רגע! יש פה בשר שהוא לא רוצה לאכול, שלדעתו זה איסור, לכן הוא עושה שחיטה פרטית, אחרת הוא 'דן חסכן' הוא היה אוכל את הבד"ץ הזה. ונתערב עכשיו זה בזה תוך עשרים וארבע (24) שעות, אז אתם זוכרים "שהשאלה היא מאד-מאד-מאד קשה"

ולכן התשובה "כן! זה לא מטריף! ולא שום דבר! ולא עושה כלום! וזה גם בטל בכל מקרה!"

אז מה היה קשה להגיד את התשובה הזאת? מה היה "מאד-מאד-מאד קשה?"

מִרְן הַבֵּית יוֹסֵף זִיע"א בַּסְּרָכוֹת, רַח"ל! ע"מ 30.

2. וכן כשנשאל הגר"ח קניבסקי זצוק"ל: 'האם מכיר כשרות?' ולא ענה: בד"ץ... ע"מ 55 (שאלה 4).

שיגיד: 'שעם ישראל אוכל טרף'. זהו, תהיה בריא כל טוב, כל טוב".

(ע"כ דברי המשיב ברדיו הרב שמואל בורנשטיין).

עכשיו בואו נראה כמה דברים:

מה זה 'כלי בן יומו'? כלי שבלע מאכל שהתבשל בתוכו על גבי האש במשך עשרים וארבע (24) שעות אחרונות, נחשב לכלי בן יומו משום שעדין הטעם בלוע בכלי נחשב משובח ובכוחו להבליע את טעמו למאכל האחר.

זאת אומרת: אם השואל התמים הכניס את הבשר הכשר שלו לתוך סיר שהתבשל בו מה שלדעתו זה לא כשר - לכן הוא עושה שחיטה פרטית, אז זה בעצם פוגם את השחיטה הפרטית.

'כלי שאינו בן יומו' מה זה?

זה כלי שבלע את הטעם הנ"ל לפני יותר מעשרים וארבע (24) שעות ולא נעשה בו בינתים שום שימוש. הכלי עשרים וארבע (24) שעות היה ללא שום שימוש ואז הוא נחשב לכלי שאינו בן יומו והטעם הבלוע בתוכו נחשב כבר כפגום. זאת אומרת: זה כבר לא יפגום את מה שבפנים ואם יש בזה אחד (1) כנגד ששים (60), אז זה בטל.

עכשיו, יש 'נותן טעם בר נותן טעם' יש נותן טעם בתוך הכלי ואחר כך נותן טעם בבשר שהכנסת פנימה.

ההלכה: 'טעם מאכל, דינו כטעם מאכל עצמו' טעם מאכל, טעם כעיקר, זאת אומרת, שהטעם, דינו כעיקר הדבר האסור. על כן, מאכל קלבי שהתבשל עם בשרי או להיפך. וכן מאכל איסור שהתבשל עם היתר, מקבל מאכל אחד את טעמו של השני ונאסר גם הוא.

ויש להדגיש: שיש הבדל בין מאכל היתר שנפגש בהיתר, כמו קלב ובשר - כל אחד בפני עצמו הוא מותר וכשהם נפגשים ביחד - זה יותר קל ממה שאיסור נפגש בהיתר - שזה יותר חמור. לכן 'נ"ט בר נ"ט' בדבר כזה: לפי הספרדים זה קל ולפי אשכנזים? - תכף נשמע...

אבל יש להדגיש: שדין 'נ"ט בר נ"ט' = נותן טעם בר נותן טעם, נאמר רק במאכל היתר, אבל במאכל איסור, אפילו התרחק מן האיסור עצמו הרבה דרגות ושלבם - **עדין הוא אסור.**

זאת אומרת: אם מה שאתה שחטת שחיטה פרטית זה הכשר ורובין זה הטרף, כי אתה לא סומך על בד"צים אחרים, אז ממילא אתה צריך להבין שבתוך עשרים וארבע (24) שעות ודאי שזה אסור ויותר מזה אחרי עשרים וארבע (24) שעות זה עדין אסור. אפילו כמה פעמים וצריך להגעיל את הכלים. כי 'נ"ט בר נ"ט דאיסורא -

אסור!

אז התשובה של הרב שמואל בורנשטיין - היא לא נכונה בכלל!

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

שעות, מרוויחים כסף! בשביל להרויח כסף!! עשו את עם ישראל מסחר עשו להם!! בשביל להרויח כסף!! והם לא זה כבר, אני לא אכפת לי לדבר עליהם...

תדעו, אם לא היה 'בד"ץ בית יוסף' - זה ענין אחר, יש 'בד"ץ בית יוסף' למה כל אדם, יש בני אדם, יש חברות, יש בתי מלון, למה לא עושים, אולמות, למה לא לוקחים 'בד"ץ בית יוסף'? לוקחים 'כשרות' ככה מן הבא בידם?! אתם יודעים, 'בד"ץ בית יוסף' - זה על טהרת הקדש! מה שכותב מרן; 'כשר' - זה 'כשר', 'טרף' - זה 'טרף', לא זזים ממנו ימין ושמאל.

במקומות אחרים - זה לא ככה! זה לא ככה; בכל דבר מקילים, בכל דבר מקילים, מה הדין של ספק ככה, זה אמר ככה, יש פלוני אמר ככה, - לעבור על דברי מרן! בשביל לחפש איזה קולות, בשביל להרויח כסף! למה אצלנו יוצא מתוך מאה (100), יוצאים עשרים וחמשה (25) יוצאים 'כשר, גלאט' והשאר, כולם - לא קונים אותם. אצל אחרים; חמשים עד ששים (50-60) יוצא להם 'כשר' - חלק?! למה זה? למה יש לנו שתי (2) תורות!?

לא! אלא מקילים, רואים סירכא קטנה 'כן, זה מותר! זה מותר, זה מותר, זה מותר'. יצה"ע! מראה להם, עיניהם חשוכות, עיניהם עיוורות וטחו **עֵינֵיהֶם מְרֵאוֹת** (ע"פ ישעיה מד יח) ורואים 'זה אפשר להתיר, זה אפשר להתיר'. אנחנו 'גלאט

ומה עוד שהשואל התמים הוא גם **אשכנזי** ואשכנזים נוהגים שאפילו אם יש ביטול כזה - לא אוכלים ולא משתמשים בכלי הזה.

טוב, עכשיו נחזור ונראה על מי הרב **שמואל בורנשטיין** מדבר? מה הוא אמר? - לא יאומן כי יסופר! הרב **שמואל בורנשטיין** אמר: "להוציא לעז על ישראל שהכל טרף, גדולי ראשי ישיבות, גדולי האדמו"רים, גדולי הרבנים, עם ישראל! אוכלים טרף!! אני חושב: שאין יותר לעז מזה ועדיף באמת: שהוא יאכל טרף! מאשר להגיד לעם ישראל: 'שהוא אוכל טרף!'"
אז בואו נשמע: למי הוא מתכוון?

הקלטה של הרב עובדיה יוסף

"גם האוכל **"פֶּלַע עֲמֵל הָאָדָם לְפִיָּהּ"** (קהלת ו ז) **"וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם"** (ויקרא יא מג) **"וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמְתֶם בָּם"** אם אדם אוכל מהדברים שהם **"מִן הַבָּא בְיָדוֹ"** (בראשית לב ד); יש כשרות מאיזה רב, 'רב' יש הרבה רבנים שנותנים כשרות אבל **"גַּם תִּבְּן גַּם מִסְפּוֹא רַב"** (בראשית כד כה) כל אחד נהיה 'רב', יש הרבה פתחו 'מחלקות של כשרות' לעשות בזה ביזנס! לא בשביל הכשרות של עם ישראל, בשביל שיאכלו דבר כשר, בשביל שירוויחו כסף!

מוציאים, במקום שיהיה שני (2) שוחטים - מוציאים שוחט אחד (1), במקום שיעבוד ארבע (4) שעות - עובד שמונה (8)

אומר הרב עובדיה, רק הוא כשר וכל השאר זה טרף, למה? איך יוצא להם חמשים עד ששים (60-50)? זה שתי (2) תורות? למה לבד"ץ בית יוסף יוצא עשרים וחמש (25) בקר עשרים וחמש אחוז (25%)? ואיך אצלם יוצא חמשים עד ששים (60-50)? יש עוד הקלטה אחרת שהשמענו⁶⁴.

אז זאת אומרת הוא אומר במפורש שאוכלים אדמו"רים ואוכלים ראשי ישיבות אוכלים טרף, מי שלא אוכל 'בית יוסף' - אוכל טרף! ככה אומר הרב עובדיה יוסף.

אז על פניו עמדת הרב בורשטיין לפיה: 'עדיף שיאכלו טרף ולא יצא לעז על ישראל' - לא יכולה לעמוד! היות והרב עובדיה יוסף עצמו חשף כנ"ל.

והרב עובדיה יוסף בעצמו לא ידע שמשקרים לו ב'בית יוסף'⁶⁵, כי אין 'בית יוסף' שמוציא באמת כמו שהוא חשב שמוציאים.

⁶⁴ הרב עובדיה יוסף זצ"ל - ראה 'הרב עובדיה יוסף זצ"ל: שאר החברות שקר וכזב בענין 'תלך בית יוסף!' עמ' 15.

⁶⁵ משקרים על גדולי ישראל:
1. יש קונטרס בהרחבה האם יש מציאות לרמות רבנים? נתן לקבלו בשליחת בקשה למייל refaelyhu@gmail.com.
2. (ואכן כך העיד הרה"ר יצחק יוסף, שכך עשו לאביו בענין ברכת 'שהכל' על הבמבה).

תלך ממש! שלא יהיה שום סירכא. זהו, לא, אנחנו שום... מדקדקים; שקל אחד (1) פחות, או שני (2) שקלים פחות - בשביל זה הולך וקונה בשר טרף!

וזה עצמו באיסור דאורייתא של טרפה! - לדעת מרן. אנחנו זה עושים כמו דעתו של מרן, לא זזים ממנו ימין ושמאל. אין לנו רווחים!! אנחנו רוצים רק לזכות את ישראל!! שידעו שזה באמת 'גלאט כשר' שבדעתו של מרן! זהו, שלא נכנס ח"ו בספקות.

בן אדם "פֶּלַעַם הָאָדָם לְפִיָּהוּ" כל אדם לא שם לב על הפה שלו מכניס לתוכו כל מיני, כל מה שבא לידו, ח"ו הלב שלו מטופש! "עֵקֶב הַלֵּב מִפֶּל וְאֲנֵשׁ הוּא מִי יִדְעֵנוּ?!" (ירמיה יז ט) ואין בו תורה! 'התורה שלו - מן השֵׁפָה וְלַחֲוִין! (ע"פ סנהדרין קו): היראת שמים שלו - מן השֵׁפָה וְלַחֲוִין! בן אדם לא שם לב! 'בְּדַרְךָ שְׂאֵדָם רוּעָה לִילָךְ בָּהּ, מוֹלִיכִין אוֹתוֹ' (מכות י:) ילך כמו שצריך, בן אדם יחוס על עצמו ועל בני ביתו; לא יאכיל אותם דבר שהוא מפוקפק ח"ו! שיש בו ספק, אפילו שיש בו ספק. התורה התמירה ב'ספק' יותר מ'ודאי'..."

(עד כאן הקלטה מהרב עובדיה יוסף זצ"ל)

כן, אז שמענו! **שהכל ביזנ'ס!** וכל הכשרויות והכל ורק בד"ץ 'בית יוסף'

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

שמעתם, זה הרב שמואל בורנשטיין, תכף תבינו מי האישי... אבל הרב שמואל בורנשטיין אומר ככה. את הרב עמאר שמענו⁶⁷: 'שבכל החוגים מאכילים טרף, בכל החוגים!' אז גם לו שכאילו הוא אומר: "תאכל טרף!! ואל תגיד לעז! שמעת?" יופי...

עכשיו עוד הקלטה:

הרב בן ציון מוצפי

"הדין של 'בישולי גויים', אפילו שזה כשר האוכל למהדרין, אפילו שהבשר 'תִּלְק', אני כבר לא יודע מה להגיד היום, אני כבר לא מאמין לאף אחד!"

(עד כאן הקלטה מהרב בן ציון מוצפי)

הרב מוצפי אומר: שהוא לא מאמין לאף אחד, איזה 'תִּלְק'?! על מה מדברים? הוא לא מאמין לאף אחד! אז מה אתה אומר: 'אין תִּלְק?' אז אם אין תִּלְק אז מה זה? הדין הוא: שאם אתה אומר שאין בשר תִּלְק – אז במילים אחרות אתה אומר: שהבשר טרף!!! (לפי מרן הבית יוסף זיע"א)

אז גם הוא מוציא לעז! - אוי, תאכל טרף!!! תאכל טרף ואל תוציא לעז!!!

⁶⁷ הרה"ר שלמה עמאר: בכל החוגים מאכילים טרף! ראה עמ' 16.

והנה לפנינו עדויות מהבד"צים שמעידים על חלק משמעותי שמאכילים טרף (בית יוסף, בני ציון, יורה דעה, בד"ץ עדה החרדית ועוד) הרי שירא שמים – "שומר נפשו ירתק מהם" (משלי כב ה).

הבאנו את הרב יצחק מלכה שהוא אחראי על כל הכשרות של צפון הארץ ושוחטים שמה והוא הוציא קונטרס זבחי צדק: שאין חלק בית יוסף⁶⁶. אין. כי לא יכול לצאת כמו אצל המדקדקים, מתוך מאה (100) בקר יוצא רק שלוש (3). אז רק שלוש אחוז (3%) לא עשרים וחמש אחוז (25%) ואין 'מציאות' של עשרים וחמש אחוז (25%). ובאמת כולם מוציאים ארבעים-חמשים-ששים אחוז (-50-40 60%)!

אז זאת אומרת הרב עובדיה קובע: שאם האחוזים הם גדולים - בלי לבדוק, לא צריך לבדוק, כי אין שתי (2) תורות!! הם מקילים בסירכות, ברירים, בכל מיני דברים וכ"ש בסכינים, אז זה טרף!!!! אז אם זה טרף, יש בעיה! מה הבעיה? הוא מודיע, הוא מודיע לציבור: 'שלא יונו אתכם, זה הכל ביזנס כל הכשרויות האלה ולא אכפת לאנשים ותשמרו על הבית, אל תתנו להם לאכול!'

ככל והרב בורשטיין עומד על דבריו - המשמעות היא שכאילו הוא עונה לרב עובדיה יוסף: "תשמע חביבי, הלו! אם אתה מדבר ככה - תאכל אתה טרף!!! ואל תוציא לעז!!!"

[והאם ניתן לומר כך לרב עובדיה יוסף: "תאכל טרף!?!"]

⁶⁶ נתן לקבל קונטרסו זבחי צדק בענין 'תִּלְק' בית יוסף' בשליחת בקשה למייל refaelyhu@gmail.com.

"כמו כן, המשגיח במקום חייב לדאוג ולפקח בשבע (7) עינים על קבלת הסחורה, שהכל יהיה מסודר, גם בתחום תרומות, מעשרות ועורלה וכן כשרות העלים" וכו'. אומר הרב שמואל בורנשטיין.

שאלה: האם יכולת להשגיח על כל בתי המלון שהיית אחראי עליהם שינקו כמו שמנקים במקומות שמושגחים ע"י יראי ה'! ואת הכל עם שולחנות שיקוף לראות את הכל ואת כמויות האוכל שעושים שם?! תגיד לי, אם לא התחייבת לשמים בכל האחריות שלקחת!

אז הוא אומר: "ישנה תופעה מוכרת שרבים הנופשים במקומות שאין להם הכשר מהדרין המסתפקים בכשרות רגילה, בשעת ארוחה הם פונים למשגיח ומבררים מה יוכלו לאכול וממה עדיף להימנע, כמובן, עדיף כך מאשר לאכול בלי הגבלה, אבל גם בזה צריך לדעת: מה גלאט ומה לא גלאט - אי אפשר לדעת! אלא עד האוכל עצמו, כי התהליך ארוך והדבר מורכב מאד!

אחד הדברים העיקרים בנושא זה הוא כשרות כלים, הפרדה מוחלטת בין בשר וקֶלֶב מכל המשתמע מכך וחייב להיות משגיח ערני בכל רגע ורגע, פעמים רבות נעלמים פרטי סכו"ם בשרי, באינסטינקט של רגע נותנים עובדי המטבח פרטי סכו"ם קֶלֶב ונותנים לציבור האורחים וכן להיפך וכן הלאה" – דברי הרב שמואל בורנשטיין.

[והפלא יועץ⁶⁸ ועוד עשרות פוסקים במשך כל הדורות (שהזכרנום מקצתם בקונטרס זה) הוציאו בספריהם "לעז" על השוחטים והלואי ונזכה ללכת בדרכם ומחלקם יהיה חלקנו].

טוב, עכשיו אני רוצה להגיד לכם מה הרב שמואל בורנשטיין מעיד על עצמו... שמעתי כמה ראיונות ושאלות שהעלו לו לבורנשטיין הזה לכאורה 'מומחה לכשרות' ברדיו והראו לי כמה כתבות שפרסם ובין הדברים שהוא אמר יובאו להלן חלקם.

ראשית, פותח הרב שמואל בורנשטיין: "קיים כמובן הבדל גדול בין מלון למקום נופש אחר המתהדר בתעודת כשרות 'למהדרין' לאלה המסתפקים בתעודת כשרות רגילה, הדבר בא לידי ביטוי בתחומים רבים, כגון, בבישול האוכל. במקומות עם כשרות רגילה, די בעובדה שיהודי מדליק את הגז והתנורים ואילו בהשגחת מהדרין-דורשים: שיהודי יהיה אחראי על כל מהלך הבישול שיתאים עפ"י כל השיטות וההידורים"

דרך אגב; המשיב אחראי על 'רבנות ירושלים', רבנות ולא 'מהדרין'. ירושלים-לא בד"ץ, אלא: רבנות ירושלים, קראו לזה מהדרין, אבל זה בפועל רק רבנות.

⁶⁸ פלא יועץ, ערך שוחט – עמ' 41, ערך טרף – עמ' 43.

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעיני הכשרות

מרוב אי נעימות שדבר כזה קורה אצלנו בהשגחה!"

- אז הוא הלך גם עם עינים סגורות {ממש! זה משהו בקבלה...}

"הצעד הזה שעשיתי מלבד להוציא את הסכו"ם הבשרי מהמקום, רציתי גם ובעיקר להדגיש כמה הדבר חמור בעינינו!"

- למי אתה רוצה להדגיש? לאורחים -
שלא יהיו פה יותר? למי? למשגיח -
שלא יכול לפעול. למי? לבעלי המלון -
שלא סופרים אותך ולא את המשגיח
שלך?!

"ועד כמה חשוב שלא יחזרו דברים כאלה על עצמם"

- בטח! מאז לא חזר מעולם ולעולם, כל המלונות ממש קיבלו פחד...

"הבאתי את כל פריטי הסכו"ם למנכ"ל וסיפרתי לו על הענין, כמובן הוא הבין את כוונתי ההחלטית! ונתן מילתו: 'שדבר כזה לא יקרה שוב!'"

- נו, אז הוא מאמין לבעל המלון ואין שום בעיה...

ואיך בעל המלון אִפְשָׁר שיהיה מלכתחילה? מה, אתה לא נתת להם הוראות מההתחלה איך צריך להיות מלון בהשגחה? ושחיבים לשמוע למשגיח? וכשהמשגיח אומר - אז צריכים לבטל מיד כל מה שנעשה?! ואם הוא צועק - ודאי שצריך ואם צועק כמה פעמים? - ואם

- זאת אומרת: אתה אומר שאפשר שאנשים נכשלים באיסורים חמורים מבלי לדעת, כי ככה זה במלון! יש בלאגן! וצריכים לספק את האורחים, אז לא שמים לב ובפרט אם העובדים הם חילונים ובפרט אם הם גויים וכו'.

והנה הוא מספר מעשה, להתפעל! ממש להתפעל.

"באחד הימים אני מקבל שיחת טלפון מאולם ממשגיח מסוים מאחד מבתי מלון מאחד העובדים מתחת הכשרות שלנו, הוא מספר: 'כי מן המטבח נעלמו פריטים רבים של סכו"ם תְּלָבִי ואחד מן העובדים במקום נתן הוראה: 'להוציא סכו"ם בשרי!' המשגיח מצידו הרים קול זעקה, ניסה למנוע את הדבר מספר פעמים, אך ללא הועיל!"

- אז הרב שמואל בורנשטיין מודה: שהמשגיחים שלו, שהוא מינה - אין להם כח לשלוט על דברים, מקימים 'קול זעקה!' אף אחד לא שומע ומחטיאים את הציבור של האורחים.

אז מה מועילה ה"השגחה" שלו?! כשהוא בעצמו מעיד על המעשה הזה...

"אז מה עשיתי? קמתי ונסעתי בעצמי לאותו מלון!" ממשיך הרב שמואל בורנשטיין: "נכנסתי לחדר האוכל בעיצומה של הארוחה! הלכתי משולחן לשולחן ולעיניהם הנדהמות של האורחים, שלפתי את כל הכפיות מהכוסות והצלחות, כשעיני סגורות

סכינים ועוד כמה דברים - וככה הוא אמר...

אז איך הרב שמואל בורנשטיין כך מדבר? ומשחרר תשובות ברדיו - חופשי-חופשי! ואנשים מתפעלים כאילו 'על פיך ישק דבר'.

האם יש איסור הוצאת לעז?

אז ככה, בואו נתחיל לגבי הלעז, שהרב שמואל בורנשטיין טוען שזה נקרא: 'להוציא לעז!' אדהים אתכם עכשיו לגבי הלעז.

אז קודם כל, בפלא יועץ (ערך הליכה⁶⁹) ובערך ספר⁷⁰ כתב: "שהעיקר ללכת לפי

⁶⁹ ערך הליכה:

וז"ל: 'והת"ח לא ישמע לקול מלחשים האומרים שכן דרכם של ת"ח גדולי ישראל שיוצאים כפעם בפעם קרית חוצות, כגון; ביום הששי או בליל מוצאי שבת או באיזה יום מימי הקיץ לטיל, האנשים האלה שלוחי דיצר הרע הם וגירי דילה, אף אתה אמר אליהם: 'הנח להם לגדולי ישראל שהם ידעו את אשר עשו וכונתם רצויה לשמים ואין אתנו יודע אלא מה שאמרה תורה (יהושע א ח): "לא ימוש ספר התורה הזו מפיהך" וכתוב (איוב ז ט): "לא תרפני עד בלעי רקני" ואמרו ז"ל: 'שאפילו על זמן כדי בליעת הרוק שואלים דין וחשבון לעוה"ב! אוי לנו מיום הדין ומיום התוכחה. ואין לך טיול טוב מבית המדרש שהוא פרדס לצדיקים וגורם להם לטיל בג"ע. וישא קל וחמר מאדם שהוא טרוד בפועליו או בחשבונותיו שאינו חושש לכבוד הבריות ואינו הולך בין אנשים ולא לטיל, כל שכן אנחנו ש: 'היום קצר והמלאכה מרבה' (אבות ב טו) "אַרְפֵּה מֵאַרְץ מְדָה" (איוב יא ט) לו יחיה גבר שנין אלפין לא יספיקו לו והזמן יקר הערך וכל רגע

אתה מגיע!! צריך להגיע!! אז איפה כל האחריות ואיפה ההשגחה ואיזה בית מלון זה?

אז מה אתה מדבר כבוד הרב שמואל בורנשטיין??? אז יכול להיות שאנשים אוכלים נבלות וטרפות ואיסורים והכל תחת השגחתך! - אוי נאי.

אז בא נבאר עכשיו דבר-דבר: אז קודם כל הרב שמואל בורנשטיין אמר על הרב עובדיה יוסף ועל הרב מוצפי ועל הרב עמאר ועל עוד גדולי ישראל: 'עדיף שהם יאכלו טרף! - מאשר יגידו: 'שעם ישראל אוכלים טרף!'.

בשביל לומר כך, צריך להיות חצוף ועז פנים, קל דעת ורברבן, ששולף תשובות ברדיו ממרומי גלי האתר - ומי שישמע בקולו עלול לחטוא.

אחת השאלות ששמעתי בשידור, שאלו אותו על הכשרות של 'אור שרגא' אז הוא אומר: "כן, אפשר לאכול!".

- מה "כן"? אתה בדקת?! - "כן, אפשר לאכול"...

ושמעתי שנתבקש אחד מהגדולים בתחום לבדוק את הכשרות הזאת ואמר: "זה לא כשרות!".

אז איך הרב שמואל בורנשטיין אומר: "כן אפשר" כאשר הנ"ל שהוא חמשים (50) שנה במקצוע והלך ובדק להם

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

127

גדולים וגם בדרכי תשובה (חלק א' דף סח' בשם המהרי"ל) ומצטט בשמו לפני למעלה משש מאות (600) שנה: "שעתה בדור יתום זה!" **אז**...! "שאין יודע בין ימינו לשמאלו, אז אין אומרים: 'יפתח בְּדוֹרוֹ — פְּשִׁמוֹאֵל בְּדוֹרוֹ' (ראש השנה כה:). אלא הולכים לפי הוראת רבותינו בספרים הקדושים".

אז אתם שומעים?

לפני שש מאות (600) שנה!

מה אמרו?

שבדור היתום הזה שאין יודע בין ימינו לשמאלו, אז אי אפשר להגיד: 'יפתח בְּדוֹרוֹ — פְּשִׁמוֹאֵל בְּדוֹרוֹ' כמו שאמרו בדורות הקודמים, אלא הולכים לפי הוראות רבותינו בספרים הקדושים.

וכך נראה בשו"ת משפטים ישרים ברדגו (סימן רפ"ד). ובשו"ת הריב"ש (בסימן שצ"ט) שהרב השואל (דהיינו; השואל בריב"ש) כותב כיוצא בזה.

עכשיו, לענין הוצאת לעז, לא על האנשים בדור הזה אלא, על הקדמונים, צריך לדון: האם יש איסור להוציא לעז על הקדמונים? אז כתוב ככה: לענין הוצאת הלעז מי שדן בזה הוא הרב תרומת הדשן (חלק א' סימן רלב') ודיבר בענין הוצאת לעז בגיטין ותו לא. הרי שהאיסור להוציא לעז הוא דוקא על הגיטין של הראשונים.

והרב עובדיה יוסף ז"ל (בהערות שלו בספר מטה מנשה סתהון לעמוד רצג') הביא שכתוב בראנ"ח (חלק ב' סימן יא):

הוראות חז"ל וגם במצב שהרב בדורנו אומר אחרת – לומר: 'שאנחנו קטנים! ואין לנו אלא דברי הקדמונים'.

אז גם אם הרב שמואל בורנשטיין אומר משהו - **אנחנו צריכים ללכת לפי הקדמונים!** ולא לפי הרבנים האלה של 'הרבנות' - 'משגיח כשרות'...

כמובן הש"ך פסק בחושן משפט: "שאין דין ת"ח בזמננו" והביאו החיד"א וכן עוד

שיפסיד הוא פסידא גדולה דלא הדרא. וכבר כתבו חכמי המוסר: שזה דומה למי שאומרין לו: 'קח לך אוצר גדול של זהובים ומנה אותם וכל מה שתמנה - יהיה שלך!' שלא ינום ולא יישן לא ייעף ולא ייגע להיות מונה והולך בכל כחו, על אחת כמה וכמה להרויח חיי העוה"ב ולעשות נחת רוח ליוצרו ועל זה נאמר (משלי ב ד): "אם תבקשנה כפסך וכמטמונים תתפשנה. אז תבין יראת ה'":

⁷⁰ ערך ספר:

וז"ל: 'והן בכלל שיאחזו בקניית ספרים וגם מקנית ספר תורה אל ינח ידו, כי קניית הספרים הוא כלל גדול בתורה, אי לת"ח כבר אמרו: 'כשם שאין אמן בלא כלים, כך אין חכם בלא ספרים' והספרים הם לנו לעינים ובלעדם לא ירים איש את ידו להיות מורה הוראות ודן דינים ואי לשאר עמא, כל אדם חייב כשעורו לקנות ספרים הרבה מפרושי התורה וספרי מוסר השכל וספרי דינים להיודעים בלשון הקדש וללועזים בלעז וספרי תנ"ך ומשניות וזהר הקדוש וכדומה וראוי לרדוף אחריהם "פְּאֶשֶׁר יִרְדֹּף תִּקְרָא בְּהַרִים" (שמואל-א כו כ) ולא לחוש במעה, פִּי עֵזָה כְּמֹת אהבת השי"ת ולא תשג אלא על ידי אהבת התורה כמאמר רז"ל (קידושין ל:): 'בְּרֵאֲתֵי יִצְחָק עֵ וּבְרֵאֲתֵי לֹו תוֹרָה תִּבְלִין' וקרא כתיב (דברים ל יב-יג) על התורה: "לא בשמים הוא... וְלֹא מְעַבֵּר לִיָּם הוּא" ואמרו רז"ל (ערובין נה:): 'מכלל שאם בשמים היא או מְעַבֵּר לִיָּם — אֲתָה צָרִיךְ לַעֲלוֹת אַחֲרֶיהָ':

כסא עם שלוש (3) רגלים, הוא לא יכול לטפל בכל אחד (1), אז מה הוא עושה? הוא מחטיא את כלל ישראל! איך הוא מחטיא אותם? בשוחטים, בחזנים ובסופרים". מה?! אז אתה מוציא לעז על החתם סופר?! אתה יודע מה אומר לך הרב שמואל בורנשטיין?

הוא אומר: שעדיף לך, ה' ירחם! עפר לפיו!! - שאתה תאכל טרף ואל תוציא לעז, מתוך אחריות!

החת"ם סופר מזהיר את בנ"י מהשוחטים!

והוא קורא לזה: "תאכל טרף! ואל תגיד! אל תגלה! רק אני יכול להגיד, בכתבות - אני יכול להגיד: "תשמע - יכול להיות ככה ויכול להיות ככה ויכול להיות ככה... ובפועל? מחטיא את כולם! "ואם לא הייתי רץ בעינים סגורות ועובר בין השולחנות" - אז אוי ואבוי! איזה תקלה היתה!!

המגלה עמוקות - הסיפור הידוע, עם שני (2) הנערים, שהאכילו ערים שלמות!! נבלות וטרפות! אז מה? גם הוא, אתה אומר עליו אותו דבר?

וכי לא היה **במונסי** שכל העיר אכלה במשך עשרות שנים מאדם שסמכו עליו?! ואכלו אדמו"רים, צדיקים וראשי ישיבות ואברכים ונשים הרות ואכלו נבלות

שכל זה רק לענין גיטין וקידושין, אך לענין איסורים אחרים "אפילו אתה מוציא לעז על הראשונים שאכלו דבר איסור מאי דהוה הוה" (והוא נמצא בשו"ת **מים עמוקים** דפוס שאלוניקי ושם ציין גם לתרומת הדשן לשו"ת הנזכר ולשו"ת הרשב"א).

[זו תשובה ע"פ מה שקיבלתי מהרב אביתר מלאכי].

אז כשהרב שמואל בורנשטיין עונה לרב **עובדיה** "עדיף שתאכל טרף" ולא תוציא לעז על האדמו"רים של היום, מביא **פסק**: שמותר לדבר על ראשונים! אפילו שאכלו דבר איסור!! ומאי דהוה - הוה. רק בגיטין ובקידושין - לא להוציא לעז. אז הרב שמואל בורנשטיין גילה מעל גלי האתר שהוא גם עם הארץ! כי אינו יודע מה זה איסור הוצאת לעז.

[ועל כל זה יש לי תשובה ארוכה לרב אליהו פנחסי, שבסוף הודה לדברי על הבעיות שבשחיטה, הוספתי עוד הרבה מקורות על הוצאת לעז, יותר ממה שכתבתי לרב כאן, הרב פנחסי השתכנע, אבל בסוף רב פלוני 'שכנעו' - הערת האברך הרב אביתר מלאכי שליט"א].

עכשיו בואו נראה עוד: מה נעשה עם **החת"ם סופר** (אורח חיים סימן רה) שאמר: "שהיצה"ע כבר זקן ועכשיו יש לו

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

צריך הגעלה ואין ביטול בששים (60),
אז מה תעשה עם הרשב"א? אתה גם
תגיד לו ככה? - ה' ירחם!

ויש לי שאלה: מאיזה השגחה אתה אוכל
בשר? או שאתה מקפיד לאכול רק רבנות,
דהיינו; "מהדרין ירושלים"?

ובזמנו שרב מפורסם רצה לקחת בד"ץ
ירושלים אתה התנגדת לכך!!!
ואמרת: "לא!! רק רבנות ירושלים".
מה זה, ביזנס או כשרות? לא הבנתי
אותך, אז אתה בעצמך אומר שיש דופי
בכשרויות האחרות, כי אתה לא רוצה
לערבב, לא לקלקל את הכלים, הרי שאתה
מוציא לעז על כל הבד"צים!!! כי אתה
רוצה 'רבנות ירושלים'.

אז מה, איך יסתדרו הדברים, כמו שענית
במחי ובהינף יד ברדיו: "יאכל טרף!"
שהרב עובדיה יאכל טרף?! - ככה אתה
אומר?? אתה לא מתביש?!

כן, אבל מי סיבך אותו כמובן? השואל
התמים... לכן אלה הדברים רח"ל.

וכך הדברים מתנהלים וכל אחד שולף
פסקים ודיבורים, ברדיו, בלי אחריות! בלי
כלום.

אז אני חושב; שמהיום נקרא למשיב
ברדיו: 'פְּרוֹכְנֵשְׁטֵיין' כי זה 'פְּרוֹךְ' מה
שעשית, 'פְּרוֹךְ': ככה להוציא לעז על כל
מי שמציל את ישראל?! כל מי שמדבר

וטרפות! ואתה מכחיש את המציאות ולוס
אנג'לס שהתברר ובגרמניה עכשיו
שהתברר!

אז מה? שכל אלה יאכלו טרף ואל יגידו
את האמת שזה מה שהיה.

ומה הרב שמואל בורנשטיין יענה לפסקי
הרב ברנדסדורפר (לעיל עמ' 26) והרב
יברוב (לעיל עמ' 27) והרב נתן גשטטנר
(שו"ת להורות נתן חלק ג' יורה דעה סימן
לט) והרב שטרנבוך (לעיל עמ' 21)?

שבספרי השו"ת שלהם פסקו: "לא לאכול
משחיטה תעשיתית!" כי אי אפשר להיות
בטוח שיצא חלק ללא תקלות, אי אפשר
לצאת משמה כמו שצריך לצאת ואני אומר
זאת בלשון עדינה...!

אז גם הם יאכלו טרף ולא יגלו את זה
בשו"ת שלהם?! והם בדקו את זה בעצמם
ותחתיהם יש גם השגחות והם אומרים גם
על ההשגחות שהם גם אחראים עליהם:

'שלא לאכול מתעשיתי!'

אז הרב שמואל בורנשטיין - אין לו שום
בעיה! ואומר: "שזו שאלה קשה מאד-
מאד-מאד" אך מתרץ אותה בשניה! שאין
שום בעיה בכלל! - אז מה קשה?! כנראה
שהוא פוסק גם בעינים עצומות....

והרשב"א שאומר שאם נתערב לך
האיסור בתוך כלי - אז אפילו שעברו
עשרים וארבע (24) שעות זה לא מועיל

בשביל להציל אותם מאיסורים, הרי זה התפקיד שלך! לא?! אתה בעצמך, זה היה התפקיד שלך ברבנות, לשמור: 'שלא יהיה מכשלה' וכי הרב שמואל בורנשטיין עשה זאת בנאמנות? או שסמך על זה "שח"ו שישראל יאכלו טרף? - ח"ו! איך יכול להיות מכשלה!?!..."

כי המשגיחים - לא טועים, בעלי מלון - לא מטעים ומה זה? אפילו הגוים צדיקים, כולם "ועמך" וגוייך - "כלם צדיקים!" (ישעיה ס כא) אז הרב שמואל בורנשטיין טוען: שאיך אפשר להגיד: 'שמישהו אוכל טרף?!' אין דבר כזה שמישהו אוכל טרף, אז צריך להבין: בשביל מה הרב שמואל בורנשטיין לקח משכורת והיה משגיח?! 'ברוכנשטיין'!...

להורתם (שמות כד יב) היא לדורות
 עולם "דור הלך ודור בא וקארץ לעולם
 עמדת" (קהלת א ד) כן התורה נצחית
 לעולם ועד" עכ"ל ודי בזה להבין אמרי
 בינה והרבנים הנזכרים בודאי יבקשו
 לנקום נקמת התורה ובזיונה מאותם
 אנשים המזלזלים בהלכה ודי בזה.

בושנו וגם נכלמנו לראות הפסקה
 הראשונה במכתב אותו האיש, חרבו תבוא
 בלבו וכבר פסקו עשרות פוסקים ידועים
 שאין דין ת"ח בדורות האלו, גם יודעי
 התורה בדורות אלו לא נחשבו חכמים
 לעומת החכמים בדורות הקודמים ואין כל
 רשות לאנשי דורנו לבטל דברי חז"ל, די
 בעובדה כי אותו "אברך" אינו נקרא ת"ח
 אם אינו בקי בכל התנ"ך כולו ושמתי לב
 עפ"י מכתבו שאינו בקי... ולא עוד אלא
 שלפי ההלכה יוכל להיקרא בור ועם הארץ
 וכפסק **הבן איש חי** ז"ל בשו"ת תורה
 לשמה סימן רנ"ד שאפילו אם אדם בקי
 בכל הש"ס והפוסקים אך לא בתנ"ך הרי
 הוא בור ועם הארץ (ורק מעטים בדורנו
 אינם בגדר זה...). ועיין בשו"ת **המצרף**
 סימן ס' הביאו דבריו מרן **החבי"ף** בספר
תורה וחיים ק"י וכן בנו רבנו **רחמים**
יצחק פלאג'י בהקדמת **ספר אנ"ך** יפה
 והרשימה ארוכה מארץ מידה ודי בנזכרים
 כאן.

וידוע מה שכתוב בגמרא (שבת דף לא)
שהעיקר הוא יראת שמים ואם אין יראת
 שמים כל התורה שבחכם לא שוה כלום,

שובר מכתב כשרות

אוי לנו שכך עלה בדורנו ש"אברך" כותב
 דברים אשר בפיו יכוננו "מכתב כשרות"
 ואזניו תצילנה וידיו תשברנה ובלבד שלא
 יעלו דברי נבלה כאלה בישראל! כבר
 כתבתי תשובה בעניין הבעיות בשחיטה עם
 מעט מזער מהדוגמאות לבעיות שיש
 בשחיטה התעשייתית, בהמשך אזכיר קצת
 משם ושם הכל מבואר באורך.

בריש כל מראי'ן, אותו האיש, הרי הוא
 עבר על גזרת חכמים והוא מנודה בגזרת
 נח"ש בר מינן ובהיותו מפרסם "מכתב"
בעילום שמו, הרי הוא עובר על גזרת
 הנח"ש של שלושת הרועים רבנו **יצחק**
אלגזי ז"ל רבנו **רפאל אשכנזי** ז"ל ורבנו
דוד אמאדו ז"ל שהסכימו בכל חזק
 ותוקף ובגזרת נח"ש ששום בר ישראל לא
 יוכל לכתוב לא אגרת ולא שום נייר כתוב
 בשום צד ואופן בלתי הזכרת שם וחתימת
 שם הכותב וכמבואר בספר **משא חיים**
 למורנו ורבנו ועטרת ראשנו **הרב חיים**
פלאג'י ז"ל במערכת ההסכמות, מערכת
 האל"ף אות א' (דף א) וכן חידש ההסכמה
 בעירו רבנו **חיים פלאג'י** עם רבנו **יהושע**
אברהם קריספין ז"ל כמבואר שם וכבר
 כתב רבנו **חיים** בספרו הנ"ל (אות ז"ך, דף
 יג ע"ד) על כל הכתוב בספרו משא חיים
 "בר מן דין, אלו ההסכמות והתקנות יועיל
 נמי למקומות אחרים דממנו יראו וכן יעשו
 וגם פה יבא דור דיתקיימו או כולן או
 מקצתן "והתורה והמצוה אשר כתבתי

וְאֵלֶּה יַעֲמִדוּ עַל הַפְּרָכָה

סגולה. ותו דמשמנים היינו שמן וחמאה וקֶלֶב אבל לא בשר וכן בשתיה. ולא אמר שתו יינות אלא משקין אחרים דאינון מתוקין" עיי"ש (עיינ גם בספר נפש חיה לג"ר **ראובן מרגליות** בסימן תקפ"ג).

ומכל המקורות האלו ברור כי אותו אברך דיבר שטויות ולא מצאנו ולא ראינו חיוב לאכול בשר אלא חיוב להתענג כל אחד לפי מאכלו האהוב עליו (ויעויין **בית יוסף** אורח חיים סימן תקכ"ט).

ולא עוד אלא שידוע אשר רבנו **יוסף חיים** לא אכל בשר ועוף כלל, גם רבו רבנו **אליהו מאני** (עיינ **אור לציון** חכמה ומוסר עמוד צ"ג), גם רבנו **הבבא סאלי** ורבנו **יצחק כדורי** ועוד הרבה חכמים גדולים וצדיקים גדולים (והרשימה ארוכה) ואם הם "ביטלו" עונג שבת לשיטת אותו אברך, הרי שגם אנחנו "נבטל" איתם עונג שבת בשביל לא לעבור על מצוות השם.

ואחרי כל זאת יש אצלנו ספק ספיקא, ספק שמא אותו אברך שוטה ולא נאמנים דבריו ואם תמצי לומר שאינו שוטה, ספק אם שתה והשתכר לפני שכתב את "מכתב הכשרות" וקיימא לן שיכור אסור להורות, בכל מצב דבריו בטלים ומבוטלים אם הוא שוטה ואם הוא שותה...

אין מה להתייחס יותר מדי לטענותיו השטותיות, אבל כדאי לעורר, אם הוא רוצה להתחיל לעשות "ספק ספיקא" מכל מה שכתב מרן עליו השלום בספרו **בית**

כ"ש שאותו אברך בלי תורה ובלי יראת שמים...

ולטענת "**עונג שבת**" הנני מגיד מראשית מה שכתב מרן רבנו **יוסף קארו** בספר מגיד מישרים באזהרות המלאך המגיד "**מנע עצמך מאכילת בשר הרבה שהיא מפסדת הנשמה ופוגמת**" ועוד כתב "שלא לאכול בשר הרבה ואף בשבת לא יאכל יותר מדי".

ובפרשת ויקהל מהדורא בתרא הזהיר המלאך שוב בעניין אכילת הבשר ופלא הוא מה שאמר המלאך למרן בפרשת אמור וזו הלשון הכתובה שם "עוד אמר מה שהלכת אתמול לבקש בשר ואיבדת חצי היום ולא יכולת למצוא ואף תרנגולים שבאו לידך לא אסתייעא מילתא, הכל מאיתי היה להודיעך **שהבשר והיין שהן משכן היצה"ר אין לרדוף אחריהם כי בזולתם יחיה אדם**, כי הלא בזולת בשר כבדת את השבת, לכן חדל לך מהרהורין כי אם בתורת ה' כל היום כי אתה מושגח מאד במעשיך" וכו', עיי"ש.

ובפרשת עקב כתב "**כד ישראל שלימי, לא אכלי בשרא**" ובפרשת ניצבים כתב מרן בשם המגיד בעניין עשרת ימי תשובה "ומכל מקום איבעי דלא למכיל בהו **בישרא** ודלא למשתי חמרא ואוף בשאר אוכלין ומשקין למזער בהו ואע"ג דאמר עזרא: "**אֶכְלוּ מִשְׁמָנִים**" (נחמיה ח י) ההיא לכלל עמא ואנא ממלל ליחידי

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

ונמצאת סכין פגומה הרי הכל ספק
נבלות ואפילו הראשון"

(וכן כתב הרמב"ם [ועיין במגיד משנה הלכות שחיטה פ"א הכ"ד שלא פרש כך וראה את דברי הרשב"א שהביא שם] ועיין בספר ויקח אברהם למורנו הגאון רבי אברהם קורקידי שהביא דברי החק"ל חיו"ד דף קסה ע"א ועוד הרבה ראשונים כתבו כך, הארחות חיים וספר הנייר עמוד קעח ועוד)

וכתב הרמ"א: "הגה: ומי שרוצה להכניס עצמו לספק זה אין צריך לבדוק הסכין בין שחיטה לשחיטה"

(וכוונתו שכשיבדוק אחרי כל מה ששחט, אם ימצא פגם יפסול הכל למפרע ועיין בב"י שם ובדרכי משה הארוך בדעות הפוסקים שהביאו) [וספק אם ואיזה משחטות מקפידות לפסול למפרע] ומיעוט הפוסקים פסקו כשיטת הרמ"א [אלא שיכול להיות שבמשחטות שפועלות עם מסוע וכדומה, עוברים גם על דברי הרמ"א כי כתבו הפוסקים שכל ההיתר של הרמ"א, אך ורק בזמן שהנשחטים נשארים במקום אחד שח"ו לא יבואו לאוכלם, מה שאין כן במסוע שהם מתערבים עם אלה שנשחטו לפני זה ואח"כ ממציאים כל מיני ביטולים ברוב נגד דעת הפוסקים].

ונחלקו הפוסקים מה כוונת מרן בדבריו, אם עצה טובה קא משמע לן או שחייב לבדוק בין כל אחד ואחד ורוב הפוסקים

יוסף, אמליץ לפתוח בסימן א' שמרן הזכיר ששוחט חייב לידע כל כ"ד ספרי התנ"ך וכמה פרקים מהתלמוד ואם לא, אינו ראוי להיות שוחט וכך הקפיד מורנו ורבנו הרב חיים פלאג'י והזכיר להלכה בספרו רוח חיים (חלק יורה דעה דף קיג ע"ב), לא ידוע כמה שוחטים היום עומדים בדברים אלו וכמו שכתבנו למעלה על ידיעת התנ"ך.

ועל "טענותיו" הראשונה והשנייה אין מה להתייחס, יעויין בתשובת הרב יצחק רבין.

אך לגבי ה"טענה" השלישית, כדאי לעורר כאן באופן ברור, בדבר הזה זדו השוחטים בימינו ואין להם כל סמך כמו שיבואר כעת, כמו שהוזכר שם, דעת מרן בשלחן ערוך שצריך לבדוק הסכין בין כל אחד ואחד, בין בעוף ובין בבהמה (וכבר הזכיר הרב יצחק רבין חלק מהפוסקים שפסקו כך), אלא שראוי להזכיר את כל הפוסקים שלא כולם ראו ספריהם, כך שיבינו הציבור שזו הלכה ברורה ואין בה חולק, בטח לא למי שהולך אחר הוראות מרן השלחן ערוך. ואעתיק כאן את הקטע בעניין בדיקת הסכין מתשובתי על השחיטה:

ועתה אבוא לדבר בעניין בדיקת הסכין, כתב מרן בשו"ע (יו"ד סימן י"ח סעיף י"א): "השוחט בהמות רבות או עופות הרבה צריך לבדוק בין כל אחד ואחד שאם לא עשה כן ובדק באחרונה

בפתיחת הפרי מגדים לשחיטה ובספר
תנובות שדי ועוד)

ובשבט מוסר (פרק ל"ו) כתב שאם
השוחט לא בדרגה גבוהה ביותר, הרי
הוא כבהמה וידונוהו על שהרג את מינו
וכמו שאדם אינו רשאי להרוג אדם וכו' וזו
חלק מלשונו בשם ספר הקנה: "ועתה בני
שמע מה עושים בני השחיטה לוקחים
הסכין ביד רמה ועומדים על הבהמה
בקומה זקופה והבהמה מוטה ובוכה
ומוסרת עצמה כי אין כח בידה ואותו
אכזרי אינו מביט בכפית הבהמה אבל
הוא מביט בנשים ובהדיוטים ראוני
שאני הרב הגדול שקול אני כסמא"ל
הלוקח נפשות ואחר כך רואה המנות
הנתונות לו ושמח בהם ואשתו מקבלתם
בסבר פנים יפות ומתיהרת בשכנות ראו
מעלתנו ומעלת הרב הגדול סמא"ל. כה
יחיו וכה יאריכו ימים אם לא תביאם
מעלתם להשחט גם הם כמותם" וכו'
עיי"ש בדברי קדשו,

ואני עונה: 'אמן!' אחר ברכת הכהן הגדול,
יהא רעוא שישחטו אותם שוחטים
הנזכרים ובלבד שלא יאכילו את עם
ישראל נבלות וטרפות (ועיין בדברי חיים
ח"א סימן ז' מיו"ד שכתב תוכחת לשוחטים
הביא דבריו הדרכי תשובה סימן א' ס"ק
פ"ג).

וכן רבי דוד פרדו (השני) בספרו שלחן
הטהור הסכים שצריך לבדוק בין כל אחד

הסכימו לחיב לבדוק אחד אחד (ולקמן
יובא שיש מי שכתב כל חמש עופות) עד
שיש מי שכתב (עיין גם בפרי מגדים מ"ז
סימן ח"י סוף ס"ק ח') שאם לא עשה כן
מיקרי עובר על דברי חז"ל [וכן ראיתי מי
שכתב שאם שוחט עבר על הדברים האלה,
מיקרי עובר על דברי חכמים במזיד
ואסור לאכול משחיטתו מדין מומר
לדבר זה],

והנה הב"ח כתב שצריך להזהר לבדוק
אחד אחד (ועיין בספר פירות גינוסר דף
כו בפרי חדש סימן י"ח אות ח"י שכתב
עוד טעם שצריך לבדוק בין כל אחד ואחד
מפני איסור בל תשחית, שאם בדק אחרי
הרבה ונמצאת הסכין פגומה צריך לזרוק
את כל מה ששחט,

וכן הסכימו כמה פוסקים ובעניין בל
תשחית עיין ברמב"ם הלכות מלכים פ"ו
מ"ש שם כמה הלכות בעניין בל תשחית
ובהרבה מנושאי כליו שם שכתבו שכל בל
תשחית הוא איסור מדאורייתא [ולא רק
עקירת עץ] ועיין בספר מראה הנוגה
לרבנו רפאל אשכנזי על הרמב"ם שם
בהלכה י' מ"ש וכן בספר כבוד מלכים
לרבי שמואל העליר [ובשו"ת מוהר"א
אשכנזי סימן נ"ח] וכן יתחייב בצער
בעלי חיים כיוון שציער הרבה עופות

(והרי ידוע מהפוסקים שכל עניין הבדיקות
החמורות בסכין בשביל שלא יהיה צער
בעלי חיים שהוא אסור מדאורייתא, עיין

אלא כפי שבא לידי מסקנת הדרכי תשובה הנ"ל, שאין לשחוט יותר מה' עופות בפעם אחת והוא על יסוד דברי הפ"ת בסק"כ וזה לשונו: 'ושיעור הרבה מד' וה' ומעלה וכו' ע"ש ואפילו יש לשליח הרבה לא ישחוט לו יותר מה' ואם יש לשליח רק עוף אחד, לא ישחוט שום עוף לשליח ב' עד שיבדוק אחר שחיתת העוף ההוא של שליח ראשון ואף שמצינו במקומות אחרים שנהגו להקל, לשחוט אפילו יותר מה' של שליח אחד, מכל מקום כאן בירושלים שנהגו להחמיר כפי שכתב הנחפה בכסף וכן נראה מדברי התורת זבח הנ"ל, אף שעתה נשתנו הזמנים כפי שכתבנו על כל פנים עלינו לנקוט במילתא מציעתא שלא להקל יותר מדאי" עכ"ל.

עד כאן חלק ממה שכתבתי לגבי בדיקת הסכין, **עינינו הרואות** כי כל גדולי החכמים, בעיקר הספרדים פסקו שחייב לבדוק הסכין אחר כל אחד ואחד. חשוב להדגיש שלפי המבואר בדרכי תשובה הנזכר, בדברי הפרי חדש ועוד, גם הרמ"א שאמר שיכול להיכנס לספק ולבדוק למפרע, התכוון עד 5 עופות ולא יותר!!! והרי ברור שאותו אברך הוציא לעז על כל הקדמונים וכעת אנחנו נשאל את כל המתחסדים ואומרים "אתם מוציאים לעז על הרבנים" **איך אתם מוציאים לעז על כל הרבנים שהוזכרו כאן?** האם הבנתם יותר מהגאון רבי עובדיה הדאיה שהחליט להכריע שגם בימינו צריך לבדוק הסכין אחר כל אחד ואחד?

ואחד וכן כתב בספר עבודת אהרן (דף ב) וכן הסכים רבי יהונתן אייבשיץ בכרתי ופלתי ועייין בחכמת אדם (הלכות שחיטה כלל ג' סימן ט"ו שכתב שרק לעצמו יכול לבדוק אחרי יותר מאחד אבל לאחרים חובה בין כל אחד ואחד וכן הסכימו כמה פוסקים ומובן שהדברים מותרים רק מבחינת ההיזק לחבירו, אך מהטעמים האחרים גם לעצמו יהיה אסור) וכן אפשר להבין בכוונת רי"ח בבן איש חי בהלכות יוה"כ שסובר שצריך לבדוק אחד אחד.

וכן הראשון לציון רבי דוד חיים חזן בספרו תורת זבח (דף פד ע"א) כתב שצריך לבדוק אחד אחד **גם בעופות** וסיים "והכי נקטינן" וכן ראיתי בספר 'ושחטתם בְּזֶה' לרבי אברהם ביג'אג'ו שהסכים לבדוק אחד אחד וכן כתבו עוד רבים ושלמים ולמודעי אני צריך דמ"ש הילקוט יוסף בסימן י"ח מיו"ד אינו יכול להתקיים **ונעלמו מעיניו** פסקי כל הגדולים הנזכרים ולא יתכן שמי שיראה דבריהם יפסוק בצורה אחרת. אלא שקצת הקלה יש (והיא רחוקה ממעשה השוחטים היום) שהדרכי תשובה בסימן י"ח ס"ק ע"ז הביא שיש מי שכתב שכוונת מרן ב"הרבה" עופות לחמש עופות וזה הוא "הרבה" (ואיך הגיעו כיום למאות בלי בדיקה ביניהם?) ולזה הסכים הדרכי תשובה וראיתי שדיבר בזה גם הגאון רבי עובדיה הדאיה בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ז חיו"ד סימן א') וזה לשונו סוף תשובתו (אות י"ב): "ואחרי ראותינו כל דברי הרבנים הנ"ל, נראה דעלינו לכופ עצמינו, **שלא להורות להקל,**

זֹאֵלָה יַעֲמִדוּ עַל הַפְּרָכָה

ואתה בא להוסיף עליהן כהנה וכהנה חומרי חיים דלא שיערו הראשונים!?" וכשאני לעצמי לא בשביל זה אמנע עצמי מלעשות מלאכת ה' ו: "הַשְׁמַע יִשְׁמַע וְהַתְּדַל יִתְדַל" (יחזקאל ג כז) "מִי הָאִישׁ הַתְּפִיץ חַיִּים אֲהֵב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב" (תהלים לד יג). ודי לי האנשים הַנְּגָשִׁים אֵל ה' ואעיקרא המיקל לא יאמר עליו: 'מוטב שיהיו שוגגין' כיוון דלא יגע הספר בידו ולא יבין את זאת וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא לא ידע את "כָּל הַפְּתוּב לַחַיִּים" (ישעיה ד ג) עכ"ל.

וכעת נסיים באמרנו לאותו "אברך":
"שֹׁמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצְרֹת נִפְשׁוֹ!"
(משלי כא כג)

"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות ל יב) "וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל" (ישעיה נט כ)
הכותב לכבוד התורה, אביתר מלאכי.

אבל השעה צריכה שיהיה מי שיכתוב דעת רבותינו בדורות הקודמים בחומרת מה שקורה היום וכל הנכתב כאן הוא לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה.

והנה רוב חכמי הדור חושבים להתיר את הבשר התעשייתי לעם מכל מיני טעמים וכאן אתייחס לכמה מהם ואראה שאין כל

וע'ני בעניותי אעיר ואוסיף כעת עוד טעם שעלה במצודתי והנה ידוע בספרי הכללים שיש מחלוקת האם לשון "צריך" היא-היא חובה או רק לכתחילה, עיין בספר בית דוד למוהרי"ד משאלוניקי (חלק יו"ד סימן קל"ג באורך ודי בזה), אך לשיטת מרן בבית יוסף (אורח חיים סימן רי"ט) "לישנא דצריך משמע שיש עיכוב בדבר" ונראה לי שמכאן עוד ראייה ברורה דכאשר מרן כתב "צריך לבדוק" התכוון שיש עיכוב בדבר וכדעת כל הרבנים שהזכרנו ודו"ק.

וכל מי שיש לו יראת שמים אמיתית יקבל את הדברים. ואעתיק שוב את דברי רבנו חיים פלאג'י במליצת לשונו בספר משא חיים הנזכר (דף יג ע"ד) "ותיקים דהם הזריזין והזהירין במצות ייטב בעיניהם כָּל הַנְּמָצָא פְּתוּב בספר התורה הזה, אך מי שבלאו הכי הוא קל באיסורין דרבנן ונקטה נפשו בכל מילי להקל ולא להחמיר, יהיה לו הני מילי מחיים כְּמִשָּׂא כְּבֵד וְכְבֵדוּ מִמֶּנּוּ ויאמר: 'דיינו שנעמוד בשלנו ועל הראשונים אנו מצטערים!'

תשובה לאכילה משחיטה

תעשייתית...

תשובה בדבר אכילת הבשר מהשחיטה התעשייתית (הבד"ץ וכ"ש הרבנו"ת שמקברת את בעליה כדתניא בפסחים) בדורנו. ויודע אני שאין אני ראוי לדבר,

פוגע בעצמו וכמו שכתוב בגמרא שעברות ובעיקר עברות של מאכלות אסורות מטמטמות את הלב (מסכת יומא לט. ובזוהר ח"ג דמ"א ודמ"ב החמיר מאד ובעוד מקומות) ולא ידע כי בנפשו הוא.

[ולא לחינם נקראת שחיטה תעשייתית כי בא רמ'ז הרומ'ז דהיא בעולם העשייה וכמו שכתבו המקובלים **שרובו רע ומיעוטו טוב**, כן בשחיטה הנ"ל, רובה ככולה רעה].

(וכל מי שמקשה מדברי הפלא יועץ בערך שוחט בסופו, הרי זה טועה ודבר פשוט הוא, כי כאן אין שום ספק בכך שיש בעיות עם השחיטה ואלו לא ספיקות קלים ואין עניין בשלום עם השוחטים הנ"ל "**אין שלום אמר ה' לרשעים**" (ישעיה מח כב) ועיין בדברי מרן החבי"ף בגנזי חיים מערכת ח' אות נ"ז, דף עה ע"ב ועיין במעשה שאירע למהרש"ל כמו שהוא בעצמו העיד בים של שלמה על חולין פ"א סימן ל"ט ומשמם תראה **שאין מבטלים האמת מפני השלום** ואכמ"ל בזה).

ובעוד הרבה ספרים כתבו כדברי הפלא יועץ והדבר פשוט ואם אדם יעבור על הספרים המדברים בשחיטה יראה כמה דברים יש אשר לא מקפידים בהם בדורנו בעונותנו הרבים ואין כל ספק שאין פוסק (מקל ככל שיהיה) מראשונים ועד אחרונים שיתיר את מה שקורה היום במשחטות (ורק בדורנו עלה שיתירו כאלה דברים) ורק בשביל הפרטים האלה אפשר להוציא חיבור שלם אם לשיטת מורנו רבי

סמך באכילתו וזה החלי בעזרת צורי וגואלי.

ריש מילין איבעיא לן לדחות סברת הני טיפשאי דאמרי "עד שאתה מחמיר בענייני אכילת הבשר תחמיר בעניינים אחרים כתפלה ולימוד תורה" וכו'

וכל מי שיענה כך גם אם יהיה חכם, אומר אני עליו: דטועה הוא בדבר משנה, משנתו של ר' אליעזר (פאפו) דכתב (פלא יועץ ערך טרף) וזו לשונו: "כמה גדולים דיני טרפות! **"אשרי איש ירא את ה"** (תהלים קיב א) שיוכל לזהר שלא לאכול מבהמה שהורה בה חכם שהיא טרפה, אע"פ שרובא דרובא של הפוסקים מכשירים, למיחש בעי. וזה החסידות עדיף טפי מכל מיני חסידות שבעולם כדכתיב: **"ושמרת שפין בלעף אם בעל נפש אתה"** (משלי כג ב) כי מאד צריך לזהר מכל צד נדנוד אסור ולהחמיר בענין הנוגע באכילה ושתיה, כי **"כל עמל האדם לפיהו"** (קהלת ו ז) שאם יפגע באסור, נמצא הגוף גדל באסור ומשוי אנפשה חתיכא דאסורא ורוח הטומאה היא שורה עליו ואין דרך ומבוא לרוח קדושה שתשרה עליו ומתוך כך מרעה אל רעה יוצא ואינו יכול להבין ולהשכיל, לשמע ללמוד וללמד ולכוון ליראה ולאהבה את ה' הנכבד ולשמוח בעידן חדוה, שמחה של מצוה ולהתעצב בעידן עציבותא כדת מה לעשות" וכו' עיי"ש בדברי קדשו,

והקורא דבריו יראה דכל מי שאינו בודק עצמו טוב מדברים אלו ויפגע באיסור,

השֵׁפֶט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם - בזמן שיש כהן יש משפט בזמן שאין כהן אין משפט" ואם כן, זו לא תשובה ליום הדין ועינינו הרואות איך מתקיים אח"כ ח"ו סוף הפסוקים בעניין (בדברים יז) 'מִדָּה פִּנְגָד מִדָּה' (שבת קה:)

(כיוון שדרשו לא כראוי ואולי אפילו בגדר 'מַגְלָה פָּנִים בַּתּוֹרָה שְׁלֹא כַהֲלָכָה' אבות ג יא) באותם אנשים דכתיב: "וּמַת הָאִישׁ הַהוּא" ח"ו (ועיין בכסף משנה פרק יד מהלכות סנהדרין הלכה יא)

וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה (ברכות ד:): ובודאי שהכוונה לחכמים בדורות הקודמים ולא לאנשי דורנו (אשר גם ככה יש מחלוקת אם ולאיזה דין יש ת"ח בימינו ועיין לרבי צבי הירש שפירא בדרכי תשובה על שחיטה דף ס"ח טור ב מה שכתב בשם תשובת המהרי"ל על חכמי הדורות האחרונים שאין הולכים על פיהם אלא ע"פ הגדולים אשר היו בדורות הקודמים ואין אומרים פְּתַח בְּדוֹרוֹ וְכוּ' וכ"ש בדור יתום זה) ועוד שאם תמצי לומר בדרשת הפסוק הנ"ל כדבריהם, הרי: "לֹא תִהְיֶה אַחֲרֵי רַבִּים לְרַעַת" (שמות כג ב) ויש אשר בשם "רב" יכוננו ואומרים 'אני מעדיף להיות עם רב פלוני ורב פלוני בגיהנם ולטעות איתם' ותמ'ה תמ'ה אקרא לאן נעלמה יראת ה' ולמה לא יאמרו 'אני מעדיף להיות בג"ע - עם הקב"ה! ולא בגיהנם - עם חלק מהרבנים!!!' (שכבר נכתב מתלמידי הבעש"ט שיהיו הרבה

יצחק למפרונטי בעל פחד יצחק שאסר באיסור חמור שיהיה אדם שוחט ומוהל בבת אחת (ואעפ"י שהרבה הקשו עליו מחולין ט. ועוד) ואם לשיטת רבנו יונה שמבואר בשם מהר"ש אחיו שרבנו יונה אמר שברגע שיטול השוחט כתב קבלה יחזור בכל יום פעם אחת (על הלכות שחיטה) וכן יעשה ל' יום וכו' ואם לא עשה כן שחיטתו פסולה

(ומועטים אלה שעושים זאת בימינו אם בכלל ואע"פ שכתב הרמ"א בדרכי משה סימן א' שזה רק לכתחילה, עדין צריך להחמיר וכ"ש כשיש אחרונים שסוברים להחמיר מאד בדבר וראה בהקדמת ספר לקיטת יצחק על שחיטה שהחמיר) וכן עוד הרבה דברים כאלה ואיך אדם יוכל לבחור לו ללכת לפי כל הפוסקים בצורה שלוקח מכל אחד רק את הקלתו והגמרא אמרה (עירובין ו:): "מקולי בית הלל ומקולי בית שמאי רשע" (ועיין בתוספות ברכות ב. מ"ש שם על תירוצו של ר"ת ודו"ק), אלא שכאן אתייחס בקצ'ר אמיץ לעניין בדיקת הסכין ועוד כמה דברים בעניינים אלה.

ויש שאומרים, שאם הרבה רבנים אומרים שזה כשר ונותנים כשרות, אפשר לאכול ועושים עצמם כסומכים על הכתוב: "וּבָאֵת אֶל הַפְּתָנִים הַלְוִיִּם" (דברים יז ט) ובמקום שעמדו שם ישבו ורב יוסף חלק עליהם ואמר (סנהדרין נב:): "טעה בדתניא וּבָאֵת אֶל הַפְּתָנִים הַלְוִיִּם וְאֵל

לבשר אשר בו יש ספק) גם אם יבוא השוחט ויכחיש דבריו וכו' (וזה הוא דין "עד אחד בהכחשה אינו כלום" כלומר שאין סומכים על העדות בשביל לסלק השוחט אך עדין הבשר אסור באכילה) ואם יש שני עדים צריך לסלק את השוחט מתפקידו ופשוט שהתקיימו הדברים שכתב המהרי"ק בשוחטי זמנינו (אם בעד אחד או בשני עדים). והגאון רבי חיים מאיר מזרחי מאיזמיר האריך בספרו בן הרמה (פ"ד מהל' שחיטה בר"מ במז"ל, דף קא מדפי הספר ובהמשך יותר משמונים עמודים) בסוגיא מעין זו (וכל הקורא דבריו ומכיר קצת בשמות רבני איזמיר, תסמרנה שערות ראשו בראותו שבתקופה של הגדולים הנ"ל היה צריך לצאת פסק כעין זה נגד בן של גדולי הדור וכו' ואם כך היה בעבר, איך אפשר ללכת אחרי השוחטים בדורות אלו?)

[ולא אכחד שראיתי לגאון רבי אליהו חזן בשו"ת תעלומות לב (ח"א חיו"ד סימן ג') שחלק עליו בצורה חריפה וקשה ביותר על עניין קבלת העדות שיובא לקמן (ועיין בשו"ת נדיב לב ח"ב חיו"ד סימן א') וע'ני בעניותי אומר דאם הרב תעלומות לב היה רואה דברי הגאון רבי עבדאללה סומך בזבחי צדק שיובאו לקמן, לא היה כותב כדברים האלה וגם אם כן, היה כותב בצורה יותר קלה, אלא שבאותו זמן עדין ספר זבחי צדק היה בכת"י בבגדאד ולא יצא לאור עולם] ושם בספר בן הרמה הוכיח שבמצב שיש עדות כנגד השוחט, אפשר לקבל העדות אפילו שלא בפניו

מהם ששייכים לשטן ולסטרא אחרא בדורות האחרונים כנודע ממעשה שכתב הרב צבי מאשקאוויטש באוצר הסיפורים) ובעוונות הרבים התחילו ח"ו לעבוד את הרבנים ולא את הקב"ה, 'ואין שואל ואין מבקש על מי יש להשען על אבינו שפְּשָׁמִים' (סוטה מט). ועוד שבתורה קטן יכול לחלוק על הגדול אם יביא ראיות לדבריו ו: "לא תגורו מפני איש" כתיב (דברים א יז).

ויש כאלו חכמים נביאי שקר [ראשי תיבות נח"ש, דהם מסטרא דיליה] אשר פיהם מלא מרמה, הפוערים את פיהם ואומרים על כל בשר: "יאכלו עֲנֻיִם וְיִשְׁבְּעוּ" (תהלים כב כז) ולא בודקים בדבר שמא יש ממש בדברי האוסרים והרי "כך מקובלני מבית אבי אבא סיגנון אחד עולה לכמה נביאים ואין שני נביאים מתנבאים בסיגנון אחד" (סנהדרין פט). וד"ל.

וכעת יש שוחטים ומעט רבנים אשר אזרו אומץ להעיד על מה שקורה במשחטות ומעידים הרבה שוחטים על דברים חמורים שקורים שם (נגד ההלכה) וקמים אנשי הסטרא אחרא ומקיימים בעצמם "פְּעָמִים שְׁאֵתָה מִתְעַלֵּם מֵהֶם" (ברכות יט:) (ומתעלמים הן מהעדויות והן מדברי הפוסקים אשר לאורם אנחנו הולכים) וכתב המהרי"ק שרש ל"ג (וכן הסכימו הפוסקים, עיין ברוח חיים פלאג'י) שכשיש עדות כנגד שוחט קודם כל הבשר אסור באכילה לכל יהודי (הכוונה

הפך דברי הגאון מר אביו ז"ל בחק"ל. כמו שהבאנו דבריו לעיל גם הפך כל הפוסקים שזכר הגאון חק"ל ואיך אשתמיט מניה דברי הגאון מר אביו ז"ל דבאיסור מקבלין שלא בפני בע"ד. גם כל הראיות שהביא משו"ת רש"ל סי' ג"ל וכו' הם בטלים ומבוטלים דרש"ל כתב על ענין לאסור אשה לבעלה עיי"ש. ודין לאסור אשה על בעלה הוי כדיני ממונות לסברת כמה חז"ל כמו שפסק שם הגאון חק"ל שם. וגם כדיני נפשות דבעינן דרישה וחקירה ואם כן מה שכתב הרב ז"ל דנשתומם על המראה ראוי אנחנו לומר דהרבה נשתוממו על המראה היאך שכתב דברי מר אביו ז"ל. וגדולה מזה כתב החק"ל שם ד' רס"ח ע"ב דבפסול שוחט לא בעינן עדות גמור כממון אלא בקול לבד ובאומדנא בעלמא וחשד ואמתלא פסלינן לשוחט וכן כתב הרב חק"ל סי' קצ"ג ד' רס"ה ע"א דכשתלה עדותו באחר הרי עקר עדותו עפ"י העד שהגיד לו וכיון דאכחישיה אין בדבריו כלום כיון שלא העיד כי אם מפיו עיי"ש ואם כן כל דברי הרב ז"ל בטלין ומבוטלין מעיקרן ואסור לסמוך עליהם והשוחט ההוא הוא פסול ואסור לאכול משחיטתו. אחר זמן בא לידינו ספר זבחים שלמים הנ"מ והביא משם הרדב"ז ושו"ת הרמ"ז סי' י"א דשוחט מקבלין עדות שלא בפניו וכו' עד כאן דברי רבנו עבדאללה סומך.

ואחר הדברים האלה מי לא יירא להתיר דבר כזה בטענת "רב פלוני בתואר פלוני

(עיי' חושן משפט סימן כ"ח סט"ו ובדברי הפוסקים שנזכרו שם בס' בן הרמה) וכן אירע מעשה בעיר בגדאד שהבית דין (ובו רבי עבדאללה סומך) סילקו שוחט בשם אהרן על סמך עדות שנתקבלה שלא בפניו.

והלה פנה בשאלה לראשון לציון רבי דוד חיים חזן ושאל: 'האם צדקו בדינם או לא?'

ואחר הדברים האלה השיב הרב שטעו (עיי' בספרו שו"ת נדיב לב ח"ב חחו"מ ס"א),

ואע"פ כן הגאון רבי עבדאללה סומך השיב על דבריו (זבחי צדק סימן א' אות קכ"א) וזו לשונו (אחר שהזכיר פסק מרן אור היר"ח בעל חק"ל): 'ותמיהא גדולה על הרב בנו מהר"ר חיים דוד חזן ז"ל בספרו נדיב לב ח"ב חלק ח"מ סי' א' ששוחט אחד בעירנו בגדאד פסלנו אותו עיי' כמה עדים כשרים שהעידו עליו כמה עדויות ומשום סיבה קבלנו עדות שלא בפניו ועברנו אותו והשוחט הנזכר שלח שאלה להרב הנזכר לעיר ירושלים תוב"ב והכשיר אותו. וכתב וזה לשונו: 'נשתוממו על המראה איך עלה בדעתם לפסול את השוחט עפ"י עדות הזה אחר דהלכה מקובלת בידינו דאין מקבלין עדות שלא בפני בע"ד'. וכמו שפסק בטור חו"מ סי' כ"ח וכו' עיי"ש. וחשב זה כדיני ממונות דאין מקבלין עדות שלא בפני בע"ד. והוא

כי כתבו הפוסקים שכל ההיתר של הרמ"א, אך ורק בזמן שהנשחטים נשארים במקום אחד שח"ו לא יבואו לאוכלם, מה שאין כן במסוע שהם מתערבים עם אלה שנשחטו לפני זה ואח"כ ממציאים כל מיני ביטולים ברוב נגד דעת הפוסקים].

ונחלקו הפוסקים מה כוונת מרן בדבריו, אם עצה טובה קא משמע לן או **שחייב לבדוק בין כל אחד ואחד** ורוב הפוסקים הסכימו לחייב לבדוק אחד אחד (ולקמן יובא שיש מי שכתב כל חמש עופות) עד שיש מי שכתב (עיין גם בפרי מגדים מ"ז סימן ח"י סוף ס"ק ח') שאם לא עשה כן מיקרי עובר על דברי חז"ל [וכן ראיתי מי שכתב שאם שוחט עבר על הדברים האלה, מיקרי **עובר על דברי חכמים במזיד ואסור לאכול משחיתתו מדין מומר לדבר זה**] והנה הב"ח כתב שצריך להזהר לבדוק אחד אחד (ועיין בספר פירות גינוסר דף כו בפרי חדש סימן י"ח אות ח"י שכתב עוד טעם שצריך לבדוק בין כל אחד ואחד מפני **איסור בל תשחית**, שאם בדק אחרי הרבה ונמצאת הסכין פגומה צריך לזרוק את כל מה ששחט וכן הסכימו כמה פוסקים ובעניין בל תשחית עיין ברמב"ם הלכות מלכים פ"ו מ"ש שם כמה הלכות בעניין בל תשחית ובהרבה מנושאי כליו שם שכתבו שכל בל תשחית הוא איסור מדאורייתא [ולא רק עקירת עץ] ועיין בספר מראה הנוגה לרבנו רפאל אשכנזי על הרמב"ם שם בהלכה י' מ"ש וכן בספר כבוד מלכים לרבי שמואל העליר [ובשו"ת מוהר"א אשכנזי סימן נ"ח] וכן יתחייב

אמר כך" וכו' ואם כך כתב הזבחי צדק על הראשון לציון ח"ד בדרא שהיה מגדולי הפוסקים האחרונים ודאי שכל מי שמוציא לעז על העדויות הנ"ל כנגד השוחטים, הרי זה **זמו בראשו** ומתחייב בנפשו ואויבי ה' יכלו **פ'ל מְקוֹם שְׁיֵשׁ בּוֹ חִילוּל הַשֵּׁם** — **אֵין חוֹלְקִין כְּבוֹד לְרַב'** (עירובין סג.) (ועיין בהגדרה המופלאה של הרמב"ם לחילול השם בהל' יסודי התורה פ"ה ה"י).

ועתה אבוא לדבר בעניין בדיקת הסכין, כתב מרן בשו"ע (יו"ד סימן י"ח סעיף י"א) השוחט בהמות רבות או עופות הרבה **צריך לבדוק בין כל אחד ואחד** שאם לא עשה כן ובדק באחרונה ונמצאת סכין פגומה הרי הכל **ספק נבלות** ואפילו הראשון" (וכן כתב הרמב"ם [ועיין במגיד משנה הלכות שחיטה פ"א הכ"ד שלא פרש כך וראה את דברי הרשב"א שהביא שם] ועיין בספר ויקח אברהם למורנו הגאון רבי אברהם קורקידי שהביא דברי החק"ל חיו"ד דף קסה ע"א ועוד הרבה ראשונים כתבו כך, הארחות חיים וספר הנייר עמוד קעח ועוד) וכתב הרמ"א: "הגה: ומי שרוצה להכניס עצמו לספק זה אין צריך לבדוק הסכין בין שחיטה לשחיטה" (וכוונתו שכשיבדוק אחרי כל מה ששחט, אם ימצא פגם יפסול הכל למפרע ועיין בב"י שם ובדרכי משה הארוך בדעות הפוסקים שהביאו) [וספק אם ואיזה משחטות מקפידות לפסול למפרע] **ומיעוט הפוסקים** פסקו כשיטת הרמ"א [אלא שיכול להיות שבמשחטות שפועלות עם מסוע וכדומה, עוברים גם על דברי הרמ"א

ואחד וכן כתב בספר עבודת אהרן (דף ב) וכן הסכים רבי יהונתן אייבשיץ בכרתי ופילתי ועיין בחכמת אדם (הלכות שחיטה כלל ג' סימן ט"ו) שכתב שרק לעצמו יכול לבדוק אחרי יותר מאחד אבל לאחרים חובה בין כל אחד ואחד וכן הסכימו כמה פוסקים ומובן שהדברים מותרים רק מבחינת ההיזק לחבירו, אך מהטעמים האחרים גם לעצמו יהיה אסור) וכן אפשר להבין בכוונת רי"ח בבן איש חי בהלכות יוה"כ שסובר שצריך לבדוק אחד אחד.

וכן הראשון לציון רבי דוד חיים חזן בספרו תורת זבח (דף פד ע"א) כתב שצריך לבדוק אחד אחד גם בעופות וסיים "והכי נקטינן" וכן ראיתי בספר 'וישחטתם בזה' לרבי אברהם ביג'אג'ו שהסכים לבדוק אחד אחד וכן כתבו עוד רבים ושלמים ולמודעי אני צריך דמ"ש הילקוט יוסף בסימן י"ח מיו"ד אינו יכול להתקיים ונעלמו מעיניו פסקי כל הגדולים הנזכרים ולא יתכן שמי שיראה דבריהם יפסוק בצורה אחרת. אלא שקצת הקלה יש (והיא רחוקה ממעשה השוחטים היום) שהדרכי תשובה בסימן י"ח ס"ק ע"ז הביא שיש מי שכתב שכוונת מרן ב"הרבה" עופות לחמש עופות וזה הוא "הרבה" (ואיך הגיעו כיום למאות בלי בדיקה ביניהם?) ולזה הסכים הדרכי תשובה וראיתי שדיבר בזה גם הגאון רבי עובדיה הדאיה בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ז חיו"ד סימן א') וזה לשונו סוף תשובתו (אות י"ב) "ואחרי ראותינו כל דברי

בצער בעלי חיים כיוון שציער הרבה עופות (והרי ידוע מהפוסקים שכל עניין הבדיקות החמורות בסכין בשביל שלא יהיה צער בעלי חיים שם הוא אסור מדאורייתא, עיין בפתיחת הפרי מגדים לשחיטה ובספר תנובות שדי ועוד) ובשבט מוסר (פרק לו') כתב **שאם השוחט לא בדרגה גבוהה ביותר, הרי הוא כבהמה וידונוהו על שהרג את מינו** וכמו שאדם אינו רשאי להרוג אדם וכו' וזו חלק מלשונו בשם ספר הקנה: "ועתה בני שמע מה עושים בני השחיטה לוקחים הסכין ביד רמה ועומדים על הבהמה בקומה זקופה והבהמה מוטה ובוכה ומוסרת עצמה כי אין כח בידה ואותו אכזרי אינו מביט בכפית הבהמה אבל הוא מביט בנשים ובהדיוטים ראוני שאני הרב הגדול שקול אני כסמא"ל הלוקח נפשות ואחר כך רואה המנות הנתונות לו ושמח בהם ואשתו מקבלתם בסבר פנים יפות ומתיהרת בשכנות ראו מעלתנו ומעלת הרב הגדול סמא"ל. **כה יחיו וכה יאריכו ימים אם לא תביאם מעלתם להשחט גם הם כמותם**" וכו' עיי"ש בדברי קדשו ואני עונה אמן אחר ברכת הכהן הגדול, יהא רעוא **שישחטו אותם שוחטים הנזכרים ובלבד שלא יאכילו את עם ישראל נבלות וטרפות** (ועיין בדברי חיים ח"א סימן ז' מיו"ד שכתב תוכחת לשוחטים הביא דבריו הדרכי תשובה סימן א' ס"ק פ"ג).

וכן רבי דוד פרדו (השני) בספרו שלחן הטהור הסכים שצריך לבדוק בין כל אחד

בעניין חלום לא מובן וכו' ופטר ע"י חכמת הצירוף [עייין שם הגדולים ח"ב מערכת יו"ד אות כ"ב ובחסד לאברהם הנזכר שם ועוד] ופתרונו היה בעניין הבשר היין והקמח וכתב "ואחר זמן הוגד לי שחפשו בעיר קושט'א על הבשר והיין והקמח ומצאו הרבה איסורים ותקנו העניינים עפ"י התורה וששתי על כל הון שבח לא-ל יתברך" עד כאן וזה היה בדורות של גדולים ומה נענה אנן יתמי דיתמי!?

ואם אין לשוחט יראת שמים מרובה (ועיין ברוח חיים פלאג'י ח"א דקי"ג ע"א שהשוחט יהיה ת"ח, מה שכמעט לא מצוי היום ושם בדף קיג ע"ב שיהיה בקי בכ"ד ספרים וכמה פרקים מתלמוד וזה ודאי רחוק מלהתקיים), איך יאכל משחיטתו והרי הלכה נפסקה שצריך לבדוק הסכין בשוב הדעת ובשקט וכו' ואיך יבדוק הסכין במשחטה רועשת?

וזו לשון הראשון לציון רבי דוד חיים חזן בתורת זבח דף ה' "אזהרה גדולה מפי הגאונים ראשונים כמלאכים ז"ל בעניין בדיקת הסכין שצריך שיפשוט כל מחשבותיו מלבו בעת שהוא בודק את הסכין לשחוט כי הרבה צריך ישוב הדעת ויראת ה' כמו שכתב הרא"ש ועיין בספר הזכרונות דף כ' הביא דבריו הרב כנסת הגדולה שכתב כמה קשים דקדוקי בדיקת הסכין וכו' והבדיקה הראויה והכשירה תלויה ביראת שמים וביראת חטא במיתון רב ולא במהירות כי עונשו קשה רח"ל, כאשר לימד דעת את העם בנועם שיח הרב

הרבנים הנ"ל, נראה דעלינו לכוף עצמינו, שלא להורות להקל, אלא כפי שבא לידי מסקנת הדרכי תשובה הנ"ל, שאין לשחוט יותר מה' עופות בפעם אחת והוא על יסוד דברי הפ"ת בסק"כ וזה לשונו: 'ושיעור הרבה מד' וה' ומעלה וכו' ע"ש ואפילו יש לשליח הרבה לא ישחוט לו יותר מה' ואם יש לשליח רק עוף אחד, לא ישחוט שום עוף לשליח ב' עד שיבדוק אחר שחיטת העוף ההוא של שליח ראשון ואף שמצינו במקומות אחרים שנהגו להקל, לשחוט אפילו יותר מה' של שליח אחד, מכל מקום כאן בירושלים שנהגו להחמיר כפי שכתב הנחפה בכסף וכן נראה מדברי התורת זבח הנ"ל, אף שעתה נשתנו הזמנים כפי שכתבנו על כל פנים עלינו לנקוט במילתא מציעתא **שלא להקל יותר מדאי**" עכ"ל.

ובר מן דין, צריך השוחט להיות עם יראת שמים (ועיין בשבט מוסר הנזכר למעלה) וכן החמירו מאד בדבר הבעש"ט ותלמידיו ופתחו במלחמה נגד השוחטים וראה בספר תולדות יעקב יוסף (פרשת נשא) לרבי יעקב יוסף מפולנאה מגדולי תלמידי הבעש"ט (ודיבר בזה גם הרב אהרן ראטה בשלחן הטהור)

וכן זכיתי לראות בספר מראה האופנים לרבי רפאל שלמה מורדוך משאלוניקי [עייין עליו בספר המעלות לשלמה דף סא ע"ב] באופן נ"ב שכתב מה ששלח לו הגאון רבי יוסף מולכו [בעל שולחן גבוה]

ועיין בספר ארץ חיים (סתהון) סימן ח"י ביו"ד בשם הדרכי תשובה בסימן ל"ט בשם ספר דעת תורה שהביא כתב יד וחתומת מרן רבי יוסף קארו בחומרת הדבר וכתב שבכל עיר שיש בה שני שוחטים לא יבדקו הסכין או הריאה בלי שניהם ביחד וגזרו על כך בגזירת נח"ש ומכל זה עולה שאין אפשרות לאכול מהשוחטים בשחיטה התעשייתית (בד"ץ ורבנות),

ובפרט שמתחילה להתגלות האמת והרב בן ציון חוכימה זצ"ל (שגדולי הדור אמרו שהוא השוחט הכי טוב שהיה בדור) לפני פטירתו אמר שהרב אמנון יצחק שליט"א צודק בכל מלחמתו על הכשרות וכן הרב קנייבסקי מסכים לדברים ואני יודע שבבית דין 'יודעי בינה' התחילו לחקור את הדבר ועד עכשיו ראו וממשיכים לראות כמה דבריו צודקים.

[ויש עוד מה להאריך, אלא שדי בזה].

כה דברי הצעיר וזעיר

בין חכמי העיר

אביתר מלאכי.

מהר"י בן חביב הביא דבריו מרן החבי"ב בסימן ח"י הגהת בית יוסף אות ח"ן וזו לשונו: "כללו של דבר כל המזיד ומיקל לבדוק הסכין בהסח הדעת שלא בכונה הוא מקטני אמנה ואם אינו מחמיר בזה שהוא חמור, הרי זה מין גמור ולא עוד אלא גורם לו ולאחרים מכשול ותקלה אוכל ומאכיל נבלות לא פעם ולא פעמים ולא יום ולא יומים, האיסור הזה רוב הימים הנם אוכלים ו: "הנה הוא נחפא אל הפלים" (שמואל-א י כב) "והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו" (ישעיה סו כג) כבולעו כן פולטו והמכשלה הזאת פתת ידו ועל קדקדו ולעתיד לבא היא אוצרו והקולר תלוי על צוארו, חטא הרבים תלוי בו, על ראשו על פְרָעוּו וְעַל קַרְבּוֹ (שמות יב ט) אבל שאולה ירד ולא יעלה, גיהנם כלה והוא לא כלה והנזהר מחטא זה "מחזה ש-די יחזה" (במדבר כד ד) והמחמיר בבדיקות כדין וכהלכה, תבוא עליו ברכה והבודק בכונה ובנחת ולא יחסר לחמו - ולא ימות לשחת (ישעיה נא יד) וכל היד המרבה לבדוק הרי זה משובחת" עכ"ל המושך לבו של אדם" עד כאן דברי רבי דוד חיים חזן (וכבר מוזכר בשל"ה ובעוד ספרים שבדקו שוחטים מומחים ורק אחרי עשרות פעמים גילו את הפגימה וכו')

זְאֵלָה יַעֲמֶדוּ עַל הַבְּרָכָה'

בן יקוט - מנוחתם עדן, תשובה שלימה לכל יוצאי חלציהם ויזכו להיות יראי שמים!

אליהו בן אורה ומרליו בת ברוריה - יזכו

לזרע חי וקיים מהרה, ילדים יראי ה' זכים וטהורים עליה בתורה וביראת שמים.

לע"נ שלמה בן שמחה, יקוט ג'קלין בת גרציה,

גרציה בת רינה, שמואל ורפאל בני יקוט ג'קלין ופנחס

קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני הכשרות

תודתנו נתונה מקרב לב לכל
המסייעים בהוצאת קונטרס זה יה"ר
שנוכה לגאולה ברחמים מתוך תשובה
שלימה מהרה – אמן!

רפואה שלימה, בריאות איתנה

ואריכות ימים ושנים:

ברכה בת חממה.
הודיה בת ריבה.
חני בת גיוליה.
יוסף בן הודיה וסעידה בת חביבה.
יעל בת מזל.
ירדנה בת אסתר ציפורה, מיכאל בן שמחה.

עמירם בן אסתר.

שושנה בת דוד ונעמי.
שרה בת מרים.
שרה חיה בת אינס עדנה.
תומר מיכאלי בן רבקה.

- בתוך שאר חולי ישראל מהרה אמן!

לעילוי נשמת הנפטרים היקרים

מנוחתם עדן ת.נ.צ.ב.ה.

אליס בת פרלה.

ויקטור בן מרים ושרלו, שרלו בן נגימה, זנו כוכבה בת מסעודה,
נגימה בת נונה ויהושע.
זכריה בן שמעה.
יהודה בן סכר, אסתר ציפורה בת קדם, זכריה יחיא בן עודד,
שמחה בת חנה, ניר חרזי בן יצחק, דינה בת חוה.
יצחק בן אסתר. איטו בת חנה.
ליזט לואיסיסה בת קמילה ואליהו אברהם בן רבקה וברוך.
מגן דוד בן יסקו.
סוסו יוסף בן נגימה, מסעודה בת מרים.
עמרם בן זוהרה ושלמה בן תמר.
רחמים ומאיר בני יעקב, חנה בת ניסים, זכריה יחיא בן ניסים.
שושנה בת אסתר.
שמעון בן מסעודה.
לעי"נ: רחל בת יעקב ושלום בן ניסים – וכל צאצאיהם שיזכו
ליראת שמים אמונת חכמים אהבת התורה ודבקות בה' ויעסקו
בתורה ובמצוות בשמחה אמן.

כל הישועות:

אביה בת מזל – תזכה לזרע קודש חי וקים מהרה.
אדווה הודיה בת דיקלה – תזכה לחזרה בתשובה אמיתית.
אדם בן אבנר – יזכה להצלחה בלימוד עליה בתורה ויראת
שמים וזרע בר קיימא.
אופיר בן חני ורחל בת סעידה – יזכו לבריאות, הצלחה וזרע בר
קיימא.
אורה, יגאל, יזהר, גלעד, רונן, שרונה, רועי ושרון בני ברכה –
יזכו לתשובה שלימה והצלחה בתורה ויראת שמים, שרון בן
ברכה – זיווג הגון מהרה ועליה בתורה.
אושרי אשר בן רוזה וזינט אדווה בת מזל – יזכו לזרע חי וקים
מהרה, ילדים יראי ה' זכים וטהורים, עליה בתורה ויראת

תקוה בת רשל, אוריאל, מלכה, מירב – בני
תקוה ולכל משפחת יפת; שיזכו לתשובה שלימה,
בריאות וחכמה ולע"נ אלישבע בת חוה. ולע"נ כל
הנשמות שנבראו מסוף העולם ועד סופו ובפרט לר'
מחליאל בן מלכה ז"ל.

אלירז בן מזל ומוריס לזיווג הגון בתוך רווקי
עם ישראל, רפואה שלימה לכל משפחת אזולאי, לעילוי
נשמת כל מי שאין לו מי שיאמרו עליו קדיש.

שמואל בן דבורה ורחל בת מיכל וילדיהם:
הדסה, נעם, אביגיל ואמנון יצחק – ינצלו ממלחמת גוג
ומגוג, יזכו לחזור בתשובה שלמה וישלימו את תיקונם
בגלגול זה, אושר, פרנסה וכל טוב.

לע"נ יצחק בן רבקה זצ"ל, שמחה בת אלזו,
ציון בן רחל מנוחתם עדן.

אבשלום בן דינה מישה, מיכאל יעקב ואוראל
אהוד בני חגית – יזכו לבריאות איתנה, ילכו בדרכי ה'
ולכל מילי דמיטב.

רפאל בן רונית וטליה בת חנה, אמנון יצחק
ותהל בני טליה, משפחות אליהו והילדים: הודיה
ועובדיה בני אפרת – יזכו לרפואת הגוף והנפש, חזרה
בתשובה שלימה ושנוכה להתקשר בצדיק האמת באמת
ולהנצל מאנשי השקר בתוך כלל ישראל.

ולע"נ חמתי חנה בת רומיה ע"ה ויה"ר שכל
יוצאי חלציה יחזרו בתשובה שלימה במהרה ובפרט:
עדי, אביב ועמית בני חנה ויזכו להיות יראי שמים!

ולקראת הדפסת 10,000

קונטרסים – יבורכו התורמים

בכלל ובפרט:

ברכה והצלחה בגדול לגמ"ח: "בְּצִדְקָה
תִּכְוֶנְנִי" (חפשו בגוגל)! וכן ניתן להשיג
את העלון הנפלא שיוצא כל ערב שבת:
"שֶׁלַח לְחֶמֶד" בבתי הכנסת המובחרים
ואו בשליחת בקשה במייל
gamah.b.t@gmail.com (א.א.)

להצלחת כל עם ישראל! (מ.ז.)

וזכות הצלת עם ישראל וזיכוי הרבים
יעמוד לכל התורמים למילוי כל
משאלות ליבם לטובה ולברכה וינצלו
מכל צרה וצוקה ויזכו עם כל ישראל
אחיהם לראות פני משיח צדקנו
במהרה בימינו – אמן!

עריכה לשונית: ר' אביתר מלאכי הי"ו
הגהה: אבשלום ש.
תמלול: גב' יוכבד ט.
ניסוח והגהה לשונית: דניאל ה.
הערות מחכימות: ר' אליהו א.
גרפיקה לכריכה: אלירז ט.

ותודה ענקית לעו"ד המוכשר: 'מתן שוק'
שבסכום יפה של הכרות נענה בחפץ לב!
לעבור על כל הקונטרס הנפלא הזה
מתחילתו ועד סופו כדי להצילו
מתביעות לה"ר וזכויות יוצרים ☺
וכך ברוך ואיחל העו"ד היקר!

'לצעיר ולזעיר בין חכמי העיר שלום,
עברתי על ההערות ואני שמח שבחרת
ליישם את הערותינו ואני סבור כי
הקונטרס ראוי לפרסום. כמובן
שלעולם ועד אין ולא יכול להיות
ביטחון מוחלט אולם לדעתי התיקונים
מפחיתים באופן ניכר את החשיפה
לטענות בגין לשון הרע או הפרת
זכויות מצדדים שלישיים. אם וככל
שבכל זאת יהיו נתמודד, נשתדל
ובעזרת השם ננצח. חזק ואמץ, מתן'

שמים ויזכו להתקרב לצדיק האמת
באמת.

**א. בת י. - ובעלה ד.ב.ע. יזכו
לשלום, שמחה, בריאות, ולגדל
ילדיהם לעבודתו יתברך!**

אליהו ונטליה חן, טליה יניב שלום ותהילה בני נטליה - יזכו
לבריאות שלמה עליה בתורה ויראת שמים ופרנסה ברוח
ובנקל.
אלירן בן רונית רוחמה - יזכה להצלחה בחיים וחזרה בתשובה.
אפרת ונעמי בנות יעל - יזכו לזיווג הגון מהרה.

**בן ציון בן חנה - יזכה הוא
ומשפחתו לעלות בתורה ויראת שמים,
עם כלל עם ישראל.**

גלי פרדי בת מרים ולבנת בת רחל וילדיהם: שי שירה יהונתן
ויפתח בני ליבנת - יזכו לאושר בריאות והצלחה בכל מעשי
ידיהם ויזכו להתקרב לתורה ולמצות מתוך פרנסה ברוח
ובנקל.
זהבית בת צביה - שתזכה לחכמה ויראת שמים, נחת ושמחה
מהילדים.

חיים בן אלה - כל הישועות.
**יהונתן בן רחל (רחלי) - זיווג הגון, פרנסה טובה ויתמיד
בלימוד התורה.**

**יהונתן שלמה בן שולמית חוה - יזכה לחשק בלימוד התורה
והתמדה, שולמית חוה בת שמחה - שתמשיך לגדל את ביתה
על אדני התורה והיראה ברוב נחת ושלוח.**
**יונתן בן ענת ושרה בת מאירה - יזכו לזרע חי וקים מהרה,
ילדים יראי ה' זכים וטהורים עליה בתורה ויראת שמים.**
יעל בת אביה - תזכה להצלחה בכל העניינים.
יעל בת רחל - תזכה ליראת שמים, אמונת חכמים, אהבת
התורה, דבקות בה' וזיווג הגון מהרה.
**מרדכי בן צביה - יזכה להצלחה בלימוד התורה, יזכה להיות
ת"ח וגומל חסדים.**

משה בן יפעת - יזכה לזיווג הגון יראת שמים וס"ד.
משה בן שרה זהרה ובתיה בניה בת מרים וכל יוצאי חלציהם -
יזכו לחזות במלכות ה' מלכות משיח בן דוד ובנין בית המקדש
ולגאולה של כלל עם ישראל.

משפחת **איתן** - שתזכה לתשובה שלימה ויזכו לקבל פני משיח.
משפחת **אמזלג** - הצלחה ועליה רוחנית בתורה ויראת שמים,
יזכו להדבק בצדיק האמת באמת, פרנסה בנקל. סמדר בת חנה
- זיווג הגון מהרה, תשובה שלימה אמיתית.

מתן בן מזל טוב והודיה בת אסתר, נועה והלל **מימון כהן** בני
הודיה - יזכו לגדול בתורה ויראת שמים תשובה שלימה ולזכות
את הרבים.

נורית אפרת בת צביה - חזרה בתשובה שלימה, מיכל אמיר
ומאור בני נורית אפרת - חזרה בתשובה שלימה, תמר וליאור
בני לואי לודמילה - שהקב"ה יגדלם לתורה ולמצות.

נחמיה בן יונה - יזכה לכל הישועות.
ענת בת מזל - תזכה לבריאות שלימה ואיתנה, לראות נחת מכל
יוצאי חלציה.

צביה בת דינה, יצחק בן מרים, דנה, מרים, אפרת בת צביה,
רועי בן דורית - יזכו לגלות את האמת ולחזור בתשובה שלימה
וכל משאלות לבם יתמלאו לטובה.

שוהם בן יוסף וכוכבה, אדר בת אברהם ורחל - הצלחה בכל,
בריאות, שלום בית, ילדים צדיקים, עוסקים בתורה ולזכות
לחזור ולהחזיר בתשובה.

שלום וברכה

כידוע שגדולי ישראל זצ"ל ויבדלו לחיים טובים וארוכים
מכל העדות והחוגים מעוררים
על ענין כשרות הבשר והעוף בארץ ובעולם

אנחנו רוצים ב"ה להפיץ כמות של 100,000 עותקים בין הת"ח
כעצת כמה רבנים גדולים שיעצו לנו להראות להם כדי שהם
ישפיעו לטובה על תלמידיהם ובני קהילתם
הקונטרס היה למראה עיני רבני קהילות ואברכים חשובים

קיבלנו הצעת מחיר ל-100,000 עותקים
בעלות של כשקל לחוברת

וידוע גודל מעלת מזכה הרבים
ובפרט בענין כשרות המאכלות

ועיין "פרי תואר" לרבינו חיים בן עטר
בעל ה"אור החיים" הקדוש זיע"א
ביורה דעה סימן ל"ט סעיף קטן ל"ב וזה לשון קדשו:
"וכל העוזר בדבר (להודיע לעם ישראל חומרת האיסור)
הרי הוא מעמיד דגל השכינה
ומונע הטומאה מנפשות עם השם
ומטהר בית אלקינו ומשיב עטרה ליושנה"
והביאווה ה"זבחי צדק" (לרבינו עבדאלה סומר)
ו"כף החיים" (לרבינו יעקב חיים סופר) זיע"א

לפרטים והזמנות

refaelyhu@gmail.com 054-9543484

כרך 8 מס' 1

בכור ההיתוך

מאת סטיבן מרקוס בעל-פה של ארצות הברית

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

בעזהש"י

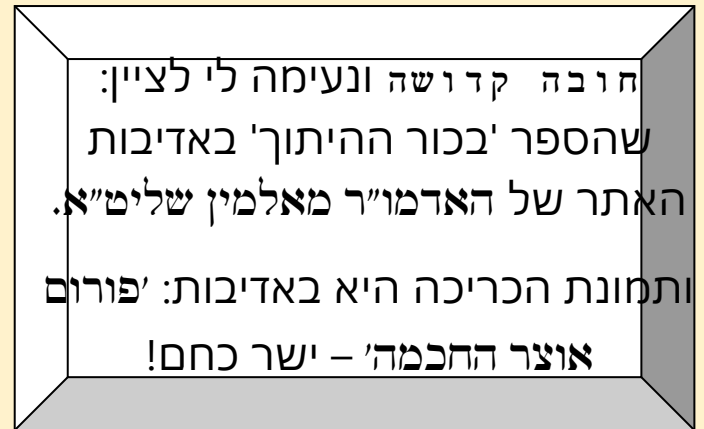
התיקון להחטא

מאורע מסעיר מתקופת בעל "מגלה

עמוקות"

מאת הוצאת ועד המעוררים

ירושלים תשנ"א

התוכן:

פרק ראשון: יסורי יתומים

פרק שני: תאות הבצע

פרק שלישי: הרהורי חרטה

פרק רביעי: זעקת שבר

פרק חמישי: כינוס הרבנים

פרק שישי: גזר הדין

פרק שביעי: זיכוך הנשמה

פרק שמיני: זכים וטהורים

פרק תשיעי: הכתב המפורש

פרק עשירי: לפני בית דין של מעלה

פרק אחד עשר: אשריכם, בעלי תשובה

- 2..... הקדמה
- 2..... בעל מגלה עמוקות
- תיתקון להחטא של הכשלת אלפי יהודים בנבילות וטרופות
- 3.....
- 3..... יסורי יתומים
- 3..... רעב בין עיניהם
- 4..... מציאה
- 5..... תאוות הבצע
- 5..... פרובוקצ'י
- 6..... אטליז משלהם
- 6..... העסק מתפתח
- 7..... שומרי סוד
- 7..... החתן לומד
- 8..... הרהורי חרטה
- 8..... השותף מרגיע
- 9..... שותף לצרה
- 10..... מחליטים לפנות אל הרב
- 10..... זעקת שבר
- 11..... הרב נדהם
- 12..... נתיצת כלי הבשר
- 13..... הרב לא הסתכל בפניהם
- 13..... כינוס הרבנים
- 13..... מה קרה?
- 14..... דין תורה
- 15..... זעקת שבר
- 15..... אין חוטא שאין לו תקנה
- 16..... הקצבים מתכוננים לגזר דינם
- 17..... גזר הדין
- 18..... השמדת הרכוש
- 18..... גלות של שלש שנים
- 19..... מחזה מחריד
- 20..... להצילם מדינה של גיהנם
- 20..... דרך התשובה
- 21..... זיכוך הנשמה
- 23..... גלות ארוכה
- 24..... איתנים ברוחם
- 24..... עם תום הגלות
- 25..... חוזרים לקראקא

בכור ההיתוך

26	זכים וטהורים
26	נקיים מכל חטא ופשע
28	הכתב המפורש
29	מגילת הקלף
29	הזיקנה קופצת
30	בצל המוות
31	השותף בחלום
32	מיהו הבעל מגלה עמוקות
33	בפני בית דין של מעלה
34	המקטרגים במלוא הקטרוג
35	הנשמות מיללות
37	אשריך, בעל תשובה
39	עין לא ראתה

בס"ד

**התיקון להחטא של הכשלת אלפי יהודים
בנבילות וטריפות * ע"י הרה"ק בעל
"מגלה עמוקות" הגאון הק' המקובל רבי
נתן נטע שפירא זצוק"ל אב"ד קראקא ***

הקדמה

גם מי ששקע בעמקי הטומאה, והוא עמוס
בחטא ושרוי בתהום השפלות, יכול לפרוץ לו
דרך תשובה, להטהר ולהזקק, להמריא עד שמי
שמים ולהגיע למעלות קדושים וטהורים

בעל מגלה עמוקות

הגאון ר' נתן נטע שפירא נולד בשנת שמ"ה.
הוא הי' נכדו של ר' נתן נטע שפירא הקודם,
שכיהן ברבנות בעיר הורודנא וחיבר פירוש
על הספר שערי דורא וגם פירוש על רש"י על
התורה בשם "אמרי שפר".

בשנת שע"ז התחיל לכהן כרבה של קראקא,
שם החזיק ישיבה גדולה ועל תלמידיו הרבים
נמנה גם הגאון ר' שבתי כהן (הש"ך). בנוסף
לגאונותו בנגלה היה גם מפורסם בתור גאון
בתורת הקבלה, וידוע כאיש קדוש וטהור.

חידושיו על הרי"ף בשם "חדושי אנשי שם"
מודפסים בכל השסי"ם. אולם הוא ידוע בעולם
בעיקר בגלל ספרו "מגלה עמוקות", אשר בו
הוא מפרש את הפסוק "ואתחנן" במאתים
חמשים ושתים (252) פנים. גם פירושו על
התורה נושא את השם "מגלה עמוקות".

נתבקש לישיבה של מעלה יום ד' אב שנת
שצ"ג, בהיותו רק בן ארבעים ושמונה שנים.
על המצבה שלו חרות בין השאר: "הוא
שאומרים עליו שדבר אתו אליהו פנים אל
פנים", זי"ע.

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

התיקון להחטא של הכשלת אלפי יהודים

בנבילות וטריפות

מאורע מסעיר שהתרחש בתקופת הגאון הצדיק ר' נתן נטע שפירא זצ"ל בעל "מגלה עמוקות"

יסורי יתומים

בשנת שמ"א לאלף הששי נפטר בקראקא קצב אחד והשאיר אחריו יתום קטן כבן ארבע. על יתום זה נכמרו רחמיו של אחד מדודיו, קצב גם הוא, והכניס אותו לביתו. הדוד הזה היה אדם קשה מאוד, בור וגס רוח, ונוסף לכך גם גידל בביתו עוד יתום שני. המילה "גידל" באה רק לתפארת המליצה. למעשה העמיס על כתפי היתומים הרכים את העבודות הקשות ביותר, ויחד עם זאת לא נתן להם מספיק לחם לאכול ולא בגד ללבוש ולא נעלים לרגליהם.

השכם בבוקר, בעוד בחוץ שוררת אפלה, נאלצו היתומים להנתק מהשינה המתוקה, לקום מהמיטה וללכת לאיטליז, שם הוטלו עליהם עבודות שחורות.

בחורף היה הכפור "חותך" באצבעותיהם כמו בסכינים, בעת שהם ניקו את הכלים במים קרים כקרח. אילו היו ישנים יותר ומקבלים יותר מזון, לא היה הקור גורם להם סבל כה קשה. אך הם אף פעם לא ישנו שינה מספיקה ואף פעם לא אכלו לשובע. תמיד היו סובלים מקור וחיוורים מחמת חוסר שינה וחרפת רעב.

הדודה לא היתה יותר טובה מהדוד. "קדחת" נתנה להם לאכול... וכאשר אחד מהיתומים היה נופל אין אונים מרעב ומקור, היו "מחזירים אותו לתחיה" על ידי מכות ומהלומות ומזהירים אותו לעבוד במרץ ולא להתעצל.

רעב בין עיניהם

היתומים גדלו ללא תורה ולא לימדו אותם שום דבר. הם היו רחוקים מכל זיק של יהדות: לא ידעו מהי תפלה ומה זה מנהג יהודי, ואף לא לקרות את האלף בית. כשהם הגיעו לתקופת ההתבגרות, הם התחילו להבין עד כמה עלובים חייהם ומה קשה גורלם. הרגישו את עצמם מושפלים ונחותים, מוזנחים ובודדים ללא אח וריע שיריבו את ריבם. תנאי חייהם המרים הפכו אותם למין ארחי-פרחי מסרבלים ומגושמים. הרעב הציץ תמיד מבין עיניהם כמו מעיני זאבים ביער. כולם התרחקו מהם, כי הם נראו כמו ילדי זשאנגל: מלוכלכים ומגודלי פרע, יחפים, קרועים ובלואים.

באותם הימים היו הרשויות בקראקא גובים מס כבד מבשר כשר, כך שמחירו היה גבוה מאוד, ורק אנשים אמידים היו יכולים להרשות לעצמם את התענוג לאכול בשר בימות החול. אנשים בעלי הכנסות נמוכות היו טועמים בשר רק בשבת. כיון שמרבית הלקוחות באיטליז היו מהשכבות הגבוהות, בעלי הממון, היו שולחים להם את מנות הבשר הביתה. מלאכה זו הוטלה כמובן גם היא על כתפי היתומים. היתה להם איפוא עבודה כפולה: השכם בבוקר היו עובדים עבודת פרך כמה שעות באיטליז עצמו, ולאחר מכן החל משעה שמונה-תשע בבוקר היו יוצאים לחלוקת הבשר בבתי הנגידים.

בסיימם את עבודות-הפנים של האיטליז: להפשיט את העורות, לגרם, לחתוך ולנקר, לנקות ולשטוף היו מעמיסים על כתפיהם הרכות סלים עם עשרות קילוגרמים של בשר ומריצים אותם למרחקים של פרסאות על פני כל העיר. אם העיזו לבקש שיתנו להם מקודם

בכור ההיתוך

כעבור זמן מה קנה שוב נתח בשר טרף, שם אותו, למחרת, בין מנות הבשר הכשר ושוב נפל בחלקו רווח ניכר אחר הצהרים התחמק שום עם עמיתו לרחוב הנידח, קנה דברי מאכל בשפע, שהספיק להם לסעודה דשנה.

היכן השגת כסף, היום? הקשה החבר היתום שוב.

גם היום נפלה לידי מציאה בא המענה.

כך התנהל הענין כמה ימים: רכישת בשר טרף, עירבובו עם הבשר הכשר ומכירתו במחיר גבוה. צרכני הבשר היו קונים אצלם את הבשר ללא פקפוק, בהיותם בטוחים שהבשר כשר למהדרין. האיטליז של הדוד עמד תחת השגחה מעולה, ואף אחד לא העלה את החשד שעלולים להביא להם בשר ממקום אחר...

נתחי בשר הטרפה הלכו וגדלו מיום ליום, ובד בבד גדלו גם הרווחים. וכך מיום ליום יכלו שני היתומים להרשות לעצמם לבזבז יותר ויותר כסף על ארוחות יקרות ומעדנים משובחים. החבר התחיל לפקפק בקשר למקורות הכסף ויום אחד הטיח בפני מאכיל הטרפה:

"אל תפטם אותי יותר בתירוץ השקוף שאתה מוצא מציאות! קורה שמוצאים פעם, פעמיים, אך לא יום יום! עזוב אותי עם השקרים שלך אמור לי את האמת, מנין אתה משיג את הכסף?"

אך הלה החריש וסירב לגלות את האמת.

"שנינו הננו יתומים באותה מדה!" לחץ עליו החבר "לשנינו אין לא אב ולא אם, לא אח ולא אחות... שנינו שקועים באותו בוץ וגורלנו גורל אחיד, האם אינך יכול לבטוח בי?"

מאכיל הטרפות נתרכך:

לאכול, היו הדוד והדודה מפליאים את מכותיהם בגלל "חוצפה שכזו!" ומכריחים אותם לצאת לשליחויותיהם, כשבטניהם מתכווצות מרעב.

"כאשר תביאו את הכסף מחלוקת הבשר, נלעיט לכם את הכרס באוכל" ... קבעה הדודה.

לא היתה להם איפוא שום ברירה, והם נאלצו לציית.

בלילה, על משכבי הקש הצוננים היו בוכים על מר גורלם, ומרטיבים את הקש בדמעותיהם, דמעות של יתומים חסרי ישע אך לבכיים לא היתה אוזן קשבת.

מציאה

פעם מצא אחד היתומים מטבע בעלת ערך ניכר, בתחילה רצה היתום לקנות תמורת המטבע מנה הגונה של אוכל, כדי לאכול פעם בחיים לשבעה, אך לאחר הרהור נוסף, עלה במוחו רעיון לעשות עסק כלשהו עם המטבע, וברווח שיפול בחלקו לקנות לחם!

הוא הלך לרובע הנוצרים וקנה שם נתח גדול של בשר טרף. ולמחרת בבוקר, כאשר מסר לו הדוד את הסל עם מנות הבשר לחלוקה בין הקונים ולהביא כסף תמורתן, הוא מכר גם את נתח בשר הטרפה שלו בתור בשר כשר, וקיבל מחיר גבוה בהרבה מזה ששילם, את הכסף שהרויח הסתיר הסתר היטב, וכאשר אחיו לצרה חזר גם הוא מסיבובו בין הלוקחות, הוא לקח אותו והלך אתו לרחוב נידח, ושם קנו לחם, גבינה ובירה, ושניהם ערכו סעודה כדת...

הכסף מנין? שאל השני.

מצאתי! היתה התשובה.

והאח-לצרה לא שאל שאלות נוספות...

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

תינתן להם האפשרות להפיץ את בשר הטריפה בין הלקוחות החדשים ולגרוף רווחים נוספים.

פרובוקציה

אומר ועושה: היתום המבוגר יותר פתח בכוונה בשורה של פעולות פרובוקטיביות כדי לעורר את חמתו של הדוד. הוא עבד באיטיות משגעת, רטן כל הזמן ועשה "משגים" על כל צעד ושעל. כשהדוד היה מעיר לו על כך, היה עונה בחוצפה ובהתרברבות ובצפצוף ארוך... לבסוף נתמלאה הסאה, והדוד סילק אותו מהעבודה ושלה אותו "לכל הרוחות"...

הוא השאיר איפוא את כל הקונים בשביל חברו והוא עצמו הלך לקצב השני של קראקא והצליח להתקבל לעבודה אצל קצב אחר, שגם באיטליזו מכרו רק בשר כשר למהדרין...

כאן חזר מחדש התהליך המביש. כאשר שלח אותו ה"בוס" החדש לחלק כמות של כך וכך קילוגרמים בשר כשר, הוסיף משלו כמה נתחים של בשר טרפה שרכש לפני כן אצל הגוים במחיר זול, ומכר גם אותן בתור בשר כשר במחיר יקר ואת הרווח הנקי מהפרשי המחירים היה משלשל לכיסו.

שני החברים, למרות שעבדו באיטליזים רחוקים זה מזה, המשיכו בחשאי להיות שותפים בעסקיהם השפלים. הם נשבעו זה לזה בתקיעת כף לא להעלים זה מזה אף פרוטה אחת. הם היו נפגשים לעתים קרובות, במקומות מיועדים, נסתרים מעין זרים, כדי לספור את צרורות כספיהם ולסכם את הרווחים, וכן ללבן "בעיות עסקיות": כיצד לתכנן את העניינים, והיכן להשיג בשר טריפה והאיטליז שלנו ילך וישגשג, עד שנהפוך שנינו לקצבים גדולים! אם נשקיע אותם מאמצים ואותו עמל ויגע, שאנו מבזבזים עכשיו בשביל

הב לי את ידך בתקיעת כף שלא תספר לאף אחד ואז אגלה לך"...

השנים תקעו כף, ולאחר שהחבר נשבע לשמור על הסוד "עד עולם" סיפר לו הלה על מעשי הנבלה אותם הוא מבצע יום יום כדי להרוויח את הכסף.

תאוות הבצע

כדי להגדיל את ה"עסק" הוא לימד את עמיתו לעכב אצלו סכומי כסף מהפדיון היומי עבור הבשר שהוא מחלק, לקנות בכסף בשר טרפה ולמכרו בתור בשר כשר במחיר גבוה יותר, ולמחרת להחזיר לדוד את הקרן, ולהמשיך לסחור בכספי הרווח, שילכו ויגדלו מיום ליום.

בהיותם בורים גמורים וחסרי חינוך לחלוטין, לא יכלו כלל להעריך את גודל הפשע שהם מבצעים. חוץ מזה היה בכך מעשה שטן כדי להכשיל יהודים מאכילי טריפה, כי ה"עסק" התקדם בצעדי ענק והתפתח והתרחב ללא מעצור. בזה אחר זה הפכו המטבחים של משפחות חרדיות לאין ספור למטבחי טריפה.

במשך שנה שלמה המשיכו שני החברים בתרמיתם הנפשעת: עירבוב בשר טריפה בתוך הבשר הכשר, וכך להגדיל את הפדיון ולשלשל את ההפרש לכיסם.

תאוות הבצע שלהם לא ידעה מעצור, ולמרות שחסכו כבר סכום הגון ע"י מעשיהם המבישים, חיפשו דרכים כיצד להגדיל את ה"עסק". הם נדברו ביניהם שאחד מהם יתחיל בכוונה תחילה לריב עם הדוד ולהחריף את החיכוכים עד כדי שהדוד יסלק אותו מהעבודה, ואז הוא ילך ויציע את עצמו לעבודה באיטליז אחר באיזור מרוחק, אפילו בשכר נמוך ביותר, ולו רק תמורת אוכל בלבד. אין דבר, זה ישתלם! כי על ידי כך

בכור ההיתוך

הטריפה החזיקו במחסן נסתר, ומשם היו מוציאים אותו ובאין רואים משווקים ללקוחות.

העסק מתפתח

העסק הלך והתרחב משבוע לשבוע. בערבי שבתות ובערבי חג היו כבר צריכים לשחוט כמה בהמות, כי הביקוש הלך וגבר. עקרות הבית ידעו שאצל שני הקצבים החדשים אפשר לקנות את החלקים הטובים ביותר במחיר הזול ביותר. הודות למוניטין שיצאו לאיטליז שלהם הצליחו לחזור לבתים האמידים ביותר, רכושם הלך וגדל מיום ליום, הם רכשו מיבנה גדול עם רפתות וכן קנו להם דירה בשבילם. סוחרים נכבדים ופריצים מהסביבה היו מבאי ביתם ועשו אתם עסקות גדולות בראשי בקר, צאן וכבשים.

אצל הקצבים האחרים ירד הפדיון במידה ניכרת, והיו כאלה שנאלצו לסגור את עסקיהם בגללם. אף אחד לא היה יכול להתחרות בהם. הם הפכו לבעלי המקצוע המומחים ביותר בענף. קצבים ותיקים היו מצפים ביראת הכבוד למוצא פיהם. השנים התחילו להתלבש יפה ובכל ההידור. שדכנים התדפקו על פתחיהם והציעו להם את השידוכים הטובים ביותר, הם פיזרו נדבות ותרומות לצדקה ולמטרות צבוריות ביד רחבה.

בשעות הקטנות של הלילה הפכו להיות שוב "שוליות" של קצבים, בעמלם קשה, במחסן הסתר שלהם בסמטת הנוצרים, לשחוט, לפשוט את העור, לגרם, לנסר ולחתוך ולהפריד את החלקים של בשר הטריפה: בשעות הבוקר שוב עבדו באיטליז שלהם בבשר הכשר. אך אחר הצהרים, לאחר שגמרו את השיווק והחלוקה של הבשר הכשר והטרף, וכסף הפדיון הגדיש את כיסיהם, התקשטו

אחרים, כדי לבנות את עצמנו נגיע לבסוף לעושר רב!".

בהתאם לתכנית שתוכננה מראש, השאיר היתום הצעיר את הרגל באמצע הניסור, ובהכריזו שהוא עוזב את העבודה ברגע זה כדי להיות שותף עם חבירו, הסתלקו שניהם מהאיטליז.

אטליז משלהם

הם שכרו להם חנות בשביל איטליז, קנו להם עגל והביאו אותו לשחיטה בבית המטבחיים, שילמו עבור השחיטה והבדיקה המהודרת למהדרין מן המהדרין, וכן את כל ההיטלים והמסים הגבוהים, שייקרו מאוד את הבשר, ובעת ובעונה אחת שכרו מחסן במרתף של בנין באיזו סמטה נדחת באזור מרוחק ברובע הנוצרים, מקום שם שחטו בעצמם עגל נוסף, שבשרו עלה להם בזיל הזול, ואח"כ ערבבו את שני סוגי הבשר, מכרו הכל בתור בשר כשר והרויחו כפליים.

קונים היה להם לרוב, הם המשיכו לספק בשר ללקוחות של מעבידיהם לשעבר, ואף רכשו לקוחות חדשים באיזורים המרוחקים ביותר העניקו הנחות על ימין ועל שמאל, השכילו להמציא לצרכנים השונים את החלקים המתאימים, וחילקו עצמות כתוספת חינם, וכולם היו מרוצים, אף אחד לא יכול היה להעלות את החשד הקל ביותר, שיש להם עסק עם מאכילי טריפות מהסוג הגרוע ביותר. היתכן? הרי כל כך הרבה שנים קונים אצלם בשר ואף פעם לא אירעה שום תקלה?.

הם עבדו בזהירות רבה. הקפידו להחזיק באיטליז רק כמויות בשר כאלה שיתאימו לכמות שנשחטה בשבילם בהשגחה המעולה. בכל פעם שהמשגיחים באו לערוך ביקורת, הם מצאו שהכל בסדר ללא כל דופי, את בשר

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

הכשרים בלבד הביאו להם הכנסה די והותר כדי לחיות חיי עושר ורוחה, ואילו העסקים השחורים השפלים הכניסו להם הון תועפות.

אחרי שנים רבות בא עליהם כחטף המשבר בעסקיהם המתועבים, הדבר התרחש באופן בלתי צפוי לגמרי.

החתן לומד

פעם חזר אחד מהשותפים מנסיעה מסחרית בעיצומו של החורף. ובהיותו עייף מהדרך וקופא מקור, נכנס בלי משים לאחד מחדרי הבית, מקום שם ישב חתנו הצעיר על יד שלחן עמוס ספרים ולמד בהתמדה. הוא השתהה בחדר כדי להתחמם ותוך כדי כך נמשך כבחבלי קסם אחרי ניגון הגמרא הערב, שהשתפך בחלל האויר, בקולו הדק והצלול של חתנו עול-הימים, בנעימה לבבית, שהקסימה אותו כל כולו.

לפתע הוא שומע מבין צלילי המנגינה, קטעי מאמרים שחתנו משנן מתוך הספרים:

"האוכל חלב או בשר טריפה חייב כרת! על עבירה זו אפשר לכפר ע"י תשובה, אך אם לא עשה תשובה הריהו נכרת מהעולם ואינו מגיע למחצית שנותיו, ברם גם מיתה אינה מעבירה את העוון כליל, והוא חייב לרדת לגיהנם ולהישרף במדורים השונים כדי להיטהר מהחטא ולזכות לכפרה מלאה".

"במה דברים אמורים?" המשיך החתן "אם אכל את המאכלות האסורות בשוגג, בלי כוונה, אבל אם חטא במזיד וגם החטיא את האחרים טרפות בזדון, הרי גם התשובה אינה מועילה, אין לו חלק לעולם הבא ואינו קם בתחיית המתים. הוא נידון להיקלע בכף הקלע לנצח נצחים! גיהנם כלה והם אינם כלים..."

בבגדי הפאר וצעדו על פני רחובות העיר עקב בצד אגודל ברוב הוד הדר וחשיבות ...

שומרי סוד

הם חיו חיי רווקים, ללא אשה וללא ילדים, גם משרתים לא היו להם, כך שאף אחד לא ידע על מעשיהם הנפשעים, ואף צל של חשד לא נפל עליהם.

ברבות הימים נשאו להם נשים, אך גם אז השכילו בתחבולות מתוחכמות, להעלים ולהסתיר את מעשיהם הנתעבים, כך שאף נפש חיה לא ידעה על כך. אחרי החתונה ניהלו את אורח חייהם ביד רחבה כיאה לגבירים בעלי מעמד. ביתם היה פתוח לרווחה, וכל אורח חשוב שהגיע לעיר התאכסן אצלם ונהנה מידם הנדיבה.

הם התגוררו באחד הבתים היפים ביותר בקראקא. שני השותפים החזיקו דירות פאר גדולות, שתפסו בנין שלם. המשפחות גדלו נולדו להם ילדים, שפוטמו במותרות ובתפנוקים. כשהגיעו לגיל חינוך לקחו בשבילם את המלמדים והמחנכים הטובים ביותר. היה להם מספיק חדרים בשביל מורים פרטיים, ומקומות איכסון בשביל בני ישיבה ותלמידי חכמים. הם רכשו להם כלים נאים ורהיטי פאר. המזנון התמלא יותר ויותר בכלי כסף ובכלי זהב ואגרטלי יקרי ערך.

את הילדים השיאו בגיל צעיר מאוד, והתחתנו עם המשפחות המיוחסות והמכובדות ביותר, כי הכסף היה בשפע רב והם יכלו להבטיח נדוניות גדולות, וגם החזיקו את הזוגות הצעירים על שולחנם, שנים רבות אחרי החתונה, כדי שכספי הנדוניה יושקעו ב"משכנתאות" שהניבו רבית ורבית דרבית... הונם ורכושם גדלו מיום ליום. העסקים

בכור ההיתוך

חישב להתפוצץ. הוא צעק בלי הפסק: "אוי לי ואוי לחיי!!!"

השותף מרגיע

האשה רצה לקרוא לשותף, אולי הוא יצליח להציל מפיו מה קרה, השותף בא בריצה וגם הוא נדהם למראה שותפו, השרוע על הספה, מטיח אגרופיו בראשו, ומשמיע יללות כשל חיה פצועה.

"מה אירע לך?" הפגיע בו השותף בטלטלו את כתפיו "אמור מלה!! האם מישהו שדד אותך? האם הסתבכת בענייני כספים? אל דאגה! נוכל לעמוד בכך... יש לנו מספיק..."

גם אשתו ניסתה שוב לדובב אותו בהרעיפה עליו במתק לשון דברי הרגעה מרככי לב:

"הרי לא חסר לנו שום דבר: נתברכנו ב"ה בעושר, כבוד, גדולה, וכלות לשם ולתפארת! דירת פאר עם כל המותרות שאין כמוהו בכל העיר! האנשים הנכבדים ביותר גאים להיות מבאי ביתנו, אוכלים אצלנו ומבלים אצלנו, ואף מקבלים אצלנו את התרומות הגדולות ביותר למוסדות ולמטרות צדקה... אם כן מדוע נפלת פתאום לתוך תהום כזה של יאוש ושברון לב?"

עברה שעה ארוכה עד שמאכיל הטרפות יכול להירגע ולהפסיק את בכיו, כשהרים את פניו היה קשה להכירו, הוא רמז לאשתו שתצא מהחדר, הוא רוצה להמתיק סוד עם שותפו כאשר יצאה אשתו מהחדר והוא נשאר לבדו עם חברו לפשע, פרץ מחדש בבכי תמרורים ללא הפוגות, הוא הרעיד כל גופו אחוז עוית ומתפתל בייסורים, והיה נדמה שהנה יתקוף אותו השבץ...

הרהורי חרטה

זעזוע עמוק עבר בלבו של החותן הבור והעם הארץ, מאכיל הטרפות, בהאזינו לדברים שחתנו ציטט מתוך הספרים הקדושים, הוא שקע בכורסה כשפניו סמוקים מרוב בושה, והרהורים כבדים מילאו את מוחו, הוא התחיל לתאר לעצמו מה צפוי למאכיל טריפות כמוהו כשיבוא בפני בית דין של מעלה, יורידו אותו לאלתר לשאול תחתיות כדי להיצלות לנצח באש הגיהנם. תשובה אינה קיימת בשבילו, גם לאחר ביאת המשיח, כאשר כל המתים, ואפילו הרשעים והפושעים (שכבר מירקו את עוונם) יקומו מקבריהם בתחיית המתים, אבל הוא יוסיף להיקלע ללא הרף בכף הקלע. אש הגיהנם יכלה, ואילו הוא, ימשיך להיות נידון לייסורי תופת לעולמי עולמים.

אימה חשכה ירדה עליו, הוא הרגיש שמררתו נשפכת בקרבו ונפשו מרה עליו מאד, הוא קם מכורסתו בפיק ברכיים וברגליים כושלות ונכנס למעונו, כשהוא נמצא על סף התמוטטות.

אשתו כמעט הוכתה בהלם למראה דמותו השבורה והרצוצה. פני הקצב שלו, שזרחו תמיד באדמימות שופעת בריאות, היו עתה חוורים כסיד וחרושים קמטי אימה ומועקה, הוא הפיל את עצמו על הספה, עם הפנים למטה ופרץ בבכי מר, צמרמורת עברה בכל גופה לשמע בכיו. הקולות פרצו מפיו בצרימה איומה כמו מתוך גרונו של פר שחוט.

"מה קרה לך?" שאלה אשתו כשהיא רועדת מפחד, "מדוע אתה כל כך בוכה?"

אולם היא לא קיבלה כל מענה. הוא המשיך לבכות ולילל ללא הרף, נחלי דמעות זרמו מעיניו, והוא הלם בשתי אגרופיו עד שמוחו

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

אפשר להעלותם בדמיון אנוש! אלף אלפי מיתות משונות נכוננו לנו!..."

וכאן חזר בפניו על הדברים ששמע זה עתה מפי חתנו, שקרא אותם לפי תומו מתוך ספרי הקודש: כל גזר דינו של מי שמאכיל נבלות וטריפות ומחטיא את הרבים, שגם התשובה אינה מכפרת עליו ושאיין לו תקנה עולמית, והוא הוסיף בקול דווי מרירות וייאוש:

"הגע בעצמך, זה שלשים שנה אנו מציפים את העיר בבשר טריפה, וכמה מאות ואלפים יהודים תמימים נכשלו על ידינו בעבירות חמורות ביותר! ראה מה גדול כוחו של השטן! עיר כמו קראקא המלאה סופרים וחכמים, צדיקים וחסידים, רבנים ואנשי מעשה, ואף אחד אינו מעלה נגדנו אף חשד קל שבקלים! כולם מבשלים ואוכלים את בשר הפיגול שאנו שוחטים לילה לילה! בני המשפחות החרדיות ביותר קונים אצלנו בשר ללא כל פקפוק, בחתונות המפוארות ביותר, בסעודות בר-מצוה, בסיומי הש"ס, ב'קידושים' של שמחת תורה, שבהם משתתפים יהודים עם שטריימלאך וקפוטות של משי וקטיפה, מעלים על השלחנות נתחי בשר הפיגול שלנו, נבלה וטרפה, חלב ודם! מה יתרון לנו מכל העושר שלנו? האם אנו אוכלים בשתי כפיות בבת אחת? האם הבטן אינה שבעה מלחם ובצלים באותה מידה שהיא שבעת מעוגות קרם ומאמצות בשר הודו? שנות חיינו המעטות חולפות כצל עובר וכענן כלה... ואז נצטרך להתייצב בפני בית דין של מעלה למסור דין וחשבון על מעשינו! ושם לא יועילו לנו שום תירוצים ושום תחבולות! מלאכי חבלה לאין ספור כבר מצפים לנו כדי לענות אותנו בגיהנם, בעינויים קשים ונוראים שאין לתארם, כל הסבל והמצוקות של ילדותנו אצל

השותף הסתכל במחזה כשהדם קופא בעורקיו, וציפה בכליון עיניים לשמוע מילה כלשהי שתבהיר את סיבת הבכי האיום הזה.

לבסוף הצליח מאכיל הטריפות במאמצים מרובים להתגבר על התקפת היגון ולשלוט קצת על עצמו, ובגייסו את שארית כוחו, לחש לעבר שותפו:

"אנא תמוך בי, ונצא לגן... נלך הרחק הרחק, כדי שאף אחד לא יקשיב לשיחתנו..."

השניים יצאו לגן הנאה והמטופח, שהושקע בו הון רב, ואשר היה נושא לקנאה גם בין הפריצים העשירים ביותר, הם נכנסו עמוק לתוך חורשת עצים צפופים, ושם מצא מאכיל הטריפות את לשונו:

שותף לצרה

"דע לך, שותפי היקר, שהשטן הוא היצר הרע, לכד אותנו ברשתו... הוא סינוור את עינינו בתאוות הממון ועל ידי כך המיט עלינו שואה שלא ניחליץ ממנה לנצח נצחים! כי נגזר עלינו להיות לזראון לעולמי עולמים! כל כספנו וזהבנו, כל היהלומים ואבני החן, הוילות המפוארות והגנים הפורחים לא יחלצו אותנו מצרה זו, ולא יוכלו לגרוע במאומה מהסבל האיום המצפה לנו... ויום הדין אינו רחוק! כבר עברנו כמעט את מחצית שנותינו ואין לנו כל סיכוי להאריך ימים... כי שנינו חייבים כרת! זה העונש הראשון בסדרת העונשין שיחולו על ראשינו: להיכרת מן העולם בדמי ימינו! ואם תאמר שהמוות אינו מפחיד אותך, שהרי רק פעם אחת מתים ולא פעמיים, ולא חשוב לך מתי זה קורה? אם כן ידוע תדע שרק אז, דווקא אחרי שנסתלק מן העולם, מוכנים ומזומנים בשבילנו ייסורי תופת כאלה שאי

בכור ההיתוך

קרע אחד השותפים את הדממה באמרו אל חברו:

"אתה יודע מה? הבה ניכנס אל רב העיר ונגלה לפניו את כל לבנו. נתוודה לפניו וודוי מלא על כל עוונותינו ופשעינו ונספר לו על כל המעשים הנתעבים והשפלים שביצענו מאז עמדנו על דעתנו ועד היום הזה, לא נכחד ממנו מאומה! אולי בכל זאת יוכל הרב למצוא בשבילנו פתח לחזור בתשובה.

"אני מוכן לקבל על עצמי כל 'תיקון' שיוטל עלי: לחיות חיי עוני ומצוקה, לענות את נפשי בתעניות, לסבול השפלות ובושות ובלבד להינצל מהגזר דין הנורא הצפוי לנו כשנסתלק מן העולם. כי איזה ערך יש לסבל ולבזיונות בעולם הזה לעומת ייסורי התופת האין סופיים במדורי השאול בעולם הבא? כאן בעולם הזה יש קץ לכל צרה. שום סבל אינו נמשך ללא סוף. ואילו בעולם הבא נמשך כל דבר לנצח נצחים!

"אין לנו שום עצה אחרת! אנו חייבים להפסיק מיד את העסק הנתעב, ולנסות בכל הדרכים לעשות משהו לתיקון נפשותינו..."

שני השותפים שפכו לא מעט דמעה במשך אותה שיחה של חשבון הנפש ולבסוף קיבלו את ההחלטה האיתנה, ששניהם ביחד ייכנסו באותו ערב אל הרב של קראקא, להתוודות בפניו על הכל ולבקש ממנו להורות להם דרך לתשובה שלימה, שתכפר על חטאיהם הכבדים.

זעקת שבר

באותה תקופה, בה התרחש הפשע המביש של הפצת בשר הטריפה, ישב על כס הרבנות בקראקא הצדיק והמקובל הקדוש רבי נתן שפירא, מחבר ספר הקבלה המפורסם "מגלה עמוקות". הוא היה איש א-לקים, קדוש וטהור,

הדוד, יתומים רעבים ויחפים, ייראו כגן עדן לעומת רגע אחד במדורי התופת אשר בשאול תחתית!..."

לשמע תיאורי זוועה אלה נתקף גם השותף בחרדה עמוקה. גם עליו נפלה אימה חשכה והוא לא ידע את נפשו מרוב פחד מפני העתיד האיום הצפוי לו, ואשר נראה לו ברגע זה מוחשי מאד, ושאין ממנו מנוס.

שעה ארוכה צעדו השניים, בשבילי הגן המפואר, כשראשיהם רכונים, פניהם חרושי יגון ומעיניהם מציץ היאוש, הם החרישו מרוב הלם, כשמחשבות כבדות ונוגות מתרוצצות במוחם. כל אחד ניסה לתאר לעצמו את הסערה שתתחולל במדורי השאול כשהם יובאו לשם לאחר מותם: דודים מיוחדים מלאים זפת רותחת יהיו מוסקים בשבילם, שפודים ענקיים לוהטים ייתחבו לתוך גופותיהם הטמאות, ובהם יקלעו אותם לתוך היורות הרותחות. יגמרו בדוד אחד יוכנסו לדוד שני וכן הלאה בלי סוף ובלי קץ. זעקת השבר שלהם לא יישמעו, אנקת ייסוריהם תפולנה על אזנים אטומות. כל השערים יהיו נעולים בפניהם ושועתם לא תגיע אל כסא הכבוד. כי הם הגרועים ביותר מבין עוברי העבירות. דומה שהרשע המרושע ביותר בעולם, לא ביצע במשך כל ימי חייו פשעים כל כך חמורים כפי שהם עשו. יותר משלשים שנה רצופות האכילו יום יום טרפות לעיר שלמה, בהכשילם אלפי יהודים שומרי מצוות, להיגעל בבשר תועבה ולעבור על איסורים חמורים ביותר!

מחליטים לפנות אל הרב

הם המשיכו לצעוד בדממה כשהם עושים את חשבון נפשם, בודקים ומנתחים את מעשיהם וטובעים בים של חרטה. אחרי הרהורים מרובים וחיטוים עמוקים בתוך נפשם פנימה,

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

במיסתרים, ובגללם נשפך חרון אף ה' על כל העיר. אך לגלות, מי, מה, איפה דבר זה נבצר ממנו, השטן הפעיל את כל כוחות הטומאה כדי להעלים את הפשע מעיניו הבהירות של בעל "מגלה עמוקות".

עוד באותו לילה, בו הופיעו בפתח הבנין של בית דינו, שני הנגידים הגדולים ביותר בעיר, שני הקצבים השותפים, שבידם הרחבה הם החזיקו ותמכו במוסדות צדקה רבים, תלמודי תורה וישיבות.

"ברוכים הבאים!" קיבלו המשמשים את פניהם בכבוד רב, וחשו מיד להודיע לבעל מגלה עמוקות על בואם של שני הגבירים החשובים והנכבדים...

ללא שהיות יתירות הוכנסו תיכף שני הקצבים השותפים לתוך החדר הנאה ביותר בדירת הרב: הושיבו אותם בכורסאות פאר, והרב בעל "מגלה עמוקות" קידם את פניהם בכבוד רב כיאה לנגידים בעלי צדקה כמותם. הרבנית הביאה כיבוד והגישה אל השולחן אך האורחים לא רצו לטעום מאומה, הם לחשו לרב שהם באו לדבר אתו בענין חשוב ביותר, וביקשו להשאיר אתו לבד בחדר, כי הם רוצים לגלות לו סוד גדול...

הרב ציוה מיד על כל הנוכחים לעזוב את החדר, הדלת נסגרה, ושני הקצבים נשארו לבד עם הרב.

הרב נדהם

בראש מורד ובפנים להוטים מבושה ובקול רוויי דמעות, גולל אחד מהשותפים את כל הפרשה המבישה, בהתוודותו בפני הרב שזה עשרות שנים שהם מאכילים טרפות לתושבי העיר, וכי כמעט אין בית בקראקא שמטבחו לא נטרף בבשר פיגולים.

שכל רז לא אניס ליה. עיניו הפקוחות והצלולות חדרו כליות ולב וידעו כל מה שמתרחש בסתרי סתרים, הוא היה בקי בחכמת הפרצוף, ובהסתכלו בפני איש יכול לקרוא את מחשבותיו הנסתרות ביותר, כל הסודות והרמזים הכמוסים הכלולים באותיות התורה הקדושה, היו גלויים וברורים בפניו.

אך במקרה זה כאילו העביר השטן דוק של ערפל על פני עיניו הטהורות של הרב, כדי שהוא לא יבחין במעשים הנוראים המתרחשים סביבו, בעיר שבה כיהן כמרא דאתרא, והוא לא חש ולא הרגיש בפשעים האיומים המבוצעים על ידי שני בעלי בתים חשובים ונכבדים, החוטאים ומחטיאים את הרבים, ומכשילים את היהודים החרדים ביותר באיסורים החמורים ביותר של נבלה, טרפה, חלב ודם.

במשך אותה העת פרצו הרבה פעמים מגפות בקראקא, פעם בין המבוגרים, שנתקפו פתאום במחלות, נפלו למשכב לימים ספורים ונסתלקו מהעולם בדמי ימיהם: ופעם בין ילדים רכים, שעוד לא הספיקו לטעום טעם החיים, וגוועו לפני זמנם.

בעל "מגלה עמוקות", הרב של העיר, היה מכריז לעתים קרובות על ימי תפלה וצום לבטל את רוע הגזרה, ואז חלה הפוגה במכת המגפה לזמן מה, אך כעבור תקופה מסויימת, היתה המגפה מתחדשת ומפילה חללים במספר רב. בית העלמין היה צר מלהכיל את הקברים החדשים לבקרים, של מבוגרים ותינוקות רכים שניספו במגפה.

בעל "מגלה עמוקות", הרועה הנאמן של צאן עדתו הרגיש בחוש, שאי שם במקום סתר לוחשת אש זרה... שחטאים נוראים מתבצעים

בכור ההיתוך

יסיר מעלינו את חרון אפו והמגפה תיעצר! ומי היה יכול לחלום שהנה פשעים איומים ונוראים כאלה מתבצעים יום ויום ושעה שעה ממש מתחת לאף ואין שומע ואין רואה!!!

"מן השמים העלימו ממני את דבר התועבה! עיני כאילו כוסו בערפל סמיך, כדי שלא אראה ולא אדע".

כאשר שמעו שני השותפים את דברי הרב, שיצאו מתוך לב קרוע ומורתח, וראו כיצד הוא מתפתל ומתייסר מרוב צער ומועקה, פרצו שניהם בבכי תמרורים. גם הצדיק בעל מגלה עמוקות בכה ללא הפוגות, מבלי יכולת להשלים עם המחשבה שדבר איום כזה קרה בתקופה בה הוא מכהן כרב העיר.

לאחר שעניניהם כבר היו תפוחות מרוב בכי, ומעיין דמעוניהם כבר היה יבש, התאושש הרב ונחלץ לפעולה.

"לכו מיד הביתה" צווה על השותפים "ותשברו ותבערו את כל כלי הבשר שלכם, כי הכל טרף! אחר כך תחזרו לכאן!".

נתיצת כלי הבשר

כשהם יצאו הזעיק הרב מיד את השמשים ואת כל בני ביתו ושלה אותם לכל קצווי העיר כדי לפרסם ולהודיע, שלפי פקודת הרב יש לבער ולשבור את כל כלי הבשר, הן כלי החמץ והן כלי הפסח, מבלי להשאיר להם שריד ופליט, גם את הכלים להשריית הבשר וגם את לוחות המליחה יש לשרוף באש! שלא ישאלו למה ומדוע, אלא יעשו כפי שהרב מצווה, מבלי לחוס גם על הכלים היקרים ביותר.

למחרת בבוקר פורסמה פקודת הרב בכל בתי הכנסת ובתי המדרש ובכל השווקים היהודיים בקראקא, הוכרז גם על איסור חמור לקנות בשר מאיזה סוג שהוא, יש לאכול רק מאכלי

הם סיפרו לרב את כל סיפור חייהם על כל פרטיו, את חוויותיהם הקשות של ימי ילדותם כשנשארו יתומים מאב ואם וסבלו חרפת רעב ועד שהעפילו לפסגת העושר. הם תיארו כיצד התחילו להגניב נתחי בשר טריפה קטנים לתוך השקיות של הבשר הכשר; ואיך התקדמו אח"כ והפכו לקצבים עצמאיים, שחטו עגל אחד ע"י שוחט כדת וכדין ועגל שני שחטו בעצמם במחסן סתר בסמטא נידחת, ואז עברו לשחיטת פרה אחת ואחר כך הרבה פרות, חלק כשר וחלק טריפה, ומפיצים יותר ויותר בשר פיגול ומכשילים מאות ואלפים בעבירות חמורות, וכן הם גורפים הון תועפות, וממלאים את בתייהם בכסף וזהב, קונים קרקעות ורוכשים נכס אחר נכס... והעסקים הנתעבים נמשכים ללא מעצור...

בעל מגלה עמוקות הקשיב לסיפורם כשדמו קופא בעורקיו. תחילה לא יכול להאמין למשמע אזניו, תועבה כזו לא תיתכן! אך ככל שהפרשה נגולה בפניו על כל פרטיה ודקדוקיה, נוכח לדעת שאמנם אמת נכון הדבר! נעשתה הנבלה הזאת בישראל!!!

החזר עם שני הקצבים התחיל להסתחרר לנגד עיניו, מעיו נתהפכו בקרבו וכל גופו נתכסה בזיעה קרה, ואז הליט את פניו בשתי ידיו, כשהוא רועד כולו ושיניו דא לדא נקשן... באמצו כל כוחותיו, התמלטה מפיו זעקת שבר קורעת לב:

"אוי לנו ואבוי לנפשנו! מה רבים הם האנשים הכשרים, קדושים וטהורים, תינוקות של בית רבן ועוללים ויונקים חפים מפשע שנגדע פתיל חייהם בגלל מעשים מתועבים אלה! כמה תעניות גזרתי, כמה ימי תפלה קבעתי, כמה השגחנו בשבע עיניים, בדקנו וחקרנו ודקדקנו שלא ידבק בנו שום עוון או חטא, שלא ימצא בתוכנו שורש פורה ראש ולענה, שהשי"ת

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

בקראקא וירכיבו את בית הדין ואז אשלח לקרוא לכם!"

השנים יצאו מבית הרב שבורים ורצוצים, כשעיניהם כבושות בקרקע ופניהם שחורות כשולי קדרה...

בכל קראקא לא העיז אף אדם לשאול מדוע ציווה הרב לשבור את כל כלי הבשר. כולם קיימו וקיבלו את פקודת הרב במלוא המשמעות וללא כל פקפוק, הם ידעו שאם הרב מצווה לעשות כן אין להרהר אחריו.

בעל מגלה עמוקות התחיל לשלוח מכתבי הזמנה לגדולי הרבנים, שבהם נתבקשו לבוא לקראקא במועד שנקבע מראש, כדי להתכנס יחד לדון ולפסוק בשאלה קשה ביותר.

כינוס הרבנים

בקראקא, עיר מלאה חכמים וסופרים, לא היה זה חזון בלתי נפרץ, שרבנים וגדולי תורה יתכנסו מפעם לפעם כדי לדון ולהתייעץ בעניני הכלל, כי קראקא היתה אז מרכז של תורה ויהדות. שמם של גאוני התורה מקראקא היה לשם ולתהלה בכל רחבי העולם היהודי. ורבים היו מתלמידי החכמים שנהרו לקראקא כדי לשאוב ממעיין התורה והחכמה של גאוניה וגדוליה. אך ההתכנסות הזאת, הפעם של כל כך הרבה גדולי תורה בבת אחת, ומבלי להודיע מראש במה מדובר, האם זהו ענין של גזירה קשה מצד המלכות, או בעיה מסובכת של היתר עגונה וכדומה היתה בשביל כולם הפתעה גמורה ועוררה סקרנות רבה וניחושים שונים.

מה קרה?

ביום המיועד, כאשר כל גדולי התורה המוזמנים, כבר התכנסו בביתו של בעל מגלה

חלב עד להודעה חדשה. דברי הרב חוזקו על ידי הטלת חרם על מי שימרה את פי הרב ויחוס על כליו.

האוכלוסיה היהודית בקראקא פתחה איפוא באותו יום במבצע השמדת כלי הבשר; שיברו, כיתתו, שרפו והתיכו ללא רחמים. על כל צעד ושעל התגוללו ערמות של שברי כלים, ובכל רחוב ובכל פינה דלקו מדורות, ולשונות האש ליחכו כלים לאין ספור. היה זה מחזה נורא: אנשים נשים וטף עמדו וזרקו, והטיחו בארץ קערות וצלחות חרסינה יקרות ומערכות כלי אוכל שלמות, שנשברו והתנפצו לרסיסים. בדקו וחיטטו במגירות חבויות ובמטמוני סתר ושלפו משם כלים שלא השתמשו בהם מזה שנים ארוכות, ואף הם הפכו לגל של חרבים מנופצים, בכל קראקא לא נשאר אף כלי בשר אחד לרפואה.

הרב לא הסתכל בפניהם

ואז חזרו שוב שני השותפים אל הרב, בגו שחוח, בראש מורד ובפנים מלאים בושה וכלימה, כדי לשמוע מה יוטל עליהם לעשות הלאה.

הרב לא הסתכל יותר בפרצופם, בהתאם להלכה ש"אסור להסתכל בפני אדם רשע", בצדדו את פניו לעבר הקיר הוא פתח ואמר:

"אני לבד אינני מסוגל להוציא לכם פסק דין של תשובה! כי גדולה אשמתכם עד רום שמים! אני מוכרח לכנס לשם כך בית דין מיוחד של גדולי הרבנים, והם יוכלו אולי להורות לכם דרך כיצד לחזור בתשובה ולכפר על פשעיכם! בינתיים לכו הביתה ואל תאכלו ואל תשתו אלא כדי לקיים את נפשותיכם. אל תטעמו בשר ואל תשתו יין אלא בשבת בלבד לצאת ידי חובה! עד שיתאספו גדולי הרבנים

בכור ההיתוך

"מזה עשרות בשנים אנו משווקים ומפיצים בשר טרף בכל רחבי קראקא! בגלל תאוות הבצע הכשלנו את יהודי העיר בעבירות חמורות ביותר!

"היינו נוחרים בהמות ומנבלים עגלים ומוכרים את בשרם בתור כשר למהדרין מן המהדרין! בשר הטרפה שלנו מצא את דרכו בכל בית יהודי בקראקא! אין בית אשר מטבחו לא נתגעל במאכלי פיגול שסופקו על ידינו. הודות לכך הגענו לרכוש עצום. קנינו לנו בתים, ווילות הדורות הטובלות בגני נוי מטופחים להפליא, מילאנו את דירתנו בכל שכיות החמדה שנפשנו חשקה בהם: רהיטים יקרים כמו בארמונות מלכים, כלי כסף וכלי זהב, תכשיטי פז ויהלומים נוצצים. באנו בקשרי חיתון עם המשפחות המיוחסות ביותר, חילקנו גם סכומי כסף גדולים לצרכי צדקה וכל זה בא לנו מהרווחים של הפצת בשר התועבה והכשלת אלפים ורבבות יהודים תמימים שהתפטמו במאכלות אסורות!

"עתה נפקחו עינינו לראות ונוכחנו לדעת מה עוללנו מאז ימי נעורינו ועד היום! אנו בושים מעצמנו ומלאים ייסורי חרטה. אנו יודעים שעבור חטאים כאלה לא יוצאים אף פעם מגיהנום! עד כה לא עמדנו על חומרת הפשע. אנחנו עמי הארצות ובורים: מעולם לא לימדו אותנו מאומה! מאז היותנו ילדים קטנים היינו יתומים מאב ומאם, ולא היה מי שיחנך אותנו. עתה נודע לנו כמה אנו צריכים להכות על חטא! אנו מבקשים איפוא ממעלתכם להוציא בשבילנו תשובת המשקל כדי שנוכל לכפר על עוונותינו. אנו מוכנים לקבל על עצמנו סיגופים קשים ביותר, שיבזו אותנו, שירמסו את כבודנו עד עפר ובלבד להגיע לעולם האמת כשאנו ממורקים ומצורפים מהעבירות שבידנו..."

עמוקות, רבה של קראקא, וכולם מתאמצים לשוא לשלות מה "הולך כאן"... שלח הרב את השמש של בית הדין לקרוא את שני הקצבים השותפים, ועד שאלה הגיעו נתבקשו הרבנים האורחים להיכנס לאולם הגדול של בית המדרש, ולתפוס שם את מקומות הישיבה שהוכנו בשבילם.

שני הקצבים השותפים הגיעו מיד כפקודת הרב, בלווית השמש של בית הדין, ולעיניהם נתגלה מחזה נורא הוד: למעלה בכותל המזרח ישבו בחצי גורן עגולה, רבנים בעלי הדרת פנים, עטורי זקנים ארוכים ופיאות מסוסלות, עם מגבעות עגולות או שטריימלים וגלימות קטיפה רחבות שרוולים וחגורות משי, כשהבאים בשנים שביניהם נשענים על מקלות עם ידיים מוזהבות או מוכספות, וכל דמותם אומרת כבוד והדר. בשעה זו עטו כולם ארשת של רצינות וצפייה דרוכה לקראת הנושא הבלתי ידוע, שעומדים להעלות לפניהם.

דין תורה

בעל "מגלה עמוקות", שבתור מרא דאתרא ישב בראש הקרואים, פנה אל שני הקצבים השותפים, כששפתיו רוטטות מהתרגשות ופניו חיזורים כסיד, וקרא אליהם בקול מעורר פלצות:

"עליכם לחזור כאן עתה בפני בית הדין הגדול על כל סיפור הזוועה כפי שסיפרתם לי".

דממה כבדה רוית אימה השתררה בבית המדרש. שני הקצבים השותפים הורידו את ראשיהם בבושה וביגון. הם לא יכלו יותר לבכות. כי לבותיהם כאילו התאבנו ומקור דמעוניהם היה יבש. בקול חלול כשל בר מינן שיצא מקברו ומבקש תיקון עבור נשמתו החוטאת, פתח אחד מהם את דבריו והשני החרה החזיק אחריו:

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

זעקת שבר

הם הטילו את עצמם על הארץ בשארית כוחותיהם ופתחו ביללה צרחנית כשל חיה פצועה:

"רבנים קדושים! רחמו על נשמותינו! אל תחוסו על גופינו כלל וכלל! תצוו אפילו לסרוק את בשרנו במסרקות של ברזל ולזרות מלח על הפצעים ואנחנו נקבל את היסורים מבלי לפצות פה ובלבד שנציל את נשמותינו מדראון עולם בשאול תחתיות!!!"

כאשר בעל מגלה עמוקות התבונן בפניהם הזועמים של הרבנים שבקושי יכלו לשלוט ברוחם, ולאזניו הגיעו יללות הרפאים המחרידות של הקצבים השותפים, שבקעו מלבותיהם השבורים והרצוצים, נתעוררו רחמיו על שתי הנשמות האבודות, והוא פנה אל בית הדין, בקול רך ומשיב חמה, בהתאמצו לשדל את הרבנים להטות אוזן קשבת לתחנוניהם של החוטאים המבקשים לפתוח להם שערי תשובה ולנסות בכל זאת למצוא מוצא...

אין חוטא שאין לו תקנה

"מורי ורבותי, רבנים ודיינים מומחים!" פתח הרב את דבריו "ידועים ומקובלים עלינו דברי רבותינו בעלי התלמוד ונושאי כליהם, אין חטא שאין לו תקנה! התשובה בוקעת ועולה דרך כל הרקיעים ופורצת כל השערים הנעולים! ואמרו בגמרא על מנשה מלך יהודה, אשר העמיד צלם בהיכל ה', כאשר ביקש לחזור בתשובה, נעלו המלאכים בפניו את כל השערים, כדי שתשובתו לא תתקבל ואז גברה מדת הרחמים על מדת הדין והקב"ה כביכול עשה לו כמין מחתרת ברקיע כדי לקבלו בתשובה! ואם השי"ת ריחם על חוטא גדול כזה שהכניס פסל בבית המקדש, מדוע לא

עוד לפני ששני הקצבים השותפים סיימו את דברי הווידוי שלהם, כבר עברה חלחלה בין שורות הרבנים, שבקושי יכלו להאמין למשמע אזניהם, ופה ושם פרצו התייפחויות של בכי ולחש רחש של תמהון ותדהמה, אך לאחר שכל הפרשה כולה נגלה בפניהם על חומרתה, הקיף היגון והכאב את כולם. חלק מהרבנים קרעו קריעה... ירדו לשבת על הרצפה כאבלים ופתחו בנהי וקינה כמו על חורבן בית המקדש.

"שוד ושבר!" קוננו הרבנים "כל המאבד נפש אחד מישראל כאילו אבד עולם מלא!" כמה נפשות נגדעו מן העולם בטרם עת! בעון ההסתאבות במאכלי נבלה וטרפה וחלב פרצו המגפות, ועוללי ימים ותינוקות של בית רבן נספו בה, ופתיל חייהם ניתק!!!"

"האם ישנה בכלל אפשרות תשובה בשבילים?" נזרקה שאלה מפיו של אחד הרבנים.

"אין להם תקומה! אבדה תקוותם!" קבעו רבנים אחרים בסערת רוחם.

"גם כל הארבע מיתות בית דין אינם עונש מספיק בשביל פשעים כאלה" קרא מישהו ברתיעה ובזעם עצור "שום תשובת משקל לא תוכל לצרף את נשמותיהם החוטאות, נגזר עליהם להתהפך ולהתגלגל בכף הקלע לעולמי עד!..."

שני השותפים הקצבים עמדו פיק ברכיים כשעיניהם כבושות בקרקע, ודברי הזעם של הרבנים שהוטחו כלפיהם בלהט רק ברגעים החמים של הגילוי המדהים, נחתו על ראשיהם כמהלומות עזות ופגעו בהם כמדקרות חרב. מעיהם נתהפכו בקרבם ומררתם כאילו נשפכה והרוק בפיהם היה מר כלענה.

בכור ההיתוך

חייבי כריתות וחייבי לאוין, נבלה וטריפה, חלב ודם.

כשנתעוררו ספקות וחילוקי דעות ניגשו לעיין בספרים. עד מהרה התמלאו כל השולחנות בספרים פתוחים שהוצאו, הרבות שהקיפו את הקירות. גם הרב בעל מגלה עמוקות הביא מביתו ספרים עתיקים יקרי ערך, שמהם צידד להוכיח, שתשובה מתאימה יכולה לכפר גם על החטאים הנוראים האלה.

הדיונים והוויכוחים החריפים נתמשכו עד שעה מאוחרת בלילה, כשכולם סחוטים מרוב עייפות. החליטו להפסיק את הישיבה, ולחדש אותה למחרת בבוקר.

הרבנים חברי בית הדין סודרו למנוחת הלילה אצל הבעלי הבתים החשובים בקראקא, אם כי אלה לא ידעו כלל "מה הולך כאן" ובשל מה כל הפעילות האינטנסיבית הזו.

הרבנים חברי בית הדין הקדימו לקום בהשכמת הבוקר, התפללו, סעדו בחפזון את פת השחרית, ומיהרו לבית הכנסת הגדול כדי לחדש את הדיון שהופסק אמש, במטרה לחרוץ את כללי התשובה עבור הקצבים מאכילי הטריפות.

כך עברו כמה ימים של ישיבות ודיונים, ועדיין לא יכלו חברי בית הדין להגיע לידי החלטה אחידה בדבר דרכי התשובה עבור שני הבעלי העבירה, הרוצים למרק את עוונותיהם בעולם הזה ולהגיע זכאים לעולם הבא.

הקצבים מתכוננים לגזר דינם

בינתיים נשארו שני הקצבים השותפים סגורים בדירותיהם, קפואים ודוממים, פניהם רעים ונפולים לבלי הכר, כמעט ללא אוכל וללא שינה, רק בוכים ומקוננים, מזמן לזמן, כאשר מלאי הדמעות התחדש...

יכמרו רחמינו על שני האנשים האלה המתפלשים בעפר לרגלינו ומתחננים ומבקשים סליחה וכפרה מדוע לא ננסה למצוא מרפה לנפשם ולחזור בשבילם דרך לתשובה?"

דבריו הנרגשים של בעל מגלה-עמוקות שיככו במקצת את סערת הרוחות והפיגו במידת מה את הריתחה והזעם שהופנו נגד השניים, כשכילו מעשי הנבלה שביצעו, בהכשילם עיר שלמה במשך שנים בעבירות חמורות ביותר. גם המראה של השניים ששכבו עתה על הרצפה בהכנעה ובהשפלה כשפניהם כבושות בקרקע ויללת היאוש שלהם ממלאת את חלל האולם, עורר בכל זאת את רגשי הרחמים שבלב חברי בית הדין והם התחילו להתלחש ביניהם ולטכס עצה כדת מה לעשות.

כמה רבנים ניגשו אל בעל מגלה-עמוקות והציעו לו שיצוה על שני הקצבים ללכת בינתיים הביתה, כדי שבית הדין יוכל לדון בענין בשקט ולחפש דרך כיצד להציל את נשמותיהם מדינה של גיהנם.

לאחר ששני השותפים מאכילי הטריפה עזבו את האולם, פתחו חברי בית הדין בהתייעצות קדחתנית בינם לבין עצמם, דנו והתוכחו במרץ, במאמץ לקבוע את המעשה ואת הדרך אשר לפיה ילכו ויתנהגו החוטאים כדי להגיע לתשובה שלמה ולבוא לעולם האמת כשהם מנוקים ומצורפים מעוונותיהם הכבדים.

לא בנקל הגיע בית הדין לסיכומים בקשר לדרכי התשובה. הדיונים וה"שקלא וטריא" נמשכו שעה ארוכה. המצחים הגבוהים של הרבנים נחרשו קמטים עמוקים מרוב מאמץ לצלול בים הש"ס והפוסקים, ראשונים ואחרונים, וכל המקורות שיש להם שייכות לסוגיות של חוטא ומחטיא, הכשלת הרבים,

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

אז שלח בעל מגלה עמוקות את השמש לקרוא לשני השותפים שיבואו להתייצב בפני הרבנים חברי בית הדין הגדול.

הרבנים כמעט שלא הכירו את שתי הבאים, שראו אותם רק לפני ימים מספר. שניהם השתנו פלאים במשך ימים ספורים אלו, כאילו החליפו צורה. פניהם היו כפני אדם הנוטה למות, חלשים ותשושים כאילו אזלה מגופם טפת דמם האחרונה... בקושי יכלו לעמוד על הרגלים...

חזותם המזעזעת של שני מבקשי התשובה אשר מקצבים גברתנים, שהדם כמעט פרץ מפניהם מרוב אונים ובריאות, הפכו תוך ימים ספורים לצל אדם, אך ורק עקב הצער ויסורי החרטה על מעשיהם בעבר, נגעו מאד ללב חברי בית הדין, ובעיני רבים נצנצו דמעות של רחמים וחמלה.

"אם הם מתייסרים ביסורי חרטה כאלה, הרי הם בעלי תשובה ממש!" קרא אחד הרבנים, שלבו נתכוון בקרבו מרוב רגש.

"הרי מיעוט חלבם ודמם, צריך להתקבל כאילו הקריבו קרבן עולה על מזבח התשובה!" החרה החזיק אחריו רב שני בקול רווי דמעות.

הרב בעל מגלה עמוקות קם ממקומו ובבית הכנסת הושלך הס, הוא פנה אל שני הקצבים, שנשארו עומדים ליד הפתח כשעיניהם נעוצות ברצפה, ושאל אותם בקול רם:

"האם מוכנים ומזומנים אתם לקבל על עצמכם לשמור ולעשות ולקיים את כל מה שבית דין זה יטיל עליכם?"

"כן!!!" ענו שניהם כאחד בכל כוחם. "אפילו אם תצוו שיגזרו אותנו לגזרים בעודנו בחיים, נקבל את העונש באהבה! לא יצטרכו לעקוד

עם כל זאת, לא ידעו המוני היהודים בקראקא אף שמץ קל על מה המדובר, לשם מה התכנסו ובאו לכאן כל כך הרבה רבנים וגדולי תורה, ואיך כל זה מתקשר עם שני הקצבים השותפים, כי הרב בעל מגלה עמוקות השכיל לנהל את כל הישיבות וההתיעצויות בסודיות מוחלטת. אף איש, חוץ מחברי בית הדין, לא היה רשאי להימצא בבית הכנסת הגדול בימים אלה. האדם היחיד שנתנה לו רשות כניסה היה שמש בית הדין, והלה הוזהר באזהרה חמורה לשמור את לשונו ולא לספר לשום אדם שבעולם דבר וחצי דבר בקשר לגילוי השערוריה האיומה של האכל בשר טרפה לעיר שלמה במשך עשרות שנים על ידי שני השותפים הקצבים, העשירים ובעלי העמדה הנכבדים ביותר בעיר עד שתגיע השעה שאפשר יהיה לפרסם את הדבר ברבים.

בני הבית של הקצבים השותפים, נשיהם וילדיהם, חתניהם וכלותיהם, לא ידעו את נפשם מרוב תדהמה. הם הפגיעו בבעליהם ובאביהם, והתחננו לפניהם:

"אבא! חותני! מה קרה? דבר! אמור מילה!"

אך לא קיבלו כל מענה...

הם התענו והתייסרו כל העת, לא סידרו את הבית, לא הציעו את המטות אך שום דבר לא הועיל, השנים היו דוממים כאבן.

גזר הדין

לבסוף הגיע היום בו נפלה ההכרעה, נוסחת ההחלטה המוסכמת שנתקבלה ע"י בית הדין בבית הכנסת הגדול נרשמה בקולמוס של נוצת אווז על פני גליון נייר ארוך, ובה סעיפים רבים בדבר דרכי התשובה עבור שני השותפים מאכילי הטרפות.

בכור ההיתוך

האביזרים שהיו שייכים להם והשאירו בשביל נשותיהם את המלבושים החיוניים ביותר וכלי מיטה מינימליים, ואת כל הרכוש הנשאר אספו לערימה גדולה ברחבת החצר, שפכו עליה נפט והציתו את האש... וכשכל הערימה הענקית הפכה למאכולת אש, שכילתה את הנכסים יקרי הערך, שהם רכשו במשך עשרות שנים, לא הרגישו שני השותפים שום עצב בלבם. להיפך, רגש של שמחה מילא את כל ישותם.

"יהי רצון שכך יישרפו וייעלמו כל עוונותינו וחטאינו" נשאו השניים תפלה בכל הלב "מוטב שרכושנו יעלה באש, ובלבד שנשמותנו ימצאו את תיקונן וינצלו מדינה של גיהנום!".

לא במהרה בוצעה משימת החיסול וההשמדה של כל הרכוש. הנכסים היו כל כך מרובים שהדבר ארך ימים על ימים. וכאשר נסתיימה המשימה, ומכל הרכוש לא נשאר אף שריד באו השניים שוב אל הרב בעל מגלה עמוקות והוא נתן להם הוראות נוספות בקשר לחלק הבא של דרך התשובה.

גלות של שלש שנים

"עכשיו" אמר בעל מגלה עמוקות לשני הקצבים השותפים בעלי התשובה "לאחר שהעליתם באש את כל הונכם ורכושכם והשאתם לעצמכם רק את כסותכם לבשרכם עליכם לכתת את רגליכם ברחובות העיר ולחזר על הפתחים! תלכו מבית לבית ותבקשו נדבות! אתם חייבים להתגבר על רגש הבושה ולדפוק על כל דלת, אפילו של המכרים והקרובים ביותר, ולהושיט יד כקבצנים לכל דבר! תצרפו פרוטה לפרוטה, וכאשר יהיה בידכם מספר זהובים, תלכו אל שוק הסמרטוטים, מקום שם מוכרים דברי לבוש ישנים ומשומשים, ותקנו לכם מכנסי כותנה ישנים, כתונת טלאי על גבי טלאי, טלית קטן

אותנו! נשכב בשקט ונסבול את היסורים בדממה, מבלי להוציא הגה! אנחנו רק נקדים ונאמר: יהי רצון שיהא זה לכפרה על כל עוונותינו..."

השמדת הרכוש

"ובכן הקשיבו היטב!" אמר בעל מגלה עמוקות "לכו הביתה וכה תעשו: תאספו את כל החפצים של הבנים והבנות, הגרים אצלכם, את כל הריהוט, המלבושים והתכשיטים ותמסרו לכל אחד חלקו ועליהם לעזוב מיד את הבית ולחפש להם מקומות מגורים אחרים. לעומת זאת בשביל נשיכם תשאירו את דברי הלבוש וכלי המטה אך לא את התכשיטים! בשבילכם עצמכם אל תשאירו אפילו את המלבושים, פרט לסחבות על מנת לכסות את בשרכם, וערדליים מרופטות להגן על רגליכם. את כל הרכוש הנשאר תערימו לערימה גדולה במרכז הרחבה של חצר ביתכם ותעלו הכל באש! אל תחוסו על שום דבר: בגדים, תכשיטים, חפצי בית, רהיטים, מרכבות, מגלשי שלג, וכל דברי הערך היקרים ביותר הכל חייב לעלות על המוקד ולהיחפך לאפר, מבלי שיישאר מהם שריד ופליט! אח"כ תמכרו את כל בעלי החיים שבמשק ביתכם ואת כל הנכסי דלא נייד: את הסוסים, הבהמות והעופות ואת הבתים, הגנים השדות והיערות ואת הכסף שתקבלו תמורתם תשרפו באש! אל תשתמשו בכסף אפילו למטרות צדקה, כי זה אסור בהנאה! נשיכם יתגוררו בינתיים אצל הילדים!

"ואחרי שתבצעו את כל זה בדיוק לפי ההוראות". סיים הרב את דבריו "תבואו אלי ואני אומר לכם מה לעשות הלאה!"

שני הקצבים השותפים מיהרו לרוץ הביתה ועשו את כל אשר ציוה עליהם בעל מגלה עמוקות. הם חילקו לילדיהם את החפצים וכל

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

"אסור לנו להיות יותר מיוחסים מאשר כל קבצן זר המגיע לעיר כדי לקבץ נדבות" אמרו אחד לשני. "אם יתייחסו אלינו אחרת, הרי נפיק טובת הנאה מהעובדה, שלפני כן היה לנו מעמד של עשירים גדולים ונכבדים, עקב גריפת הון תועפות מהפצת בשר טריפה בתור בשר כשר".

ולכן זה לקח להם כמה ימים, והם נאלצו לדפוק על הרבה פתחים, לקבל פרוטה-פרוטה, עד שהצליחו לקבץ סכום של כמה זהובים.

מחזה מחריד

לבסוף חזרו אל בעל מגלה עמוקות, כשהם מלובשים בחולצות בלויות ובמכנסי כותנה עבים, שלא לפי מדתם, מקומטים ומטולאים טלאי על גבי טלאי בחוטים גסים; על רגליהם נעלו מיני כפכפים מעץ עבה ומחוספס, גדולים מאד ובלתי מהוקצעים, ובלכתם הדהדו צעדיהם כשל אסירים הגוררים ברגליהם כבלים כבדים, ועל ראשם חבשו כומתות צמר עקומות, מרופטות ומלוכלכות כאילו הוצאו ישר מהזבל. וכתוספת לתלבושת מחרידה זו, היה מראה פניהם צהוב כשעווה מחוסר מזון וממיעוט שינה, והלכלוך בצבץ מכל קמט בגלל העדר הרחצה.

כאשר בעל מגלה עמוקות התבונן על מראיהם וניסה להשוות אותם בדמיונו עם חזותם שופעת העושר והבריאות מלפני זמן קצר, בעת שהם באו אליו בפעם הראשונה הוא כמעט התעלף... דמעות רותחות שטפו את פניו ולבו התכווץ בקרבו מרוב רחמנות על נשי בעלי התשובה המעונים.

"רבש"ע!" פרצה קריאה ממעמקי נפשו של הרב, בהרימו את שתי ידיו כלפי השמים "הבט נא וראה, איזה עם סגולה בחרת לך! איזה סבל

ישן נושן, זוג נעליים מרופטות וקרועות וכובע חרפי מקומט ומשופשף...

את הבגדים האלה תלבשו על גוכם ואילו את הבגדים שאתם לובשים כעת תשרפו גם כן באש, שכן הם שארית מהרכוש שלכם, שבא לכם ע"י הכשלת יהודים בבשר טריפה, ולכן גם הם אסורים בהנאה! במלה אחת: אסור שיישאר על גופכם אפילו חוט אחד שנקנה בכסף שהרווחתם מבשר הטריפה, תלבשו רק מה שתקנו בכספי הנדבות שאנשים טובי לב יעניקו לכם! לכו איפוא ועשו מה שאני מצוה עליכם! כאשר תבצעו את הדבר, ועל גופכם לא יישאר שום שריד ופליט מרכושכם האסור בהנאה, תחזרו שוב אלי כדי לקבל הוראות נוספות בדבר צעדי התשובה הבאים.

"רבי קדוש!" קראו השניים בבת אחת "נעשה ונקיים ברצון ובשמחה בדיוק נמרץ כפי כבודו מצווה עלינו! מוטב לנו לסבול בזיונו בעולם הזה מאשר לבוא בבושת פנים לעולם האמת..."

כאשר שני הנגידים הגדולים מאתמול, נראו בסמטאות קראקא כשהם לבושים בבלויי סחבות, ומחזרים על הפתחים, עורר הדבר תדהמה והשתוממות שקשה לתארן. אם כי דמותם היתה זוועתית וחזותם השתנתה כליל, הצליחו האנשים בכל זאת לזהות אותם, והתחלחו למראיהם.

הדבר עורר את רחמי הבריות, ורבים רצו לתת להם נדבות גדולות יותר, אך הם סירבו לקבל מטבעות גדולות יותר, אלא הקפידו לקבל מכל אחד לא יותר מפרוטה אחת.

הם לא רצו שאיסוף הנדבות בשביל מלבושיהם הדלים יעלה להם בנקל.

בכור ההיתוך

"כשם שלרופא הכירוג, אסור להתרגש נוכח יסורי החולה בעת שהוא חותך בבשר החי", המשיך הרב "ועליו להחדיר את איזמלו עמוק יותר ויותר פנימה, ללא רחמים, כדי להגיע למקומות הנגועים, לקדוח ולשרש עד העצם ולפעמים אף לקטוע את העצם עצמו כך אסור לי לחוס ולחמול על גופכם הגשמי, אלא לייסר אתכם ולענות אתכם בעינויים וכאבים קשים ומרים ביותר, ובלבד להציל את נשמותיכם מלהיצלות באש הגיהנם לנצח נצחים!"

דרך התשובה

"ובכן, הקשיבו איפוא ואגידה לכם מה הם הצעדים הבאים שעליכם לעשות בדרך התשובה:

"על שניכם לעבור בכל בתי הכנסת ובכל בתי המדרש שבקראקא, בשעה שהם מלאים מתפללים, לעלות על הבימה ולהכריז בקול רם כדלהלן:

"רבותי! הננו מודיעים ומתוודים בפניכם, שאנחנו חוטאים ופושעים! עוכרי ישראל! במשך עשרות שנים הפצנו ביניכם בשר טרפה והכשלנו אתכם בעבירות חמורות ביותר! המטנו אסון עליכם ועל נשמותיכם ע"י שפיטמנו אתכם בנבלות ובחלב! מי יודע כמה מקרוביכם או ילדיכם נגדעו מן העולם בעוון זה, נכרתו בדמי ימיהם, כחיבי כריתות! אנו מודים ומתוודים על כך ברבים, ומבקשים ומתחננים לפניכם לסלוח לנו על כל מה שעוללנו לכם, ולהתפלל בעדנו אל אלוקי הרחמים שגם הוא יקבל את תשובתנו וימחול לנו על כל עוונותינו..."

"אל תמהרו לרדת מהבימה". הורה להם הרב "אלא תישארו שם ותמשיכו לבכות ולקונן ולהתחנן, להכות על חטא ולתלוש את שערותיכם ולא לסגור את מעיין הדמעות, עד

ואיזה עינויים הם מוכנים לקבל על עצמם למענך, כדי לקדש את שמך בעולם הזה ולגדלך ולרוממך עד שמי מרום! דבר כזה לא תמצא אצל שום אומה ולשון, אפילו אצל הטובים והחסידיים שבהם! ומה עוד אצל שני בורים גמורים שהם בעלי התשובה האלה, שלא קראו ולא שנו מעולם, ואינם יודעים בדיוק מה זאת יהדות! יתומים מאב ואם מאז ימי ילדותם, שאינם יודעים אפילו להתפלל כהלכה! והם מקדשים את שמך בזה ובבא!

להצילם מדינה של גיהנם

בעל מגלה עמוקות רצה להורות להם את החלק הבא של סעיפי ההמשך בפסק דין התשובה, שהוא ע"י בית הדין הגדול, אך היה קשה לו להוציא הגה מפיו. לבו שתת דם למראה סבלם של בעלי התשובה וכל כולו היה נפעם ונרגש.

רק אחרי מאמץ רב עלה בידו להתגבר על התרגשותו, ופתח ואמר:

"להוי ידוע לכם, שכל אותה עת שגופכם מצטמק והולך מייסורי החשובה והחרטה, הרי גם אני סובל, לא פחות ממכם! אינני אוכל ואינני שותה אלא אך ורק כדי להחיות את נפשי, ואינני ישן אלא שינה ארעית לכד! אינני מפסיק לבכות ולקונן על כך, שמאורע איום ונורא כזה היה יכול לקרות בעיר, בה אני מכהן כמרא דאתרא! הייתי מאד רוצה להקל על סבלכם ולא להטיל עליכם כל כך הרבה בזיונות והשפלות! אך דווקא מפני שאני משתתף בצערכם ומפני שכל ישראל חברים, ו"אנשים אחים אנחנו", בני אברהם יצחק ויעקב, לכן עז חפצי להציל את נפשתיכם מדינה של גיהנם! לפיכך אני חייב להתגבר על רגשי הרחמים המפעמים בלבי, ולצוות עליכם לעשות ולקיים את כל מה שנאמר בגזר הדין של בית הדין הגדול!"

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

"יהודים! להוי ידוע לכם, שאנחנו פושעי ישראל! במשך עשרות שנים היינו מאכילי טרפות והכשלנו אלפים ורבות בעברות חמורות ביותר! עתה אנו מתחרטים על כל זה ורוצים לחזור בתשובה! אנא, במטותא ממכם, התפללו בעדנו ובעד נשמותינו שנזכה לסליחה ולכפרה!".

"במשך כל ימות השבוע בל יבוא אל פיכם שום מאכל בשרי, רק בשבתות וימים טובים יהיה מותר לכם לטעום בשר, אך רק כזית, כדי לצאת ידי חובה. לישון תישנו רק על הארץ עם אבן למראשותיכם. במשך כל אותה תקופה, תחזרו על הפתחים כקבצנים. אך תקבלו נדבות רק כדי קיום בדוחק ובצמצום ליום אחד בלבד, ורק כדי להחזיק את הנשמה, אל תשאירו שום דבר בידכם עבור יום המחר.

"לאחר שתתנהגו בצורה כזו במשך שלש שנים, תחזרו לקראקא ברגל, ואם הקב"ה יתן לי חיים עד אז, אמשוך להורות לכם אי"ה כל צעדי התשובה הבאים! אם חס ושלום כבר לא אהיה אז בחיים, תמצאו אצל ממלא מקומי מכתב סגור וחתום שיכיל את כל ההוראות על דרך התנהגותכם בדרך התשובה בעתיד.

זיכור הנשמה

ישר מאולם בית הדין של בעל "מגלה עמוקות" יצאו שני השותפים בעלי התשובה לעבר בתי הכנסת של העיר למלאות את פקודת הרב. תושבי העיר נדהמו ושערות ראשם סמרו לשמע וידוים של שני הקצבים העשירים, בתחילה לא האמינו למשמע אזניהם. לא קל היה להם לעכל את הידיעה המדהימה כי אכן העיר כולה הוגעלה במאכלות אסורות משך רבות בשנים. אולם וידוים של שני הקצבים, שברון לבם ובכיים הקורע לב

שיכמרו עליכם רחמי הקהל, והם יודיעו לכם שהם מוחלים לכם במחילה גמורה ושהם יתפללו עליכם שגם השי"ת יסלח לכם על חטאתיכם.

"עם סיום התפלה, לפני שהקהל יוצא מבית הכנסת, תשכיבו את עצמכם על מפתן פתח היציאה, וכל מי שיצא מבית הכנסת יצטרך לדרוך עליכם ולירוק בפניכם...

"כל אותה שעה בעת שתהיו שטוחים על הארץ וקהל היוצאים מבית הכנסת יעבור ויזרוך עליכם, תגידו ווידוי כמו ביום הכפורים ותכו על לבכם ב"על חטא!"

"כך תעשו בכל בתי הכנסת בעיר, וכשתגמרו לעבור את כל בתי הכנסת ובתי המדרש, מבלי להחסיר אף בית תפלה אחד, תצאו לבית העלמין, להשתטח על קברות הצדיקים ועל קברותיהם של אלה שנפטרו זה לא כבר ושל אלו שמתו במגפות. תבקשו מחילה מהצדיקים הקדושים ושאר הנפטרים, שאולי ניספו בעוונותיכם, ותעוררו את רחמיהם שהם יתפללו בעדכם וימליצו טוב בעדכם בפני בעל הרחמים.

"לאחר כל זאת תעזבו את העיר קראקא ותלכו לערוך "גלות" לתקופה של שלש שנים. עליכם לנדוד רק ברגל, תמיד להיות נע ונד, אל תתעכבו במקום אחד יותר ממצת לעת, חוץ משבתות וחגים, תמשיכו בנדודיכם בכל מזג אויר שהוא. אל תתעכבו לא מחמת גשם ולא מחמת ברד, לא מחמת שלג ולא מחמת רוחות סוערות. במקום בו תלוננו היום אל תלוננו מחר. ובכל ישוב יהודי שאליו תגיעו, תלכו, ראשית כל אל בית הכנסת, תעלו על הבימה ותחזרו על ההכרזה:

בכור ההיתוך

בר ובגידולי פרא ולהשקיט את צמאונן במי מעיין ובלבד שלא יצטרכו למתנת בשר ודם.

בהרחיקם מן העיר ובצעדם לבד על פני שדות ויערות דוממים יכלו להרהר בשקט ובאין מפריע, העובדה שמעתה יכול כל שעל אדמה לשמש להם כמקום משכב בלילה וכל אבן יכולה להיות כר למראשותיהם, פקחה את עיניהם לראות ולהבין איזה כסילים היו כל ימיהם ברדפם אחרי העושר ובהתמכרותם לתאוות הבצע במדה כזו עד כדי לעבור את העברות החמורות שבתורה. הנדידה בחיק הטבע, כאשר צרכי הקיום שלהם היו כמעט אפסיים, עוררה בהם שוב ושוב את ההכרה כמה טוב לו לאדם לחיות חיי צנע עם מצפון נקי, מאשר לשאוף לחיי מותרות ועל ידי כך להיסחף למעשים נפשעים, לחטוא ולהחטיא את האחרים.

בשאפם עידוד מהחלטתם הנחושה לקבל על עצמם יסורים באהבה, צעדו השניים בדרך לא דרך, מבלי לדעת לאן יובילום רגליהם. הם פסעו בדממה, בשפתיים חשוקות, הראשים מורדים והעיניים נעוצות בקרקע, וכל אחד שקוע במחשבותיו.

מה השעה כעת? האם קרובה שעת הערב? מה יהיה מזג האויר? האם מתקרבת סופה? האם יבוא גשם? כל השאלות האלו לא עניינו אותם כלל. בכל פיסת קרקע, בה תדרוכנה רגליהם עם בוא השמש, שם ישארו לשכב למנוחת הלילה. וכאשר יתפוס אותם הגשם או תפגע בהם הסופה, רק אז יחפשו מחסה כדי למצוא מגן מהקור והרטיבות.

מפעם לפעם היו מחליפים ביניהם מילה או שתיים, אך אלה יצאו מפיהם בנחת ובענווה והכנעה בלתי רגילים, רחוק כרחוק מזרח ממערב מדרך דיבורם של שני סוחרים גדולים

אישר את פסקו של הרב. עתה נודע להם פשר הכרזתו של הרב ופקודתו החמורה לנתן את כל כלי הבשר של תושבי העיר ולנפצם לרסיסים מבלי השאיר מהם שריד ופליט.

העיר כולה רעשה וגעשה. רבים מלאו את בתי הכנסיות ובתי המדרש ושפכו את לבם כמים נוכח פני ה', לכפר על עוונם שנכשלו בשגגה בעברות כה חמורות.

אזירה של תשובה רחשה בכל תושבי העיר והם קבלו עליהם להזהר במשנה זהירות בכל הבא אל פיהם, לבדוק בשבע עינים ולהתייחס ברצינות מרובה לכל השייך לכשרות. הוסיפו לכך גם שני בעלי התשובה, שעוררו את הקהל על ידי סיבובם בבתי הכנסת וויזוים הנורא, בהשכיבם עצמם על מפתן הפתח, כמדרש לכל עובר.

לאחר ששני הקצבים קיימו את פקודת הרב בכל הנוגע לעיר קראקא, ואחר שהשתטחו על בית העלמין ובקשו סליחה ומחילה משוכני העפר, יצאו שני השותפים בעלי התשובה לדרך נדודיהם, כדי להתחיל מיד לסגף את עצמם בסבלות ה"גלות" ככפרה עבור חטאיהם. הם אפילו לא הלכו להיפרד מנשיהם וילדיהם לפני צאתם לדרכם הארוכה ורבת הסבל, מבלי לקחת אתם מאומה פרק לכסותם לעורם, עזבו מיד את עיר מולדתם, והחלו לכתת את רגליהם בדרכי נכר לא נודעות.

הם הלכו ללא מטרה וללא כיוון, לא היה חשוב בשבילם מתי יגיעו למקום זה או אחר, ולא חקרו לדעת איך קוראים למקום ומה טיבו, האם זה כרך, ישוב או כפר, להיפך, הם העדיפו להיטלטל בשבילים הרחוקים ממקומות יישוב, להתגורר בשדות עזובים או ביערות. תחת כפת השמים, לשבור את רעבונם בצמחי

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

ובעוד המארח טוב הלב נשאר בפה פעור מתמהון, היו סובבים על עקבם ועוזבים את המקום.

ואם אירע שבדרך הנדודים שלהם, חסרה המטרה, נקלעו לעיר או עיירה, היו פונים מיד לבית הכנסת של הקהילה ומחכים שם עד שקהל המתפללים התאסף לתפלת מנחה ומעריב. ואז היו עולים על הבימה, מבקשים שיהיה שקט, וחוזרים על ההכרזה:

"יהודים! כאן עומדים לפניכם שני פושעי ישראל שבמשך עשרות שנים הכשילו אלפים ורבבות במאכלות אסורות! אנו מתחרטים עתה על כל מה שעוללנו ומבקשים לחזור בתשובה כדי לכפר על עוונותינו! אנא יהודים רחמנים בני רחמנים, בקשו רחמים עלינו! הפילו תחנוניכם לפני ריבון העולמים שתשובתנו תתקבל ברצון ולתקן את נשמותינו שלא נאבד לעד בשאול תחתיות!"...

את דבריהם היו מסיימים בבכי תמרורים, כשהם מטיחים את אגרופיהם בלבם. ועם גמר התפלה היו מטילים את עצמם על המפתן שליד פתח היציאה, ומתחננים יחד בקול קורע לבבות:

"אנא אחים יקרים, עשה עמנו חסד ותגמלו לנו טובה ותדרכו ברגליכם על גופינו ותריקו בפרצופינו, כדי למרק את חטאינו ופשעינו!"...

פה ושם נמצאו כאלה שהטילו ספק בכנות דבריהם ונטו לראות בכך מין הצגה מבויתת של נוכלים, שכל חפצם הוא לזכות לאהדת הצבור כדי להנות ממתנות יד הגונות. אך העובדה שהם סירבו בעקשנות לקבל שום נדבת כסף. ורק לעתים נדירות היו מסכימים לקבל אצל מישהו תבשיל חלבי שנשאר

כמוהם, שרק לפני שבועות מספר ניהלו עיסקות ענק. החזרה בתשובה שהם קיבלו על עצמם בכל לבם ונפשם, הפכה אותם בבית אחת למיני יצורים שלא מעלמא הדין, שאין להם שייכות לחיי אנוש רגילים.

גלות ארוכה

כשגברה עייפותם, ורגליהם פקו מרוב הליכה, היו מטילים את עצמם על האדמה הצחיחה, בשוחה כלשהי, אחד על יד השני ושוקעים בשנת ישרים. כשהיו מתעוררים בלילה הם לא התענינו לדעת מה השעה. ומיד כשהאיר השחר היו קמים מ"משכבם" וממשיכים בדרכם.

כאשר הרעב התחיל להציק להם, היו סורקים בעיניהם את הסביבה עד שמבטם נפל על מיבנה כלשהו, וצעדו לעברו כדי לבקש שיתנו להם לקיים את נפשם. פיסת לחם יבשה וספל מים מהבאר היה מספיק בשבילם. הם סירבו לקבל חלב או תבשיל מכל מי שלא יהיה. ואם קרה שאיש מושב, מכניס אורחים, היה מפציר בהם מאד להצטרף אל שלחנו לארוחת צהרים או לסעודת הערב ולהישאר ללון אצלו על ספסל השינה במטבח היו מצהירים בפניו בקול רווי כאב ויגון:

"יהודי יקר! להוי ידוע לך, שאנחנו עוכרי ישראל! עשרות שנים היינו מאכילים טרפות ליהודים יראים ושלמים והכשלנו אותם בעברות חמורות ביותר! אין אנו ראויים אפילו שתתנו לנו דריסת רגל בצל קורתכם! גם את פרוסת הלחם היבשה ואת המים במשורה אין לנו זכות לקבל! אך אין לנו ברירה, כי אחרת נגוע ברעב!"

בכור ההיתוך

בקור ובין בחום, בין ביום ובין בלילה, בין בחול ובין בשבת.

כל מי שהסתכל בהם ראה לפניו שני עניים מרודים, מצומקים ומקומטים, גבם שחוח, ומעיניהם נשקפת ההכנעה ונמיכות הרוח של פושטי יד מימים ימימה, מעל פניהם נמחק כל זכר לאותה שביעות רצון של חיי העושר והרווחה בעבר. הם נראו כקבצנים מדורי דורות, בהבדל היחידי, שהם לא נשאו על כתפם שום תרמיל, כי לא היה להם שום דבר להכניס לתוכו.

אך על אף הסבל הקשה הקור, הרעב וטלטולי הדרך המפרכים נשארו איתנים ברוחם ללא חת, נאמנים להחלטתם לקבל יסורים באהבה. הם לא ניצלו שום הזדמנות לתת קצת מנוחה לגופם היגע, ביום חול, או להרשות לעצמם נגיסה טעימה או לגימה של תענוג. לעתים קרובות היו מציעים להם ארוחה דשנה ויותר מקורטוב משקה מחמם עצמות. ולא פעם עלו לנחיריהם ריחות הניחוח של תבשילי הדגים ושל צלי הבשר וכוסיות היי"ש, בעת שעמדו ליד דלת מטבח, כשידם הכחושה מושטת בבקשה לחתיכת לחם ישנה, או שארית של אוכל חלבי מאתמול או משלשום. הם היו איתנים כסלע ולא זזו כמלוא נימא מדרך התשובה כפי שהותווה לפניהם על ידי בעל מגלה עמוקות בהתאם לפסק הדין של בית הדין הגדול, רק בדרך זו יעלה בידם לכפר על חטאיהם.

עם תום הגלות

כך עברו על שני השותפים בעלי-התשובה שלש שנים תמימות. שלש שנות סבל בל יתואר. הדמויות הגבריות של שני הקצבים שופעי המרץ ובריאות היו עתה מצומקות ורזות, שבורות ורצוצות ומדוכאות עד עפר. במשך שלושת השנים הללו לא נהנו מעולם

מאתמול, ואכלו אותה בעמידה בחצר הבית או בפתח הדירה, ומיד אח"כ הלכו ל"הכנסת אורחים", מקום שם שכבו לישון על הארץ עם אבן למראשותיהם (אם כי היו שם מטות ושמיכות בשביל עוברי אורח עניים) שכנעה את כולם שאין להם עסק עם אנשי מרמה, אלא עם חוזרים בתשובה באמת, המפקירים את עצמם לסבל ולעינויים על מנת לזכות למחילה ולכפרה, ואז היו הבריות מרחמים עליהם וכל אחד איחל להם שתשובתם תעלה ותגיע עד כסא הכבוד ותתקבל ברצון "כקרבן עולה וכקטורת כליל..."

רק בליל שבת ובשבת בבוקר היו נענים בחפץ לב להזמנתם של בעלי בתים להתלוות אליהם ולהיות אורחיהם לסעודת השבת. בשבת קיבלו פחות או יותר צורה אנושית, כי לקראת שבת מלכתא היו מנערים את האבק מעל בגדיהם ונעליהם ורוחצים את הפנים ואת הידים. כל שעת הסעודה היו יושבים בקצה השלחן, על חודו של כסא, ומכל המאכלים שהיו מגישים לפניהם היו רק טועמים משהו על קצה המזלג כדי לצאת ידי חובה בלבד לכבוד שבת. הם ביקשו בעיקר רק פרוסת לחם וספל מים להשקיט את רעבונם. בגמרם לאכול ולברך ברכת המזון היו חוזרים ל"הכנסת אורחים" כדי לתת מנוחה לעצמותיהם העייפות מטלטולי הדרך של כל השבוע בנדידתם המייגעת חסרת היעד.

איתנים ברוחם

כך, לפי סדר חיים זה, ללא כל שינויים, ומבלי לנסות להקל על עצמם במאומה את סאת הסבל והעינויים, עברו עליהם ימים, שבועות וחדשים. תקופת השנה התחלפו, מזג האויר השתנה, אך אצלם לא חל כל שינוי. אותם המלבושים שימשו כסות לגופם הכחוש בין

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

בכוחות עצמם, אלא בכוח הרצון העז וההחלטה הנחושה, לא להרפות מן המאמץ לבצע את משימת התשובה שהוטלה עליהם כדי לטהר אותם מפשעיהם.

רק בהתקרב החדשים האחרונים של שלש שנות התשובה, התחילו להתעניין לאן נקלעו בדרך נדידתם הארוכה ורבת התלאות, מה שם המקום בו הם נמצאים, מה המרחק ממנו ועד קראקא עיר מולדתם, וכמה זמן צריך לקחת כדי להגיע לשם ברגל. לפי זה ידעו מתי עליהם להתחיל לעשות את דרכם חזרה לקראקא, ובאיזו מהירות עליהם ללכת כדי להגיע לשם בתום שלשת השנים.

ככל שהתקרב המועד לסיום משימתם, שאפו יותר ויותר עידוד וחיזוק מהעובדה שהם מילאו אחרי תנאי התשובה, שנגזר עליהם ע"י בית הדין הגדול, בשלמות ובדייקנות, מבלי לגרוע אפילו כחוט השערה ממנת הסבל והעינויים שנקבעה בשבילם. להיפך, לעתים קרובות עוד החמירו על עצמם בהגבירם את סיגופיהם מחמת החשש שמא אינם יוצאים ידי חובתם...

כך נקפו וחלפו הימים, בדרכם חזרה ובדיוק עם סיום שנת הנדודים השלישית הגיעו לקראקא.

חוזרים לקראקא

שתי בריות משונות, מלובשות בבלויי סחבות, שעשו רושם זוועתי כרוחות רפאים שלא מעלמא הדין, כדמויות של שני מתים שיצאו מקבריהם, לאחר שבשרם נמק מזמן, ורק שלדיהם קיבלו שוב כושר תנועה נכנסו לקראקא ופילסו להם דרך ישר לעבר ביתו של רב העיר.

הזה אפילו הנאה קלה שבקלות. להיפך, הם ברחו כמטחוי קשת מכל דבר שעלול לגרום להם תענוג כלשהו, כדי שלא לבוא לידי נסיון. השמחה וההנאה היו רחוקים מהם כרחוק מזרח ממערב, ואף פעם לא עלה החיוך על פניהם. במקום שם ישנו היום לא ישנו מחר. תמיד היו נעים ונדים, ללא כל הפוגה. בקיץ צעדו יחפים תחת קרני השמש החמות שהכו על ראשם וליהטו על בשרם הכחוש. עקבות רגליהם נתקשו ונתחסנו ע"י כך כמו סוליות של עור. היה בכך לפחות יתרון שזה הגן עליהם בדרכם על צרורות וחודי אבנים ובבוססם בבוץ ובשלוליות מים. בחורף לא עצרו בעדם, לא גלי קור מקפיאי עצמות ולא סופות שלג כבדות ביותר, מלהמשיך בנדודיהם בדרך לא דרך, על פני שדות פתוחים, חשופים לפגעי הטבע הקשים וצפויים לסכנת מוות משלג ומקור.

לא פעם אירע שאחד מהם, זה או זה, נתקף במחלה, חום גבוה, צמרמורת, כאב ראש איומים, אפיסת כוחות, כל אוכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מוות אך גופם, שהתחסן על ידי יסורים וכאב, ורוחם העשויה לבלי חת, סייעו להם להתגבר גם על כל המחלות, ואולי היתה זאת זכותו של בעל מגלה עמוקות שעמדה להם, שיוכלו לעבור את מבחן היסורים של שלש שנות התשובה, כדי לתקן את נפשותיהם לעולם הבא.

ברם, בינתיים נתנו האבק והזיעה את אותותיהם עמוק-עמוק בעור בשרם ובקמטי פניהם. כי במשך כל שלושת השנים, אף פעם לא התרחצו כהוגן, לא הסתפרו ולא עשו את צפרניהם. שערותיהם גדלו פרע ופרצופיהם כשולי קדרה. נוסף לכל זאת היו תמיד עייפים וסחוטים, סחבו את רגליהם הכושלות, לא

בכור ההיתוך

אפילו גדולי הצדיקים לא ינחלו בעולם הבא כבוד וגדולה כמוכם! במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד!"

הוא הביא לפנייהם כיבוד מכל טוב, ובראותו את מבטי השאלה על פניהם, אם כבר מותר להם לאכול מזון משובח, הרגיע אותם בדברי עידוד ונחמה:

"אכלו, בני, אכלו! מעתה הכל כבר מותר לכם! מהיום והלאה לא תוסיפו להיות נעים ונדים בעולם ולא תענו יותר את נפשותיכם ביסורי הגלות! תוכלו להישאר לגור בקראקא יחד עם נשותיכם! ברם, יהיה אסור לכם לעסוק במסחר, אלא להתפרנס ביושר מעבודת כפיים! תוכלו להיות סבלים, חוטבי עצים, שואבי מים, שומרי לילה וכדומה, מה שיזדמן לכם! ואני יכול להבטיח לכם שעבודה לא תחסר לכם! אבקש מבעלי הבתים, תושבי העיר, שידאגו לכך שתוכלו להרויח את לחמכם, ושאף אחד לא יעלה על דל שפתיו ולא יזכיר לכם את מעשי החטא שלכם בעבר! כי חטאיכם אינם קיימים עוד! הם נשטפו ונמחקו בדם ובזיעה ובמוח עצמותיכם המעונות! לא ייזכרו ולא ייפקדו ולא יעלו על לב לעולם!"

יהודי קראקא כבר כמעט שכחו את המאורע של שני הקצבים, שהכשילו את העיר במאכלי טריפה במשך שנים רבות, ואשר בית הדין הגדול גזר עליהם להשמיד את כל רכושם ולהיות נעים ונדים בעולם. מאז עברו כבר שלש שנים והענין ירד מסדר היום.

נקיים מכל חטא ופשע

אך לפתע הכריז השמש של בית הדין בכל בתי המדרש ובתי התפלה, בפקודת הרב דמתא את ההודעה הבאה:

אנשים הביטו אחריהם בתדהמה, אף אחד לא זיהה אותם, כי בצאתם היו גברים נאים במיטב שנותיהם, ואילו עתה בחזרם מגלותם, נראו כזקנים, שברי כלים, מגודלי פרע, וקרעי סמרטוטים עוטפים את גופיהם אכולי הרזון.

בעל מגלה-עמוקות, אשר במשך כל שלשת השנים לא הסיח אפילו יום אחד את דעתו משני הקצבים בעלי-התשובה, בהרגישו ובהשתתפו בכל סבלותיהם ועינוייהם חיכה באותו יום, יום השנה השלישי לצאת לנדודיהם, בצפייה דרוכה לבואם בחזרה. מאז שעות הבוקר המוקדמות עמד ליד החלון, צופה החוצה בכליון עיניים ובמתיחות רבה.

זכים וטהורים

ובראותו מרחוק את שתי הדמויות המוזרות ומעוררי הסלידה, ידע מיד שאלה הם בעלי התשובה. הוא אץ החוצה בחלוק השינה ובלי מגבעת, ורץ לקראתם כאילו היה נער עול ימים, ובפרשו את ידיו לרווחה הכריז בקול רוטט מהתרגשות:

"ברוכים הבאים, צדיקים וקדושים! בעלי תשובה זכים וטהורים!"

הוא נתן להם שלום ברוב חדוה, לחץ את ידיהם בחמימות בהריחו את ריחם בתענוג רוחני עילאי:

"הרי אתם מפיצים סביבכם ריח של גן עדן!"

הוא הכניס אותם לביתו ברוב כבוד, כשהוא מפזז ומכרכר סביבם בחיבה רבה, משמש אותם בעצמו, מביא לכבודם את הכורסאות הנאות ביותר ומבקש מהם לשבת, ותוך כדי כך הוא נופל על צווארם ומחבק אותם ולוחץ אותם אליו באהבה ובהערצה.

"אשריכם ואשרי חלקכם!" מביע הרב את רחשי לבו "הרי אתם בעלי תשובה גמורים!"

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

יהודי קראקא הוכיחו נכונות רבה לקיים את פקודת רבם הדגול. כאשר שני בעלי התשובה העשירים המכובדים ביותר לשעבר הופיעו בשוק, בבגדים פחותים וגסים, חגורים בחבלים של סבלים מסביב למתניהם, והתחילו לתור בעיניהם מסביב, לאן לפנות כדי להרויח כמה פרוטות עבור לחם לאכול, נמצאו מיד קופצים רבים, שהתחרו ביניהם בשפע של הצעות עבודה בשבילם:

"בואו אתי! יש לי בשבילכם עבודה!"

"לא! יותר טוב שתבואו אתי! אצלי תהיה לכם עבודה קלה יותר!"

"לכו אחרי! אצלי תקבלו שכר יומי יותר גבוה!"

"ואצלי לא תצטרכו לעבוד כלל! תמלאו רק תפקידי שמירה, ותוכלו לתת מנוח לעצמותיכם היגיעות!"

נדיבי הלב ממש משכו אותם בשוליהם זה לכאן וזה לכאן, ושני בעלי התשובה נתנו להם לעשות בהם כחפצם מבלי לפצות פה, כאילו היו יצורים ללא כח רצון כלל. הם לא התעניינו לדעת איזו עבודה מציעים להם ולא שאלו מה יתנו להם תמורתה, מיד עם הגיעם למקום העבודה, התחילו ללא שהיות לעבוד במלוא המרץ, מה שאחרים שעשו במשך כל היום, גמרו הם בשעה שעתיים, ודרשו עוד ועוד עבודה, ובלבד להיות בטוחים שלא יקבלו חס וחלילה תשלום שלא יהיה לו כיסוי מלא בעבודה חרוצה ויעילה.

רבים היו באים למקום עבודתם כדי לחזות בתופעה הנדירה, וללמוד מוסר השכל משני בעלי התשובה, שלמרות שנשאר מהם עור ועצמות בלבד, ידעו להפעיל את כח רצונם

"מכריזים ומודיעים בזה לכל בעלי הבתים בעיר, ששני הקצבים בעלי התשובה חזרו לקראקא לאחר שלש שנות גלות וקיימו בשלימות את גזר דין התשובה שהוטל עליהם! מהיום והלאה הרי הם צדיקים גמורים ונקיים מכל חטא ופשע! הרב שליט"א מטיל איפוא חובה על כל בעלי היכולת לתמוך בהם ולעזור להם להשיג עבודה, כדי שיוכלו לפרנס את עצמם ואת נשיהם. יש לעשות את כל האפשר על מנת למצוא עיסוקים בשבילם: חטיבת עצים, העברת חבילות, שליחויות, שמירה בלילות ולשלם להם שכר הגון!"

"וכל אחד ואחד מוזהר בזה באזהרה חמורה לא להזכיר להם עוונות ראשונים ולא לפגוע בכבודם בכל צורה שהיא! אדרבה, יש להתייחס אליהם במלוא האהדה, להקל עליהם ככל האפשר ולחפש בשבילם רק עבודות נוחות, לאחר שעינו את נפשותיהם במשך שלש שנות גלותם בסיגופים קשים ביותר! כולם חייבים לדאוג לכך שלא יחסר להם פרנסה ושלא יקפחו אותם! הם, שני בעלי התשובה עצמם, שלמדו להיות נכנעים ומושפלים עד זכא, הרי לא יגיבו ולא יתקוממו נגד עול וקיפוח, לכן יש לנהוג כלפיהם במשנה זהירות שלא יפגעו בהם אפילו פגיעה קלה שבקלות!"

בעל מגלה-עמוקות הלווה להם סכום כסף קטן מקופת הקהלה, שהספיק בשבילם כדי לקנות מלבושים פשוטים וזולים מאוד, אך לא קרועים, וכדי לשכור דירות ישנות בשבילם ובשביל נשיהם. הם התחייבו להחזיר את כספי ההלוואה בתשלומים קטנים, שיצליחו לחסוך פרוטות פרוטות משכר עבודתם, ובלבד שלא יהנו ממתנת בשר ודם, אלא מהכסף שיפול בחלקם מעמל כפיהם.

בכור ההיתוך

המשמש ובא! ימי הזיקנה מתקרבים והולכים, ולא רחוק היום בו יופיע מלאך המוות בעל אלף העינים ויביא אותנו בפני בית דין של מעלה, ושם יהיה עלינו למסור דין וחשבון על כל מעשינו בעולם הזה! אמנם סיגפנו את עצמנו במשך שלש שנים וקיבלנו באהבה את הסבל והעינויים של הגלות, אך מי יערב לנו שדי בכך? מי יודע אם זה מספיק כדי לכפר על הפשעים החמורים שביצענו במשך עשרות שנים? צמרמורת תוקפת אותנו כשאנו נזכרים במה שצפוי להם לרשעים בעולם הבא, ומתעורר בנו הרצון לצאת שוב לגלות ולהמשיך לסגף את עצמנו בעינויים יותר גדולים ובלבד להיות בטוחים שנוכל לתקן מה שפגמנו ברוב חטאינו ופשעינו!".

"הירגעו נא, בני, ואל תכרסמו את לבכם בהרהורי דאגה!" השתדל הרב להשקיט את בכיים "אין כל ספק בדבר שאתם כבר עתה צדיקים גמורים! אני מאחל לעצמי "לזכות" להגיע לעולם הבא כה נקי מחטא ועוון כפי שאתם תגיעו לשם לאחר מאה ועשרים, נקיים וטהורים מכל סייג ופגם! חלקכם בגן עדן יהיה למעלה מחלקם של צדיקים גמורים, כי השב בתשובה "זדונות נעשות לו כזכיות".

"אבל רבינו הקדוש והטהור, אנו בכל זאת זוחלים ורועדים, ולבנו חושש ודואג מה יהא בסופנו..." לא יכלו השניים לעצור בעד מעין דמעותיהם "אילו היינו זוכים לפחות לקבל אות או מופת או אישור בכתב, שיחזק בנו את הבטחון שאכן יש לנו חלק בעולם הבא..."

"הריני נעתר לכם גם לזאת!" השיב הרב, בראותו שאחרת לא יוכל להרגיע את רוחם "אמסור בידיכם כתב מפורש שיניח את דעתכם!".

ולדרבן את עצמם לעבוד בלהט ובמרץ נעורים שעות על שעות ללא הפוגה. אלה שזכרו את מראה פניהם מתקופת העושר שלהם מלפני שלש שנים, כאשר הבריאות והאון שפע מכל ישותם, לא יכלו שלא להתרגש עמוקות בהסתכלם עתה על שני הסבלים, שעורם הצהיב כמו קלף מיובש ועצמות לחייהם החדות בלטו החוצה, ולא אחד הוריד דמעה מרוב רחמנות והשתתפות בצערם.

כדי לא להביא אותם במבוכה, היו האנשים מציצים בהם מבין סורגי הגדר שמסביב למבנה שבעלי התשובה עבדו שם והיו מסתלקים מהר כשהבחינו שהם מרגישים שמסתכלים בהם.

לאט לאט התאקלמו שוב בעיר, הפכו לאנשים שהצבור נזקק לשרותם והרויחו את לחמם ביושר ובנאמנות. הם מצאו להם מגורים מחוץ לעיר, כי התביישו לגור בשכנות עם יהודים, שאולי יזכירו להם עוונות ראשונים. הם גם לא רצו לגרום אי נעימות לילדיהם ולנכדיהם. מדוע יסבלו עבור עוון אבותיהם?

הכתב המפורש

ערב אחד, אחר יום של עמל מפרך, באו שני בעלי התשובה אל בעל מגלה עמוקות, כשפניהם מביע דאגה עמוקה. הם עמדו בהיסוס ליד הדלת וחיכו שהצדיק ישא את עיניו ויזמין אותם להיכנס.

"ברוכים הבאים, בני היקרים!" קרא בעל מגלה עמוקות כשהבחין בהם "אתם נראים לי מודאגים מאד... מה הסיבה? האם חסר לכם משהו? האם מישוהו העליב אתכם, או גרם לכם עוול? ספרו נא לי ואעשה כל מה שביכלתי כדי לעזור לכם".

"רבינו הצדיק!" געו שניהם כאחד בבכי תמרורים "אנו מלאי פחד מיום הדין הנורא

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

מגילת הקלף

לתוכם דינים ודברי מוסר ויראת שמים שהחיו את רוחם והביאו מרפא ללבם השבור ולנפשותיהם הדואבות.

הם זרחו ממש מאושר כאשר ניתנה להם הזדמנות לעשות שרות כלשהו עבור לומדי התורה, להגיש כוס תה למגיד השיעור או למלא כל מיני שליחויות עבור תלמידי החכמים חובשי בית המדרש. אין לתאר את שמחתם כשהיו רצים לקיים איזו מצוה. הקפידו להרבות בעניית "אמן" ו"אמן יהא שמיה רבה", ועמדו על המשמר לשמוע "קדישים" וברכות ו"לחטוף" עוד ועוד "קדושות", ובייחוד בשבתות ובימים טובים.

הזיקנה קופצת

כך עברו עליהם שנות חייהם האחרונות, כשהם חיים חיי עמל קשים, וכל רגע פנוי היה קודש לעבודת הבורא.

בעלי הבתים בקראקא, שידעו על עברם של שני הקצבים השותפים, על חיי העושר שלהם משכבר הימים, ועל שנות התשובה הרבות, שעברו עליהם מתוך צער ויסורים שאין לתארם, לא ניסו אף פעם לבקש מהם שריות כלשהו בחינם, או לנהוג כלפיהם בפחיתות הכבוד. אך למרות זאת היו שני הבעלי התשובה עומדים בפני כל אחד ואחד בהכנעה, כעבד לפני רבו, והיו מסתכלים לכל אחד בעיניים, כשהם מנסים לנחש אם היה זקוק למשהו, ומיד מזדרזים למלא את מבוקשו הסמוי במירב המהירות והיעילות. למרות גילם המתקדם ועל אף עייפותם מעמלם הקשה, היו רצים כמו נערים צעירים כדי להשביע את רצון הבריות, ופניהם מביעים סיפוק בלי גבול.

ברם השנים והגיל עשו את שלהם; על אחד מהם קפצה הזיקנה במפתיע. הרגליים התחילו

למרות השעה המאוחרת, התיישב בעל מגלה עמוקות ליד שלחנו, נטל לידו את נוצת האווז, טבל אותה בדיו, ורשם על הקלף את השורות הבאות:

"אני החתום מטה, רבה של קראקא ואב בית הדין הגדול שהוציא את פסק הדין נגד שני הקצבים השותפים, וגזר עליהם את תשובת המשקל החמורה, כדי לכפר על פשעיהם העצומים, ושהם קיימו אותה בשלימות לכל פרטיה ודקדוקיה. הריני גוזר בזה, שכשם שקבענו בבית דין של מטה, כך יקיימו בבית דין של מעלה. והשנים יהיו מנוקים מכל עוון ואשמה ורשע".

כאשר סיים הרב את כתיבתו, הקריא את הכתב בפני בעלי התשובה, ושניהם הושיטו את ידיהם לקבלו מידי. בעל מגלה עמוקות לא ידע למי מהם למסור את הכתב המפורש. לבסוף מסר אותו לידי זה, שנתעורר ראשונה ועורר את שותפו לפתוח בדרך התשובה.

רק אז חזרו השניים הביתה בלב קל יותר.

מגילת הקלף שנמסרה לידם ע"י בעל מגלה עמוקות נסכה לתוכם הרגשת בטחון במקצת וחיזקה בהם את התקווה שאכן כיפרו על חטאיהם בשלש שנות סיגופיהם, ושוב לא יענישו אותם בבית דין של מעלה בעוון הכשלת הרבים במאכלי טריפה, הם המשיכו להתנהג בהכנעה ובשפל ברך, עבדו בפרך בעבודות השחורות ביותר, שסופקו להם ע"י בעלי הבתים בעיר, והרוויחו את לחמם ביושר ובעמל כפיים.

כל ערב, אחרי העבודה, ובשבת כמעט כל היום, היו יושבים בבית המדרש של הקהילה, מקשיבים בדומיה לשיעורי תורה וסוגפים

בכור ההיתוך

שוב הרעיף הרב על החולה דברי עידוד וחיזוק והסביר לו בטוב טעם ודעת, שבשמים אין זקוקים למגילת הקלף, וכי הקב"ה שהוא בוחן כליות ולב, יודע כל הנסתרות ואין דבר נעלם ממנו.

החולה האזין בדומיה לדברי הרב ושאר הנכבדים, אך הרגשתו לא השתפרה והפחד המשיך לכרסם בלבו.

בצל המוות

עברו ימים אחדים, ומצבו של החולה הורע מאד, צל המוות כבר היה פרוש על פניו. הוא שכב במטתו כשכולו פקעת אחת של צער ויסורים, וכל הזמן לא הפסיק לבכות ולקונן, מתוך הזיות וסיוטים, על מלאכי חבלה לאין ספור הממלאים את כל חלל החדר, שפודים ארוכים שלופים בידיהם, והם מחכים בחוסר סבלנות לרגע של יציאת הנשמה...

אנשי ה"חברה קדישא", שהובהלו למטתו, לא יכלו לחזות בעינויי הנפש הנוראים של הגוסס, והם שוב הזעיקו את הרב בעל מגלה עמוקות, אולי יעלה בידו להשקיט את רוחו ולסלק מעליו את סיוטי הגיהנם.

"רבי" ... הפליט בעל התשובה הגוסס, בסננו את המלים בקושי רב מתוך שפתיו המכחילות, כשדמעותיו זורמות ושוטפות את פניו הצהובים כדונג "רבי" ... לבי מתפוצץ מאימה, ואף לרגע לא מרפה ממני הפחד שמא לא נתקבלה תשובתי בשמים! ואזי אוי ואבוי לנשמת החוטאת ואני אנה אני בא? הרי לעולם לא אצא מהגיהנם! אהיה אבוד בכף הקלע ובעינויי התופת לנצח נצחים! ...

לבו של הרב בעל מגלה עמוקות נשבר בקרבו למראה הסיוטים הקשים הפוקדים את החולה, והוא שלח לקרוא לבעל התשובה השני ופקד עליו למסור את מגילת הקלף לידי הגוסס,

כושלות. הגב כפוף, הידים רועדות... כוחותיו נידלדלו והלכו, ולא היה מסוגל יותר לעסוק בעבודה פיזית. עד שיום אחד לא יכול לקום ממיטתו, ונשאר שוכב באין אונים ובאפיסת כוחות. היה נראה בעליל שהמוות מתקרב אליו בצעדי ענק. לא יארכו הימים והוא ילך בדרך כל בארץ.

היה זה הבעל תשובה השני, לא זה שקיבל את מגילת הקלף, שנכתבה בידי בעל מגלה עמוקות, ככתב אישור עבור בית דין של מעלה.

כשנודע הדבר בעיר, שאחד מבעלי התשובה חלה, באו לבקרו, בחדרו הדל, הרב וכל נכבדי העדה. החולה התרגש מאד למראה המבקרים רמי המעלה שבאו לחלוק לו כבוד, והוא פרץ בבכי, חשב הרב שהחולה בוכה מחמת הפחד מהמוות המתקרב ובא, ומאימת ההתייצבות למשפט בפני בית דין של מעלה, והוא ניחם אותו ודיבר על לבו שאל לו להיות מודאג כלל וכלל.

"הרי אתה צדיק גמור! הגעת אפילו לדרגה גבוהה מצדיק גמור!" הרגיע אותו הרב "נשמתך זכה ונקייה כזהב וכפז, ללא כל רבב קל שבקלים! כסא של זהב משובץ ביהלומים מוכן בשבילך בגן עדן! כי את כל העונש עבור חטאיך כבר קבלת די והותר בעולם הזה!"

"אך מגילת הקלף אינה נמצאת בידי אלא בידי חברי!" קונן החולה שעמד על סף המוות "אוי, מה גדול פחדי מיום הדין! אני ממש מתפתל מאימה, וכל הזמן אני רואה לנגד עיני את מלאכי החבלה הנוראים, המתקרבים אלי בשפודיהם הלוהטים, מצפים לרגע של יציאת נשמת, כדי לתקוע אותם בגופי ולהטילני בדודי הזפת הרוחת של הגיהנם!"

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

"צאו וראו מה גדול כוחה של תשובה שהיא מגעת עד כסא הכבוד!" פנה הרב אל הנאספים". אפילו החוטא הגדול ביותר, שדומה שאין לו תקנה כלל, גם הוא יכול לעשות תשובה כל זמן שהנשמה בקרבו ולהגיע לעולם הבא נקי מכל חטא ועון!"

והוא סיים את ההספד בהרעימו בקול אדיר, כשמבטו מופנה כלפי מעלה:

"פנו מקום! פרצו דרך! צדיק גדול מגיע עתה למנוחתו! נשמה של פז וסנפירים עולה וחוזרת למקור מחצבתה, זכה וטהורה בדיוק כפי שהיתה בעת ירידתה לעולם!"

במשך ימי השבעה בא הרב ועמו נכבדי העדה להתפלל בבית בו הוציא בעל התשובה את נשמתו, ולנחם את האלמנה והיתומים. החדר הצר וכל החצר היה צר מלהכיל את כל הבאים, והתפללות נערכו ברגש רב. לאחר התפילות למד הרב פרק משניות יחד עם כל הקהל לעילוי נשמת הנפטר, ובמשך כל היום המה המקום ממבקרים מכל העיר והסביבה שהפגינו את אהדתם והוקרתם למנוח.

השותף בחלום

בעל התשובה השני, שותפו של הנפטר, שאת מגילת הקלף שלו לקח אתו אל הקבר, חיכה בחוסר סבלנות במשך כל ימי השבעה, שחברו יבוא אליו בחלום ויספר לו כל מה שאירע לו בעולם האמת. אך לשוא! שום איתות לא הגיע מהמת. עבר עוד שבוע ועוד שבוע. השותף היה כבר מלא דאגה וצער. לבסוף, אחרי שבועיים נוספים של צפייה מתוחה, הופיע המת בחלומו...

זה היה בלילה הראשון שאחרי השלושים. כאשר בעל התשובה שנשאר בחיים, נרדם על משכב הקש שלו, לאחר יום של עבודה

שיקח אותה אתו אל הקבר... ואילו על הגוסס הנוטה למות ציוה לתת תקיעת כף לשותפו ולהבטיח לו, שלאחר מותו יבוא אליו בחלום וימסור לו דיווח מלא ומפורט על כל מה שאירע לו מהרגע של יציאת נשמתו ועד שהגיע למקום מנוחתו.

שמע בעל התשובה השני בקול הרב ומסר את מגילת הקלף לידי חברו הגוסס. כתמורה לכך נתן לו הגוסס תקיעת כף, שמיד שיגיע למנוחתו, יבוא אליו בחלום וימסור לו בפרוטרוט כל מה שהתרחש אתו בעולם האמת.

רק אז נרגע בעל התשובה הנוטה למות, וכעבור יום נוסף הוציא את נשמתו מתוך שלווה מלאה, כשעל פניו נסוך חיוך רחב של קדושה ושביעות רצון כמתוך חוויה של תענוג רוחני עילאי הנשגב מהשגת אנוש...

ההלוויה נערכה ברוב עם, הרב שלח את השמש לכל בתי הכנסת להכריז על ביטול מלאכה, כל החנויות ובתי המסחר נסגרו, וכל תושבי העיר, מנעד ועד זקן, מהאיש הפשוט ועד פרנסי הצבור, נהרו להלוויה כדי לחלוק לבעל התשובה את הכבוד האחרון.

המונים הצטופפו בבית הקברות, והארון הוטמן בקבר, כשבידי הנפטר מגילת הקלף לבית דין של מעלה.

בעל מגלה עמוקות השמיע דברי הספד נרגשים בקול חוצב להבות אש, שהרטיט את הלבבות, וכל הקהל פרץ בבכי.

בדבריו גולל הרב את פרשת העינויים והסיגופים הנוראים שהנפטר קיבל על עצמו באהבה וברצון כדי לכפר על חטאיו ולטהר ולזכך את נשמתו מכל סיג ופגם.

בכור ההיתוך

מיהו הבעל מגלה עמוקות

"חברי האהוב"!... הגיע אליו קולו הקטיפתי והרך של הנפטר. "אצלכם בעולם השפל לא יודעים כלל מיהו הבעל מגלה עמוקות, מה גדולה מעלתו בשמים, בתוך הפמליא של מעלה, ובאיזו מידה מתחשבים שם בדעתו! כל השערים של העולמות העליונים עומדים פתוחים לפניו, והריהו שם בבחינת בן בית, יוצא ונכנס, כמו בביתו הפרטי! כולם נשמעים למוצא פיו וששים למלא את רצונו מה שהוא גוזר הרי זה שריר וקיים!".

ואז התחיל הנפטר לספר את כל הקורות אותו מאז יציאת נשמתו:

"פחדי אמנם לא היה פחד שוא! רע ומר היה לנו ולנשמותינו לנצח נצחים, אילמלא היינו חוזרים בתשובה בעודנו בחיים, כי כאן, למעלה, אי אפשר יותר לתקן מה שקלקלו למטה!".

"ובכן הסכת איפוא ושמע, חברי היקר!

"בו ברגע שנשמתי פרחה מגופי, מיד הקיפו אותי מפנים ומאחור, מלמעלה ומלמטה כתות כתות של מלאכי חבלה, משחיתים וקליפות כחול אשר על שפת הים! מראיהם היה כל כך איום ומעורר חלחלה ופלצות, שמהפחד בלבד אפשר היה למות אלף פעמים! חלק מהם הגיעו בדמותם של זאבי טרף רעבים וחלק בדמות נחשים ארסיים ופתנים ענקיים, שהתפתלו סביב במחול שטנים מקפיא דם... ואחרים עטו עלי בדמויות זועתיות ביותר של בריות שונות ומשונות, מין תערובת של איש הפרא וחית היער, עם פרצופים שחורים משחור ועינים לוחטות צמאות לדם, ובידיהם פגיונות שלופים, דרוכים ומוכנים לתקוע אותן בלבי ולטלטל אותי בתנופה אחת אי שם לתוך גיא צלמוות באיזו ארץ ציה ושוממה, אשר משם

מפרכת, הופיע בחלומי השותף המת. הוא ידע היטב ששותפו כבר הלך לעולמו ולא יותר בין החיים, ובדמיונו ראה אותו כדמות מעונה ורצוצה עוד יותר מכפי שהיה בעודנו בחיים. ביחוד בימים האחרונים שלפני מותו, כשתוארו היה ממש שחור משחור וכל צורתו נשתנתה ונתעקמה מרוב בכי ויללות, חרד ורועד מאימת יום הדין.

אך בהופיעו בחלום כמעט ולא הכיר את שותפו, שבילה אתו ביחד את כל שנות חייו, בתקופות של שמחה ואושר ובתקופות של יגון וכאב. כולו היה קורן אור, וכל דמותו הבהיקה באור יקרות. הוא הפיץ סביבו זיוו של קדושה וזוך, שסינוור את העינים, כנוגה השמש בצהרים עד שהיה קשה להסתכל בו. גם התכריכים שלו היו צחורות מצחור, כלובן של שלג קטיפתי בהשתקפו באור השמש שמעל, ללא כל צל או רבב, כל ישותו אמרה הוד והדר של צדיק הנהנה מזיוו השכינה בגן עדן העליון...

והקול של דמות הפלאים של מי שהיה שותפו לשעבר! קול מלטף ומעודד כצלילי פעמוני כסף! במשך שנות התשובה, הוא שכח כבר שאי פעם היה שותפו מסוגל לדבר בקול נמרץ ועירני. כל הזמן היה קולו עצוב ולא, מחריש יותר מאשר מדבר. וגם מעט המלים שהיה מוציא מפיו פה ושם, היה להם צליל צרוד וחורק, כאילו בקעו מקברו של מת חי. ואילו עתה היה הקול צלול, מלא עדנה ומתיקות ושופע אושר ונחת רוח. רחוק כרחוק מזרח ממערב מקולו של קצב בור ועם הארץ, שקופה של שרצים עונות ופשעים חמורים תלויה לו מאחוריו. היה זה קולו כשל אברך משי, שעודן ונזדכך ע"י שקידה נמרצת בלימוד התורה ובחיי קדושה וטהרה.

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

"גם לאחר סתימת הגולל כאשר הקבר היה כבר מכוסה לגמרי, וכל המלווים, עם הרב הקדוש שלנו, כבר עזבו את המקום וחזרו העירה, גם אז לא זזו ארבעת מלאכי הרחמים מקברי ונשארו עומדים שם, סוככים עלי בכנפיהם שלא יאונה לגופי כל רע.

בפני בית דין של מעלה

"ואז הופיעו ארבעה מלאכים אחרים, עוטים הוד והדר, כדי להביא את נשמתי בפני בית דין של מעלה.

"התרוממתי אל על וזינקתי למרומי השמים בהרגישי עצמי כל כך קל, כשאני מרחף בקלות כזו כאילו הייתי מלאך בעל שש כנפים...

עד מהרה הגעתי לתוך עולם מלא אור נגוהות, זוהר ומבריק, במדה כזו, שאתם שם למטה, בעולם הגשמי, אינכם יכולים אפילו לתאר בדמיון אפס קצהו. מיד מילאה אותי הרגשת אושר ותענוג רוחני עילאי שאין לתארה ולבטאה במלים, כל תענוגי עולם הזה במשך כל ימי חיי אנוש הם כאין וכאפס לעונת העונג של שנייה אחת בנהורא עילאה זו.

ארבעה מלאכים, השושבינים שלי, הובילו אותי לעבר ארמון רם ונשא, שכתליו עשויים כולם בדולח טהור, והעמודים והקשתות מזהב ומפז. החלונות שוכצו ביהלומי ענק, שנוצצו והפיצו אור יקרות למרחקים בצבעי קשת מרהיבי עין, שנשארת עומד נפעם ונרגש נרוב קסם. מעל השער הענקי בפתח הארמון מתנוססות המילים "מקום המשפט" חרותות באותות של אש לזהטת וליד הכניסה רובצים אריות ונמרים שמרחרחים אחרי כל נשמה המוכנסת פנימה, ובהתאם למדת החטאים של הנשמה, הם משקיעים קולות נהמה מחרידים.

לא אחלץ עוד לעולם, ואהיה אבוד לנצח נצחים!...

"אך האימה החשכה שנפלה עלי היתה רק להרף עין, כי מיד ניצבו לידי ארבעה מלאכי רחמים, בדמות כרובים צחורים, שופעי עדנה ורוך לאין קץ. הם תפסו מקום, אחד למראשותי, אחד למרגלותי ושניים משני הצדדים, הם לא זזו ממני אף לרגע עד אחרי שגמרו את הטהרה. כך חסמו את הגישה בפני כל מלאכי החבלה ולא היתה להם כל שליטה עלי. הם חרקו בזעם בשיניהם וירו זיקי אש, מוכנים לקרוע אותי לגזרים, לעשות אתי כלה ולא להשאיר ממני שריד ופליט... אך ארבעת מלאכי הרחמים הקיפו אותי כבחומה בצורה, והמשחיתים לא יכלו להתקרב אלי בשום פנים.

"כשהכניסו אותי לארון כדי להובילני לבית הקברות, ניגלו לעיני עוד מלאכי מעלה, שהצטרפו לארבעת מלאכי הרחמים, וגוננו עלי לאורך כל הדרך. ולמרות שמלאכי החבלה השחורים ארבו לי כל הזמן בלהיטות עצומה, נדחפים ונדחקים לעברי במאמץ רצחני לפרוץ פרצה בחומת המגן שמסביבי ולתפסני ולטלטלני אל מעבר להרי חושך, ועל אף מספרם האין סופי לא יכלו לנגוע בי ולעשות לי כל רע.

"כשהורידו את ארוני אל הקבר, לפני שכיסו אותי בעפר, עשו מלאכי החבלה מאמץ נועז אחרון, בהידחפם אל הארון ברוב רעש והמולה, והתעקשו דוקא לחטוף את גופי בכל מחיר. אך המלאכים הקדושים ניצבו סביבי איתנים כצור וגוננו עלי כל הזמן מבלי להסיר ממני את מבטם הרחום אף לרגע.

בכור ההיתוך

"פסקי דין שונים נחרצים לכל נידון ונידון. חלק נידונים לגיהנם, אך יש לקבוע גם לאיזה מדור ולכמה זמן. על אחרים גוזרים לרדת לשאול תחתית ולכף הקלע. יש גם כאלה שחותכים את דינן לרדת שוב לעלמא דלתתא ולהתגלגל בגוף של בהמה, או בצמח דומם, ולעמוד ולחכות ימים ושנים לאין קץ עד שיגיעו לידי תיקון.

"מיד עם מתן פסק הדין, כשהנשמה יוצאת חייבת בדין, ניתנת הרשות למלאכי החבלה והם חוטפים אותה ומוציאים אותה אל המקום המיועד לה. הנשמה מקוננת ומייללת, מביעה את חרטתה ומבקשת רחמים אך בעולם העליון שוב אין מקום לחרטה ולתשובה על העבירות שהאדם עבר עליהן בימי חייו עלי אדמות".

המקטרגים במלוא הקטרוג

החלום של הקצב בעל התשובה שנשאר בחיים נמשך שעות על שעות, ושותפו הנפטר המשיך בדיווחו על מהלך הדברים באולם בית הדין של מעלה, אליו הובא כדי למסור דין וחשבון על מעשיו בעולם הזה:

"קורה גם, שנשמתו של אדם מגיעה לכאן לבנה כשלג וצחה כבדולח, ללא כל כתם או רבב, והיא יוצאת זכאית בדין, ואז נשמעה הכרזה: לגן עדן! מיד קמים מלאכי מעלה ממקומם וקוראים בקול רינה וצהלה: "אשריך וטוב לך! אשריך שזכית לחיי העולם הבא!" כתה של מלאכים קדושים עם כנפיים לבנות מקיפות את הנשמה כמין משמר של כבוד ומפנים לה דרך בהכריזם בקול חגיגי: "פנו דרך ישרו מסילה, כי צדיק בא! אמרו לצדיק טוב, כי פרי מעלליהם יאכלו!"

בכבוד ובפאר בל יתואר מובל הצדיק למקום מנוחתו בגן עדן, כל הצדיקים יוצאים לקראתו ומקבלים בשמחה גדולה ובחיבה יתירה את

"ארבעה המלאכים נשאו אותי על כנפיהם והכניסוני למקום המשפט. כאן נתגלה לפני מחזה מרהיב עינים כזה, שלא ידעתי על מי להסתכל קודם, את גדלו של האולם אי אפשר לתפוס אפילו במבט מקצה אחד אל משנהו. נוסף לכך משובצים התקרה והרצפה באבני חן מבריקים, המפיצים סביבם קרני אור כאלה, שזיוום יכה את עין השמש המאירה שם למטה על פני כדור הארץ...

"באמצע האולם עומד שלחן ענקי שסביבו מסובים חברי בית הדין של מעלה כולם מלאכי אש אוכלת: בראש השולחן לוחשות מלמעלה באותית של אש המלים: "תורת משה אמת", ועל פני השלחן מונח ספר תורה פתוח, שאותיותיו בורקות כגחלי אש...

"לכאן, אל השלחן הזה, מביאים את הנשמות שהועלו זה עתה מעמק הבכא, כדי לחרוץ כאן את משפטן לשבט או לחסד.

"בעת המשפט, פותחים את הדף של הנשמה הנידונה, בספר הזכרונות העבה העשוי מקלף, וקוראים מתוכו את כל המעשים הטובים ואת כל המעשים הרעים שבעל הנשמה עשה במשך כל שנות חייו עלי אדמות, ושהוא כתב אותם במו ידיו. לכל משפט מתייצבים מלאכי רחמים ומלאכי דין, מליצי יושר ומקטרגים. הנשמה עצמה נאלמת דום בדרך כלל מרוב חרדה ופחד, ואינה מסוגלת ללמד זכות על עצמה לבד, ולהתגונן נגד דברי האשמה על עבירות וחטאים המוטחים נגדה על ידי הקטגוריה.

על פי רוב מזמינים גם עדים למשפטים אלה, בעת שחכיתי לתורי להיקרא לכס המשפט, התנהל שם משפט של נשמה אחרת, ובמהלך הדיון נקראו קירות ביתו של אותו אדם להעיד נגדו על עבירה שעשה שם בסתר, בהיותו בטוח שאף אחד אינו רואה אותו.

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

"אני עצמי" המשיך הנפטר לספר לשותפו בחלום, "נדחקתי לתוך קרן זוית, כדי שלא יראוני ושלא ירגישו בי, וכל כולי רועד מפחד ובעתה. לבי היה מר עלי מאד מאימת הדין. מי יודע איזה גזר אכזרי מצפה לי? האם הגיע לכאן אי פעם רשע כמוני אשר רוב שנות חייו עלי אדמות היה שקוע במ"ט שערי הטומאה והזוהמה, חטא והחטיא אחרים והכשיל רבבות יהודים יראים ושלמים בעבירות חמורות ביותר?! האם יהיה לי פתחון פה בפני בית דין של מעלה? התכווצתי בתוך פינתי כשאני כואב ודואב, וכל אותה שעה נצמדתי למגילת הקלף של בעל מגלה עמוקות, שהחזקתי בה בחזקה בשתי ידי בתור המפלט היחידי והאחרון..."

הנשמות מיללות

"הנשמות עברו בפני כס המשפט כבני מרון. אחת אחרי השנייה נידונו הנשמות מי לעונש חמור ומי לעונש קל יותר. אף אחת לא יצאה חפה מפשע לגמרי. והנה אני שומע את קולו של הכרוז קורא בשמי ובשם אבי... ארבעה מלאכי הרחמים הוליכו אותי בעדינות אל שלחן המשפט, ואחד המלאכים פתח את הדף שלי בספר הזכרונות הגדול..."

לפתע פתאום רעדו אמות הספים מקול צעקה איומה שהדהדה בחלל האולם הענקי:

"מי הביא לכאן את הרשע המרושע הזה?! כל מדורי הגיהנם לא יספיקו בשבילו!!!"

"קפאתי על מקומי מרוב בעתה ופלצות אך המלאכים השושבינים שלי, עוררו אותי מקפאונם בנגעם בי בקלילות בכנפי המשי הרכות שלהם. נזכרתי במגילת הקלף של בעל מגלה עמוקות שהיתה צמודה ללבי, והנחתי אותה במהירות על פני השלחן..."

ואז נשמע שנית הקול התקיף:

עמיתם החדש, השמש והירח והכוכבים מאירים את דרכו בהזרימם אלומות אור בצבעי הכסף והזהב וברק של יהלומים ואבני חן. כל המזלות וכוכבי הלכת משתחווים לפני הצדיק בהגיעו לשערי גן העדן, כל הבריאה כולה אומרת שירה ומשמיעה בקול בכל כלי הזמר: "אשרי לו ואשרי חלקו!".

"אך דברים כאלה קורים רק לעתים נדירות, בדרך כלל יוצאות נשמות חייבות בדין, ואז אוי ואבוי לה. חברי בית הדין של מעלה מטיחים בפניה דברי תוכחה ונזיפה קשים ביותר, ומרעימים עליה בקולות צעקה נזעמים, המזעזעים את כל העולמות:

"רשע! פושע ישראל! באיזו עזות מצח התמרדת נגד מצוותיו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא?! נתנו לך נשמה זכה וטהורה והזהירו אותך לשמור עליה מכל סיג ופגם ולהחזיק אותה בקדושה ובטהרה ולבסוף טמאת אותה וזיהמת אותה בחטאיך ובתאוותיך הנפשעות! אוי לך ואוי לנפשך! בגלל הנאות שעה מדומות נמוגות כעשן, ויתרת על ש"י עולמות של חיי נצח ותענוגים רוחניים ללא גבול!!!"

"לקול דברי התוכחה האלה של חברי בית הדין של מעלה, היורדים על הנידון כמהלומת פטיש, נזעקים כתות לאין ספור של מלאכי חבלה שחורים הפורצים לאולם בסערה וסופה, כרוחות ושדי שחת, עטים על הנשמה הרועדת כעלה נדף. אלפי ידיים נוחתים עליה בבת אחת והיא נסחבת באכזריות מדוכן המשפט ונדחפת בגסות החוצה, בדרכה אל הגיהנם, או אל איזה גיא צלמות אי שם במרחבי שממה אין סופיים, אשר משם אין חוזרים לעולם..."

בכור ההיתוך

לעמוד! ולבסוף אתם מטיחים בפניו את המלה
'רשע'!?"

אך מלאכי הדין, המשטינים והמקטרגים,
השיבו מלחמה שעה בצעקם בחמת זעם בקול
מרעיש עולמות:

"בואו וראו את השואה שנשמה זו חוללה
ברוב פשעיה!"...

ותוך שנייה הגיעו מכל הצדדים אלפים ורבבות
נשמות, מייללות ובוכות ופוקעות צרה:

"הוא גרם למותנו במגפה בגלל עוונותיו!"

"אני עברתי מן העולם בדמי ימי" קוננה אחת
הנשמות "מפני שרשע זה הכשיל אלפים
ורבבות במאכלי טריפה!"

"היינו ילדי חדר, תינוקות של בית רבן!" יללו
נשמות אחרות "לא ידענו טעם חטא! היו לנו
סיכויים להיות גדולי תורה ויראה ובגלל עוכר
ישראל זה גווענו בעודנו באבנו!"

"ואנחנו היינו נשים צעירות" נשמע קול נהי
ובכי תמרורים, מסמרי שערות "ילדנו ילדים
בקדושה וטהרה, קוינו לגדל אותם לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, אולם בגלל עוונותיו
של זה, נפחנו את נשמותינו בשעת הלידה או
בתקופת הההנקה, התינוקות הרכים נשארו
יתומים פעוטים ללא אהבת אם וללא טפול
אמהי מסור, ועתה אין לנו מנוחה בקבר, קול
בכי הפעוטים המסכנים בעריסותיהם אינו
מרפה מאתנו! כצפרים המקננות על גוזליהן כן
אנו מרחפות תמיד על עריסותיהם ומיטותיהם
של פרי בטננו שנשארו לאנחות. וכשהם
סובלים תחת יד המטפלות או בידי האמהות
החורגות, אנו נשרפות ממש מרוב צער למראה
הדמעות של מחמלי נפשנו חסרי הישע...
בשבילנו אין צורך בגיהנם! הסבל והצער של
היתומים העזובים, שאין להם מי שיגן עליהם,

איזה מין דיבורים הם אלה של בעל מגלה
עמוקות? שהוא יגזור עלינו לפטור נשמה כזו
מכל עונש? אין לו כל סמכות לתת לנו הוראות
שנקבל את התשובה של הפושע לעיר שלמה
של יהודים במשך עשרות שנים, למען בצע
כסף!!!"

באורח פלא הופיעה במהירות הבזק מאי שם
קבוצה גדולה של מלאכים, מליצי יושר,
שפתחה ב"התקפת נגד" בתקיפות דקדושה:

"מדוע אתם עוד נטפלים לנשמה מעונה זו?
האם לא מספיקים בשבילה היסורים שסבלה
בחייה?! באיזה אומץ וגבורה גילתה היא
בעצמה את פשעיה ברבים והודתה עליהם ללא
כל סייג בפני עם ועדה, מבלי להירתע מלהיות
צפוי לבזיונות ולחרפות בלי סוף זרקה מאחרי
גווה את כל חיי העושר והרווחה והשמידה במו
ידיה את כל הונה ורכושה את כל אוצרות
החמדה שאספה במשך כל שנות חייה, מבלי
להשאיר מהם שריד ופליט! וויתרה מרצונה
הטוב ובנפש חפצה על כל תענוגי העולם הזה,
עברה סבל ועינויים קשים ומרים במשך שלוש
שנות גלות ונדודים, קור וחום. בושות
והשפלות, יסורי גוף ונפש שאין לתארם! והכל
קיבלה באהבה ובהכנעה גמורה! אילו הייתם
אתם מתלבשים בגופות של בני אדם ויורדים
לאותו עולם לחיות חיי אנוש לא הייתם
מסוגלים בשום פנים לשאת ולסבול עינויים
כאלה! הייתם נשברים מיד ולא הייתם יכולים
להמשיך בתיקוני התשובה! ועתה אתם רוצים
גם להטיל אותה לתוך אש הגיהנם?! הרב
הקדוש והטהור בעל מגלה עמוקות הבטיח לה
בעל פה ובכתב שהיא צורפה כבר מספיק בכור
היסורים וכי כל עוונותיה ופשעיה מורקו
ושוטפו בדם ובדמעות ויצאה זכה ונקייה ללא
רבב יותר מצדיקים גדולים, כי במקום שבעלי
תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

המאזניים עומדת להכריע לרעתי, הוא לקח ממני את מגילת הקלף של רבינו בעל מגלה עמוקות, באמרו אלי:

"אל תירא ואל תפחד! המתן לי כאן!"

המלאך מליץ היושר שלי התנשא במעוף בזק מעלה מעלה, לגבהי מרומים, ולאחר שהות קצרה חזר בלווית מחנה שלם של סניגורים, מלאכי עליון בעלי כנפי כסף צחור, שפתחו בנאומי הגנה בדברים כדרבנות:

"אמנם חטא הנידון חטאה גדולה, עוונותיו רבו משערות ראשו | זאת עובדה שאין להכחישה... אך אף אחד אינו יכול להכחיש את העובדה שהוא נשאר יתום בגיל פעוט וגדל בתנאים קשים ביותר אצל דוד קשוח ואכזר, שהעביד אותו בפרך, ולא לימד אותו לא תורה ולא חכמה, לא יהדות ולא יראת שמים. וכיון שהיה בור ועם הארץ הוא נתפס לתאוות הממון ושקע ביוון החטאת מבלי לתת דין וחשבון לעצמו עד היכן הדברים מגיעים. ועוד עובדה שאין להכחישה, שמיד כשעמד על חומרת הדברים, מיד כשנודע לו שאשמתו גדולה עד רום שמי שמיים לא היסס אף לרגע מלהתוודות על פשעיו ברבים, להביע חרטה בלב נשבר ונדכה ולבקש דרך לתשובה! ואיזו דרך תשובה היתה זאת! איזה סבל ויסורים קשים ומרים קיבל עליו באהבה וברצון במשך שנים רבות לאחר מכן, כדי לכפר על עוונותיו! אין לתאר את העינויים הגופניים והנפשיים של שלשת שנות הגלות, בדרך הנדודים מלאת החתחתים, ברעב ובקור וכל מיני פגעים, בהשפלות ובבזיונות, בחרפות ובבושות, ובהכרזות פומביות בכל אתר ואתר: "אני הוא החוטא והפושע! אני הוא העוכר ישראל! אנא תבזו אותי! תריקו לי בפרצוף! תרמסו אותי ברגלים!" והכל מפני שנודע לו עד מה כבדה

הם בשבילנו יותר גרועים מעינויי התופת, כבר חכינו ליום, שבו יגיע לכאן הרשע האכזר הזה, כדי לראות כיצד יתנקמו בו על צערם של עוללינו וטפינו, כיצד יתלקח באש הגיהנם! ולבסוף רוצים למחול לו ולסלוח לו על הכל! לא! בשום פנים ואופן לא!"

בעוד הנשים שופכות את מרי לבן בצווחות זעם וכעס ותובעות נקמה עבור עוללהין ויונקיהן, התחילו לפלוש לתוך אולם המשפט עדרים עדרים של בקר וצאן, עגלים וגדיים, כשהם פועים וגועים, בוכים ומקננים בלשונם האילמת, ושוטחים את טענותיהם בפני בית הדין של מעלה:

"היינו גלגולים וזקוקים לתיקון נשמותינו בעולם של מטה. יכולנו לזכות למנוחה רק על ידי זה ששוחט ירא שמים ישחוט אותנו בשחיטה כשרה ויעשה עלינו את הברכה! כל הזמן היינו מלאי חרדה שלא ניפול חלילה בידיים של גוי ונשחט שחיטה טרפה. וכשכבר זכינו שיהודי יקנה אותנו וצפינו שיובילו אותנו אל השוחט שישחוט אותנו בברכה, בסכין כשרה ללא פגימה לקח אותנה פושע ישראל זה, הביא אותנו לתוך מחסן סתר נידח, ושם קטל אותנו במהלומות קרדום על הראש, כפי שנוחרים חזירים טמאים! כל תקוותנו וצפיותנו לתיקון ולמנוחה, נופצו ונהיו לאל בידיו הגסות של מאכיל טריפות זה, ועכשיו אנו שוב נעים ונדים בעולם התוהו מבלי למצוא מנוחה!"

אשריך, בעל תשובה

"בתוך כל הרעש והמהומה הזו עמדתי כאילו לשוני ניתקה בפי, מבלי למצוא אף מלה אחת לזכותי" המשיך הנפטר לספר בחלום לשותפו הקצב. "כאשר ראה הסניגור שלי שכף

בכור ההיתוך

נשמה זכתה לכבוד ויקר כזה אשר עין לא ראתה כמותם.

"כשגמרו עם כל אלה, נפנו לטפל בי. העמידו אותי על דוכן גבוה כשמסביבו מלאכי מרום זוהרים כזוהר הרקיע, וכולם כאחד משמיעים בקול ומנגינה שמימית שאין דומה לה: "פלוני יצא זכאי בדין!" בקראם שמי ובשם אבי.

ואז נבקעו ונפתחו רקיעים ללא ספור ולעיני נתגלה מחזה מרהיב כזה של הוד והדר, פאר ותפארת שאין לתארו ואין להשיגו בתפיסת אנוש.

מכל הצדדים הדהדה שירת המלאכים:

"זכאי הוא! בעל תשובה גמור הוא!"

הכל אומר שירה! גם ספר התורה המונח על השלחן השתתף בשמחה, ואותיותיו הלוחשות כגחלי אש כאילו הכריזו גם הן: 'זכאי הוא! צדיק הוא!'

"מסביבי התפשט מין אור כזה, שהיה חזק אלפי מונים מאור השמש בגבורתו, ומילא אותי עונג אין קץ.

"מרגע לרגע זרמו לקראתי יותר ויותר מלאכי עליון וצדיקים זכים וטהורים שיצאו מגן העדן כדי לקבל את פני השכן החדש. ראשי כולם היו מעוטרים בעטרות משובצות יהלומים ואבני חן שנוצצו כניצוצות של אש בשלל צבעים וגוונים.

"עד מהרה הופיעו ששה מלאכי אש, שנשאו חופת פאר, שמוטותיה עשויות מעצי ארזים, והפרוכת הפרושה עליהם מלמעלה זהב טהור, ובמרכזה הזהירו המלים 'כי לה' המלוכה'. עם המלאכים נושאי החופה הגיע מחנה שלם של מנגנים ומשוררים עם כלי זמר לאין ספור. אלה היו הלוויים הקדושים, מהמקהלה של דוד המלך.

אשמתו, ובגלל ההחלטה הנחושה לעשות הכל כדי למרק את עוונותיו ולהגיע לתשובה שלמה, כפי שהבית הדין הגדול בקראקא הטיל עליו! והנה כאן מונחת לפניכם מגילת הקלף של הרבי הקדוש בעל מגלה עמוקות, הקובע ומאשר שהנידון כבר כיפר על כל חטאיו על ידי הסבל והעינויים ותיקוני התשובה בשארית שנותיו עלי אדמות! והרי דין מפורש הוא בגמרא: 'כיון שלקה הרי הוא כאחיק! ולאחר שכבר קיבל מרצונו הטוב את מנת היסורים בעולם של מטה, הרי הוא נקי עתה מכל חטא'...

נאומי הסניגוריה השאירו רושם עז, וחברי בית הדין של מעלה, התחילו מחדש לנתח את העובדות, לבדוק ולשקול שוב, והדיונים נמשכו שעה ארוכה. לבסוף נפלה ההכרעה: כשם שקבעו בבית דין של מטה כך קובעים ומאשרים בבית דין של מעלה! פסק הדין של בעל מגלה עמוקות שריר ובריר וקיים! הקצב בעל התשובה נקי מכל חטא ועוון כתינוק שנולד!...

"בד בבד עם פסק הדין שלי הוציא בית הדין של מעלה עוד פסק דין שני" המשיך הנפטר לספר לשותפו בחלום "כל הנשמות שבגלל עוונותי הלכו לעולמם ללא עת, וכן כל הגלגולים של בעלי החיים שקטלתי אותם וע"י כך קיפחתי את חלקם בשני העולמות, יקבלו עתה את תיקונם, ושערי גם העדן ייפתחו לפניהם..."

"מיד באו במעוף-בזק מחנות מחנות של מלאכים, והחילו להוביל, כל נשמה לחוד, ברוב פאר והדר בדרך לגן עדן, כל אחד למקום היכלה בהתאם למאזן מעשיה הטובים. חלק מנשמות אלו החלו בו ברגע להקרין סביבם קרני אור מבהיקים בזוהר כזה שאצלכם למטה אי אפשר לתאר דבר כזה, כל

התיקון לחטא הכשלת אלפי יהודים בחנו"ט ע"י ה"מגלה עמוקות"

עין לא ראתה

בכך סיים הנפטר את סיפורו על מה שהתרחש אתו מאז פטירתו ועד שזכה להגיע למקום מנוחתו בהיכלם של בעלי התשובה בגן עדן. ולפני שדמותו נמוגה בערפלי החלום, השמיע באזני שותפו לשעבר את המלים האלה:

"תמשיך כמקודם בעקשנות ובלי לאות בחיי הסבל של בעלי תשובה! שלא תעלה אף רגע בלבך את המחשבה לסטות מדרך היסורים שצעת בה עד כה! זכור! מוטב לסבול את העינויים הקשים ביותר בכל החיים בעולם שלמטה, מאשר לסבול רגע אחד את יסורי התופת שבגיהנם! חיי האדם עלי אדמות מגיעים פעם לקצם, ואילו בעולם הבא הנמשך הכל לעולמי עולמים! לנצח אין גבולות!

"לך אל רבינו הקדוש בעל מגלה עמוקות, ומסור לו את כל מה שסיפרתי לך. אם כי אני בטוח שהוא בוודאי יודע את כל זאת יותר טוב ממני, בכל זאת לך וספר לו! תבקש ממנו לפרסם את הסיפור הנפלא הזה בכל רחבי העולם, שיעלה את הדברים בספר ויפיץ אותו בקרב ההמונים! שכל אחד ידע, ראשית כל, עד כמה חייב האדם להתרחק מן העברה; ושנית, לאיזה מדרגות נשגבות יכול הצדיק להגיע בעולם הבא ע"י מעשיו הטובים בעולם הזה: ושלישית, כמה גדול כוחה של תשובה המגעת עד כסא הכבוד, כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. ולמען ידע כל אשר נשמה באפו, שמתן שכרן של מצוות אין לתאר ואין לשער. עין לא ראתה!

"כל הכבודה הזו נעצרה ליד הדוכן שעליו עמדתי. שוב נשאו אותי המלאכים על כנפיהם והעמידו אותי מתחת לחופת הזהב, ומיד פתחו המנגנים בזמר והמשוררים בשירה, את התענוג הרוחני העילאי שהרגשתי בהקשיבי לשירי המקהלה אין לתאר במילים, אדם חי שישמע שירה כזו עלול למות מיתת נשיקה מרוב מתיקות.

"וכך התחילו להוביל אותי ברוב פאר והדר למקום מנוחתי בגן עדן".

הנפטר המשיך לספר בחלום לשותפו בחיים לשעבר, כיצד הוכנס לבסוף לגן עדן ותיאר בפניו את הכבוד והיקר והגדולה שחילקו לו בהיכנסו לשערי גן העדן.

הכבוד הגדול ביותר שהאדם יכול לקבל במשך כל ימי חייו עלי אדמות הריהו כקליפת השום לגבי מה שהושפע עלי בשנייה אחת בגן עדן! וממי זכיתי לקבל את כל הכבוד והיקר? מצדיקים קדושים וטהורים, אשר פניהם מזהירים כזוהר הרקיע וראשיהם עטורים בכתר התורה.

"שני ישישים, שהוד פניהם הקרין אור יקרות למרחקים, צעדו לקראתי כשהם נושאים בידיהם כתר מפואר להפליא, משובץ באבני חן יקרות ביותר. ועליו התנוססו המלים "בעל תשובה גמור". את הכתר הזה נתנו על ראשי בטכס מרשים ביותר, והתחילו להוליך אותי בדרכי להיכלם של בעלי התשובה, היכל מפואר ונהדר ביותר, שאין די מלים בשפת אנוש כדי לתארו. כל הצדיקים ליוו אותי עד לשם, ובהיכנסי פנימה נפרדו ממני בקראם יחד בקול: 'אשריך שזכית לכך!'